

DOSSIER No.: Oa 306 I

NAAM: Hongaarse vertegenwoordiging in Nederland

Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
27 MEI 1959	A20/RD	28 MEI 1959	20 aug. 1962	CS/BR	30 aug. 1962			
	H/P	1 SEP. 1959	mei 1963	Elg-110	4 JUN. 1963			
12 SEP. 1959	Dob/N	15 SEP. 1959	9 dec. 1964	PD	DEC. 1964			
5 OCT. 1959	H/P	7 OCT. 1959	22 NOV. 1967	PR/M	23 NOV. 1967			
	A Z	14 OCT. 1959	23 APR. 1968	Ach/o u.s	7-MEI 1968			
23 OCT. 1959	grose Nob/D	27 OCT. 1959	27 MEI 1968	pe/HS				
29 OCT. 1959	PD	29 OCT. 1959			27 JUNI 1968			
25 JAN. 1960	Dob/N	28 JAN. 1960						
26 FEB. 1960	CS/H	27 FEB. 1960						
6 JULI 1960	CS/I/2	10 AUG. 1960						
22 AUG. 1960	PD	25 AUG. 1960						
3 OCT. 1960	CS/H	3 OCT. 1960						
1 JAN. 1961	Ds	1 Jan. 1961						
5 JAN. 1961	CS/I/2	5 Jan. 1961						
27 Jan. 1961	CS/I	10 feb. 1961						
18 mei 1961	Nob/P/2	25 AUG. 1961						
12 sep. 1961	Elg-95	3 sep. 1961						
15 maart 1962	Nob/H	28 maart 1962						
27 maart 1962	CS/H							
13 apr. 1962	Elg/Oh	13 APR. 1962						

DOSSIERNo.: OD 306

NAAM: Hongaarsche Vertegenwoordiging in

Uit		In		Uit		In		Uit		In	
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
3/1-52	4	3/1-52	27/1/52	C	-	13/1-53	B/g	-	8/1-53	KA	-
3/1-52	C	9/1-52	8/10-52	MB	-	22/1-53	C	-	13/1-53	DVE	27 DEC. 1958
11/1	I/g	14/1	-	HEW	-	20/11-53	-	13 NOV 1953	13/1-53	-	-
14/1	C	18/1	17/1 tel 18/1-53	MB	22/1-53	15/1	C	28 JAN 1954	6/2-53	CVL	FEB. 1957
21/1	D	23/1	21/1-53	C	3/11	22/1-53	-	6 FEB. 1954	12/1-53	Eg	-
25-1	C	29/1	4/11-53	C	-	22-54	-	9 FEB. 1954	12/1-53	-	-
7/2-52	N	22/2	10/1-53	KB	-	-	-	1 APR. 1954	12/1-53	-	-
8/2	4 ^c	3/3	-	B	-	-	-	1 APR. 1954	12/1-53	-	-
5/3	C	6/3	25/1-53	ACD/PA	27/11-53	-	-	3 APR. 1954	12/1-53	-	-
11/3	4 ^c	12/3	1/12-53	C	-	-	-	3 APR. 1954	12/1-53	-	-
24/3-52	D	4/4	-	D	-	18/5-54	PIE	29 MEI 1954	12/1-53	-	-
4/4	4	3/5	12/1-53	C	24/11-53	19/5-54	PIE	29 MEI 1954	12/1-53	-	-
5/5	8/5	9/5	2/1-53	C	7/11-53	1-6-54	e	20 MEI 1954	12/1-53	-	-
10/5	4 ^c	14/5	16/1-53	C	6/2	24 JULI 1954	17 SEP 1954	5 JULI 1954	12/1-53	-	-
20/5	8/5	20/5	5-3	B/g	-	6 DEC. 1954	2 MEI 1958	2 MEI 1958	12/1-53	-	-
20/5	C	31/5	6/1-53	C	-	14/7-54	15 JULI 1955	15 JULI 1955	12/1-53	-	-
3/6	C	12/6	6/1-53	C	-	2 AUG. 1955	21 AUG. 1958	21 AUG. 1958	12/1-53	-	-
12/6-52	8/6	-	14/1-53	Dis	7/6	16/9-55	8 SEP 1955	8 SEP 1955	12/1-53	-	-
19/6 over	C	-	6/1-53	D	19-55	19/10-55	20 OCT. 1955	20 OCT. 1955	12/1-53	-	-
11/7 over	D	-	19/6-53	D	1/6	4/11-55	30 OCT. 1955	30 OCT. 1955	12/1-53	-	-
15/7 over	C	15/7	23-6	C	24/6	28/11-55	1 DEC 1955	1 DEC 1955	12/1-53	-	-
22/8-52	DWU	25/8	20/6-53	Pa	2/3	8/1-55	13 DEC. 1958	13 DEC. 1958	12/1-53	-	-
5/9-52	C	5/9	5 JULI 1953	C	17/6	1/2-55	10 APR. 1958	10 APR. 1958	12/1-53	-	-
11/9-52	D	11/9	-	-	-	20/2-55	22 JAN. 1959	22 JAN. 1959	12/1-53	-	-
15/9-52	C	15/9	4 SEP. 1953	KB	-	4/9-55	7 JAN. 1959	7 JAN. 1959	12/1-53	-	-
			26/9 over	C	20/9	17/10-55	10 APR. 1959	10 APR. 1959	12/1-53	-	-
						29/10-55	12 SEP. 1959	12 SEP. 1959	12/1-53	-	-

tot 90.000

DOSSIERNo.: OD 306

NAAM:

HONGAARSCHE VERTEGENWOORDIGING IN NEDERL.

Uit		In		Uit		In		Uit		In	
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
16/4	4	w.v.	10/8/48	4	10/8/48	1/2	Zag	4/2	6-3	B	8-3
24/4	C	25/4	20/8	C	22/4	14/2	C/VII	20/8	12/3/59	C	9/5
25/4	4	25/4	26/8	4	00810	7/3	C	15/5	44-5	C	21/5
24/5	C	26/5	26/8	4	26/8	14/3	4	15/5	17/5	KB	14/6
10/5	ACO	19/5	1/9	C	—	02681	—	12/4	20/6	dis	26/6
23/5	4	23/5	17/11	C	—	3/4	C	4/5	11/5/28	C	5/7
29/5	4	25/6	7/1/49	C	19/11	20/4	C	10/5	2/7	D	10/7
19/6	C	25/6	19/1	4	27/11	4/5	KB	3/9	5/7	C	14/7
23/6	4	15/8	1/2	4	3/2	2/2	C/V	17/7	10/7	dis	19/7
14/7	KB	30/7	1/2	B ²	19/10	31/7	C/S	17/8	26/7	dis	26/7
29/7	C	31/7	10/2	4	23/10	1/8	C	5/10	27/7	C	31/8
8/8	ACO	25/9	24/2	C/D	20/9	20/9	C	2/10	29/9	3/9	4/10
26/9	4	17/10	59441	12/15	17/5	20/9	KB	1/10	29/9	C	8/10
13/10	B	18/10	62022	3/5	15/7	7/9	4	0/9	5/10	C	8/10
17/10	I	21/10	10/7	KB	19/7	14/9	C/V	20/9	10/10	C	11/10
1/11	I	21/9	8/10	C/V	14/9	0/10	Kara	10/10	13-10	C	25/8
14/11	B	16/12-48	9/9	C	12/10	05781	—	—	29/10	C	30/10
14/12	C	11/4	7/10	C	19/10	3/10	C	8-12	30/10	dis	1-11
4/1-28	4	11/4	72687	C	0/11	9-12	D	13-12	30/10	dis	1-11
12/1	C	2-1/4	3/10	C	23/11	16-12	C/V	10/11	12/11	C	—
32/10	1/5	18/5	12/11	C	10/12	10/11	C/V	23-1	12/11	dis	15/11
1/5	C	2/7	73103	C/D	20/11	26/1-5/11	C	29-1	15/11	C	6/12
1/6	C	9/7	95207	C	14/10	10/12/5	KB	31-1	6/12	KB	—
37/93	2/7	9/7	17/12	C	24/10	29-1	KB	10/2	6/12	C	8/12
2/7	4	10/7	77622	C	25/11	9-2	N	10/2	6/12	N	—
20/7	C	29/7	09/1-10	II	28/11	10/2	Kara	14-2	—	C.V.V.	14/12
20/7	4	5/8	30/1	C/V	1/12	20-2	C	6-3	14/12	D	19/12

~~tot: 90.000~~

tot 75.000

MINUTENBLAD No. 2.

DOSSIER No. OD. 306-I.

NAAM: HONGAARSE VERTEGENWOORDIGING IN NEDERLAND.

retour kas 2000 17274
Ingenieur vorm no 253175 2000 11/2-4
Ingenieur vorm no 443064 CSI 31/2/4

uitganno

MINUTENBLAD

DOSSIER No.

OD 306 I.

NAAM: HONGAARSCH VERTEGENWOORDIGING IN NEDERL

1. I.D. Wassenaar No. 295/1947, CO 17062 zal bij B uiteenl. Zaken door mij onderzocht worden. *B* C/ v.d.N. 23-6-47.

2. Inhoud van CO. 12081/13168 hierin gevoegd alsmede brief aan Dr. Stuyt d.d. 8-4-47. *B*

H.B.
BZ 14/10.47
15-10-47

*stuk 22072. H.B. en BZ
afgegeven (over H.B. en BZ)
H.B. en BZ, brief, behouding
op Hongaarsche vertegenwoordiging.
Behouwen andere personalia (de
Conto, Lovendage, Van
me, Stuyt) met
in onder C. 2. BZ*

3. Stuk nr. 22072 is gevoegd in OD 577. Afschriften van dit stuk zijn in de resp. dossiers ondergebracht. *B*
ACD/JW 21/10/47

4. Gezien en accoord bevonden (punten 2 en 3) 19.4.48 C 5 *L*
5. N.a.v. Co/35151 andermaal ingezien. 14.5.1948. C 5 *B-PD 320*

6. N.a.v. brief ACD 37193 van BZ van inhoud kennis genomen. Zie mijn schrijven No. 37193, dd. 12-6-1948. Eveneens ter kennisneming aan C 4.

12-6-1948. C 5. BZ

7. Mij toegezonden ter kennisneming van de brieven 37193. (zie minute 6). Waar zijn die brieven ? 1.7.48 C/L

8. Gezien in verband met CO 37193. *t/o 20-1-49*
5-7-1948. C/L *L*

8. Gezien i.v.m. CO 42071. Dit CO hierin opbergen. 28-7-1948 *wh.*

9. Terb orientering opgevraagd. Geen actie genomen. C VIII 25.2.49

10. Ingezien in verband met CO 59445. Opleggen. C VIII 13.5.49

11. Ingezien i.v.m. verzoek om inlichtingen omtrent FRANK. 6-9-1949. C 4.

12. Ingezien i.v.m. een te maken overzicht. 18-10-1949. *W C*

13. Ingezien i.v.m. een te houden ondervraging. 21-11-1949. *BZ*

12-11-1949. BZ

14. Ingezien in verband met CO 73103. Opleggen. C VIII. 7.12.49
15. Ingezien in verband met CO 75207. "Hongaren in Nederland".
Opleggen. C VIII. 20.12.49
16. Ingezien in verband met CO 77622. Opleggen.
C VIII. 25.1.50
17. Marechaussee ingelicht omtrent St. BURY
ACD, copiebrief uitboeken, in dit OD voegen. C 4, 30/1-50
18. Ingezien in verband met Co 78957.
persoend Co voegen in dit OD. Opleggen
C VIII. 16.2.50
19. Ingezien in verband met Co 02601. Opleggen
C VIII 11.4.50.
20. Ingezien in verband met Co 02995. persoend
Co voegen in dit OD. Opleggen
C VIII 3.5.50
21. Ingezien in verband met Hongaren Cg 20.1.50.
22. Ingezien in verband met Clippis KA. NW. 13-10-50
23. Ingezien i. d. m. Co. 93 597. Cg 1.11.50.
24. Ingezien in verband met Co 101021. Opleggen.
C 8. 29.1.50
25. Ingezien i. v. m. Hongaren. Cg C VIII 8.1.50
26. Gezien t. o. K B IV. 21.5.51
27. Ingezien i. v. m. K Szeben. CEF 13/6-51
28. Ingezien t. o. - X. A. B. 10/11/51
29. Ingezien i. v. m. CO 81710. C V III - 10/17-51
30. Ingezien van inf. C V II 5/10/51
31. Ingezien i. v. m. CO 84841 - C V II 10/10-51
32. Ingezien ter orientatie C V II 22/10/51
Stuk ACD 52990 ligt hier ter orientatie in. persoend kaart C V II 22/10/51
33. Ingezien i. v. m. CO 84841 - C V II - 29/10-51
34. Ingezien ter orientatie C V II 13/12/51
35. Ingezien i. v. m. CO 123427 C V II 31/12-51
36. Ingezien - C C V I 20/1.52
37. Ingezien ter orientatie C V II - 5/3-52
38. Ingezien i. v. m. CO 136590 en 136667 - C V III - 10/5/52.
39. Ingezien i. v. m. CO 138.253 C V II 23/6/52
40. Ingezien i. v. m. CO 141976 - C V III - 26/6/52.
41. Ingezien i. v. m. CO 148366 C V II 7/10/52
42. Ingezien i. v. m. CO 163560 C V II 21/10/52
43. Ingezien i. v. m. checky van René Fleck C V II 19/7/52
44. Ingezien - C V III - 29/7/52.
45. Ingezien i. v. m. CO 210590 - C V III - 16/1/54
46. Ingezien i. v. m. 02954

JB/CU

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Dir. Jur. en Administratieve Zaken.

AFDELING

No. 103374.

'S-GRAVENHAGE, de 26 October 1949.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

31 OCT. 1949

ACD/72607

55425 (306)

Ten vervolge op mijn schrijven d.d. 14
Februari 1949, J.A.Z. no. 8854, heb ik de eer
U hiernevens in afschrift te doen toekomen
een note circulaire van het Hongaarse Ministe-
rie van Buitenlandse Zaken, waaruit blijkt,
dat met ingang van 1 dezer nieuwe diplomatieke-
en dienstpaspoorten worden verstrekt. Deze heb-
ben voortaan een blauw resp. rood kapt voor-
zien van het nieuwe wapen der Hongaarse volks-
republiek. De diplomatieke vertegenwoordigers
in het buitenland zullen vóór 1 December van
deze nieuwe paspoorten worden voorzien.

2

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister,
v De Chef der Directie,

F. J. Duursma

Aan
de Binnenlandse Veiligheidsdienst.

C o p i e

Ministère des Affaires Etrangères

74.507/Prot.

1949.

N o t e C i r c u l a i r e

Le Ministère des Affaires Etrangères présente ses vœux aux Missions Diplomatiques accréditées à Budapest et a l'honneur de porter à Leur connaissance ce qui suit:

Les passeports diplomatiques et les passeports de service émis par le Ministère des Affaires Etrangères seront échangés contre de nouveaux passeports. Par conséquent, à partir du premier octobre ne seront que les nouveaux passeports diplomatiques et les nouveaux passeports de service émis par ce Ministère qui seront valables pour sortir de la Hongrie. Les passeports diplomatiques et de service des Missions Diplomatiques hongroises à l'étranger seront échangés jusqu'au premier décembre.

Les nouveaux passeports diplomatiques sont reliés ensemble et portent sur leur couverture, ainsi que sur chaque page, les armoiries de la République Populaire Hongroise. Les passeports de service sont reliés en rouge et portent sur leur couverture également les armoiries de la République Populaire Hongroise.

Les inscriptions dans les nouveaux passeports sont réalisées en langues hongroise, française et russe.

Le Ministère des Affaires Etrangères saisit cette occasion pour renouveler aux Missions Diplomatiques les assurances de sa haute considération.

Budapest, le 30 septembre 1949.

aux Missions Diplomatiques
résident

G E H E I M.

=====

10093/KR&132

19 September 1949.

Verz.

23 SEP. 1949

ACD/70272

*4989ab
in dit
dossier*

In October 1948 ontving KALFICS, Jozsef, geboren 11.3.04 te Fünfkirchen, Hongaar, van beroep groentehandelaar, wonende te Heerlen, Lijsterstraat 33, een schrijven van het Hongaarse Gezantschap te 's-Gravenhage, waarin de Gezant verzocht hem gelegenheid te geven om te kunnen kennismaken met de in de Mijnstreek wonende Hongaren. Hierop heeft Kalfics de Hongaren opgeroepen waarna een bijeenkomst werd gehouden met de Gezant en diens secretaris, in het ~~zwe~~ café Mertens, café "De Heksenberg", Roebroekerweg 44 te Heerlerheide, op welke bijeenkomst + 30 personen - mannen en vrouwen - aanwezig waren.

Voordat de Gezant in de gelegenheid werd gesteld het woord te nemen, werd hem medegedeeld dat hij niet over politiek mocht praten. Zulks is ook niet geschied.

De Gezant sprak vervolgens over de toestanden en de wederopbouw in Hongarije, toegelicht met statistieken en illustraties.

Toen hij sprak over de werkverhoudingen en de lonen werd door Kalfics opgemerkt, dat een invalide mijnwerker in Nederland nog niet wenste te ruilen met een ingenieur in Hongarije.

De Gezant bracht tijdens zijn toespraak een "Leve de Koningin" uit, waarop door de aanwezigen werd geapplaudiseerd; toen hij echter uitriep "Leve de Minister-President van Hongarije", verroerde geen der aanwezigen een vin.

Door de Gezant werden de aanwezigen getraceerd op Amerikaanse sigaretten en Hongaarse jenever, terwijl hij bovendien meerdere rondjes gaf. Voor de bijeenkomst had hij aan het adres van Kalfics de nodige distributiebescheiden gezonden om een behoorlijk diner te kunnen aanrichten. Na de bijeenkomst heeft ongeveer de helft der aanwezigen samen met de Gezant gedineerd. Na afloop van dit diner is hij met een zestal personen vertrokken naar de woning van VARJA, Jozsef, geboren 19.2.04, invalide mijnwerker, wonende te Heerlen, Reeweg 9, van waaruit hij na ongeveer een uur oponthoud vertrokken is.

Hij heeft in de Mijnstreek geen succes kunnen boeken. Voorzover bekend is er te Heerlen geen enkele Hongaar die met de nieuwe regering sympathiseert.

De Hongaren, die allen verenigd waren in de St. Barbara Vereniging, zijn van plan deze vereniging, die tijdens de oorlog werd opgeheven, opnieuw op te richten. Het vaandel is reeds weer in hun bezit en werd door Varja in de R.K.-processies te Heerlerheide, Heksenberg en Nieuw-Einde, mee gedragen. Dit vaandel bevindt zich in de woning van Kalfics.

De Hongaar Beck is op 24.5.46 overleden. Een Hongaar Frank of Vrank is noch te Heerlen bij de Afdeling Bevolking, noch bij de Administratie van het Algemeen Mijnwerkersfonds - alwaar alle mijnwerkers en gewezen mijnwerkers zijn geregistreerd - bekend.

No.: 69805.
Bijl.: Gene.

UITGEBOEKT

G E H E I M.

Betr.: Hongaarse Legatie.

Van de politie te Doetinchem ontving ik de medede-
ling, dat een aldaar vertoovend Hongaars onderdaan, die ver-
lenging van zijn paspoort aanvraag, na enige dagen een driet-
tal in het Hongaars gestelde formulieren ontving, benevens
een in het Nederlands gestelde vragenlijst en brief.

De inhoud van deze brief was bedoeld voor die Honga-
ren, die de Hongaarse taal niet meer machtig waren. Verzocht
werd in dit schrijven om de in de Hongaarse taal gestelde
vragenlijsten te ondertekenen op de plaats aangegeven door
een rood kruisje en de in de Nederlandse taal gestelde vra-
genlijst in te vullen en te ondertekenen. Door het Consulaat
zouden dan de in de Hongaarse taal gestelde lijsten worden
ingevuld.

De tekst van de in de Nederlandse taal gestelde vragenlijst
luidde als volgt:

Naam, beroep of functie, geboorteplaats, jaar, maand en dag
van geboorte, (van de aanvrager).

Naam van de vader (van de aanvrager), geboorteplaats en tegen-
woordige woonplaats van de vader.

Meisjesnaam van de moeder (van aanvrager), geboorteplaats en
tegenwoordige verblijfplaats van de moeder.

Geboorteplaats van eventuele echtgenote.

Woonplaats in het buitenland, (stad, straat en huisnummer).

Burgerlijke staat, gestalte, gewicht, ogen, haar, voor welk
land wordt het paspoort aangevraagd, doel van de reis, le-
vensbeschrijving van aanvrager, snor, baard, neus, mond en
bijzondere kentekenen.

Met welke documenten kunt U het doel van Uw verblijf in het
buitenland bewijzen: (doktersattesten, permanente verblijfs-
vergunning, studieredenen enz.)

Met welke documenten kunt U aantonen, dat sinds het tijds-
verloop waarop U Uw levensbeschrijving gaf, U zonder onder-
breking in het buitenland verbleef, (bijv. bewijs van inwo-
ning, werkvergunning enz.)

Was U in militaire dienst, waar en wanneer,
wanneer hebt U Hongarije verlaten.

Om welke redenen.

Met welke documenten.

In welke landen verbleef U, vanaf, tot wanneer.

In welke stad, gemeente, heeft U sinds 1930, in Hongarije ge-
woond, met vermelding van datum en juiste adressen.

Verzoeken vermelding van datum en juiste adressen van twee
Uwer kennissen of familieleden in Hongarije, die Uw nationa-
liteit zouden kunnen bevestigen.

Eventuele verdere bijzonderheden.

Waar een en ander wellicht voor Uw Ministerie van
belang is, meende ik U deze melding te moeten doorgeven.

Aan de Hoogedelgestrengste Heer C. Adriaanse
Chef der Directie Admin. Zaken
van het Ministerie van Buitenlandse Zaken
Plein 23

's-GRAVENHAGE.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Jhr Mr W. J. Th. Serraris.

VERBINDING No. 42

No. I.D. 236/49.

G E H E I M .

14 September 1949

Onderwerp:

Vragenlijst bij aanvraag
Hongaars Paspoort.

Vols

15 SEP. 1949

Eigen bericht.

ACD/69005

Ik heb de eer U het navolgende te berichten:
Alhier vertoeft een Hongaars onderdaan, die een verlenging van zijn paspoort aanvraag. Enige dagen nadat de aanvraag gericht was, ontving hij van het Hongaarse Consulaat een drietal in de Hongaarse taal gestelde formulieren, welke door de aanvrager ingevuld moesten worden. Tevens was daarbij een in de Nederlandse taal gestelde vragenlijst en een in de Nederlandse taal geschreven brief. De inhoud van deze brief was bedoeld voor die Hongaren, die de Hongaarse taal niet meer machtig waren. Verzocht werd in dit schrijven om de in de Hongaarse taal gestelde vragenlijsten te ondertekenen op de plaats aangegeven door een rood kruisje en ~~vermits werd verzocht~~ de in de Nederlandse taal gestelde vragenlijst ~~in~~ te vullen en te ondertekenen. Door het Consulaat zouden dan de in de Hongaarse taal gestelde lijsten worden ingevuld.

De tekst van de in de Nederlandse taal gestelde vragenlijst luidde als volgt:

Naam, beroep of functie, geboorteplaats, jaar, maand en dag van geboorte, (van de aanvrager).

Naam van de vader (van de aanvrager) geboorteplaats en tegenwoordige woonplaats van de vader.

Meisjesnaam van de moeder (van aanvrager), geboorteplaats en tegenwoordige verblijfplaats van de moeder.

Geboorteplaats van eventuele echtgenote,

Woonplaats in het buitenland, (stad, straat en huisnummer).

Burgerlijke staat, gestalte, gewicht, ogen, haar, voor welk ~~in~~ land wordt het paspoort aangevraagd, doel van de reis, levensbeschrijving van aanvrager, snor, baard, neus, mond en bijzondere kentekenen.

Met welke documenten kunt U het doel van Uw verblijf in het buitenland bewijzen: (doktersattesten, permanente verblijfsvergunning, studieredenen enz.)

Met welke documenten kunt U aantonen, dat sinds het tijdsverloop waarop U Uw levensbeschrijving gaf, U zonder onderbreking in het buitenland verbleef, (bijv. bewijs van inwoning, werkvergunning enz.)

Was U in militaire dienst, waar en wanneer,

Wanneer hebt U Hongarije verlaten,

Om welke redenen,

Met welke documenten,

In welke landen verbleef U, vanaf, tot wanneer,

In welke stad, gemeente, heeft U sinds 1930, in Hongarije gewoond, met vermelding van datum en juiste adressen.

Verzoeken vermelding van naam en juiste adressen van twee Uwer kennissen of familieleden in Hongarije, die Uw nationaliteit zouden kunnen bevestigen.

Eventuele verdere bijzonderheden.

E I N D E .

Op 14 September 1949, toegezonden aan het
Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te 's- GRAVENHAGE .

BH

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Afdeling Kabinet en Protocol

No. 90734

'S-GRAVENHAGE, de 10 September 1949.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

69590

13 SEP. 1949

X Ik heb de eer U mede te delen, dat blijkens
een van het Hongaarse Gezantschap hier ter stede
ontvangen nota d.d. 23 Augustus j.l. No. 10.729/
1949 Mevrouw György Tárnok, geboren Erzsébet
Solti, dezer dagen te 's-Gravenhage is aange-
komen teneinde haar werkzaamheden als comptabel
ambtenaresse bij genoemd Gezantschap aan te
vangen.

Te 's-Gravenhage verblijft Mevrouw Tárnok
aan de Groot-Hertoginnelaan No. 17.

4

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN a.i.,
Voor de Minister,
De Chef van het Kabinet,

J. Visser

Erzsébet Tárnok

12/9 49 B.

Zijner Excellentie
de Minister van Binnenlandse
Zaken a.i.,
p/a Javastraat 68 ,
's-Gravenhage .

LEGATION
DE
HONGRIE.

1907
Valno. *[initials]*
11 SEP. 1949
ACI 60914

La Haye,

No. 10.726/1949

~~Срочно выехать из посольства в Вену~~
~~на 19 августа 1949 года~~

NOTE VERBALE.

La Légation de Hongrie présente ses compliments au Ministère Royal des Affaires Etrangères et a l'honneur de porter à Son haute connaissance que par un ordre du Ministre Hongrois des Affaires Etrangères en quittant sa poste actuelle Monsieur X Antal STRÉBL, directeur de chancellerie à cette Légation, doit se rendre en Hongrie et il continuera sa fonction à Budapest.

La Légation de Hongrie saurait particulièrement gré au Ministère Royal des Aff. Etr. de bien vouloir accorder à Monsieur Antal STRÉBL un visa de sortie.

La Légation de Hongrie remercie d'ores et déjà le Ministère Royal des Affaires Etrangères de Sa bienveillance obligeante et saisit cette occasion de renouveler à Lui les assurances de sa plus haute considération.

La Haye, le 19 août 1949.

Visum voor het verlaten verleend, 1 maand. S 230.

22-8-1949.

9/15

Antal Strébl in Hong. Vertegenw. 9/308

LP

MINISTERIE VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Co 62824

'S-GRAVENHAGE, de 22 Augustus 1949.

~~xxxxxx~~ Directie Juridische en
~~xx~~ Administratieve Zaken.
— No. 79137.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

Volgno.
25 AUG. 1949
ACD/60533

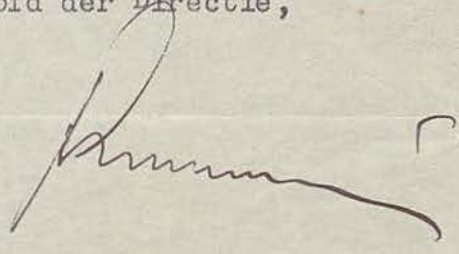
In antwoord op Uw schrijven d.d. 1 Juli 1949,
No. 62824, betreffende I. VARGA, heb ik de eer U
mede te delen, dat door een vergissing dezerzijds
U geen bericht werd gezonden omtrent de visumver-
lening op 30 April jl. aan Iorsef VARGA.

De hierop betrekking hebbende telegram-
wisseling doe ik U hierbij alsnog in afschrift
toekomen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

voor deze,

Het Hoofd der Directie,

Aan het Hoofd
van de Centrale Veiligheidsdienst.

A F S C H R I F T .

BUITENL ZAKEN

DEN HAAG 29 April 9

No. 44535

J A Z

HOLLANDIA PARIJS

LETTER G W

RUT ISAAC URSULA GEEN BEZWAAR

STIKKER

AFSCHRIJFT.

ONTVANGEN TELEXBERICHT.

hollandia paris
buitenluzaken gv
ukvoor celer
den haag
telexnummer p 1475

letter isaac ursula

voor heer adriaanse most immediate

4 daags visum verzocht voor v a r g a joseph consulaire
ambtenaar hongaars gezantschap h t s geb 291116 budapest dipl
paspoort 17/191 - 1948 moet zaterdag treingewijs haagwaarts
reizen ter bezorging van diplomatieke mail afkomstig uit buda-
pest stop formulieren volgen stop (zie ook dezerzijds telegram
ursula zacharias dd 181248)
verzoeken om g a a n d bericht

boetzelaer

parijs 28 april 1949 fh 16.50 uur
hollandia paris

S.T.

16 Augustus 1949.

Volgno. 60129

18 AUG. 1949

No. Geh./Gr.V.D. 1009/49.

Onderwerp: Grenspassage
I. Varga.

GEHEIM

Onder verwijzing naar Uw brief no. 62824, d.d. 1 Juli 1949 betreffende Iorset VARGA, moge ik U berichten, dat X mij terzake het volgende bericht:

" Naar aanleiding van en ter beantwoording van het gestelde in Uw schrijven d.d. 13 Juli 1949 Geh./Gr.V.D. 1009/49, betreffende I. Varga, bericht ik U, dat zover is kunnen worden nagegaan, Varga op 30 April en 2 Mei 1949, niet aan een doorlaatpost m.o.h. Divisie is gepasseerd."

S.T.

S.T.

Aan: C.V.D.

Typ:LvdE

Coll.:M

RAPPORT van KB.
voor C.

No.: 536

Betr. A.Pongracz.

Volgno.

10 AUG. 1949

ACD/67650

Uit betrouwbare bron vernamen wij het volgende:

"De verlofaanvraag van A. PONGRACZ wordt zeer langzaam behandeld. BÖLONYI heeft aan Boedapest toestemming gevraagd, maar ontving nog geen antwoord."

KB, 8 Aug. 1949.

Jur

RAPPORT van KB
voor C.

No.: 537

Betr.: Frank en Bölönyi.

Volgno.
10 AUG. 1949
ACD/67649

c

Uit betrouwbare bron vernamen wij het volgende:

"Bode FRANK is op 24 Juli weer van zijn verlof teruggekeerd.

BÖLÖNYI heeft zijn vakantie uitgesteld en gaat nu pas in Augustus met verlof."

KB, 8 Augustus 1949.

Jur

RAPPORT van KB
voor C.

No.: 538

Betr.: Hongaarse koerier.

Volano:

10 AUG. 1949

ACD/ 67648

Uit betrouwbare bron vernamen wij het volgende:

X "De koerier uit Parijs, attaché BIRO is met 24 uur
vertraging hier op 17 Juli aangekomen. Vertrekt Maandag
of Dinsdag".

KB, 8 Aug. 1949.

Juz.

CJ

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

~~ABDEELING~~ Kabinet en Protocol.

No 51749.

'S-GRAVENHAGE, de 1 Juli 1949.

(K)

21 JULI 1949

ACD/66300

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief dagtekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden.

Ik heb de eer U mede te delen, dat blijkens ontvangen bericht van het Hongaarse Gezantschap hier ter stede het diplomatieke paspoort no. 22/188-1948 ten name van Dr. Ferenc Mille bij beschikking van het Hongaarse Ministerie van Buitenlandse Zaken is ongeldig verklaard.

vk

De Chef van het Kabinet van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Vissers

9-306.

Aan het Ministerie van
Algemene Zaken,
Javastraat 68, te
's-GRAVENHAGE.

NOTITIE KB 519.

Volens.

19 JULI 1949

ACD/66236

BESTEMD VOOR C.

Wij vernamen uit goede bron :

Op 6-7-49 arriveerde hier een bijzondere koerier van de Hongaren uit Parijs. Dit was KRAJKOVICS, die reeds eerder als koerier heeft gefungeerd. Hij was tot voor kort portier van de Hongaarse legatie in Parijs, maar is inmiddels bevorderd tot "inspecteur consulaire". Hij bracht een pakket uit Parijs mede.

KB, 15-7-49.

Notitie KA-R.A.E 125

Bestemd voor KB

Volgd.
15 JULI 1949
ACD/66092

ca - ON 306.

In antwoord op onze brief 60771, dd. 25-5-'49 deelt Sardine mede, dat Uw bericht geen waarde heeft.

KA-R.A., 14-7-'49

Volgno.

14 JULI 1949

ACD/66013

NOTITIE KB 512
BESTEMD VOOR C.

Wij vernamen uit goede bron :

PD 10.9.49
X De officiële waarnemer van BRODY is BALOG. Hij is echter te
X dom, zodat eigenlijk Margit LORINGER-KENEDI het werk van
X BALOG doet. Zij is een zeer intelligente Joodse vrouw.
Officieel is zij de secretaresse van BRODY. BALOG heeft geen
secretaresse. Zijn vrouw doet iets in die richting, maar
kan er niet veel van.

KB, 11-7-49

C

NOTITIE KB 513

BESTEMD VOOR C.

Volgno.

14 JULI 1949.

ACD/66010

Wij vernamen uit goede bron :

- X De comm. scholingscursussen van CSATORDAY worden op ongeregelde tijden gehouden, maar minstens 1 x per week ca. 1 1/2 uur. CSATORDAY leest dan voor uit Marx en Engels en men luistert verveeld en slaperig toe. Voor discussie heeft iedereen destijds bedankt.
- XIX Aanwezig zijn : de gezant (vaak), PONGRACZ (meestal), STREBL
- XI (vaak niet, saboteert), BALOG en vrouw (vaak niet, gelden
- XI als reeds geschoold), LORINGER-KENNEDI (idem). Bode FRANK zegt het te druk te hebben, saboteert de zaak. Wordt voor te dom gehouden, wat hij overigens niet zou zijn.

KB, 11-7-49

NOTITIE KB, 48g

BESTMD VOOR C.

Volgno.

24 JUNI 1949

ACD/64775

Uit niet nader te controleren bron, vernamen wij:

"Overdag zijn er zelden bezoeken van leden van de Russische Ambassade in de Oranjestraat. (Bezoeken 's avonds kunnen minder gemakkelijk geconstateerd worden).

x1 Overdag werd kortgeleden een bezoek gebracht door Mevr. VALKOV en
x VETKOW (PETKOW?)

x1 Daarentegen komen er dikwijls journalisten (TAS), ook van De Waarheid.

x1 Op 29-5-49 was BALASZ bij BOLONYI en CSATORDAY.

Deze drie bezoeken dikwijls, zelfs vrij regelmatig, de Russische Ambassade."

KB, 16-6-49.

Vet...

24 JUNI 1949

ACC. 64772

NOTITIE KB, 488

BESTELD VOOR C.

Uit niet nader te controleren bron werd ons het volgende gemeld:

"BALOG (de secr. van BRODY) en zijn secretaresse komen ieder week lezingen op de Russische Ambassade bijwonen."

PD 10.924

KB, 16-6-49.

N O T A

Aan K.B.

an C 4.

Ref.: Uw notitie 488 dd. 16/6-1949.

69772
[Handwritten signature in red ink]

Kan dag en uur van deze wekelijkse lezingen worden opgegeven?
Mij zijn n.l. zeer geïnteresseerd in de verdere leergierige
bezoekers.

Gaarne, zo mogelijk, ook de naam van de secretaresse van
B A L C G H.

27/6-1949

4

C

Volgno.

24 JUNI 1949.

ACC, 64768

NOTITIE KB, 484

BESTEMD VOOR C.

Uit niet nader te controleren bron, vernamen wij het volgende:

"Het ziet er naar uit, dat CSATORDAY, onder invloed van de "vrije lucht in een vrij land", zich iets betert en reeds een milder soort Bolsjewist is geworden. Men acht de mogelijkheid niet uitgesloten, dat hij, in geval hij zou worden teruggeroepen, zou weigeren om naar het "rode" paradijs terug te keren. Dit is natuurlijk slechts een vermoeden van zijn omgeving, want hij geniet nog steeds het volle vertrouwen van de "roden". "

KB, 16-6-49.

c

Walgro.
24 JUNI 1949
AOD 64766

NOTITIE KB, 486

BESTEMD VOOR C.

Uit oncontroleerbare bron vernamen wij:

PD 7634

X "Zoals reeds eerder werd bericht, heeft VARECZA contact met BALASZ en wordt ervan verdacht zijn informant te zijn. Het is in ieder geval zeker, dat ook nu nog, het Gezantschap geheel op de hoogte is wie aanwezig zijn en wat besproken wordt op de geregelde Donderdagse bijeenkomsten van de Hungaria Club. VARECZA is hier steeds bij aanwezig."

KB, 16-6-49.

UITTREKSEL	
Uit	: PD 4406
Ag.no.	: 64765
Voor	: PD 306

24 JUNI 1949

AGD 64765

NOTITIE KB, 485

BESTELD VOOR G.

Uit niet nader te controleren bron, vernamen wij het volgende:

- + XA "Het salaris van BOLONYI, CSATORDAY en STREHL werd met 10% verminderd. Dat van PONGRACE en FRANK bleef ongewijzigd.
- XA Tot nu toe was het salaris van BOLONYI (de kas voor geheime uitgaven, waarover hij de beschikking heeft, buiten beschouwing gelaten) fl. 2500 plus 20% gezinstoeslage plus 50% representatietoelage. Tot nu toe had hij ook vrij wonen, verwarming en verlichting.
- Nu is hij 10% gekort en moet bovendien voor zijn huis, verwarming etc. gaan betalen."

KB. 16-6-49.

Notitie voor CO 49896. (Hongaren)
van C II

Volvo.

10 JUNI 1949

ACD/63020

Bij het bezoek van de Mijnpolitie op 20 Mei 1949 werd nogmaals de kwestie der Hongaren aangeroerd. Bij het vorig bezoek op 8 Febr.49 zijn door ons enkele vragen gesteld over dit thema. Er was toen toegezegd, dat hierop schriftelijk geantwoord zou worden, hetgeen niet is geschied. Ik heb thans weer dezelfde vragen gesteld betreffende J. Varga, Kalfics, Beck en Frank en tevens verzocht ons te berichten wat valt op te merken over de bundeling der Hongaren in het algemeen. Ons werd toegezegd dat de groep Hongaren in zijn geheel onder de loupe zou worden genomen en een generaal-rapport zou worden opgemaakt en hetwelk wij toegezonden zouden krijgen.

31 Mei 1949.

NOTITIE KB, 463

BESTEMD VOOR C.

Volg

25 MEI 1949

ACD/ 62031

Uit goede bron werd vernomen, dat STREBL op 10 dezer naar Boedapest is vertrokken, waar hij familie en een familiebezit heeft.

Hij hoopt dat deze reis naar zijn vaderland een goede indruk maakt en dat hij weer terug kan keren nadat zijn maand verlof om is.

KB, 20-5-49.

UITTREKSEL
UN 100822
Ag.no. 1
Voor 1. 20306

oudervragenrapport.

- gunning voor het vervaardigen van veters).
- 19. KETS de VRIES slaagde er tevens in de Provincie Noord-Holland voor dit project te interesseren; financiële steun werd door de provincie in uitzicht gesteld.
- 20. Waar de machine niet voldoende capaciteit had, werd door S. aan een monteur, S.R. LIETWEN, thans wonende te IJmuiden, Bik en Arnoldkade 44, opdracht gegeven verschillende verbeteringen aan te brengen. S. beweert, dat LIETWEN daarna de machine op zijn eigen naam heeft laten patenteren. Dientengevolge vond het gehele plan geen voortgang en staat S. thans praktisch brodeloos. De laatste tijd heeft hij geleefd van de opbrengst van kleine sieraden. Zijn compagnonschap met KETS de VRIES is ontbonden en het crediet van de Provincie Noord-Holland is vervallen.
- 21. S. heeft vrijwel alles wat hij bezat in Hongarije moeten achterlaten. Behalve zijn (toch al waardelooze) zaak, zijn achtergebleven zijn garderobe, meubelen, wat juwelen en Zwitserse stantsstukken voor een nominale waarde van Zw.fcs. 14.000.-. Hij heeft het te gevaarlijk geacht te trachten deze mede te smokkelen.
- 22. S. heeft thans alles geregeld om op 25 Juli 1948 naar Palestina te emigreren. Hij toonde ondervreger een in het Duits gestelde brief van het Ministerie van Handel van de voorlopige Regering van Israel. Daaruit blijkt, dat er belangstelling bestaat voor zijn vetermachine en wordt hem bevestigd, dat er in Israel een redelijke bestaanmogelijkheid voor hem is. Hij hoopt er voldoende te verdienen om zijn stiefzoon in Amsterdam te kunnen laten studeren en tevens geld te kunnen sturen aan zijn stiefzoontje in Budapest. Volgens hem is het mogelijk vanuit Israel voor dit doel geld naar Hongarije over te maken. Overigens hoopt hij deze jongen ook naar Israel te laten emigreren. Volgens S. maken de Hongaarse autoriteiten daartoe over het algemeen geen bezwaar.

IV. BEROLAKE FUNTIN.

- 23. In het contract, indertijd opgemaakt tussen S. en KETS de VRIES, werd uitdrukkelijk vastgesteld, dat SZEGEDI de belangen van S. zou behartigen, indien de laatste daartoe om een of andere reden niet in staat was. Op de vraag hoe hij met SZEGEDI in aanraking was gekomen, gaf S. het volgende verhaal.
- 24. S. is reeds jarenlang een goede kennis van de vader van de huidige Hongaarse Handelsattache in Nederland, BRODY. BRODY Sr. was jarenlang sociaal-democratisch lid van het Hongaarse parlement. Het was dus volkomen natuurlijk, dat S. zich in Holland tot BRODY Jr. wendde, mede met het oog op het verlengen van zijn pas. S. beweert, dat BRODY volkomen op de hoogte was met zijn plannen tot blijvende vestiging in Nederland. BRODY bracht hem in aanraking met SZEGEDI (die indertijd als secretaris van BRODY werkte). Op zijn verzoek om verlenging van zijn pas, heeft S. echter geen antwoord uit Hongarije gekregen. (NOTA - Dit klopt met een enige maanden geleden ontvangen inlichting, n.l. dat pasverlenging en visumverlenging niet door de Hongaarse diplomatische vertegenwoordigingen zelfstandig gegeven mogen worden, maar slechts na ruggesprek met Budapest).
- 25. S. meent, dat de Hongaarse Handelsattache BRODY, zowel als SZEGEDI beiden anti-communistisch zijn ingesteld. Ontrent BRODY meent hij daarvoor zelfs te kunnen instaan. SZEGEDI kent hij uiteraard minder goed, maar deze zou zich in elk geval tegenover S. zeer anti-communistisch hebben uitgelaten. S. meent voorts, dat BRODY, officieel althans, wel met het hui-

- 1 dige Hongaarse regime moet medelopen, omdat hij met het oog op zijn in Hongarije verblijvende vader onder sterke druk zou staan. Hij acht BODY's positie niet sterk.
26. Ontrent de firma's van de N.V. ADAMEX (welke zich eveneens voor de mislukte veterfabricatie geïnteresseerd hebben) deelde S. nog mede, dat FEDERER lid is van de Hungaria Club en, volgens hem, zeer anti-communistisch. ROSELAAR kent S. slechts zeer oppervlakkig; hij heeft nimmer met hem over politieke aangelegenheden gesproken.

V. CONCLUSIE.

27. Het bezwaar tegen S., te weten zijn onverklaarbare relatie met SZECHEDI, is op plausible wijze door hem verklaard. Zelfs al zou SZECHEDI in werkelijkheid niet te vertrouwen zijn, dan is de wijze waarop hij met hem in contact is gekomen aanneemelijk te achten.
28. Bepaald zwak is S.'s verklaring, dat hem zijn paspoort gelaten is en hij in de gelegenheid is gesteld buitenlandse reizen te maken, terwijl hij als politiek onbetrouwbaar bekend stond.
29. Ondervrager vermoedt dan ook sterk, dat S. Hongarije heeft kunnen verlaten hoewel de Hongaarse autoriteiten zeer wel vermoeden, dat hij niet terug zou keren en dat zijn stiefzoontje is moeten achterblijven om enigermate zekerheid te hebben, dat hij niet zou trachten zijn bezittingen naar het buitenland te smokkelen. Dit zou ook kloppen met de huidige anti-semitische tendenz in Hongarije, waar men de Joodse bezittende klasse thans liever kwijt dan rijk is, maar hun eigendommen natuurlijk ter beschikking van de "volksdemocratie" wenst te houden.
30. S. is het type van de middelmatige Joodse zakenman, thans welkomen down en terneergeslagen, maar altijd wel een uitweg vindend. Hij is zeer bepaald niet het type, dat in staat gesicht kan worden enigermate subversief werk te verrichten ook al zou hij onder druk staan omdat zijn stiefzoontje zich in Hongarije bevindt. Dergelijke mensen als S. missen in de regel elk spoor van persoonlijke moed.
31. Hij is van weinig belang naar voor Nederland i.v.m. zijn a.s. vertrek naar Israël. Zelfs indien hij hier gebleven zou zijn, zou hij, naar ondervragers mening, geen gevaar hebben opgeleverd uit "security" oogpunt. Het valt echter te betwijfelen of het steeds naar toelaten van dergelijke lieden op de duur economisch te verantwoorden is.

MINISTERIE VAN
ALGEMEENE ZAKEN

's-Gravenhage, 1 Juli 1949.

No. 62824

UITGEBOEKT

G E H E I M

Betr.: V A R G A, Iorsecf.

Uit betrouwbare bron verneem ik, dat de Hongaar Iorsecf V A R G A op 30 April j.l. uit Parijs of Brussel in Den Haag is aangekomen en op 2 Mei weer is vertrokken.

Blijkens de bij mijn dienst ontvangen visa-meldingen heeft V A R G A voornoemd het laatst een visum voor drie dagen één reis naar Nederland gehad in December 1948.

Waar ook geen bericht van grensoverschrijding werd ontvangen, doet de vraag zich voor hoe en waarom V A R G A naar Nederland is gekomen.

Ik meende een en ander onder Uw aandacht te moeten brengen, met verzoek na te doen gaan of betrokkene wellicht toch een visum voor zijn reis tussen 30 April en 2 Mei j.l. heeft gehad.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

De Bogedelgestr. Heer Dr. A. M. Stuyt,
Ministerie van Buitenlandse Zaken,
Plein 23,

'S-GRAVENHAGE.

L. Pot

4

No. 62824

's-Gravenhage, 1 Juli 1949.

Betr.: V A R G A, Iorsef

UITGEBOEKT GEHEIM

Van betrouwbare zijde verneem ik, dat de Hongaarse koerier Iorsef V A R G A, op 30 April j.l. in Nederland is aangekomen en ons land op 2 Mei d.a.v. weer heeft verlaten. Welke doorlaatpost(en) hij daarbij gebruikt heeft is mij onbekend, terwijl omtrent zijn in- en uitreis Uwerzijds geen melding werd ontvangen. Vermoedelijk is V A R G A hier geweest komende van Brussel of Parijs. Maar ook geen visa-meldingen omtrent hem zijn ontvangen, moge ik U verzoeken alsnog te doen nagaan of, en zo ja op welke post(en), V A R G A op 30 April en 2 Mei j.l. is gepasseerd.

M.C.

A
M

NOTITIE KB, 465.

BESTEMD VOOR C.

Volgno.

25 MEI 1949

AJD/62024

Uit goede bron vernamen wij dat:

"Op 30-4-49 ('s avonds) onverwachts een Hongaarse koerier arriveerde uit Parijs (Brussel), die Maandag d.a.v. weer terugging via zelfde route.

Deze koerier was Iorsef VARGA, sedert 2 jaar verbonden aan het Gezantschap in Parijs.

KB, 20-5-49.

UITTREKSEL
Uit : PD 7-634
Ag.no.: 62 822
Voor : OD 306

25 MEI 1949
AID/62022

NOTITIE KB, 464.

BESTEMD VOOR C.

Uit goede bron werd het volgende vernomen:

- x) "BALASZ is enige dagen geleden bij BÖLÖNYI geweest. Er vond een bespreking plaats in tegenwoordigheid
- x) van CZATORDAY, die later er zich over uit liet, dat de aandacht van de Hollandse autoriteiten op
- x) BALASZ gevestigd was en dat deze nu zeer bang was te zullen worden uitgewezen. BALASZ heeft veel contact met AFRIN, de Tass-journalist.
- BALASZ brengt vaak een bezoek bij Ianos VARECZA te Amsterdam. Zijn zeer vertrouwelijke berichten aan
- x) Ivan BOLDISSAR levert Balasz pas op het laatste moment aan het gezantschap af (zekerheidshalve), om deze per koerier te doen verzenden. Op 1 Mei schreef hij dat hij in Juni naar Boedapest zal vertrekken om mondeling inlichtingen te geven. Zijn bezoeken aan Böldönyi brengt Balasz tegenwoordig bij voorkeur 's nachts; ook Böldönyi bezoekt Balasz 's nachts in Amsterdam. Zij hebben dan vaak lange en zeer "vertrouwelijke" gesprekken. Door Balasz is een lijst samengesteld met namen en adressen van ca. 120 "betrouwbare" Hollanders. Deze lijst ligt op het Gezantschap en de daarop voorkomende personen, krijgen van tijd tot tijd propagandamateriaal, zo ook t.z.t. het beruchte geel-en zwart-boek van de zaak LINDSCENTY. Een zelfde lijst, maar kleiner, leverde BALASZ met namen van betrouwbare Hongaren.

KB, 20-5-49.

NOTITIE KB, 466

BESTEMD VOOR C.

OD 306

C

Volg

25 MEI 1949

ACD 62018

Wij vernamen uit goede bron, dat BOLÖNYI een klein notitieboekje bij zich draagt, waarin hij namen aantekent met evt. opmerkingen. Dit boekje gebruikt hij ook bij besprekingen met BALASZ.

PD 9657 X

Zo zou bv. bij de naam FORRAI staan: niet betrouwbaar.

Indien er zeer vertrouwelijke brieven met de koerier meegaan, worden er "geprepareerde enveloppen" gebruikt, die BÖlönyi bewaart. Dit om te voorkomen, dat het personeel zo'n brief eventueel openmaakt.

KB, 20 Mei 1949.

NOTITIE van C 4.

oplossen in O.D. 306

It Wentges deelt telefonisch het volgende mede:

Hij heeft via diverse tussenpersonen een anonieme brief ontvangen, waarin wordt verklaard, dat de in Nederland verblijvende Hongaren C S A T O R D A Y en G. B A L O G H (vermoedelijk BALASZ), G.P.U.-agenten zouden zijn.

It Wentges kent de schrijver van deze brief niet, maar acht zelf dit bericht zeer onbetrouwbaar.

NOTA: Kennelijk worden bedoeld de Hongaarse diplomaat C S A T O R D A Y en de ons bekende P. B A L A S Z.

Went!

12-5-1949.

C 4.

NOTITIE KB, 415.

BESTEMD VOOR C.

Volgno.

28 APR. 1949

ACD/60850

Einde December van het vorige jaar arriveerden hier 2 "ambtenaren" van het Min. van B.Z. uit Boedapest met "dienstpassen". Beiden waren "slotenmakers en telefoontechnici". Zij bleven hier enige dagen en onderzochten diverse sloten, voornamelijk van de kasten, die geld en acten bevatten. Zij veranderden een combinatieslot en deden nog andere karweitjes in verband met "beveiliging".

Op 31 Dec. werkten zij aan diverse telefoontoestellen van het gezantschap en gaven te kennen, dat zij nagingen "of er geen microfoons waren ingebouwd". Alles werd grondig onderzocht. Na hun vertrek hebben Mej.Pongracz en Frank twee Holl. monteurs laten komen (één van de Haagse telefoondienst) onder het voorwendsel dat de telefoontoestellen nog eens moesten worden onderzocht, daar er iets niet in orde leek, omdat er steeds een geruis hoorbaar was indien men telefoneerde. Er werd niets verdachts geconstateerd.

KB, 27-4-49.

NOTITIE KB, 417.

BESTAMD VOOR : C.

Gedurende de laatste maanden, maar speciaal de laatste weken, krijgt het Hong. Gezantschap veel bezoek van leden van het Russ. Gezantschap. Deze mensen spreken bijna steeds met Bölönyi, maar soms ook met Balasz en Csatorday.

KB, 27-4-49.

Volano.

28 APR 1949

ACD/60046

NOTITIE KB, 420.

BESTEMD VOOR : C.

28 APR. 1949

60045

Het Hong. Gezantschap mag van 1 April '49 af
geen visa meer verlenen binnen zijn eigen
werkingssfeer. Boedapest heeft telegrafisch opdracht
tot stopzetting hiervan gegeven.

KB, 27-4-49.

NOTITIE KB, 412.

BESTEMD VOOR ACD.

27 APR. 1949

ACD/ 60772

x) Uit goede bron vernamen wij, dat Csatorday buiten
- de normale koerier om een brief heeft verzonden aan Istvan KALLO
(zonder enige verdere aanduiding behalve dat er strikt persoonlijk,
eigenhandig te openen en wat "veiligheidstekentjes" opstonden).

x) Deze brief bevatte de mededeling dat Strebl Pongracz,
x) Frank en ook Brody de comm. scholingscursus van Csatorday niet serieus
736815) genoeg opvatten en in hoge mate saboteerden.

Deze brief is wederrechtelijk door Pongracz en Frank
geopend, gelezen en weer gesloten.

PD 10.924

KB, 26-4-49.

Notitie KA-R.A.

UITGEBOEKT

Op 25-5-'49 is aan Expresse, Sardine en Clipper bericht gezonden omtrent de vereniging van de Hongaarse koerier van Londen-Boedapest met de koerier Parijs-Boedapest te Den Haag. Briefnummer 60771.

KA-R.A., 25-5-'49

NOTITIE KB 413.

BESTEMD VOOR ACD.

Volans

27 APR. 1949

ACD/60771

Wij ontvingen het volgende bericht uit goede bron:
De Hongaarse koerier (20-22 April) van Londen via Den Haag naar
Boedapest, zou zich in Den Haag verenigen met de koerier Parijs -
Den Haag - Boedapest.

KB, 26-4-49.

a. boga

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
Javastraat 68.

's-Gravenhage, 29 April 1949.

No. 60129.

Onderwerp: SCHREUTER.

UITGEBOKT

GEHEIM.

Uit betrouwbare bron vernam ik, dat bij het Hongaarse
Gezantschap te 's-Gravenhage werkzaam zou zijn een persoon van Neder-
landse nationaliteit, S C H R E U T E R, nadere personalia onbekend.
Bovengenoemde zou werkzaam zijn als ambtenaar op de
passenafdeling.

Ik moge U verzoeken mij te berichten, of S C H R E U -
T E R bij U bekend is en mij zo mogelijk nadere inlichtingen omtrent hem
te willen verschaffen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Hoogedelgestrengste Heer Dr A.M. Stuyt
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Plein 23
's-G R A V E N H A G E.

uhr.
E. van der Noordaa.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 10 November 1949

No. 6012g
Bijl.: gene

UITGEBODEN

GEHEIM

Betr. personeel Hongaarse Legatie

In antwoord op Uw schrijven no. 2573-49 d.d. 14 April 1949, heb ik de eer U mede te delen, dat de daarin gesignaleerde scholingsbijskomsten op de Hongaarse Legatie inderdaad plaats vinden. De door U genoemde personen zijn mij ook als deelnemers daaraan bekend, met uitzondering van de onder punt 4 van Uw boven aangehaalde brief genoemde S C H R E U T E R.

Ik moge U verzoeken mij, zo mogelijk met de personalia van deze persoon in kennis te doen stellen.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze

Aan de heer Hoofdcommissaris van Politie
AMSTERDAM.

Jhr Mr W.J.Th. Serraris

4
antw: 75454

Adams
GEHEIM.

V

19 APR. 1949

A.D. 60129

Verbinding: 13

No. 2573-49.

14 April 1949.

Onderwerp: Scholingsbijeenkomst
van Hongaren. *C*

Datum van ontvangst bericht: 13 April 1949.

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar. K

Waardering bericht: betrouwbaar.

Tevens bericht gezonden aan: --

Medewerkende instanties: --

Ondernomen actie: --

Van betrouwbare zijde werd vernomen, dat iedere week op het Hongaarse Gezantschap te Den Haag een scholings-
X bijeenkomst wordt gehouden door Csatornai KAROLY, 24 jaar, communist, attaché bij de Legatie, wonende Daendelsstraat 46 (pension) te Den Haag, een N.K.V.D.-man. Deze scholing moet worden gevolgd door:

- φ.D.* *60813*
- X 1. de Gezant BCLONYI
 - X 2. de Heer BRODY (handelsattaché)
 - X 3. mejuffrouw PONGRACS (typiste)
 - X 4. de Heer SCHREUTER (ambtenaar passenaafdeling)
 - X 5. FRANK (bode).

m
L.2.

Notitie C.

0/206

Nah

v 59 017
12 APR. 1949

Uit betrouwbare bron vernomen, dat Simon TELE, die op kamers woont bij de portier van de HOKY, Houtrustweg 102, binnenkort, vermoedelijk half Maart, naar Zd.-Afrika zal vertrekken. Hij zal daar een restaurant gaan exploiteren. Tele wordt beschreven als een vrij domme figuur, die overigens bij zijn vertrek vele, om hem treurende, juffrouwen zal achterlaten.

3-3-1949.

UITTREKSEL

Voor OD 306 Naam Hongaarise vert. in Ned.
Origineel in PD 7634 Naam Balasz
Volg nr. Ag. nr.59458 Aard van het stuk notitie KB
Afd. Datum

notitie KB 394

bestemd voor C

Uit goede bron vernemen wij:

Balasz is de grootste vriend van de communistische "controleur" op de Hongaarise Legatie, de secretaris CSATORDAY. Dit is een jonge fanaticus, die de zaak daar terroriseert en de gezant geen ogenblik uit het oog verliest. Hij ontvangt dreigbrieven en dreigtelefoongespreken.

KB, 6-4-1949.

Uitgetrokken door C Afd./Sectie Datum 21-5-1949

93.55.01

00306
Waarheid H.
5-4-50

00306

Hongaars gezantschap herdacht bevrijding

In het Gemeente-museum te Den Haag was gisteravond op uitnodiging van het Hongaars Gezantschap een uitgebreid gezelschap bijeen om de 5de verjaardag van de bevrijding van Hongarije te vieren.

Talrijke genodigden, w.o. de Ambassadeur der Sowjet-Unie, de Poolse gezant, de zaakgelastigde van Roemenië, de heer Andreescu, mevr. Martinic, echtgenote van de Tsjechoslowaakse gezant, de secretaris van het Finse Gezantschap, verschillende Nederlandse autoriteiten en vele in Nederland woonachtige Hongaren, luisterden naar de rede van dr György Bölöni, Gezant van Hongarije, die de bevrijding van Hongarije door de Sowjet-legers memoreerde en uitgebreid aandacht schonk aan de successen, die de laatste tijd door de werkers van Hongarije bij de opbouw van hun land onder leiding van Mathias Rakosi zijn behaald. Het programma kreeg een feestelijk karakter door het optreden van leerlingen van de balletschool György Sebök en door de vertoning van een Hongaarse operette-film. Céza Frid, piano en Lotte Medák, zang, brachten werken van Hongaarse componisten ten gehore.

Hang.

C-

G E H E I M.

Verbinding: No.12

29 Maart 1949.

Doss.13/489

Onderwerp: Bode-portier G.FRANK van Hongaarse Legatie

Datum ontvangst bericht: 23 Maart 1949

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instaties:---

Ondernomen actie:---

Verspreid
-1 APR. 1949
A.D. 59039

Ten aanzien van:

X
XI

Gyorgy FRANK, geboren te Mor (H.), 19 April 1909, die als bode-portier werkzaam is aan de Hongaarse Legatie te 's-Gravenhage, wordt het volgende medegedeeld:

FRANK was in Hongarije eerst mijnwerker; diende daarna 4 jaar bij de Hongaarse rivierpolitie.

Omstreeks 1935 werd hij bode aan het Hongaarse Gezantschap te Praag. Hij huwde daar een Sudeten-Duitse vrouw. In 1939 kwam hij naar Den Haag, alwaar hij sindsdien verblijft. Toen in begin 1941 het Gezantschap werd opgeheven en veranderd werd in een Consulaat-Generaal, dat naar Amsterdam verhuisde, heeft FRANK het Legatiegebouw aan de Oranjestraat 8 te 's-Gravenhage beheerd. FRANK doet gewichtig, doch is een goedgehartig persoon. Wat betreft zijn politieke gezindheid, tast men volkomen in het duister. Tot Mei 1940 was hij fel aanhanger van het "Horthy regiem" en beriep hij zich herhaaldelijk op zijn eed van trouw. Van Mei 1940 tot medio 1944 was hij uitgesproken anti-semiet. Bij herhaling legde hij er de nadruk op, dat hij geen Hongaar, doch Duitser van afstamming was. Van 1944 tot heden noemt hij zich Volksdemocraat. De vroegere zaakgelastigde POLONYI noemt hij saloncommunist. Ook beschuldigt hij deze malversaties te hebben gepleegd. FRANK boogt op zijn illegale activiteit tijdens de oorlog.

Ten aanzien van de op 13 Maart 1949, aan de Hongaarse Legatie gehouden receptie, zou FRANK hebben verteld, dat de Volksdemocraten daar als de raven hadden gestolen. FRANK is positief geen lid van de Communistische Partij. (Einde)

114

3

NOTITIE van H AID
aan C 5.

OD 306

Volg. no:	<i>SR</i>
-1 APR. 1949	
ACD	<i>50994</i>

x) CSATORDAY, Karoly, en vrouw en zoon
geboren 3-7-1926
Gezantsch. Attache Hongarije.
Woont thans Daendelstraat 46 bij de familie BINTINGER.
Zocht een ander huis in verband met gezinsuitbreiding.

Deze aanvraag is via BZ gegaan.

30-3-1949.

UITTREKSEL

Voor OD 306 Naam Vertegenwoordiging v. Hongarije in Ned.

Origineel in OD 748 Naam Zuid-Afrika (Vertegenwoordiging in Ned.v...

Volgnr. Ag.nr. 58977 Aard van het stuk Ingek. schrijven

AfzMin. van Buitenl. Zaken Datum 21.3.49

Me juffrouw Rozsi Taub, van Hongaarse nationaliteit, is dienstmeisje bij de familie Germishuizen; zij wonen aan het adres Zeekant 56, Scheveningen.
Jacobus François Germishuizen is benoemd tot 3de secretaris aan het Gezantschap van Zuid-Afrika.

Uitgetrokken door MS Afd./Sectie ACD/4a Datum 1.4.49

Op aanwijzing van C

Dooy GEHEIM.

Verbinding: No.12

25 Maart 1949.

Doss.13/489

Onderwerp: Andrea KÉKESSY

Datum ontvangst bericht: 23 Maart 1949

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Vol

28 MRT 1949

ACD/ 58666

Op Donderdag, 24 Februari 1949, trad in de Houtrust-
hal te 's-Gravenhage, in de H.O.K.IJ. op:

- 1 - Andrea KÉKESSY met haar partner: KIRÁLY, kunstrijders,
beiden van Hongaarse nationaliteit.

Hierbij waren ook aanwezig de Hongaarse Gezant en de
+ Hattaché CSATORDAI.

Op Vrijdag, 25 Februari 1949, zouden beide rijders van
Schiphol vertrekken en 's avonds in Budapest arriveren.
KIRÁLY komt alleen aan. Op Zaterdag, 26 Februari 1949,
wordt uit Budapest telefonisch geïnformeerd naar het niet
terugkeren van KÉKESSY. Beide rijders hadden op Zondag, 27
Februari 1949 te Budapest moeten optreden voor het Commu-
nistisch Partij bestuur, waarbij Russische- en Tsjechische
gasten waren uitgenodigd. De Gezant in Den Haag krijgt op-
dracht hemel en aarde te bewegen, dat KÉKESSY naar haar
land terugkeert. De Hongaarse H.O.K.IJ.-trainer in Den Haag
ontvangt van de vader van KÉKESSY het volgende telegram:

"Probeer Andra te vinden en laat haar terugkeren ter-
wille van ons".

De Gezant wordt met KÉKESSY, die ergens ziek te bed
ligt, in contact gebracht. Hij belooft haar het volgende:

1. Haar familie in Budapest krijgt een woning;
 2. Haar vader, die op de z.g.n. B.-lijst staat, krijgt
een goede betrekking; haar zuster eveneens;
 3. Zij krijgt een pas, geldig voor de gehele wereld.
- De beloften worden schriftelijk gegeven en in Den Haag
gedeponeerd.

KÉKESSY vertrekt enkele dagen later naar Praag.

In de "SZABAD NÉP", Centraal orgaan van de Communis-
tische Partij, staat thans een artikel, dat men in het bui-
tenland tracht Hongaarse sportmensen om te kopen om hun
sportprestaties ter beschikking van andere landen te stel-
len. Bedoeld blad meldde verder, dat de Amerikaanse- en En-
gelse radio zegevierend aankondigden "De Hongaarse wereld-
kampioene is niet meer bereid naar haar vaderland terug te
keren". De eenvoudige waarheid is echter, dat Andrea KÉKESSY,
na de vermoeiende wedstrijden, enige dagen in Den Haag door-
bracht, omdat zij zich niet wel gevoelde en ha haar herstel
leidde haar weg natuurlijk naar het vaderland, aldus het

blad. (einde)

G E H E I M.

Verbinding: No.12

12 Maart 1949. No 13

Doss.13/489

Onderwerp: Belangstelling van Hongaars-Gezantschap voor hier te lande werkende Hongaarse mijnwerkers.

Datum ontvangst bericht: 8 Maart 1949

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Volgno.

14 MRT 1949

AJD/ 57564

Dezerzijds wordt op het volgende de aandacht gevestigd: Het Hongaarse Gezantschap, in casu de Hongaarse Gezant, blijkt grote belangstelling te hebben voor de te Heerlen werkzaam zijnde Hongaarse mijnwerkers.

In September 1948 bood bedoelde Gezant deze mijnwerkers een diner aan.

Op Zondag, 13 Maart 1949, wordt van 16 tot 19 uur aan de Legatie een receptie gegeven, waartoe de Hongaarse mijnwerkers zijn uitgenodigd. De reiskosten worden door de Legatie vergoed.

De hier te lande verblijvende Hongaren ontvangen thans nieuwe passen. Het grootste percentage, ± 60%, wordt evenwel, zonder opgaaf van redenen, een pas geweigerd.

Aan de Legatie is thans werkzaam de 24-jarige attaché, CSATORAI. Deze was ongeveer een jaar geleden als fabrieksarbeider werkzaam in de Dreherbierfabriek. Hij is een fanatiek communist en vertrouwensman van de communistische partij. Hij is een man met geringe capaciteiten. Vermoedelijk heeft hij opdracht de volksdemocratische Hongaren in Nederland bijeen te brengen.

Verder zijn aan de Handelssectie der Legatie toegevoegd: Mevrouw LORINGER en Dhr. GÁBOR BALOGH, beiden lid der communistische partij.

LORINGER toont weinig belangstelling voor politiek. BALOGH is weinig ontwikkeld en spreekt slechts Hongaars. Wekelijks vindt een partijmiddag plaats in de Legatie en wel Vrijdags van 14 tot 16 uur, uitsluitend voor leden van de Legatie. Deze bijeenkomsten dragen een intern karakter. Als voorzitter fungeert de reeds genoemde CSATORAI.

(Einde)

mt
3

C.V.D.

Bureau IX.

Geheim.

Betreft: Activiteit aan Hongaarse Legatie te Den-Haag, in verband met het verstrekken van gratis visa aan Nederlanders.

Via een zeer betrouwbare relatie, die zich beweegt in kringen, die zeer competent zijn hierover te oordelen, bereikten mij, rapporteur, de volgende gegevens:

Aan de Hongaarse Legatie te Den-Haag is werkzaam een Handelsattaché, de naam is niet bekend gemaakt, die niets van het huidige regiem in Hongarije moet hebben.

Hij is de enige man aan de Legatie, die R.K. is ingesteld en zou momenteel min of meer op de wip staan, om vervangen te worden door een meer "loyale" kracht, zodra deze beschikbaar zou zijn.

Een en ander was hem reeds door de heer Bölöny, de huidige Hongaarse gezant, in bedekte termen meegedeeld.

Laatstgenoemde zou, evenals de andere leden van de Hongaarse legatie zeer anti-Nederlands georiënteerd zijn, hoewel men steeds tracht aan Nederland het tegenovergestelde te doen geloven.

Vorenbedoelde R.K. georiënteerde Handelsattaché heeft, omdat hij meende, dat Nederland dit ten koste van alles diende te weten, het volgende aan mijn relatie laten weten, die, naar xi zijn mening, wel een weg zou weten, waarlangs het bericht bij de bevoegde autoriteiten terecht zou komen.

xi "Als adviseur van de heer Bölöny is momenteel aan de xi Hongaarse Legatie werkzaam de heer Paul Balasz, wonende te Amsterdam, Tesselschadestraat 29 (Tel. 80659).

Balasz zou reeds gedurende ongeveer 30 jaar in Nederland verblijven en zou eigenlijk correspondent zijn voor enkele Hongaarse bladen, waarmee hij geen droog brood zou kunnen verdienen.

Hij heeft geen diplomatiek paspoort en zou momenteel veel schulden hebben.

Bölöny is zeer bevriend met Valkov van de Russische ambassade en Balasz en hij zouden dikwijls bij laatstgenoemde dineren, terwijl het omgekeerde ook vaak het geval was.

Gedurende de laatste maanden is Balasz, in samenwerking met Bölöny bezig diverse gratis visa aan Nederlanders af te geven voor Hongarije.

De Nederlanders, die voor deze visa in aanmerking komen

OP
4634

2.

zouden allen communistisch georiënteerd zijn en de bedoeling van hun reizen naar Hongarije zou zijn, daar een "bepaalde opleiding" te ontvangen.

Per maand zouden (gedurende de laatste maanden) ongeveer 30 tot 40 van deze gratis visa aan Nederlanders zijn verstrekt.

Gezien het vermoeden, dat de R.K. georiënteerde Handelsattaché, niet lang meer op deze post aanwezig zal zijn en hij kort geleden achter deze aangelegenheid was gekomen, meende hij, dat hij verplicht was een weg te zoeken, om dit gebeuren aan de Nederlandse autoriteiten kenbaar te maken en leek het hem zeer wenselijk, dat de Politie de nodige aandacht besteedde aan de gangen en gedragingen van vorengenoemde Balasz, die hij meer als de hoofdfiguur en organisator van vorenbedoelde aangelegenheid beschouwde.

Zelf wenste hij daarbij op de achtergrond te blijven.

Den-Haag....14-2-'49

4.

Aan H.B.

Via AED doorgezonden
aan Wouda C.

Daarne ter kennisgeving aan B. TH

16-2-49

B. TH

Sm/CJ

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

~~Afdeling~~ Directie Juridische en Administratieve Zaken.

No 8854.

'S-GRAVENHAGE, de 14 Februari 1949.

15 FEB 1949

ACD/ 55 425

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief dagtekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

Ik heb de eer U hiernevens ter kennisneming afschrift te doen toekomen van twee brieven van Harer Majesteits Gezant te Budapest d.d. 18 October 1948 en 17 Januari 1949 resp. no. 1468/g/485 en no. 73/g/33 met bijlagen.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
voor de Minister,
Het Hoofd der Directie,

B. duval

Aan de Centrale Veiligheidsdienst.

AFSCHRIJF.LEGATION DES PAYS-BAS.

No: 1468/G/485.

Budapest, de 18 October 1948.

Met deze heb ik de eer Uwer Excellentie mede te delen, dat de ambtenaren van de Hongaarse diplomatieke dienst met ingang van 1 October j.l. in het bezit van nieuwe diplomatieke paspoorten zijn gesteld. Deze hebben een omslag van beige varkens-leder. De Hongaarse dienstpaspoorten hebben voortaan een rood koft, terwijl de zoogenaamde emigratie-paspoorten en de normale paspoorten reeds eerder van een nieuw formaat met bruin respectievelijk donker-blauw koft zijn voorzien. De oude diplomatieke paspoorten met donkerblauwe omslag verliezen hun geldigheid automatisch na de 31ste October ¹⁹⁴⁸ a.s.

De Gezant,
w.g. H.A. Hooft.

Zijner Excellentie
de Here Minister van Buitenlandse Zaken
te 's-GRAVENHAGE.

Budapest, de 17 Januari 1949.

73/G/33.

Met verwijzing naar mijn schrijven van 18 October j.l., No. 1468/G/485 heb ik de eer Uwer Excellentie mede te delen, dat dezer dagen een nieuwe verordening is verschenen inzake de uitgifte van diplomatieke en dienstplassen voor den Hongaarsen buitenlandse dienst.

./ . a. /

De tekst dezer verordening voeg ik hierbij.

De verordening is klaarblijkelijk bedoeld als een nieuwe poging om het ambtenaren van den buitenlandse dienst moeilijker te maken om te dissideren.

./ . b. /

In dit verband is het wellicht interessant kennis te nemen van de voor uitzending naar het buitenland onlangs vastgestelde daggelden. Bij de hier nevens gevoegde opgave zij aangetekend, dat de in klasse I-III ingedeelden bovendien 20% der vastgestelde bedragen als representatiekosten mogen opbrengen.

De Gezant,

Zijner Excellentie
de Here Minister van Buitenlandse Zaken
te

's- GRAVENHAGE

Bijlage a./

Im Einverständnis mit dem Minister des Inneren ordne ich an:

§ 1.

Diplomaten- und Dienstpässe für den auswärtigen Dienst dürfen allein nur für Dienstreisen gebraucht werden. Für private Reisen verbiete ich den Gebrauch der Diplomaten- oder der Dienstpässe für den auswärtigen Dienst.

§ 2.

Der Besitzer so eines Diplomatenpasses wie der eines Dienstpasses für den auswärtigen Dienst ist verpflichtet diesen unmittelbar nach Beendigung der Dienstreise der Hauptabteilung des Ministeriums des Äusseren (Direktion) abzuliefern.

§ 3.

Von den in den Paragraphen 2 und 3 enthaltenen Verfügungen sind ausgenommen: a/ Der Präsident der Republik, seine Frau und seine minderjährigen Kinder; b/ Die Mitglieder der Regierung, der Präsident und die Vizepräsidenten des Parlaments, der Präsident der Kommission für auswärtige Angelegenheiten des Parlaments, der Leiter der Präsidialkanzlei des Präsidenten der Republik, weiters die Frauen und die minderjährigen Kinder der Aufgezählten; c/ Die Staatssekretäre.

§ 4.

Angefangen von dem in Krafttreten dieser Verordnung werden die Besitzer der Dienstpässe für den auswärtigen Dienst - gleich den Besitzern der Diplomatenpässe - bei jeder einzelnen Reise in's Ausland mit "Ausreiseerlaubnis" des Ministers des Äusseren versehen, welche die unter der Aufsicht des Ministers des Inneren stehende kompetente Behörde bei Überschreiten der Landesgrenze abstempelt und bei der Rückkehr einzieht, dann im Wege des Ministers des Inneren dem Minister des Äusseren übermittelt. Die "Ausreiseerlaubnisse" - so für die Diplomatenpässe, als für die Dienstpässe für den auswärtigen Dienst - stellt die Hauptabteilung des Ministeriums des Äusseren, Direktion, aus.

§ 5.

Diejenigen, die über einen Diplomaten- oder Dienstpass für den Auswärtigen Dienst verfügen und auf Grund des dritten Paragraphen dieser Verordnung von seiner Einlieferung nicht befreit sind, sind verpflichtet ihren Pass unverzüglich der Hauptabteilung des Ministeriums des Äusseren, Direktion, einzuliefern.

§ 6.

Diese Verordnung tritt am Tage ihrer Veröffentlichung in Kraft.

Budapest, am 20 Dezember 1948.

4

Bijlage b./

A u s w e i s

der in Rechnung zu stellen erlaubten Tagegelder der Angestellten im öffentlichen Dienste anlässlich ihrer amtlichen Entsendung in's Ausland.

Im Falle der Entsendung in die unten angeführten

Betrag des Tagegeldes in Forint der in die

Länder	Gebührenklasse Gehörigen		
	I-VI	VII-XII	XIII-XIV
Albanien	83	60	36
England	190	160	120
Argentinien	240	180	120
Österreich	120	90	60
Belgien	150	120	80
Brasilien	215	160	106
Bulgarien	83	60	40
Tschecho-Slovakei	120	90	60
Dänemark	148	111	74
Egypten	240	180	120
Finnland	132	99	66
Frankreich	220	160	130
Holland	190	160	120
Jugoslawien	198	152	106
Polen	108	85	58
Deutschland	120	90	70
Norwegen	132	99	66
Italien	120	90	60
Rumänien	120	100	80
Schweiz	135	110	90
Schweden	150	130	90
Sowjetunion	360	300	240
Türkei	180	140	100
Uruguay	215	160	106
U.S.A.	296	237	119

S.T.

3 Februari 1949.

No. Geh. Gr.V.D. 186 t/m 188.

Bijlagen: drie.

Onderwerp: Grenspassage
diplomaat en koeriers.

Volk-

11 FEB. 1949

ACD/ 55261

Te Uwer informatie doe ik U hierbij
toekomen een drietal uittreksels uit rap-
porten No's 16/49, ~~17/49~~ en ~~18/49~~ ad.
respectievelijk 23, 22 en 25 Januari 1949
betreffende de grenspassage van de Hon-
gaarse Attaché Zoltan KABO, de Roemeense
koerier Jonel MIHNEA en de Poolse koerier
~~Edward EMMEL.~~

S.T.

ST

AAN: C.V.D.

Typ: CW

Coll.:

VEILIGHEIDS-RAPPORT

GEHEIM

ONDERVRAGING/SIGNALERING 1)

Geheim Nr 16/149 G.V.D.

Datum van verhoor/signalering: 1) 23 Januari 1949.

Ondervrager/Rapporteur: 1)

Personalie van ondervraagde gesignaleerde 1)	Naam: Zoltan K A B O (ml).			
	Alias:			
FOTO	Plaats en datum van geboorte: 5 Juni 1912, Boedapest			
	Nationaliteit: Hongaarse			
	Beroep: Attache bij de Hongaarse Ambassade te PARIJS			
	Adres: Parijs.			
Fotografie	Lengte: Gebit: Wenkbrauwen:			
	Postuur: Neus: Haar:			
Reis- of iden- titeitspapier	Gelaat: Mond: Littekens:			
	Ogen: Oren:			
	Kleding:			
	Bijzondere kentekenen:			
Reis- of iden- titeitspapier	Soort: Hong. dipl. pasp. Nummer: 27/20191948 Datum: 17 September 1948			
	Verstrekt door: Hongaars Min. van Buitenl. Z. te: Boedapest			
	Geldig tot: 31 October 1949			
	Visum voor: Nederland Nummer: 459 Datum: 19 Januari 1949			
Scholing	Verstrekt door: Ned. Ambassade te Parijs getekend door de Directeur der Kanselarij, geldig voor een verblijf van 7 dagen in Nederland na binnenkomst die gesteld was op 3 weken na 19-1-49.			
	Reden van de reis: vermoedelijk koeriersdienst			
	Reisdoel: 's-Gravenhage, Oranjestraat 8 Hongaarse Legatie.			
	Vervoermiddel: trein, dd. 23-1-49 om 8.10 uur binnenkomst.			
Familierelaties	Schoolopleiding:			
	Vakopleiding:			
	Talenkennis:			
	Godsdienst:			
Familierelaties	Politieke richting: waarschijnlijk communistisch.			
	Naam: Adres: Beroep: Leeftijd:			
	Vader:			
	Moeder:			
	Echtgenote:			
Kinderen:				
Broers en Zusters:				

Reden van ondervraging/signalering: 1) Ingevolge gegeven instructies.

Aan:

Z.O.Z.

1) Doorhalen wat niet verlangd wordt.

In aansluiting aan de vermelding der gegevens aan ommezijde vermeld, het navolgende.

Bedoelde Hongaar, in het bezit van een diplomatiek paspoort, kwam omstreeks 3.10 uur, Nederland binnen, op Zondag 23 Januari 1948 (D-trein). Hij stapte niet uit voor visitatie in de zaal, doch verbleef in de trein, een maatregel mede toepasselijk voor diplomaten of personen in het bezit van een diplomatiek paspoort. De gegevens werden mij verstrekt door een lid van het personeel.

Het bleek dat bedoelde Hongaar, zogenaamde ingeschreven bagage had die, op vrachtbrief, vervoerd werd in de bagagewagen van genoemde D-trein. Deze bagage wordt altijd uitgeladen en gebracht naar de visitatiezaal alwaar de betrokken reiziger zich dient te vervoegen teneinde deze bagage te laten controleren. De dienstdoende Verificateur der Douane was in de zaal aanwezig. Het bleek dat zich in de bagagewagen bevonden 3 kisten ter grootte, resp. 40 x 60 x 100 cm; 30 x 35 x 75 cm en 30 x 35 x 80 cm. volledig in het rond dichtgespijkerd en versterkt met blikband. Deze drie kisten, die behoorlijk zwaar waren, (kleine kisten ongeveer 30 kg grote kist ongeveer 50 a 60 kg) waren verzegeld door middel van een koord en lakzegels waarop, in de Hongaarse taal, voorkwam het opschrift Hongaars Ministerie van Buitenlandse Zaken. Een plaats waar deze zegels waren aangebracht was niet bekend. Inhoud was onbekend. Op de vrachtbrief van de Spoorwegen stond vermeld: 3 kisten. Verder niet: Vervoer van Brussel naar Esschen en 's-Gravenhage. Het bleek dat deze bagage toebehoorde aan genoemde Hongaar in het bezit van het diplomatieke paspoort. Hij kwam niet naar de visitatiezaal teneinde zijn bagage vrij te maken. Of er een zogenaamd vrijgeleide voor was, was de betreffende verificateur niet bekend. Het gevolg van vorenstaande was dat de D-trein vertrok, waarin gezeten genoemde Hongaar, zonder dat zijn bagage (ingeschreven) met bedoelde trein meeging.

Door de betreffende verificateur I en A werd daarop beslist de bagage als douanegoed, ter vrijmaking, door te zenden naar de douane te 's-Gravenhage. Het was niet na te gaan wat of de inhoud der kisten was. Wel was door mij te constateren dat in de twee kleine kisten een vloeistof vervoerd werd. Bij hetschudden aan de kisten was dit te horen. Omtrent de grote kist was niet bij benadering vast te stellen wat de inhoud zou kunnen zijn. Aanwijzingen van fraude waren er eigenlijk niet. Aanvankelijk zou bedoelde bagage door de ladingmeester van Spoorwegen worden doorgezonden naar 's-Gravenhage, om 11.30 uur. Het bleek echter mogelijk te zijn om dit reeds om 9.30 uur te doen plaats vinden. Betreffende vorenstaande is door mij op genoemde datum omstreeks 11.45 - 12.00 uur telefonisch verslag uitgebracht. Mede na telefonisch overleg werd op genoemde datum omstreeks 16.00 uur het telefonisch bericht doorgegeven summier inhoudende dat de Chef van het Protocol v.h. Min. van Buitenlandse Zaken het op prijs zou stellen indien de Chef der I en A zich met hem in verbinding zou stellen over bedoelde bagage alvorens deze vrij te geven. Dit bericht is door mij direct daarop doorgegeven aan de Chef der I en A hier ter plaatse t.a.v. van de Verificateur Bogaerts. Deze zou de noodzakelijke maatregelen nemen.

24-1-49 werd mij door deze laatste medegedeeld dat de Sectiechef der Douane te 's-Gravenhage op Zondag 23-1-49 omstreeks 15.00 uur, op dringend verzoek van de Hongaarse Legatie te 's-Gravenhage, had vrij gegeven daar betreffende kisten zouden inhouden diplomatieke stukken die van dingende aard waren. De kisten zijn daarop door de douane vrij gegeven zulks in afwijking van de normale diensttijdregeling. Vrijgeving had anders plaats gevonden 24-1-49. Betreffende bagage was gearriveerd op het Station H.S. te 's-Gravenhage.

Vermeld zij dat op 23-1-49 (Zondag) omstreeks 20.00 uur, bedoelde Hongaar weer is uitgereisd naar België, Naast zijn diplomatiek paspoort toonde hij aan het betreffende lid van het personeel een legitimatiebewijs waaruit bleek dat hij Attachee bij de Hongaarse Ambassade te Parijs was. Bagage

bij uitreis 1 actetas met reisbenodigdheden. Door I en A geen controle verricht.

NOTITIE KB 311

BESTEMD VOOR ~~AGE~~. (C)

Volgno.

7 FEB. 1949

ACD/54949

Uit oncontroleerbare bron vernamen wij:

Zekere Simon TELE, geboren 4-4-20 te Corkszereda (Hongarije) en sedert 6-2-48 in Holland als ijshockeytrainer (HOKIJ) alhier, zou veel omgaan met Mevrouw BRODY, vrouw van de Hongaarse Handelsattache.

KB, 7-2-49.

WP.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Kabinet en Protocol.

~~AFDEELING~~

No 8577.

'S-GRAVENHAGE, de 2 Februari 1949.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

ACD/54880

Ik heb de eer U mede te delen dat, blij-
kens een van het Hongaarse Gezantschap hier
ter stede ontvangen schrijven dd.17 Januari
jl.No 10.013/1949, de Heer Charles Csatorday
benoemd is tot attaché aan voornoemd Gezant-
schap.

De Heer Csatorday is gehuwd.

De Chef van het Kabinet van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Kistner

Aan het Ministerie
van Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68,
's-Gravenhage.

WP.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Kabinet en Protocol.

~~ABOKIYNGK~~

No 8572.

'S-GRAVENHAGE, de 2 Februari 1949.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief dagtekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

4 FEB. 1949

54748

Ik heb de eer U mede te delen dat, blijkens een van het Hongaarse Gezantschap hier ter stede ontvangen schrijven dd. 7 Januari 1949 No 10.006/1949, de Heer Gabriel Balogh benoemd is tot ambtenaar aan de economische afdeling van voornoemd Gezantschap.

De Chef van het Kabinet van de Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Visser

Aan het Ministerie
van Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68,
's-Gravenhage.

26 Januari 1949.

U 11101 p - C 56 - KC 1

Volgno.

28 JAN. 1949

ACD/ 54358

Betr: Hongaars spionnagenet.

Onder verwijzing naar mijn schrijven, d.d. 9 December 1948, U 11101 l.C 56 - KC1, moge ik U ingesloten knipsels doen toekomen uit de Arbeiterzeitung van 30 December, de Wiener Kurier van 31 December en de Volksstimme van 1 Januari, inzake Hongaarse counter-intelligence in OOSTENRIJK.

Mijn ^{informant} ~~voorman~~ ter plaatse deelt mij mede, dat hem het artikel uit de Arbeiter Zeitung in hoge mate geloofwaardig voorkomt; dat uit de Wiener Kurier (Amerikaans), welke krant kennelijk contact met de C.I.C. onderhoudt, moet als alle artikelen in deze krant met een korreltje zout worden genomen; dat uit de Volksstimme, K.P.Ö., is de bekende nietszeggende verklaring, voortkomende uit het zich in het nauw gebracht voelen.

Dat de Hongaren het nodig vinden in OOSTENRIJK op grote schaal CI-werk te verrichten ligt voor de hand i.v.m. het enorme aantal politieke vluchtelingen van Hongaarse nationaliteit, die hier verblijven of doorreizen.

A.

Aan het Ministerie van Algemene Zaken,
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

Ungarn läßt in Österreich Menschen rauben

A. Z. 30/12/48
Wir haben heute der Öffentlichkeit eine neue Tatsache vorzulegen. Daß Österreich einer Besatzungsmacht verschleppt werden, ist bekannt; daß dies auch als bloßer Hilfsdienst für die Polizei eines Satellitenstaates geschieht, ist neu. Hier ist, von der Arbeiter-Zeitung sorgfältig erhoben, der Fall eines Österreichers, der im Auftrag der ungarischen Polizei von russischen Soldaten aus seinem Heimatland nach Ungarn verschleppt wurde. Dieser Mann ist zurückgekommen. Wie viele andere blieben dort?

Sechs Wochen verschleppt

Anfang Dezember verließ ein abgemagertes Mann mit kahlgeschorenem Kopf und zerrissenen Kleidern das Gebäude einer Kommandantur im Burgenland. Als er wenige Stunden später in seiner Wohnung in einem kleinen Dorf unweit der ungarischen Grenze eintraf, hatten seine Angehörigen Mühe, ihn wiederzuerkennen. Sie hatten ihn seit sechs Wochen nicht gesehen und in dieser Zeit war er von einem kräftigen jungen Mann zu einem Skelett geworden. Die Familie hatte nicht mehr gewußt, als daß er, der Oberbauarbeiter Anton B., eines Tages von der Arbeit weg von russischen Soldaten verhaftet worden war. Die Kommandantur hatte jede Auskunft verweigert, und Frau und Kind des Verschleppten hatten das Schicksal all der anderen geteilt, deren Angehörige „abgeholt“ worden waren.

Als „Russe“ über die Grenze geschmuggelt

Der Oberbauarbeiter Anton B. war, so berichtete er, von den russischen Soldaten auf einem Lastauto zur Bezirkskommandantur gebracht worden. Dort wurde er gut behandelt, erhielt zu essen und zu rauchen und mußte nachmittags wieder in das Lastauto einsteigen und in Begleitung eines Offiziers und eines Wachsoldaten in Richtung zur ungarischen Grenze fahren. Als sich das Auto der Grenze näherte,

In der Budapester Folterhöhle

Die Ankömmlinge wurden in einen großen Saal geführt und mußten sich nebeneinander, mit dem Gesicht gegen die Wand, aufstellen. So standen die Häftlinge einen Tag und eine Nacht. Als sie am nächsten Morgen in die Zelle zur Aufnahme gebracht wurden, wurden sie zur Aufnahme in eine Zelle zwanzig ungarischer Häftlinge in eine Gemeinschaftszelle, deren Mobiliar aus einem vierstöckigen Bettgerüst bestand, auf dem die Häftlinge ohne Unterlage oder Decke schliefen. In dieser Zelle blieb er dreißig Tage, erhielt einmal im Tag einen Teller Wasserbohnen und eine Scheibe Brot. Außer seiner dünnen Arbeitsjacke und seinem Pullover hatte er kein Kleidungsstück und fror in den frustigen Novembernächten.

Täglich wurden Häftlinge zum Verhöre geholt. Sie kamen meist vollkommen gebrochen zurück, fielen zusammen und lagen lange Zeit wie tot. Der eine war mit Gummiknüpfeln so lange auf die Fußsohlen geprügelt worden, bis er fingerdicke Blutblasen hatte, den anderen hatte man an den gefesselten Händen aufgehängt, der dritte war mit Elektrizität „behandelt“ worden. Er selbst wurde nach einiger Zeit elpvernommen, doch kam er mit Faust- und Fußtritten davon.

Mit Tausenden im KZ.

Am nächsten Morgen stand der Österreicher kahlgeschoren in einem der „Wohnräume“ des Budapester Konzentrationslagers. Hier gab es nicht einmal die Brettergestelle des Polizeifängnisses. In der Dezemberkälte schliefen hier alle mit dünnen Kleidern auf den nackten Brettern. Dafür erhielten sie dreimal im Tag Bohnen- und einmal zwanzig Dekagramm Brot. Es gab keine Verhöre. Das Leben bestand nur im Warten.

Der russische Kommandantur. Am nächsten Tag wurde er nach Österreich zurückgebracht und von der Kommandantur freigelassen. Vorher unterhielt sich der russische Offizier eine Weile freundschaftlich mit ihm und ließ sich über Budapest erzählen. Er bot ihm auch Zigaretten an. Wahrscheinlich wußte er, was der Oberbauarbeiter hinter sich hatte...

Im Auftrag Ungarns!

Die Verhaftungen durch die russische Besatzungsmacht sind in Österreich leider zur traurigen Gewohnheit geworden. Man nimmt es mit Erbitterung zur Kenntnis, wenn in kurzen Zeitabständen ein Mensch auf Grund einer Denunziation oder eines geringen, oftmals unbegründeten Verdachtes verschleppt wird.

Das KZ war in einer großen Kaserne untergebracht. In jedem der zahlreichen Gebäude wohnte eine sogenannte „Tausendchaft“, „Spionage“ oder „Sabotage“ waren der Haftgrund. Da waren Leute, die aus Österreich einen Brief erhalten hatten, oder Angehörige im Westen hatten. Sie

Richtung zur ungarischen Grenze fahren. Als sich das Auto der Grenze näherte, sah der Oberleutnant seinen Uniformmantel aus und befahl dem Häftling, den Mantel anzuziehen. Dann stülpte er ihm eine russische Militärlappe auf den Kopf und in dieser Maskerade wurde die Grenze ansichtslos passiert. Der Posten salutierte vor dem „Oberleutnant“ und ließ das Auto durchfahren. Kurz hinter der Grenze wurde der Entführer seines Uniformschmuckes wieder beraubt. Die Soldaten lieferten ihm bei der russischen Stadtkommandantur in Steinamanger ab.

Dort sperrte man den Oberbauarbeiter in eine Einzelzelle gab ihm dreimal täglich eine Suppe und eine Scheibe Brot und behandelte ihn menschlich. Er wurde einmal verhört, wobei ihm der Offizier vorwarf, er habe Briefe aus Westösterreich an seine Adresse schicken lassen und dann an ungarische Staatsbürger nach Ungarn weitergeleitet. Der Oberbauarbeiter bestritt dies, wurde fünf Tage festgehalten und schließlich noch einmal vorgeführt. Der Offizier erklärte ihm kurz, daß er gestehen müsse, wenn er nicht der ungarischen politischen Polizei übersetzt werden wolle. Der Häftling hatte von der Bedeutung dieser Drohung noch keine Ahnung; er hatte nichts zu gestehen. Zwei Stunden später saß er bei der ungarischen Polizei in einer Einzelzelle.

Volksdemokratische Begrüßung

Fünf Tage saß der österreichische Arbeiter dort. Nur ein einziges Mal in dieser Zeit erhielt er ein Stück Brot und einige Äpfel, die er mit einem Häftling, der später eingeliefert wurde und auch schon drei Tage gehungert hatte, teilen mußte. Er wurde ein einziges Mal verhört. Sein Zellengenosse aber kam bald nach der Einlieferung zur Einvernahme.

Als er zurückkam, saß er lange Zeit unbeweglich und hörte nicht, daß ihn der Burgenländer anredete. Dann erzählte er stockend und gebrochen, Man hatte ihn, da er nicht gestehen wollte, mit Händen und Füßen zwischen die Pole einer Stromleitung gespannt und fünfmal mit Elektrizität gefoltert.

wenn in kurzen Zeitabständen ein Mensch auf Grund einer Denunziation oder eines geringen, oftmals unbegründeten Verdachtes verschleppt wird.

Daß aber Ungarn österreichische Staatsbürger durch Soldaten einer fremden Macht entführen zu müßigen, ist eine Neuheit — an die sich Österreich niemals gewöhnen wird.

Diese Methoden werden nicht dazu beitragen, die Volksdemokratie in Österreich beliebt zu machen. Sie werden aber auch die Achtung der österreichischen Bevölkerung vor Soldaten einer Besatzungsmacht nicht erhöhen, die sich dazu hergeben, für einen Satellitenstaat Diktatordienste zu leisten!

Ungarns Politische Polizei unterhält jetzt eine große Anzahl von Agenten in Wien

Unter dem Kommando eines Majors sind etwa 100 Geheimpolizisten mit der „Überwachung“ aller Ungarn betraut

Wien, 31. Dezember (Eigenbericht). Informierte Kreise in Wien erklären, daß die ungarische Politische Polizei in der österreichischen Bundeshauptstadt seit der Flucht des ungarischen Geschäftsträgers Dr. Josef Gárfaly ihre Tätigkeit wesentlich intensiviert hat und nach verlässlichen Angaben zur Zeit rund 100 ständig in Wien befindliche Agenten beschäftigt.

Gruppe der ungarischen Politischen Polizei in Wien steht, wie die Quellen weiter mitteilen, unter dem Kommando des Polizeimajors Máday, der von seinem engen Mitarbeiter Baron Huszár unterstützt wird. Major Máday ist eine nicht unbekannt Persönlichkeit des Wiener Nachtlebens. Seiner eleganten Dodge-Wagen mit der Kennzeichennummer B 10834 kann man des öfteren vor Bars und Nobilrestaurants der Inneren Stadt parken sehen.

Oft auch direkte Meldung an Sowjetstellen

Hauptaufgabe der Agenten der ungarischen Politischen Polizei in Wien, die über reichliche finanzielle Mittel verfügen, ist die scharfe Überwachung aller nach Österreich kommenden ungarischen Staatsbürger und der politischen Flüchtlinge. Manche Gebäude in Wien werden von den Polizeialtanten überwacht und es entgeht ihnen wohl kaum ein Ungar, der eines dieser Gebäude betritt.

Die Tätigkeit der ungarischen Politischen Polizei beschränkt sich nicht nur auf Beobachtung, wenn es notwendig ist, wird auch sofort aktiv eingegriffen. Kürzlich wurden einigen ungarischen Staatsbürgern in Wien von ungarischen Polizisten die Pässe, die sie ganz legal zur Einreise nach Österreich erhalten hatten, abgenommen und für ungültig erklärt.

In dringenden Fällen werden die Erhebungen der Polizeialtanten nicht erst an die Zentrale der Politischen Polizei in Budapest, Andrássy ut 60, sondern direkt an Sowjetdienststellen in Wien weitergeleitet. In der Zeit, da das Sowjetelement die Verwaltungsgeschäfte des I. Bezirkes führt — wie es im Dezember der Fall war —, scheinen sich die ungarischen Polizisten so sicher zu fühlen, daß sie statt in Zivil sogar in voller Uniform ihren Geschäften nachgehen. So wurde beispielsweise Major Rázo von der ungarischen Grenzpolizei in Hégyeshalom kürzlich in Uniform bei einem Spaziergang nächst dem Michaelertor gesehen.

Die bekannten Rückberufungsbefehle für Ungarn in offiziellen Positionen in Wien erfolgen in der Regel auf Grund des Materials, das die ungarische Politische Polizei nach Budapest

Boglar, können praktisch bereits als Agenten der Andrássy ut 60 bezeichnet werden.

Die ungarischen Geheimpolizisten in Wien sind durchwegs im Polizeidienst gut geschulte und auch erprobte Männer, die, wenn es notwendig sein sollte, zu jeder Aktion verwendbar sein würden.

Die von der „Arbeiter-Zeitung“ in Großbritannien veröffentlichte Lüge über die angebliche Bekämpfung der ungarischen Politischen Polizei in Wien durch die sowjetische Geheimpolizei ist eine weitere Lüge, die von der ungarischen Politischen Polizei in Wien verbreitet wurde. Diese Lüge ist eine weitere Lüge, die von der ungarischen Politischen Polizei in Wien verbreitet wurde. Diese Lüge ist eine weitere Lüge, die von der ungarischen Politischen Polizei in Wien verbreitet wurde.

Die von der „Arbeiter-Zeitung“ in Großbritannien veröffentlichte Lüge über die angebliche Bekämpfung der ungarischen Politischen Polizei in Wien durch die sowjetische Geheimpolizei ist eine weitere Lüge, die von der ungarischen Politischen Polizei in Wien verbreitet wurde. Diese Lüge ist eine weitere Lüge, die von der ungarischen Politischen Polizei in Wien verbreitet wurde. Diese Lüge ist eine weitere Lüge, die von der ungarischen Politischen Polizei in Wien verbreitet wurde.

Die von der „Arbeiter-Zeitung“ in Großbritannien veröffentlichte Lüge über die angebliche Bekämpfung der ungarischen Politischen Polizei in Wien durch die sowjetische Geheimpolizei ist eine weitere Lüge, die von der ungarischen Politischen Polizei in Wien verbreitet wurde. Diese Lüge ist eine weitere Lüge, die von der ungarischen Politischen Polizei in Wien verbreitet wurde. Diese Lüge ist eine weitere Lüge, die von der ungarischen Politischen Polizei in Wien verbreitet wurde.

UITTREKSEL

Voor OD 306 Naam VERTEGENWOORDIGING HONGARIJE IN IER.
Origineel in OD 149 Naam Hongarije.
Volgnr. Ag.nr. 54176 Aard van het stuk
Afz. Pol. Amsterdam Datum 22-1-49

Uw brief: no. 42731 d.d. 7 Augustus 1948. (verzoek om inlichtingen aan Pol. Amsterdam.

Onderwerp: Bureau ter bevordering van het Toerisme naar Hongarije.

Naar aanleiding van Uw bovenaangehaald schrijven, kan worden medege-
deeld, dat tot op heden nog geen bureau ter bevordering van het
tourisme naar Hongarije te Amsterdam is gevestigd.-
Mocht dit toch nog gebeuren, dan zal U dezerzijds hierover zo
spoedig mogelijk nog bericht worden toegezonden.-

Uitgetrokken door Sch Afd./Sectie AGD 40 Datum 3-2-49

Op aanwijzing van C/L

bet 306
70 (X)

Volgno.
13 DEC. 1948
ACD/ 51370

9 December 1948.

U 11101 1 - C 56 - KC 1

Betr.: Tomas HALASZ.

49243/306)

In vervolg op mijn schrijven, d.d. 4 November j.l., U 11101k-C 56 - KC 1, moge ik U mededelen, dat begin November door bovengenoemde persoon te WEENEN afscheidskaartjes werden rondgestuurd. Volgens een berichtje in de Wiener Kurier van 23 November j.l., zou hij naar BUDAPEST zijn teruggeroepen en aldaar verhoord zijn in verband met de vlucht van GARZULY en consorten. Volgens hetzelfde bericht zou hij daarop zijn gearresteerd.

kol

A.

Aan het Ministerie van Algemene Zaken,
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

9 December 1948.

U 10473 f - C 56 - KC 1

Betr.: Peter NAGY.

8
5

Volgno.
13 DEC. 1948
AED/ 51320

Uit gewoonlijk betrouwbare bron bereikte mij het bericht, dat bovengenoemde persoon na eerst benoemd te zijn als zaakgelastigde in ISRAEL, binnenkort benoemd zal worden als zaakgelastigde te WEENEN.

kon

A.

Aan het Ministerie van Algemene Zaken,
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

MINISTERIE VAN
 BUITENLANDSE ZAKEN

'S-GRAVENHAGE, de 25 November 1948.

~~AFDELING~~ Directie Juridische en Administratieve Zaken.

No. 126690.

 Men wordt verzocht bij de aanhaling van
 deze brief dagtekening, nummer
 en afdeling nauwkeurig te vermelden

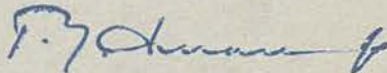
25 NOV. 1948

ACD/50339

Hierbij heb ik de eer U mede te delen, dat, gelijk mogelijk voor U interessant is, de Hongaarse Legatie op 9 dezer mijn bemiddeling inriep opdat aan de ^XHeer E. A. Mayler, ten Hovestraat 22, alhier, langs ambtelijke weg en tegen ontvangbewijs een gesloten enveloppe dragende behoudens het adres en een stempel van de afzender, het nummer 3920 /1918, zou worden uitgereikt, welke zou inhouden een "arrêté", uitgaande van gemelde Legatie, en strekkende tot "restitution des passeports diplomatiques par l'ordre 4818/k-1948 du Ministère des Affaires Etrangères de la République de Hongrie".

Hierop is mijnerzijds bij verbale nota dd. heden geantwoord dat zodanige bemiddeling niet kan worden verleend en is der Legatie in overweging gegeven zich terzake van de Posterijen bedienen.

4 DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN a.i.,
 Voor de Minister,
 Het Hoofd der Directie,

Aan het Ministerie van Algemene Zaken
 (Centrale Veiligheidsdienst.)

49096

Notitie voor C VIII
van C II

UITGEBOKT

Aan de Mijnpolitie zijn de volgende vragen gesteld:

- a. Is iets bekend omtrent Joseph VARGA, geb. 19-2-1904 te Zenta, wonende te Heerlen, Reestr.9
- b. en over Kalfics, Beck of ~~andere~~ Hongaren in het algemeen.
- c. over FRANK (Vrank) die bij de mijnen zou gewerkt hebben.
- d. is iets te merken over bundeling van Hongaren in Z. Limburg.?

Op 8 Februari 1949 heeft de M.P. geantwoord, dat zij schriftelijk op onze vragen zouden antwoorden.

26/2/49

Betreft: Bezoek Hongaarse Gezant aan
alhier wonende Hongaren.

Zie no. 170272
C

Volgno.

18 NOV. 1948

ACD/49096

Op Zondag, 31 October 1948 te omstreeks 13 uur bezocht de nieuwbenoemde Hongaarse Gezant in Nederland de te Heerlen woonachtige Hongaren. Een dertigtal Hongaren, allen opgeroepen door Joseph VARGA, geboren 19 Februari 1904 te Zenta, wonende te Heerlen, Reestraat no. 9, werden door de Gezant onthaald op een middageten in het café Mertens aan de Roebroekerweg alhier. De maaltijd was naar Hongaarse smaak toebereid door de echtgenoten Kalfics, Beck en Varga. De Gezant, die een fles echte Hongaarse jenever had medegebracht, wijdde een dronk aan Koningin Juliana en de President van Hongarije. Tijdens de maaltijd wilde men een gramfoonplaat draaien, waarop de oude Hongaarse hymne was opgenomen. De Gezant wenste echter, dat alvorens deze ten gehore werd gebracht, eerst het Wilhelmus zou worden gespeeld. Aangezien men niet over een plaat met ons volkslied beschikte, verzocht hij om dan ook maar de Hongaarse hymne achterwege te laten.

De Gezant stelde de aanwezigen in kennis van de veranderingen, welke in hun vaderland hadden plaatsgevonden zegde op een daartoe gestelde vraag toe, dat hij zou zorgen voor de toezending van formulieren voor het aanvragen van nieuwe Hongaarse paspoorten. Hij merkte daarbij op, dat het niet eenvoudig zou zijn om nieuwe paspoorten in het bezit te krijgen, aangezien deze in Hongarije werden uitgegeven en hij daartoe niet de bevoegdheid bezat. Een en ander hield verband met het gedrag tijdens de laatste oorlog, niet alleen van de in Nederland woonachtige aanvragers, doch ook van hun familie in Hongarije.

Na een gezellig samenzijn gebruikte hij nog een koffiemaaltijd ten huize van Varga voornoemd, waarna hij te omstreeks 18 uur wederom vertrok.

Naar verluidt zouden thans ook tot het Hongaarse Gezantschap in den Haag behoren de reeds alhier voor de oorlog gevestigde Hongaren BANAS, journalist te Amsterdam en FRANK (VRANK), die aan het Gezantschap de functie van portier bekleedt en in Zuid-Limburg op een der mijnen zou hebben gewerkt.

Heerlen, 11 November 1948.

P. Vermoed identiek met
BALAZS, PAUL
geb. 11.4.02 te AITA MEDIE
Wormen
Amsterdam.
Verenigdheids 25.
journalist
lid van de Hongaarse
Club
te Amsterdam
waarschijnlijk pro. Russisch
koningk.

Notitie C.

Fotocopie uit laagbas

od 306

- 4 -

OD 1299
79605
OD 306

in OD "Hongaarse
Vert. in Ned." volgen

30/11/8 C5

Hungarian Students Association while working for the Foreign Office. Was lent to GERO (?spelling) during the Peace Conference to assist him as a secretary. Was given a scholarship for Oxford University. He was secretary to the Communist Section of the Foreign Office.

BAXA, Nora Reliable from the Western point of view. Used to work for the Hungarian Legation in LONDON. She speaks English fluently.

10. FINLAND

SEKPU who is mentioned has been recalled.

ROSNAR who is also mentioned has been appointed as Ambassador to MOSKOU, was formerly Minister for Foreign Affairs. Is an ardent communist. Is referred to as "the new broom"

11. FRANCE

KAROLYI, source states that he is even worse than the stories which circulate about him.

NAGY, Gyorgy Has no independent means, is an honest man. His wife and children frequently ill and most of his money seems to go to doctors, nurses and hospitals, which seems to be the reason that he is unable to quit. Excellent man in every way, has been in the service since 1938 or 1939. Filled a number of appointments. Is good at languages, is a gentleman.

WILE was formerly a member of the Smallholders Party, but worked his way out of this. Is a stupid man. He schemed to have the Consulate put up in a separate building so as to be able to help peoples whom he otherwise could not help. Likes to speak French and can be best described by what the Germans call a "Schöngeist".

12. HOLLAND

BOLONI, ardent member of the Party. Former journalist of a Hungarian publication in PARIS. Became a member of the Hungarian Parliament after the "liberation" of the country. Was head of the Hungarian communists in FRANCE and acted as a liaison officer between the Party and the Central Offices in PARIS. Became a member of the KOMINFORM later on.

POLONYI, Rezzo, formerly known by the name of POLLACK. Was an assistant Press Attache at the Hungarian Legation in THE HAGUE before the war. He had to give this appointment up on account of his Jewish origin; he received his salary however during the KALLAY regime. Was a social democrat.

BRODY, Gyorgy Plays waterpolo. Became a member of the Party but is considered harmless. Not the type to harm anybody seriously. Is pleased to have a well paid job in a West European country.

13. YUGOSLAVIA

SZANFO Is no.1 communist and a KOMINFORM agent who receives his instructions from MOSCOW. He is married with the sister of REVAI an important communist, who is mentioned as deputy to RAKOSI, who is likely to take his place should anything happen to the latter.

00306

4 November 1948.

U 11101 k - C 56 - KC 1

Betr.: Hongaarse Spionage in WEENEN.

Vale
10 NOV. 1948
A 49243

(K)

47702

In vervolg op mijn schrijven, d.d. 14 October j.l., no: 11101 i-C 56 - KC 1, moge ik U ingesloten een krantenknipsel doen toekomen, d.d. 13 October j.l. van de "Wiener Kurier".

Het blijkt, dat men in Engelse kringen verontwaardigd is over het feit, dat dit bericht verscheen op een ogenblik, toen GARZULY waarschijnlijk nog niet buiten gevaar was.

Overigens werd nog uit WEENEN vernomen, dat de chauffeur van GARZULY de 8e en 9e October j.l. heen en terug naar ZWITSERLAND is gereden en voor deze "Tour de force" van GARZULY 300 Zwitserse francs heeft ontvangen. Het vermoeden ligt voor de hand, dat deze chauffeur goederen of gelden naar ZWITSERLAND heeft overgebracht.

GARZULY is opgevolgd door Andras KOVACS, Légatie-secretaris, die op 15 October zijn kaartjes rondstuurde waarmede hij zich, een unicum, zelf moest presenteren.

mm

Geschäftsträger und Beamte der Wiener ungarischen Gesandtschaft geflüchtet

Trotz strengster Ueberwachung durch Untersuchungsbeamte

Wien, 13. Oktober (Eigenbericht). Drei hohe Beamte der ungarischen politischen Vertretung in Wien, unter ihnen der ungarische Geschäftsträger in Wien, Dr. Josef Garzuly, haben, wie der „Wiener Kurier“ aus zuverlässiger Quelle erfährt, ihre Posten in der Gesandtschaft verlassen, nachdem vom ungarischen Außenministerium und der politischen Polizei gegen die hiesige ungarische Vertretung eine umfassende Untersuchung eingeleitet worden war.

Die Beamten, die die Gesandtschaft verlassen haben, sind außer dem Geschäftsträger Dr. Garzuly, dessen Sekretär Sari und der Konsultsbeamte Verfl.

Wie wir im einzelnen erfahren, trafen in der Nacht vom 2. auf den 3. Oktober mit einem Personenkraftwagen zwei Beamte des ungarischen Außenministeriums und ein Polizeimajor aus Budapest ein, die sofort eine Untersuchung gegen den Kassier der ungarischen Gesandtschaft, Fenyvesi, einleiteten. Bei der Überprüfung der Kassabücher der Gesandtschaft wurde angeblich ein Fehlbetrag von 90.000 Schilling festgestellt, der aber vom

Kassier als ausgezahlte Vorschüsse ausgewiesen werden konnte.

Gegen den Geschäftsträger Dr. Garzuly erhob die Untersuchungskommission die Beschuldigung, einen Betrag von 250.000 Schilling, der für die Wiederherstellung der Bombenschäden des ungarischen Konsulatsgebäudes in der Bankgasse bestimmt war, nicht den Bestimmungen gemäß verwendet zu haben.

Mit Waffengewalt zurückgehalten

Dr. Garzuly wurde, als er am Sonntag, den 3. Oktober, dem Fußballstadtespiel Wien gegen Budapest im Prater-Stadion beiwohnte, von den drei Untersuchungsbeamten strengstens überwacht. Garzuly hatte bereits am Vormittag versucht, das Gesandtschaftsgebäude zu verlassen, wurde aber mit Waffengewalt daran gehindert. Erst später gelang es Garzuly, das Gebäude der ungarischen Gesandtschaft in der Bankgasse zu verlassen.

Im Laufe des gestrigen Tages sollen Beamte aus Budapest zur Übernahme der Leitung der ungarischen Vertretung in Wien eingetroffen sein.

Aan het Ministeri
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

WIENER KURIER 13 OCT 48

Uw schr.: No.44504 dd. 28-10-'48.

Onderwerp: Hongaarse Vereniging.

G E H E I M.

Amsterdam, 4 November 1948.

Ter voldoening aan het verzoek, vervat in nevenvermeld schrijven, wordt medegedeeld, dat omtrent bedoeld onderwerp het volgende in onze administratie bekend is.

Indertijd werd dezerzijds, via het Bureau Vreemdelingendienst van de Politie, van de P.R.A. te Amsterdam ter oriëntatie en afdoening een schrijven ontvangen, behelzende een bij de P.R.A. Amsterdam ingekomen aangifte aangaande politieke activiteit van de zijde van hier te lande wonende vreemdelingen - Hongaren - . In deze aangifte werd beweerd, dat iedere eerste Zondagmiddag van een maand een 12-tal personen van Hongaarse nationaliteit en van zuiver fascistische inslag in het Parkhotel te Amsterdam een vergadering belegden, waarbij als conversatietaal het Hongaars werd gebruikt. Als bezoekers werden genoemd :- . :

10. Andreas PALCSIK, geboren 6 September 1899 te Budapest, antiquair, gehuwd met Klara Dorothea Friederike Heiser, geb.26-6-1908 te Berlijn, wonende Hobbemastraat 10 D-boven, te Amsterdam; kerkgenootschap R.K. en sedert 1928 in Nederland ;
20. Paul BALÁZS, geboren 11 April 1902 te Aita Medie(Roemenië), journalist, gehuwd met Katharina Kind, geb.22-10-1909 te Leobersdorf (D), wonende Tesselschadestraat 29-II te Amsterdam; kerkgenootschap R.K., sedert 1929 in Nederland, Hongaarse staatsburgerschap verloren en zonder nationaliteit.
30. Gyula GAAL, geboren 3 October 1902 te Szaparfalus (Hong), gescheiden van Etel Schöffner, geb.5-11-1901 te Budapest, wonende Nicolaas Maesstraat 43-I, te Amsterdam; in 1940, komende van 's-Gravenhage, ingeschreven te Amsterdam. Tot 1 Juni 1946 was hij in dienst van het Hongaarse Ministerie van Buitenlandse Zaken - bode Hongaarse Consulaat- en daarna werkzaam als orgelbouwer bij C.Verweij's, O.Z.Achterburgwal 2, te Amsterdam.

(Vorenstaande gegevens werden verkregen uit de administratiën van het Bevolkingsregister en het Bureau Vreemdelingenpolitie te Amsterdam).

Bij bedoelde aangifte werd overgelegd een courantenknipsel uit het dagblad "De Tijd" van 7 September 1946 met de titel : "Amate diplomaten in den strijd om 's lands bestaan", dat volgens aange waarschijnlijk van de hand van Paul Balazs, voornoemd, afkomstig was. Aangever was :

40. Bela STEINBERGER, geboren te Czorna (Hong), 22 Februari 1882, boekbinder, gehuwd met Matilda Linka, geb.25-12-1890 te Budapest, zaakdrijvende Nieuwe Kerkstraat 52 huis en wonende in dezelfde straat No.33-III, te Amsterdam. Hij is van joodsen bloede - echtgenote R.K. - en sedert 1935 in Nederland.

Bij onderzoek bleek, dat de sub. 1 tot en met 3 genoemde personen lid waren van de sedert 1929 in ons land bestaande en koninklijk goedgekeurde vereniging "Hongaria Club Amsterdam". Van de ongeveer 2500 Hongaren, die toentertijd in Nederland zouden verblijven en van wie het grootste gedeelte in de Limburgse mijnen werkzaam zou zijn, telde bedoelde vereniging slechts ongeveer 50 personen als lid. De indruk werd verkregen, dat de vereniging een Christelijk Democratische politiek voorstond; beweerd werd echter, dat de "Hongaria Club Amsterdam" in het geheel geen politieke doelstellingen nastreeft, doch uitsluitend op cultureel terrein werkzaam is. Hieronder werd verstaan het onderhouden van familiebetrekkingen, het tot elkaar brengen van de in Nederland vertoevende Hongaren, het verzorgen van lectuur en het organiseren van recreatie-bijeenkomsten. De leden waren in ieder geval anti-communistisch ingesteld en niet bereid, medewerking aan doorvoering van het communistische stelsel in Hongarije te verlenen.

Voorzitter van genoemde vereniging was de sub. 10 genoemde Palcsik, terwijl de sub. 20 genoemde Balázs met de vertaling van literatuur was belast. Als organisator en chef de réception bij feestelijke gelegenheden fungeerde :

50. Sandor DAROCZI, geboren 24 December 1890 te Szatmar(Hong), directeur van een pharmaceutische fabriek, gehuwd met Rose Kaczander, geb. 10-5-1896 te Neupert, wonende Rooseveltlaan 16-II, te Amsterdam, kerkgenootschap : Gereformeerd.

Sedert Maart 1947 kwamen de leden van genoemde vereniging iedere eerste Zondagmiddag van een maand en verder nog elke Donderdagavond bijeen in café-restaurant "de la Paix" aan de Leidsestraat 67/71 te Amsterdam. Op deze bijeenkomsten, bezocht door een vaste kern van 12 tot 20 leden, werd Nederlands gesproken.

Als tegenhanger van deze vereniging kon worden aangemerkt de slechts formeel bestaande "Hongaarse Kring", waartoe de volgende Hongaren gerekend werden te behoren :

60. Sándor Izso VADAS, geb. 22-5-1900 te Budapest, wijnhandelaar, gehuwd met Marra Sitkei, geb. 17-3-1904 te Budapest, wonende Niersstraat 21-III, kerkgenootschap : Ned. Hervormd.
70. Géza FRID, geb. 25-1-1904 te Sighet(Hong), pianist, gehuwd met Eylarda Van Hall, geb. 14-4-1910 te Amsterdam, wonende Van Eeghenstraat 63 boven; geen kerkgenootschap en zonder nationaliteit.
80. Imre RONA, geb. 1-3-1902 te Baco-Gradiste(Hong), journalist, gehuwd met Erzsebet Karman, geb. 2-7-1902 te Budapest, wonende Schubertstraat 21 boven; geen kerkgenootschap en zonder nationaliteit.
90. Elmer BERKOVITS, geb. 24-7-1897 te Boedapest, meubeltekenaar, gehuwd met Pireska Ronai, geb. 6-4-1895 te Vilmairy, wonende Dintelstraat 4-II; geen kerkgenootschap.
Allen te Amsterdam.

De tot de "Hongaarse Kring" behorende leden hebben tot fusie met die van de "Hongaria Club Amsterdam" willen komen, maar aangezien hun de bedoeling wordt toegeschreven, het leven van de hier te lande vertoevende Hongaren politiek te willen beïnvloeden, namen van de zijde van de "Hongaria Club Amsterdam" een afwijzende houding aan. De leden van laatstgenoemde vereniging beschouwden die van de "Hongaarse Kring" als opportunisten, die bereid zouden zijn, met de Russen en hun vertegenwoordigers in Hongarije, de communisten, samen te werken.

Een en ander leidde tot onverkwikkelijkheden, waardoor een handgemeen zou zijn ontstaan tussen GAAL en FRID, vorenbedoeld, alsmede een signalering van de zijde van de "Hongaarse Kring" aan de Russische instanties in Hongarije omtrent GAAL, dat deze politiek niet betrouwbaar zou zijn. Ten bewijze, dat bedoelde signalering op fantasie zou beruilen, refereerde GAAL aan de Inspecteur van Politie, Meeuwse, te Amsterdam en aan de aldaar op het adres Hacquartstraat 18 wonende Hongaarse Consul, A. Jäger.

De leden van de "Hongaria Club Amsterdam" beweren, dat zij gedurende de Duitse bezetting van Nederland alles in het werk hebben gesteld, om de Hongaarse Joden van de verschrikkingen van het Duitse nationaal-socialisme te redden. Het resultaat hiervan was, dat de Hongaarse Joden in Nederland geen zogenaamde "Davidster" behoeften te dragen. Toen zij uiteindelijk toch Nederland moesten verlaten, hebben de leden van laatstgenoemde vereniging, naar zij beweren, persoonlijk voor hun welzijn zorg gedragen. Hun opofferingen zouden er toe hebben geleid, dat van de 150 vroeger in Nederland verblijvende Hongaarse Joden er ongeveer 140 in leven zijn gebleven. GAAL, voornoemd, was door zijn werkzaamheden aan het Hongaarse Consulaat in staat, veel in deze te bereiken; later werd hij van de zijde van de leden van de "Hongaarse Kring" als een fascist bestempeld.

Aangever STEINBERGER beweerde, dat de leden van de "Hongaria Club" gedurende de oorlogsjaren steeds bij elkaar kwamen in hotel "Parkzicht" te Amsterdam, doch Joden ongewenst waren. Volgens hem zou op 15 Maart 1947 in café "de la Paix" het feest van de Hongaarse revolutie zijn gevierd, waarbij Balázs zich in de door hem uitgesproken feestrede achter de Hongaarse regering zou hebben geschaard. Steinberger noemde een dergelijke handwijze opportunistisch; hij stelde zich voor, t.z.t. enige beschouwingen betreffende de politieke constellatie van Hongarije te plaatsen in het orgaan "Paraat" van de Partij van de Arbeid. Steinberger noemde zichzelf een socialist.

XX Enige tijd later kwam van andere zijde een bericht binnen, dat Balázs, voornoemd, waarschijnlijk voor de Russen zou werken. Doordat het toevallig mogelijk was, dit onderzoek met een andere kwestie te combineren, deed zich een geschikte gelegenheid voor, op onopvallende wijze een inzicht in de werkzaamheden en politieke zienswijze van Balázs te verkrijgen.

Bij

Bij het onderhoud, dat dezerzijds met betrokkene werd gevoerd, verklaarde hij correspondent in dienst van het Hongaarse Telegraaf-agentschap voor Oosteuropese bladen - o.a. van Roemenië, Joegoslavië en Rusland - te zijn; vóór de oorlog van 1940-1945 was hij aan de K.R.O. verbonden en zou hij voor die omroep o.m. radio-reportages betreffende het Hongaarse plattelandsleven en de folklore hebben verzorgd. Omtrent het Hongarije van die tijd - eind Februari 1948 - had hij de volgende zienswijze.

In Hongarije werd eerst in 1848 de horigheid afgeschaft. Het vrij grote agrarische deel van de Hongaarse bevolking, dat een belangrijke factor in de Hongaarse economie vormt, kwam echter niet vrij, doch bleef zeer afhankelijk van de grote landeigenaren, in wier dienst zij stond. Een feodaal systeem veroorzaakte grote armoede onder de boetenbevolking; 's zomers waren de kinderen der boeren door de grote afstanden der scholen slechts matig in de gelegenheid, onderwijs te ontvangen, 's winters waren zij door gebrek aan schoeisel geheel van onderwijs verstoken. Democratie, zelfs in haar primitiefste vorm, kende men in Hongarije niet; echter wel een ver doorgevoerd en gehandhaafd standsverschil, waarmede men niet slechts in schrifturen, doch ook in de dagelijkse omgang ernstig rekening diende te houden. Zelfs de Grondwet kende de landheer het recht toe, de eerste nacht van het huwelijk met de vrouw, met wie een van zijn knechts trouwde, voor zich op te eisen.

Het is volgens Balázs begrijpelijk, dat onder de ontwikkeling van de geschiedenis een zekere democratisering in Hongarije uiteindelijk niet tegen gehouden had kunnen worden. Onder de invloed van de Russische bezetting is deze democratisering verhaast. Hongarije heeft echter, aldus zegsman, zeer moeilijke tijden doorgemaakt. Eerst was zij, verbonden met Duitsland, in oorlog met de Sovjet-Unie. Toen de Duitsers genoodzaakt waren tengevolge van de nadering der Sovjetlegers Hongarije te verlaten, moeten in ongeveer een half jaar tijd overal grote vernielingen zijn aangericht. Voor haar opbouw werd Hongarije economisch afhankelijk van Rusland; er werd genationaliseerd en in die tijd werd voor het Hongaarse volk een nieuw begrip geboren, namelijk de "democratie". Dit nieuwe begrip heeft voor het Hongaarse volk zoveel betekenis gekregen, dat men dikwijls niet kan nalaten, alles met "democratie" te betitelen en het woord "democratie" in aangelegenheden van allerlei aard zeer veelvuldig te gebruiken. Nationalisatie wil Balázs in Hongarije echter niet als iets specifiek Russisch zien. Bovendien zouden de bezetters blijkbaar voldoende oog hebben gehad voor de verschillende onder het Hongaarse volk levende opvattingen en geen volledige Sovjetisering hebben doodgevoerd. In de landbouw bijvoorbeeld heeft men geen Kolchozensysteem in het leven geroepen. Grote landeigenaren en kerken met veel grondbezit zijn tengevolge van de nationalisatie behoorlijk gekortwiek, doch deze bezitters zou, voorzover zij niet "fout" zijn geweest, toch nog voldoende eigendom zijn gelaten, om behoorlijk te kunnen leven. Kleine parochies zonder land zouden zelfs een stuk land toegewezen hebben gekregen. Ook in de politiek zouden de bezetters niet tot het uiterste zijn gegaan. In de Volkvertegenwoordiging van Hongarije zaten omstreeks genoemde tijd (Februari 1948) 5 communistische ministers, 4 Socialisten, 2 van de Boerenpartij en een paar Katholieken. Gezien het feit, dat een groot deel van de Hongaarse bevolking Rooms-Katholiek is, werd er een flinke oppositie aangetroffen; de Russen zouden die oppositie vrijwel geen moeilijkheden in de weg hebben gelegd.

Nu er in Hongarije geen bezetting meer is, is echter wel de economische invloed van Rusland gebleven.

Het

Het feit, dat Hongarije aan Rusland grenst, moet men ten enenmale realiseren. In 1947 heeft Rusland aan Hongarije een grote hoeveelheid graan geleverd, waardoor de meelpositie, welke tengevolge van een slechte oogst de afgelopen jaren zeer slecht was, voor 1948 verzekerd was. Zo goed als Nederland in een min of meer afhankelijke positie der westerse landen terecht is gekomen, waaraan het zich moeilijk kan onttrekken, aldus Balázs, zo goed is Hongarije verplicht, naar Rusland te kijken.

Wat de andere Oosteuropese landen betreft wist Balázs, naar hij beweerde, niets omtrent het in die landen door Rusland toegepaste systeem. Wel meende hij, dat het systeem voor elk land verschillend zou zijn, aangepast aan de plaatselijke omstandigheden.

Uit eigen beweging verklaarde Balázs, geen communist te zijn en kon toentertijd ook niet de indruk worden verkregen, dat hij communistische principes aanhing. Eerder was men geneigd te veronderstellen, dat hij socialistische politieke gevoelens had, waarbij hij mogelijk, in verband met zijn beroep, niet geheel vrij was van opportunisme.

Hij gaf nog als zijn mening, dat een poging van Rusland, om eventueel "democratie" in Nederland te willen brengen, geen nuttig effect zou sorteren, omdat in Nederland zeer behoorlijke sociale verhoudingen bestaan en de democratie in het Nederlandse volk reeds sterk verankerd ligt.

09 306

's-Gravenhage, 18 November 1948.

No. 48855.

Onderwerp: P. B A L A S Z.

G E H E I M.

UITGEBOKT

Onder verwijzing naar mijn schrijven No. 46788 d.d. 14 October 1948, betreffende P. B A L A S Z en andere Hongaren, kan ik U mededelen, dat het volgende t.a.v. bovengenoemde te mijner kennis gekomen is.

Aanvankelijk was B A L A S Z in Nederland als verslaggever werkzaam voor enige Hongaarse kranten, w.o. een communistisch blad. Gedurende het laatste jaar werkt hij voor een groot aantal communistische uitgaven.

Hij treedt op als vice-voorzitter van de Buitenlandse Journalistenbond.

Genoemde B A L A S Z is reeds lang bevriend met Ivan B O L D I Z S A R, de pers-chef van het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Budapest.

B A L A S Z zou de voornaamste adviseur voor politieke aangelegenheden zijn van de Gezant B O L O N Y I. Hij zou plm. 2 x per week uit Amsterdam naar de Residentie komen, teneinde zijn functie van pers-chef bij de Hongaarse Legatie waar te nemen.

Ik moge U verzoeken mij mede te delen, hetgeen U omtrent bovengenoemde bekend is en in welke hoedanigheid hij aan de Hongaarse Legatie verbonden is.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

1 x BZ .
1 x PD Balasz. PB 7634
1 x OD Hong. Vert. in Ned. 306
1 x C 5.

E. van der Noordaa.

Aan de Hoogedelgestrenge Heer Dr A.M. Stuyt
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Flein 23
's-GRAVENHAGE.

Notitie KB. 147
Voor afd. C.

OD 306

Volgno.
2 NOV. 1948
ACD/ 40701

Uit betrouwbare bron wordt vernomen, dat de Hongaarse diplomatieke koerier op 13-10-1948 via Brussel in den Haag is aangekomen.

25-10-1948.

I.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN.

UITGEBOEKT

No. BX 48527.

's-Gravenhage, 29 October 1948.

Onderwerp: G.Böläni.

II TV.2.

GEHEIM.

Naar aanleiding van Uw telefonisch verzoek van 28 October j.l. heb ik de eer U mede te delen, dat de Gezant van Hongarije, Dr.Gyorgy Böläni, oud 66 jaar, zich op 15 Juli 1948 in Nederland vestigde en op 28 Augustus d.a.v. zijn geloofsbriefen aan H.K.H. de Prinses-Regentes overhandigde.

Omtrent hem is bekend geworden, dat hij in 1920 met de toenmalige Minister-President van Hongarije uit zijn vaderland naar Frankrijk uitweek en zich te Parijs vestigde. Eerst in 1945 is hij naar zijn land teruggekeerd en hij staat in hoog aanzien bij het huidige regime. Aan zijn communistische sympathieën valt niet te twifelen.

Ik moge nog Uw aandacht vestigen op een artikel in Elsevier's Weekblad van 9 October 1948, waarin een interview met Böläni en zijn portret waren afgedrukt.

HET HOOFD VAN DE DIENST.
Namens deze,

J.G.Grabbendam.

De Heer Hoofd-Inspecteur van Politie
bij de Staatsmijnen J.Th.Merkus,
Walramstraat 27,

S I T T A R D.

Valno

19 OCT. 1948

ACD/47768

Uit "Elsevier" van 8 October 1948.

BÖLÖNI, Gezant van Hongarije (uit een interview), geboren plm. 1882 te Szelagysomlyom, studeerde rechten in Budapest en Parijs, promoveerde als doctor in de Staatswetenschappen. Begon carrière als journalist te Parijs, keerde in 1940 naar Budapest terug, werd redacteur van Vilag. Interesseerde zich voor kunst en literatuur, speciaal liberale bewegingen in Hongaarse letterkunde. Na de revolutie van 1918-1919 emigreerde hij naar buitenland en werkte in Wenen, Berlijn en Parijs als journalist. Leidde de actie der Hongaarse emigranten. Hielp gedurende Duitse bezettingstijd in Frankrijk Hongaarse verzetsbeweging, die aan de kant van de Fransen streed. Is nu Ere-President van die beweging. Na de bevrijding lid Hongaarse Parlement. Keerde terug en bemoeide zich intensief met de politiek. Is voorzitter van de Wereldbond van Hongaren, een organisatie van honderdduizenden Hongaren over de gehele wereld.

11 October 1948.

ONZE OPEN

DGSS. No.: 08 306
CRT.: Linie
DATUM: 29-10-48
AR.:

BRIEF

R.V.D.

Aan de nieuwe Hongaarse gezant

De redactie van dit blad kreeg dezer dagen van de nog niet lang in functie zijnde nieuwe Hongaarse gezant bij de Nederlandse regering, Dr. Georg Bölöny, een boekwerk toegezonden dat hij vermoedelijk ook heeft doen toekomen aan alle andere persorganen in Nederland. Het was een vrij duister maar verrassend propagandageschrift, en we nemen aan dat het bij de meeste redacties naar de prullemand verhuisd is krachtens de hoek, waaruit het komt: bolsjewistische overheidspropaganda. (Behalve natuurlijk De Waarheid, die er Woensdagavond een verheerlijkende halve pagina aan wijdde.) Wie zich echter de moeite getroost heeft, het boekje door te lezen en te overwegen, wordt opnieuw gedwongen om zich bezig te houden met de veranderde en geheel verduisterde taak van een aantal leden van het Corps Diplomatique, niet alleen in Den Haag of Brussel — yreedzame eilandjes — maar evenzo in Parijs of Londen. De vriendelijke attentie van de nieuwe Hongaarse gezant kan als kroonvoorbeeld beschouwd worden van een geste, die we in het kort menen te mogen analyseren. Daarom richten we ons tot hem in onderstaande publieke dankbrief.

Aan Dr Georg Bölöny
Hongaarse Legatie
Oranjestraat 8
Den Haag

Excellentie,

Op 23 October ontvingen we, vergezeld van uwe complimenten, een voornaam uitgegeven boek toegezonden, in de Engelse taal. Er staat op dat het in September 1948 te Budapest verschenen is. Het komt dus, wat men noemt, vers van de pers. De haastige spoed, waarmee uwe regering deze publicatie naar het westen gestuurd heeft, met de opdracht haar snel te verspreiden, wordt nog curieuzer als men ziet dat het boekje een rapport van uw ministerie van binnenlandse zaken is (dat wil zeggen: uw geheime politieke politie) omtrent „M.A.O.R.T.-sabotage”, een begrip dat geen vijf Nederlanders iets zeggen zal. Dit sabotage-proces blijkt zich de laatste twee weken van September afgespeeld te hebben. Het boek is dus bliksemsnel tot stand gekomen, vertaald, van indrukwekkende fotocopies en kaarten voorzien, en naar het ongelovige Westen gezonden als een triomfantelijk bewijsstuk, als een soort van rechtvaardiging.

MAORT betekent, zo leren wij uit uw geschenkboek, *Magyar-Amerikai Olajipari Részvénytársaság* (N.V. Amerikaans-Hongaarse Oliemaatschappij) en blijkt het Hongaarse filiaal van de Standard Oil te zijn. Dit bedrijf wordt door uw regering er van beschuldigd, op influisteringen van de Amerikaanse directie sabota-

ge gepleegd te hebben, de olie productie van Hongarije te hebben doen afnemen (na van 1938 tot 1944 in steeds stijgende lijn geproduceerd te hebben) en daarmee in hoge mate de belangen van uw nieuwe democratische volksstaat te hebben geschaad. Daarom heeft uw politie enkele Hongaarse leiders van het bedrijf gearresteerd. Deze zijn „verhoord” en hebben bekend, saboteurs te zijn, staatsvijanden, vroegere nazi-collaborateurs enzovoorts — ook gij zult deze melodie kennen. Doch hun bekentenissen waren niet voldoende: zij hebben bovendien de Amerikaanse directeuren, die in Hongarije het bedrijf leidden, er van beschuldigd, tot sabotage en productie-verlies aangespoord te hebben krachtens een daartoe strekkend bevel van reactionnaire vijanden der volksdemocratie in Amerika zelf. Een welkome beschuldiging is voor de Oost-Europese Sowjet-propaganda niet denkbaar.

Daarop heeft uw politieke politie op 18 September ook de beide Amerikaanse directeuren gearresteerd, ongetwijfeld een verstrekkende en opzienbarende geste. De zaak wordt echter nog ongelofelijker, wanneer men hier in uw boek lezen kan (versterkt door uitvoerige fotocopies van in eigen handschrift aangeboden verklaringen) dat beide hooggeplaatste Amerikaanse industriëlen reeds op 22 September, dus vier dagen na hun arrestatie, eveneens bekennen saboteurs te zijn die in opdracht van Amerikaanse kapitalisten gehandeld hebben, fascistische sympathieën gekoesterd te hebben, en met hun Hon-

gaarse collega's te hebben samengezworen om het nieuwe, jonge land zoveel mogelijk te benadelen. Een dergelijke solide vorm van schriftelijke zelfmoord, neergeschreven in de serene stijl van een schoonschrijfwedstrijd op de lagere school (vele allinea's van deze biecht beginner met „Ik verklaar...” of „De bekeerling en dat uit de mond van doorgewilde Amerikaanse ingenieurs en kolonelen, brengt onze argwaan aan wankelen.

Bijna moesten we inzien, dat ons in uw volksdemocratische regering vergist hadden, dat dit eerlijk en bleek te voeren tegen Amerikaanse vleugels uit de kapitalistische onderwereld, en dat U er wel aan gedacht had, ons dit in een chique, duidelijke en verzorgd rapport uiteen te zetten — zoals u met het toezenden van dit boek ongetwijfeld bedoeld zult hebben.

Gelijkstelling?

Het spijt ons, als reactie op uw geschenk aan u te moeten melden dat we ons bij de neus genomen voelen. De verbluffende gegevens uit uw geschenk-schrift vergeleekend met materiaal, dat uit minder erfelijk belaste publicaties stamt, blijkt immers het volgende:

Het regiem in uw vaderland is in de handleiding der Kominform bij de paragraaf gekomen van het steilen („nationaliseren”) van grote binnen- en buitenlandse bedrijven. Daartoe worden processen gefingeerd tegen industriële leiders, die beschuldigd worden van krankzinnige en zinloze economische of technische misdaden. De aanklachten tegen deze industriëlen worden gefabriceerd met behulp van verraderlijke employées of nette ondergeschikten, die zólang psychotechnisch worden gefolterd totdat zij elke willekeurige beschuldiging of bizar procesverbaal tegen hun chefs ondertekenen.

Op 17 September is op deze wijze uw prominente landgenoot Dr. K. Szabó, directeur van de *Nitrólémia* (Nitrochemie NV) en bekend verzetsleider uit de nazi-tijd, veroordeeld en opgehangen. Op 18 September arresteerde uw regering de twee Amerikaanse directeuren van de MAORT, Paul Ruedemann en George

Bannantine; de Hongaarse directeur van het bedrijf, Dr. Simon Papp, zat toen reeds enkele dagen vast en had „bekend”, evenals zijn verkoops-leider Bódog Abel. De biecht van deze twee Amerikanen en twee Hongaren is een grillige puzzel van zelf- en andermans-beschuldigingen, die in een detectiveroman een grappig hoofdstuk zou vormen. Op 23 September werd een „commissie van experts” (sic) gevormd om de sabotage van het Driejarenplan te onderzoeken. Op 25 September werd de Engelse directeur van het Hongaarse Unileverfiliaal, Cavan Elliot, gearresteerd. Zijn onderdirecteur zat toen reeds vast (en had vermoedelijk zijn chef aangeklaagd). Op dezelfde datum werd bekend gemaakt dat de MAORT en de Amerikaans-Hongaarse Butagas NV door de staat waren overgenomen.....

Dit is slechts een deel van de oogst van één week in de herfst van 1948. Doch uw boek krijgt nog een pikanter aspect. De twee gearresteerde Amerikanen Ruedemann en Bannantine werden, na hun schitterende bekentenissen van eigen misdadigheid, losgelaten en het land uit gezet. Dit geschiedde op 26 September. In de avond van de 28ste kwamen ze, op doortocht naar Amerika, voorbij het vliegveld Croydon, en daar gaf Ruedemann aan de Londense pers de volgende toelichting op zijn opzienbarende confessies:

De eerste vier dagen hebben ze ons ongeveer aan één stuk, dag en nacht, verhoord, nu en dan hoogstens twee uur pauserend om een beetje te slapen. Telkens werden we in koude vieze kelders opgesloten, ieder apart, zonder dekens, met slechts een plank om op te liggen. Ik zag op de muren geschreven dat mensen hier 17 en 23 dagen alléén gezeten hadden. Ze eisten dat wij documenten zouden tonen waarin we onszelf van sabotage beschuldigden. Onze Hongaarse collega's, die reeds vroeger gearresteerd waren, hadden ons ervan beschuldigd, niet genoeg machines te hebben willen aanschaffen, en onze balans vervalst te hebben. Wij ontkenden alles hardnekkig tot op de vierde dag. Toen dacht ik, dat ik er beter een eind aan kon maken: het was duidelijk dat ze een „zaak” tegen ons opgebouwd hadden, en het kwam er totaal niet op aan wat wij verklaarden. Ik koos de kortste weg, en liet hen een verklaring neerschrijven die ik ondertekende, nadat ze er een die ikzelf geschreven had niet hadden willen accepteren. De heren zuchtten van verlichting nadat we onszelf ervan beschuldigd hadden, nazi's en reactionairen te zijn. Ze waren zo blij alsof we van Stalin gezegd hadden dat de engelen bij hem om raad gingen. Ik ondertekende mijn bekentenis in de nacht van de vierde dag om 3 uur, en kon daarna eindelijk eens rustig slapen.”

Excellentie, gij hebt uw ambt in Nederland aanvaard met enkele modieuze demonstraties. Ge hebt een krans in het Concertgebouw gelegd voor Uw beroemde landgenoot, de componist Bartok. Ge hebt een krans gelegd bij het Monument op de Dam. Ge stuurt ons een net boek om het regiem, dat gij dient, te verdedigen. Elsevier's Weekblad heeft u reeds in een beminlijke levensschets verwelkomd, ons vertellend dat ge een bekend auteur en journalist zijt, doordeesemd van de Westelijke cultuur.

Dit alles maakt uw verantwoordelijkheid des te groter. Gij hoort niet tot de wonderlijke kolonie van piraten, oplichters en bandieten die sedert drie jaar de Oost-Europese gezantschappen en ambassades in het Westen wist binnen te dringen. Bij hen zijn er velen, die wellicht niet eens goed kunnen lezen, laat staan oordelen. Gij echter behoort betrekkelijk solide bronnen van informatie als The Times, Le Monde of East Europe, waaraan bovenstaande gegevens ontleend zijn, te raadple-

gen. Daarom is uw handelwijze erger dan die van rode agenten.

Gij hebt de belangstelling van de Nederlandse pers, en daardoor van ons volk, gevraagd voor een voorlichtingsobject waarvan gij de verlogenheid hoort te kennen. Goed beschouwd maakt gij daardoor uw positie als diplomatiek vertegenwoordiger onhoudbaar, schuldig als ge zijt aan poging tot geestelijke valsmunterij ten dienste van een door elk beschaafd mens diep verachte onderwereld. Goed beschouwd nogmaals, staan u twee wegen open: hetzij uw publicistisch geschenk desavoueren en herroepen, bij wijze van verontschuldiging aan de Nederlandse pers; hetzij uw ontslag vragen.

* *

Dit laatste zal niet gemakkelijk zijn. Ge zijt de eerste Hongaarse gezant in Nederland na de bevrijding. Uw voorganger, de zaakgelastigde, is van de zomer als naamloos burger in Zuid-Amerika ondergedoken. Ge zijt hier gekomen als een bejaarde, fijnzinnige intellectueel; en we herhalen, dat is erger dan wanneer inplaats van u een gebrekkig als heer vermomd gangster was gestuurd. Indien gij aftreedt, dan zal de emigratie van uw vaderland, over heel de aarde verspreid, u nooit in haar midden toelaten. Niet alleen maakt iemand, die in de zomer van 1948 nog een belangrijke diploma-

tieke post aanvaardt uit handen van een regering die aan *moral insanity* lijdt (de term is van uw bekende landgenoot Dr Sulyok) zich onmogelijk voor de toekomst. Ook uw verleden verspert u de weg naar de overzijde. In 1919 hebt gij uw vaderland moeten verlaten, behorend tot de revolutionaire kring van Jozsef Pogány, de moordenaar van Graaf Tisza. Van 1919 tot 1945 hebt ge in het Westen geleefd als balling en protégé van de eerste Quisling van uw land, graaf Karólyi, de man die faute de mieux thans uw mistroostige om niet te zeggen imbeciele collega is als ambassadeur te Parijs, en die — naar het schijnt — aan uw communistische broodheren in Budapest zijn persoonlijke garantie gegeven heeft dat gij niet zult deserteren uit Den Haag..... want men wantrouwt u natuurlijk óók in de boezem van uw eigen overheid: ge hebt te lang in het Westen gewoond.

Ge hoort dus tot die sinistere tussengroep van diplomaten, die noch naar links, noch naar rechts kunnen eclipseren. De Polen in Londen hebben daar een nieuwe term voor gevonden, the self-purged rats, de ratten (op het zinkend schip) die bezig zijn zichzelf te zuiveren. We benijden u niet.

Doch gij hebt ons een cadeautje gezonden, en dit lijkt ons het enig mogelijke antwoord.

DE LINIE

CJ

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

~~AFDELING~~ Kabinet en Protocol.

No. 106006.

'S-GRAVENHAGE, de 2 October 1948.

Volgno.

- 6 OCT. 1948

2 October 1948.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief dagtekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

B

C

Ik heb de eer U mede te delen, dat
x) de Heer R. Polonyi, Gezantschapsraad
aan het Hongaarse Gezantschap hier ter
stede, zijn ontslag aangeboden heeft.

4

De Chef van het Kabinet van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Vissers

Aan het Ministerie van Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68, te
's-GRAVENHAGE.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
Javastreet 68.

's-Gravenhage, 14 October 1948.

No. 46788.

Onderwerp: Inlichtingen.

GEHEIM.

62 306

UITGEBEVEN

Autos 537 1/2 F → PD 7684

Uit niet nader te controleren bron bereikte mij het bericht, dat de volgende personen verbonden zouden zijn aan de Hongaarse Legatie hier ter stede.

Karl SZEBBEN, wonende te Amsterdam, Rokin Nr. 10. Hij zou de functie van economisch leider aan bovengenoemde Legatie vervullen.
Pal BALAZS, wonende te Amsterdam, Tasselschadestraat 29 en Zoltan FORRAY.

Daar bovengenoemde personen niet voorkomen op de bij mijn dienst aanwezige lijsten van Hongaars Legatiepersoneel, moge ik U verzoeken, mij te doen mededelen, hetgeen U bekend is omtrent bovengenoemde personen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Hoogedelgestrengste Heer Dr A.M. Stuyt
Ministerie van Buitenlandse Zaken

E. van der Noordea.

NOTITIE KB 105.

BESTEMD VOOR C.

ad sob. 9/10

Vol
1 - OCT. 1948.
ACD/ 46708

- X| De Hongaarse Persvertegenwoordiger BALASZ is communistisch georiënteerd.
- X| Hij heeft veel contact met BOLONYI, de ~~de~~ nieuwe Hongaarse gezant.

KB, 29-9-48.

UITTREKSEL

Voor CD 306 Naam Hongaarse Vertegenwoordigers in Ned.

Origineel in VPD 320 Naam Rudolf POLONYI.

Volgnr. Ag.nr. 46038 Aard van het stuk R.POLONYI en BOLONYI.

Afz. I.D. Den Haag. Datum 15.9.48.

Van betrouwbare zijde werd het navolgende vernomen.

Rudolf POLONYI, die vanaf Juni 1945 voorlopig zaakgelastigde voor Hongarije was te 's-Gravenhage, werd op 22 Augustus van dit jaar vervangen door BOLONYI, die hier als gezant werd aangesteld. BOLONYI, die zeer links socialistisch is georiënteerd, is in 1920 met de toenmalige minister president KAROLYI uit Hongarije uitgeweken en had zich te Parijs gevestigd.

In 1945 is hij naar Hongarije teruggekeerd en werd persona grata bij het huidige regime.

R.POLONYI, wiens ontslag op 6 Sept.j.l. was ingegaan, moest naar Hongarije terugkeren. Op genoemde datum vroeg hij echter eerst 4 weken verlof alvorens naar zijn vaderland terug te keren.

Thans is hij uitgeweken en vermoedelijk naar Argentinië vertrokken. Op de legatie wordt dit vertrek van R.POLONYI strikt geheim gehouden.

Uitgetrokken door Afd./Sectie Datum

Op aanwijzing van

00306.

Kan dit in OD "Kamp...
vert in keel"?

Notitie Hoofd G.

vw

C-18

f. KB

Ingesloten gelieve U aan te treffen enkele vragenlijsten, die U wellicht interesseren.

KB, 5-8-'48

GEZIEN:

C VIII.

C III

C II

11. 8. 48.

C VII rje

C V mhm.

C IV. G

A kitöltésre vonatkozó utasítás: a *-gal jelzett rovatoknál a választ az illető szavak aláhúzásával kell megadni.

Az útlevelet kérő			
neve:		a feleség neve:	a gyermekek neve, születési helye és születési éve
Állása, foglalkozása, (minél részletesebb megjelöléssel, annak megemlítésével is, hogy önálló-e vagy segéd-személy ?)			
születési helye:			1.
születési ideje: év, hó, nap			
atyjának neve:			2.
atyjának	születési helye:		
	elenlegi lakóhelye		
anyjának leánykori neve:			3.
anyjának	születési helye:		
	jelenlegi lakóhelye		
férje születési helye:			4.
anyanyelve :*		magyar, orosz, német, szlovák, román, horvát, szerb, egyéb*	
külföldi lakóhelye:			5.
magyarországi legutóbbi lakóhelye:			
családi állapota:			6.
Személyleírás	termete:		
	arca:		7.
	szeme:		
	baja:		
	bajusza, szakála:		
	orra:		
	szája:		
	különleges ismertető jele:		
mely országokra kéri az útle- vel kiállítását (meghosszabi- tását, kiterjesztést)?			
utazásának (oka) célja:			
Az útlevelet kérő sajátkezű aláírása:			
Priorálta:			
Fénykép igazolva :*	lakóhely szerint illetékes rendőrhatalóság által*	külképviselet által*	Ide ragasztandók a fényképek!

Kelt 194..... évi hó n.

Látta:

(P. H.)

Kiállította:

.....
külképviseleti hatóság vezetője.

Másodpéldány

a külügyminisztérium részére.

*Andras utno seu
Dusich schlung (Copie)*

Az útlevelekérelmet felvevő külképviseleti
hatóság:

A) szám alatt
..... kelettel
..... időpontig érvényes

..... országokra
..... záradékkal

..... számú B. M. engedélye alapján,
vagy a számú budapesti főkapitány-
ság útlevelelosztály hozzájárulása alapján új
útlevelet állított ki.

B) A fél útlevelekérő-lap mellékletének 1. oldala
4. pontja alatt megjelölt útlevelet

..... szám alatt
..... kelettel
..... időpontig

..... országokra
..... záradékkal

..... számú B. M. engedélye alapján,
vagy a számú budapesti főkapitány-
ság útlevelelosztálya hozzájárulása alapján meg-
hosszabbította.

C) A fél útlevelekérő-lap mellékletének 1. oldala
4. pontja alatt megjelölt útlevelet

..... szám alatt
..... kelettel

..... országokra

..... számú B. M. engedélye alapján,
vagy a számú budapesti főkapitány-
ság útlevelelosztálya hozzájárulása alapján kiter-
jesztette.

Az útlevelet kiállító külképviseleti hatóság.

Iktatószám:

Konzuli illetéknapló tételszáma:

Útlevelekérő-lap.

Az útlevelet kérőnek neve:

Melléklet száma:

Utasítások:

A beadványi konzuli illetékbélyeg lerovási
helye:

Az útlevelet kiállítása vagy megújítása címén
az útleveletben lerótt bélyegösszeg feltüntetése:

A fél által fizetett portóköltések:

Alulírott beleegyezésemet adom, hogy kiskorú

^{fiam}
leányom) külföldre szóló útlevelet válthasson.

..... 19..... évi..... hó..... n.

A számú útlevelet a mai napon
átvettem.

..... 19..... évi..... hó..... n.

A z útlevelet kérő

Name neve:		a feleség neve: Name der Ehefrau	Name, Geburtsort a gyermekek neve, születési helye és születési éve Name der Kinder
állása, foglalkozása, (minél részletesebb megjelöléssel, annak megemlítésével is, hogy önálló-e vagy segéd- személy?)	Rent (genau aufr geben und auch ob Selbstständig oder Hilfsperson)		
születési helye:	Gelnátsost		1.
születési ideje: év, hó, nap	20.11.1871		
atyjának neve:	Name des Vaters		2.
atyjának születési helye:	Gelnátsost		
atyjának jelenlegi lakóhelye:	Wohnort		
anyjának leánykori neve:	Mätschenname der Mutter		3.
anyjának születési helye:	Gelnátsost		
anyjának jelenlegi lakóhelye:	Wohnort		
férje születési helye:	Gelnátsost des Ungarn		
anyanyelve:	magyar, orosz, német, szlovák, román, horvát, szerb, egyéb*		
külföldi lakóhelye:	Wohnort im Ausland:		
magyarországi legutóbbi lakóhelye:	Letzter Wohnort in Ungarn		5.
családi állapota:	Familienstand:		6.
termete:	Figur		
arca:	Gesicht		7.
szeme:	Augen		
haja:	Haare		
bajusza, szakála:	Bart		
orra:	Nase		
szája:	Mund		
különleges ismertető jele:	Ausserordentliche Kennzeichen		
mely országokra kéri az útle- véi kiállítását (meghosszabí- tását, kiterjesztését)?	Für welche Länder wird die Pass-Verlängerung (Ausstellung Ausdehnung) beantragt		
utazásának (oka) célja:	Zweck der Reise		
Az útlevelet kérő sajátkezü aláírása:	Eigenhändige Unterschrift des Antragstellers		
Priorálta:	Vergangener Kontrollstelle		
Fénykép igazolva:	lakhely szerint illetékes rendőrhatalóság által*	durch nach Wohnort konsularische Vertretung durch	kúlképviselőt által*

Ide ragasztandók a fényképek!
 Lichtbild.

Láta: Gessen: (P. H.)
 Kelt: 194... évi ... hó ... n.

Külföldi hatóság vezetője:
 Leiter des Konsularvertretungs
 Bureau. Magyar állami nyomda, Budapest, 1948. — 3843.

Die Antwort auf die mit * bezeichneten Punkte
 ist durch Eintragung des zutreffenden Wortes im Feld
 A kitérre vonatkozó utasítás: a *-gal jelzett rovatoknál a választ az illető szavak aláhúzásával kell megadni.

Másodpéldány

A Magyar Államrendőrség budapesti főkapitánysága útlevélalosztálya részére.

Az útlevelekérelmet felvevő külképviseleti hatóság:

A) szám alatt
..... kelettel
..... időpontig érvényes

..... országokra
..... záradékkal

..... számú B. M. engedélye alapján,
vagy a számú budapesti főkapitány-
ság útlevélalosztálya hozzájárulása alapján új
útlevelet állított ki.

B) A fél útlevelekérő-lap mellékletének 1. oldala
4. pontja alatt megjelölt útlevelet

..... szám alatt
..... kelettel
..... időpontig

..... országokra
..... záradékkal

..... számú B. M. engedélye alapján,
vagy a számú budapesti főkapitány-
ság útlevélalosztálya hozzájárulása alapján meg-
hosszabbította.

C) A fél útlevelekérő-lap mellékletének 1. oldala
4. pontja alatt megjelölt útlevelet

..... szám alatt
..... kelettel

..... országokra

..... számú B. M. engedélye alapján,
vagy a számú budapesti főkapitány-
ság útlevélalosztálya hozzájárulása alapján kiter-
jesztette.

Az útlevelet kiállító külképviseleti hatóság:

Iktatószám:

Konzuli illetéknapló tételszáma:

Útlevelekérő-lap.

Az útlevelet kérőnek neve:

Melléklet száma:

Utasítások:

A beadványi konzuli illetékbélyeg lerovási
helye:

Az útlevelet kiállítása vagy megújítása címén
az útleveletben lerótt bélyegösszeg feltüntetése:

A fél által fizetett portóköltségek:

Alulírott beleegyezésemet adom, hogy kiskorú

^{fiam}
^{leányom} külföldre szóló útlevelet válthasson.

..... 19..... évi hó n.

A számú útlevelet a mai napon
átvettem.

..... 19..... évi hó n.

Durchschlag
(Kopie)
für die Passab-
teilung der Polizei
in Budapest

A kitöltésre vonatkozó utasítás: a *-gal jelzett rovatoknál a választ az illető szavak aláhúzásával kell megadni.

Az útlevelet kérő

neve:		a feleség neve:	a gyermekek neve, születési helye és születési éve
állása, foglalkozása, (mínél részletesebb megjelöléssel, annak megemlítésével is, hogy önálló-e vagy segéd-személy?)			
születési helye:			1.
születési ideje: év, hó, nap			
atyjának neve:			2.
atyjának	születési helye:		
	jelenlegi lakóhelye:		
anyjának leánykori neve:			3.
anyjának	születési helye:		
	jelenlegi lakóhelye:		
férje születési helye:			4.
anyanyelve:*	magyar, orosz, német, szlovák, román, horvát, szerb, egyéb*		
külföldi lakóhelye:			5.
magyarországi legutóbbi lakóhelye:			
családi állapota:			6.
termete:			
arca:			7.
szeme:			
haja:			
bajusza, szakálla:			
orra:			
szája:			
különleges ismertető jele:			
mely országokra kéri az útlevelet kiállítását (meghosszabbítását, kiterjesztését)?			
utazásának (oka) célja:			
Az útlevelet kérő sajátkezü aláírása:			
Priorálta:			
Fénykép igazolva:*	lakóhely szerint illetékes rendőrhatalóság által*	külképviselőt által*	Ide ragasztandók a fényképek!

Kelt , 194..... évi hó n.

Látta:

(P. H.)

Kiállította:

.....
külképviselőti hatóság vezetője.

Nachzufüllen durch die Ausstellungsbehörde
auf Grund der durch die Partei vorgelegten Dokumente.
A külképviseleti hatóság a fél által bemutatott okmányok alapján tölti ki!

1. A fél személyazonosságát mivel igazolta (okmány neve, száma, kelte, kiállító hatóság neve):	1) Person-Identität der Partei nachgewiesen (Name, Zahl, Datum und Benennung der ausstellenden Behörde des Dokumentes.)
2. Magyar állampolgárságát mivel igazolta (okmány neve, száma, kelte, kiállító hatóság neve):	2) Ungarische Staatsangehörigkeit nachgewiesen (wie unter Nr. 1.)
3. Ha magyar állampolgárságát igazolni nem tudja, az milyen okmányok alapján vélelmezhető (okmány neve, száma, kelte, kiállító hatóság neve):	3) Falls ungarische Staatsangehörigkeit nicht nachgewiesen, auf Grund welcher Dokumente kann diese befürwortet werden (wie unter Nr. 1.)
4. Ha a fél már (akár lejárt, akár érvényes) útlevelel rendelkezik, ennek adatai: a) útlevelelkiállító hatóság neve: b) útlevel száma és kelte: c) mely országokra érvényes: d) lejárat időpontja: e) esetleges záradék:	4) Wenn die Partei einen abgelaufenen oder gültigen Reisepass besitzt, dessen Daten: a) Name der Ausstellungsbehörde b) Zahl und Ausstellungsdatum des Reisepasses c) auf welche Länder gültig d) Ablauf der Gültigkeit e) angebrachte Klässel im Reisepass
5. Fenti útlevelet mikor hosszabbította meg (terjesztette ki): mely hatóság? mikor? mely országokra? mely időpontig?	5) Warum ist obiger Reisepass verlängert (oder hinzugefügt) worden? Welche Behörde? Wann? Auf welche Länder? Bis zu welchem Zeitpunkt?
6. Külföldi tartózkodása célját a fél mely okmánnyal igazolja (pl. orvosi bizonyítvány, állandó tartózkodási engedély, tanulmányi igazolás stb):	6) Durch welche Dokumente wird durch die Partei der Zweck des Auslands-Aufenthaltes nachgewiesen (zum Beispiel: Arztliches Zeugnis, Aufenthaltsgenehmigung, Studiennachweis etc.)
7. Mely okmányokkal igazolja a fél, hogy az életrajzában megadott időpont óta megszakítás nélkül külföldön tartózkodik (pl. lakbizonylat, munkakönyv):	7) Auf welchen Dokumenten beweist die Partei, dass sie sich seit dem in ihrem „Lebenslauf“ angegebenen Zeitpunkt ohne Unterbrechung im Ausland aufhält (zum Beispiel: Wohnungsbescheinigung, Arbeitsbuch)
8. A fél új útlevelel kiállítására, meghosszabbítására, kiterjesztésre vonatkozó kérelmét, mely okirati igazolásokkal támasztja alá:	8) Durch welchen dokumentarischen Nachweis unterstützt die Partei ihren Antrag auf Verlängerung, Ausdehnung oder Gültigkeit ihres Reisepasses

Létfeltétel: Kell-e az útlevelet kiállításához a fenti okmányok (bizonyítványok) és mi a közzétételük közzétételük?

Minden egyes meghosszabbítás, (kiterjesztés) adatai időrendben feltüntetendők

Megjegyzés: Az 1., 2., 3., 7. alatti pontokat, ha a fél 1945. VI. 1. után, a belföldi hatóság (pl. a budapesti útlevelel osztály) által kiállított útlevelel rendelkezik, nem kell kitölteni.

Bemutató: Falls der Reisepass nach 1. VI. 1945. d. ausgestellt wurde, müssen die Punkte 1, 2, 3, 7 nicht ausgefüllt werden.

auf Grund der Angaben der Partei wird durch die Pass-Behörde (im Auslande Gesandtschaft, Konsulat) A fél bemondása alapján az útlevélkérelmet felvevő hatóság tölti ki! ausgefüllt

Durchschlag (Copie)

Melléklet az útlevéllaphoz!

A külképviseleti hatóság a fél által bemutatott okmányok alapján tölti ki!

1. Önéletrajz: 1. Lebenslauf (Curriculum vite)

2. Mikor távozott Magyarország területéről:
a) mely okból?
b) milyen útiokmánnyal?

3. Mely országokban tartózkodott mettől-meddig?

4. 1930 óta Magyarországon mettől-meddig, mely városban (községben) tartózkodott (időpontok és pontos lakcímek feltüntetésével):

5. Mely célból tartózkodik külföldön (betegség, tanulmány, munkavállalás stb.):

6. Kik tudják személyazonosságát igazolni (két magyarországi ismerősének neve és pontos lakcíme):

7. Volt-e katona, mettől-meddig és hol szolgált?

2. Wann hat er Ungarn verlassen:
a) aus welchem Gründe?
b) mit welchem Reise-Dokumenten?

3. In welchen Ländern hat er sich aufgehalten von wann bis wann:

4. Seit 1930 wie lang und wo (Stadt, Gemeinde) hat er in Ungarn gewohnt (genaue Zeitpunkt und genaue Adresse sind anzugeben):

5. Aus welchem Gründe ist er im Auslande (Krankheit, Studium, Arbeit etc.):

6. Wer kann seine Person-Identität nachweisen (: zwei Namen und Adressen von Bekannten in Ungarn):

7. Was er Soldat, von wann bis wann und wo hat er gedient

Bemerkung: Die Angabe von unrichtigen Daten bedeutet
Megjegyzés: A valótlan adatok bemondása a büntetőtörvénykönyv 400. §-ába ütköző okirathamisítást vonja maga után. *Nirkindeufalschung und steht in Paragraph 400 des Strafgesetzbuches*

Kelt 194... évi hó n.
Datum

az útlevélkiállító hatóság megbízottjának aláírása. P. H. Sempel az útlevélkérelmező aláírása.
Unterschrift des Beauftragten der Konsularbehörde Unterschrift des Antragstellers

1. A fél személyazonosságát mivel igazolta (okmány neve, száma, kelte, kiállító hatóság neve):

2. Magyar állampolgárságát mivel igazolta (okmány neve, száma, kelte, kiállító hatóság neve):

3. Ha magyar állampolgárságát igazolni nem tudja, az milyen okmányok alapján vélelmezhető (okmány neve, száma, kelte, kiállító hatóság neve):

4. Ha a fél már (akár lejárt, akár érvényes) útlevéllel rendelkezik, ennek adatai:
a) útlevélkiállító hatóság neve:
b) útlevél száma és kelte:
c) mely országokra érvényes:
d) lejárat időpontja:
e) esetleges záradék:

5. Fenti útlevélét mikor hosszabbította meg (terjesztette ki):
mely hatóság?
mikor?
mely országokra?
mely időpontig?

6. Külföldi tartózkodása célját a fél mely okmánnyal igazolja (pl. orvosi bizonyítvány, állandó tartózkodási engedély, tanulmányi igazolás stb.):

7. Mely okmányokkal igazolja a fél, hogy az életrajzában megadott időpont óta megszakítás nélkül külföldön tartózkodik (pl. lakbizonylat, munkakönyv):

8. A fél új útlevél kiállítására, meghosszabbítására, kiterjesztésére vonatkozó kérelmét, mely okirati igazolásokkal támasztja alá:

Minden egyes meghosszabbítás, (kiterjesztés) adatai időrendben feltüntetendők

Megjegyzés: Az 1., 2., 3., 7. alatti pontokat, ha a fél 1945. VI. 1. után, a belföldi hatóság (pl. a budapesti útlevélalosztály) által kiállított útlevéllel rendelkezik, nem kell kitölteni.

A fél bemondása alapján az útlevélkérelmet felvevő hatóság tölti ki!

1. Önéletrajz:

2. Mikor távozott Magyarországról:

a) mely okból?

b) milyen útiokmánnyal?

3. Mely országokban tartózkodott mettől-meddig:

4. 1930 óta Magyarországon mettől-meddig, mely városban (községben) tartózkodott (időpontok és pontos lakcímek feltüntetésével):

5. Mely célból tartózkodik külföldön (betegség, tanulmány, munkavállalás stb.):

6. Kik tudják személyazonosságát igazolni (két magyarországi ismerősének neve és pontos lakcíme):

7. Volt-e katona, mettől-meddig és hol szolgált:

Megjegyzés: A valótlan adatok bemondása a büntetőtörvénykönyv 400. §-ába ütköző okirathamisítást vonja maga után.

Kelt , 194..... évi hó n.

.....
az útlevélkiállító hatóság megbízottjának
aláírása.

P. H.

.....
az útlevélkérelmező aláírása.

NO. 44504
Bijl.: gene

's-Gravenhage, 31 Januari 1950

Betr.: Stephan BURY.

VERTROUWELIJK

In antwoord op het telefonisch verzoek om inlichtingen dd. 30 Januari 1950 gedaan door de Lt WENTGES, heb ik de eer U mede te delen, dat op 19 Augustus 1948 de volgende gegevens omtrent Stephan BURY bij mijn dienst werden ontvangen.

"Dr Stephan BURY voornoemd is gehuwd met Mej. Sophie RADENKOWITZ. Uit dit huwelijk zijn 2 kinderen geboren t.w. 2 jongens resp 10 en 2 jaar oud. Het gehele gezin belijdt de R.K. Godsdienst. Allen zijn van Hongaarse nationaliteit.

Zijn echtgenote is enige jaren na de eerste wereld oorlog met meerdere Hongaarse kinderen naar Oldenzaal gekomen en werd bij pleegouders, zijnde de fam. SMEL-LINK te Zuid Berghuizen bij Oldenzaal ondergebracht. Ongeveer een jaar of acht voor het uitbreken van de laatste wereldoorlog ging zij voor goed naar Hongarije terug alwaar zij in het huwelijk trad met BURY voornoemd. Tijdens de afgelopen oorlog vocht BURY in het Hongaarse leger aan het Oostfront. Toen de Russische legers in het jaar 1945 Hongarije bevrijdden vluchtte hij met zijn gezin via Oostenrijk-Frankrijk en België naar Nederland en werd te Eindhoven in een z.g. "doorgangskamp" geïnterneerd. Nadat de nodige formaliteiten waren vervuld en alles in orde was bevonden gingen zij naar Oldenzaal alwaar zij zich vestigden. Van de heer BURGMEESTER aldaar werd voorlopige verblijfsvergunning ontvangen. De eerste jaren van hun verblijf te Oldenzaal werd door de Zeereerwaarde Heer Pastoor STOKMAN, Pastoor van de Drieënhedensparochie te Oldenzaal, thans te Raalte, in hun onderhoud voorzien.

In het jaar 1947 kreeg BURY van een Hongaarse motorenfabriek te Boedapest vergunning om motoren voor die fabriek in Nederland te verkopen op provisiebasis. In verband daarmee was BURY genoodzaakt in Amsterdam kantoorruimte te zoeken teneinde zich zo goed mogelijk in de zakenwereld te kunnen inwerken.

In Mei 1948 ontving BURY, via het Hongaarse Consulaat in 's-Gravenhage een schrijven, waarin alle Hongaren, die in Nederland verbleven aangespoord werden binnen 30 dagen naar Hongarije terug te keren. Hongaren, buiten Europa vertoevende, kregen hiervoor een tijd van 60 dagen. Bij niet opvolging van het verzoek zouden zij volgens de Hongaarse wetgeving statenloos worden. BURY heeft aan dit verzoek geen gevolg gegeven.

Toen alle bedrijven w.o. ook de bovengenoemde motorenfabriek in Hongarije genationaliseerd werden, werd BURY door de Directie dier fabriek het recht ontzegd nog langer als vertegenwoordiger voor hen op te treden. In verband daarmee moest hij dan ook zijn, in Amsterdam gehuurde kantoorruimte, opzeggen. Met ingang van Maandag 19 Juli is hij als arbeider tewerkgesteld bij Palthe's bontververij te Hengelo (O) en verdient aldaar plm. f.45.- per week

Volgens zeer betrouwbare inlichtingen is BURY in Boedapest onderwijzer geweest. Op zijn stamkaart e.d. staat evenwel als beroep vermeld Dr Jurist.

Het verblijf van BURY te Oldenzaal heeft op de bevolking aldaar soms een ietwat mysterieuze indruk gemaakt. Vooral in de tijd toen hij geen werk had en veelal met zijn gezin in Oldenzaal wandelde. De bevolking heeft zich toen meer dan eens afgevraagd: "Wat doen deze Hongaren in Nederland en waar leven zij van". Zij allen waren onkundig van het feit, dat BURY door de Zeereerwaarde Heer Pastoor STOKMAN werd onderhouden. Vermoedelijk was dit geld afkomstig uit het fonds voor Bijzondere Noden, waarvoor elke Zondag in de R.K.-kerken wordt gecollecteerd. BURY heeft te Oldenzaal omgang met personen, die zeer gunstig bekend staan en niet communistisch zijn geïntereerd.

Hij bewoont gemeubileerde kamers in het Hotel WISSINK-BOS en moet hiervoor f. 60.- per maand betalen. BURY staat in Oldenzaal niet ongunstig bekend en met vrij grote zekerheid kan worden aangenomen, dat hij niet communistisch geïntereerd is."

Bovenstaande gegevens zijn afkomstig van de politie te Almelo, welke voorts nog door BURY verstrekte inlichtingen verschaftte omtrent verschillende bij de Hongaarse Legatie werkende, of daarmee in contact staande, personen. Deze inlichtingen waren kennelijk verstrekt door een oppervlakkig beoordelaar en hadden geen waarde.

M.C.

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN.

's-Gravenhage, 23 October 1948.

No. 44504.

Onderwerp: Hongaarse Vereniging.

R H E I M.

6D sub
a/49006
UITGEBOKT

Van betrouwbare zijde bereikte mij het bericht dat te Uwent geregeld bijeenkomsten worden gehouden van een z.g. Hongaarse Vereniging. Op een dezer verenigingsavonden zou de Hongaar Pal BALAZS, geboren 11-4-1902 te Kozepapia, wonende te Uwent, Tesselschadestraat 29, zich uitgelaten hebben, dat het wenselijk zou zijn, dat alle Hongaren zich in Nederland nauwer aansloten om zodoende tot een geregeld onderling contact te komen. Deze vereniging zou communis-tisch georiënteerd zijn.

Naar aanleiding van het bovenstaande heb ik de eer U te verzoeken mij te doen berichten, of te Uwent iets bekend is omtrent het bestaan van bovengenoemde vereniging.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

Aan de Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
AMSTERDAM.

J.G. Crabbendam.

Almelo, 19 Augustus 1948

Onderwerp: Stephan Bury, wonende te Oldenzaal.

Volgno.

21 AUG. 1948

ACD/44504

Naar aanleiding van alhier binnengekomen mededelingen betreffende Dr. Stephan Bury, oud 34 jaar, wonende te Oldenzaal p.a. café Wissink-Bos, kan het volgende worden medegedeeld.

Dr. Stephan Bury voornoemd is gehuwd met Mej. Sophie Radenkowitz. Uit dit huwelijk zijn 2 kinderen geboren t.w. 2 jongens resp 10 en 2 jaar oud. Het gehele gezin belijdt de R.K. Godsdienst. Allen zijn van Hongaarse nationaliteit.

Zijn echtgenote is enige jaren na de eerste wereldoorlog met meerdere Hongaarse kinderen naar Oldenzaal gekomen en werd bij pleegouders, zijnde de fam. Smellink te Zuid Berghuizen bij Oldenzaal ondergebracht. Ongeveer een jaar of acht voor het uitbreken van de laatste wereldoorlog ging zij voor goed naar Hongarije terug alwaar zij in het huwelijk trad met Bury voornoemd. Tijdens de afgelopen oorlog vocht Bury in het Hongaarse leger aan het Oostfront. Toen de Russische legers in het jaar 1945 Hongarije bevrijdden vluchtte hij met zijn gezin via Oostenrijk-Frankrijk en België naar Nederland en werd te Eindhoven in een z.g. "doorgangskamp geïnterneerd. Nadat de nodige formaliteiten waren vervuld en alles in orde was bevonden gingen zij naar Oldenzaal alwaar zij zich vestigden. Van de Heer Burgemeester aldaar werd voorlopige verblijfsvergunning ontvangen. De eerste jaren van hun verblijf te Oldenzaal werd door de Zeereerwaarde Heer Pastoor Stokman, Pastoor van de Drieënheidsparochie te Oldenzaal, thans te Raalte, in hun onderhoud voorzien.

In het jaar 1947 kreeg Bury van een Hongaarse motorenfabriek te Boedapest vergunning om motoren voor die fabriek in Nederland te verkopen op provisiebasis. In verband daarmee was Bury genoodzaakt in Amsterdam kantoorruimte te zoeken teneinde zich zo goed mogelijk in de zakenwereld te kunnen inwerken.

In Mei j.l. ontving Bury, via het Hongaarse consulaat in 's-Gravenhage een schrijven, waarin alle Hongaren, die in Nederland verbleven aangespoord werden binnen 30 dagen naar ~~Nederland~~ Hongarije terug te keren. Hongaren, buiten Europa vertoevende, kregen hiervoor een tijd van 60 dagen. Bij niet opvolging van het verzoek zouden zij volgens de Hongaarse wetgeving stateloos worden. Bury heeft aan dit verzoek geen gevolg gegeven.

Toen alle bedrijven w.o. ook de bovengenoemde motorenfabriek in Hongarije genationaliseerd werden, werd Bury door de Directie dier fabriek het recht ontzegd nog langer als vertegenwoordiger voor hen op te treden. In verband daarmee moest hij dan ook zijn, in Amsterdam gehuurde kantoorruimte, opzeggen. Met ingang van Maandag 19 Juli is hij als arbeider tewerkgesteld bij Palthe's bontververij te Hengelo(0) en verdient aldaar plm. f. 45.00 per week.

Volgens zeer betrouwbare inlichtingen is Bury in Boedapest onderwijzer geweest. Op zijn stamkaart e.d. staat evenwel als beroep vermeld Dr. Jurist.

Het verblijf van Bury te Oldenzaal heeft op de bevolking aldaar soms een ietwat mysterieuze indruk gemaakt. Vooral in de tijd toen hij geen werk had en veelal met zijn gezin in Oldenzaal wandelde. De bevolking heeft zich toen meer dan eens afgevraagd: "Wat doen deze Hongaren in Nederland en waar leven zij van". Zij allen waren onkundig van het feit, dat Bury door de Zeereerw. Heer Pastoor Stockman werd onderhouden. Vermoedelijk was dit geld afkomstig uit het fonds voor Bijzondere Noden, waarvoor elke Zondag in de R.K. kerken wordt gecollecteerd. Bury heeft te Oldenzaal omgang met personen die zeer gunstig bekend staan en niet communistisch zijn geïntendeerd.

Hij bewoont gemeubileerde kamers in het Hotel Wissink-Bos en moet hiervoor f. 60.00 per maand betalen. Bury staat in Oldenzaal niet ongunstig bekend en met vrij grote zekerheid kan worden aangenomen, dat hij niet Communistisch is geïoriënteerd.)

Door Bury konden de navolgende gegevens worden verstrekt over personen werkzaam bij de Hongaarse legatie in Nederland.

+ Rudolf Polónyi, zaakgelastigde van Hongarije, gewezen persattaché, wonende te 's-Gravenhage, Oranjestraat 8, zou communistisch geïoriënteerd zijn;

PD 10.924 + Georg Bródy, handelsattaché bij de Hongaarse legatie. Hij kwam in 1948 van Hongarije naar Nederland en was voordien voorzitter van de Hongaarse zwembond en communistisch geïoriënteerd.

* Karl Szebben, wonende te Amsterdam, Rokin no. 10, is als vertegenwoordiger van verschillende genationaliseerde bedrijven in Hongarije aan de legatie verbonden. Hij heeft aan deze legatie de functie van economisch leider. Hij is van 1 tot 10 Juni j.l. naar Hongarije geweest vermoedelijk met regeringsopdrachten. Op de 1.1. te Utrecht gehouden jaarbeurs waren verschillende directeuren van genationaliseerde bedrijven uit Hongarije zijn gasten.

PD 10.915 + de Heer Frank, gezantschapsraad. Deze persoon zou ogenschijnlijk aan de legatie met kleinere werkzaamheden zijn belast doch zou een vooraanstaand communist zijn.

* Pal Balázs, wonende te Amsterdam, Tesselschadestraat 29 ?. Hij is de Nederlandse vertegenwoordiger van het Hongaarse persbureau en vice-voorzitter van de buitenlandse journalisten in Nederland.

PD 9657 Zoltán Forray, tekenaar en journalist, eveneens aan de Hongaarse legatie verbonden.

Beide laatstgenoemde personen schrijven veel in "Vrij Nederland" en de "Groene Amsterdammer" en hebben de eed op de nieuwe Hongaarse regering afgelegd.

Ook zou hier in Nederland veelal een dame vertoeven genaamd:

+ Ványi, een vooraanstaand persoon in het Hongaarse economische leven. Zij is directrice van de Hongaarse N.I.K. (centra van genationaliseerde Hongaarse zwaarindustrie). Zij was in de laatste dagen van April j.l. de gast van Karl Szebben voornoemd.

Te Amsterdam wordt geregeld een bijeenkomst gehouden van een z.g. Hongaarse vereniging. Op een dezer avonden zou Pal Balasz zich uitgelaten hebben, dat het wenselijk zou zijn, dat alle Hongaren zich in Nederland nauwer aaneen sloten om zodoende tot een geregeld onderling contact te komen.

UITTREKSEL

Voor OD 306 Naam Vertegenwoordiging Hongarije in ked.
Origineel in OD 1160 Naam Hongaarse acties
Volgnr. Ag.nr. 43280 Aard van het stuk _____
Afz. A Datum 3-8-48

U 11846 a - C 56 - KC 1

Betr.: Hongaarse Bureaux voor Vreemdelingenverkeer.

Een vroeger lid van het Hongaarse Bureau voor Vreemdelingenverkeer, thans emigrant aan de westelijke zijde van het "ijzeren gordijn" bericht dat de Hongaarse Regering er toe zou zijn overgegaan weer bureaux te openen in de volgende steden:

NEW YORK
PARIJS
ROME
BRUSSEL
AMSTERDAM
PRAAG
BOEKAREST
WARSCHAU

De gehele organisatie zou in handen zijn van communisten. Ik hoop U hierover t.z.t. nadere gegevens te kunnen doen toekomen met meer bijzonderheden.

Uitgetrokken door Sch Afd./Sectie ACD 4C Datum 2-3-49
Op aanwijzing van C/L.

UITTREKSEL

Voor GD 306 Naam Vertegenwoordiging Hongarije in Ned.
Origineel in 00.149. Naam Hongarije
Volgnr. 42721 Aard van het stuk
Afz. Min.v.Buitenl.Zaken Datum 31-7-48

De zaakgelastigde te Budapest bericht mij, dat de Hongaarse Regering van zins is om binnenkort blijkens een bericht in de "Nepszava" bureaux te openen te Londen, Parijs, New York, Brussel en Amsterdam ter bevordering van het tourisme naar Hongarije.

In dit verband merkt het blad op, dat sinds enige tijd de Hongaarse Gezantschappen visa kunnen afgeven, zonder van te voren machtiging te vragen aan de autoriteiten te Budapest, aldus wel bewijzende dat Hongarije geen geheimen te verbergen heeft en het zogenaamde ijzeren gordijn een hersenschijn is.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
Voor de Minister,
Het Hoofd der Directie,

onleesbaar

Uitgetrokken door Sch Afd./Sectie ACD 4C Datum 3-2-49
Op aanwijzing van C/L

Aed → c

's-Gravenhage, 12 Juli 1948.

U 11106 c - c 56 - KC 1

f | Betr.: Ilse FALSER

(K)

Volens.

19 JULI 1948

A.D. 41322

Omtrent bovengenoemde persoon kwamen mij de volgende gegevens ter hand:-

X | Zij is de vrouw van Pierre NAGY, de Hongaarse Legatie-secretaris te CAIRO; zij is een Oostenrijkse jodin en zou haar man behulpzaam zijn bij de infiltratie van joodse kringen in PALESTINA en het Nabije Oosten.

A.

Aan: de Centrale Veiligheidsdienst,
t.a.v. De Weledelgestr. Heer P. Gerbrands,
Javastraat 68,
's-Gravenhage

's-Gravenhage, 12 Juli 1948.

Volgno.

19 JULI 1948

ACD 41267

U 10473 a - C 56 - KC 1

x) Betr.: Adalbert SZASZ

In antwoord op Uw schrijven No.37249, d.d. 24 Juni j.l. betreffende bovengenoemde persoon, moge ik U mededelen, dat momenteel niets naders bekend is omtrent S. Indien nadere inlichtingen omtrent S bekend worden, zullen deze aan U doorgestuurd worden.

A.

Aan: de Centrale Veiligheidsdienst,
t.a.v. De Weledelgestr. Heer P. Gerbrands,
Javastraat 68,
's-Gravenhage

BH

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Kabinet en Protocol.

OPGELEGD

AFDELING

No. 74170

'S-GRAVENHAGE, de

26 Juli 1948.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief de tekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

ADD 42071

X | Ik heb de eer U mede te delen, dat
Dr. Etienne Gombocz, 3e Secretaris bij
het Hongaars Gezantschap hier ter stede,
is overgeplaatst naar Budapest.

De Chef van het Kabinet
van de Minister van
Buitenlandse Zaken,

J. Kieck

Aan het Ministerie
van Algemene Zaken,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.

MINISTERIE VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Directie Juridische- en Administratieve Zaken.

'S-GRAVENHAGE, de 22 Juli 19 48.

~~XXXXXXXX~~

No. 79645-6536 G.S.

Men wordt verzocht bij de aanhaling **OPGELEGD**
deze brief dagtekening, nummer
en afdeling nauwkeurig te vermelden

GEHEIM.

(K)
OK

Volgno.
23 JULI 1948
41065

Naar aanleiding van Uw schrijven van 9 Juli 1948 (Uw brief zegt: 1947) Nr. 39380^{oo} betreffende Marianne JANOSI, heb ik de eer U mede te delen, dat mij bij informatie gebleken is dat aan betrokkene op 8 Juni 1948 een visum met geldigheid van 10 dagen, als diplomatieke koerier, werd verstrekt door de Tijdelijk Zaakgelastigde in Budapest.

Ik heb niet nagelaten erop te wijzen dat van dergelijke visumverleningen dadelijke melding gewenst is.

DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

Voor deze,

De Chef der Directie,

B. J. J. J.

K
C. V. D. / 1948

Aan
het Ministerie van Algemene Zaken,
Afd. C.V.D.,
'S-GRAVENHAGE.

G.M.

6 Juli 1948

Litt O 47 Geheim/GrVD 574
Bijlagen: 1

Onderwerp: Grenspassage
M. Jánosi.

OPGEL.
Volgno.

C 7 JULI 1948

ACD/40074

(K) *ok*

Onder verwijzing naar Uw onderhoud met S, betreffende Marianne Jánosi, doe ik U hierbij toekomen afschrift van een rapport, opgemaakt door Z, betrekking hebbende op grenspassage door deze persoon.

C.S.

AAN:

Hoofd C.V.D.

K
e 31/12/48 S.
A. a. v. de Heer L. Pot.

Veiligheidsrapport (bericht) G e h e i m

*fn. 7.D-574/ju 8
Duplex*

G.V.D.Nr. 61/'48.

Datum van bericht:

28 Juni 1948.

Rapporteur:

Zie ondertekening:

Van wie is bericht afkomstig:

Tel.mededeling. Eigen waarneming.

Betrouwbaarheid van het bericht:

Betrouwbaar.

Welke acties zijn ondernomen:

Zie inhoud rapport.

Met welke instanties wordt samen-
gewerkt:

- - - - -

=====

B e r i c h t: Ter voldoening aan de telefonisch gegeven opdracht
door en ter bevestiging van het telefonisch gesprek met
een der officieren van de U o. h. Staf (Sectie) wordt hier-
mede het navolgende bericht:

Naam van gesignaleerde: J á n o s i Marianne,
geboren 20 September 1924 te
T s y g z n e u r i d, Secreta-
resse van het Ministerie van
Buitenlandse Zaken in H o n g a -
r i j e, wonende te B u d a -
p e s t.

Datum en uur van signa-
lering: 28 Juni 1948, 19.45 uur.

Doorlaatpost: R o o s e n d a a l (station)

Nummer paspoort: serie no.56/1638-1948 afgegeven
door het Ministerie van Buiten-
landse Zaken te BUDAPEST (H o n -
g a r i j e d.d.27 Februari 1948
Diplomatiek paspoort.

Gegevens omtrent even-
tueel vervoermiddel. D-trein AMSTERDAM-PARIJS 2e kl.
(Pullman.)

Gezelschap waarin gesig-
naleerde reist. g e e n. (Zat wel te midden van
andere passagiers doch had daar
niets mee uitstaande.)

Plaats van herkomst: Kwam van 's G r a v e n h a g e
op reis naar B u d a p e s t.

Medegevoerde goederen: Bij haar in de coupé:
1e. 1 lederen koffer ter groot-
te van 20x40x60 waarin zich be-
vonden lijfgoederen. Verschillen-
de japonnen en ondergoed, kousen
2e. 1 vrij grote reistas, waarin:
a. 1 kleine reistas waarin
4 verzegelde stukken, be-
staande uit gele envelop-
pen ter grootte van 20x
30 cm. Deze waren gevuld
met stukken ter dikte van
3 à 4 cm. Aan de achter-
zijde verzegeld met 5 lak-
zegels van de Hongaarse
Legatie te D e n H a a g.
Geadresseerd Min.v. Buiten-
Zaken BUDAPEST. Verder

Verder 1 kartonnen doosje waarin zich gebak bleek te bevinden.

b. 1 damestas waarin toiletartikelen benevens enige correspondentiebrieven met weinig zeggende inhoud.

c. In de bagagewagen was als ingeschreven bagage aanwezig een linnen goederenzak, groen van kleur. Deze was verzegeld eveneens van het stempel (lak) voorzien als hiervoren genoemd. De hoogte van deze zak was ongeveer 1.25 m. Middellijn 40 a 50 cm. Gewicht ongeveer 50 a 60 k.g.

Eventueel andere bijzonderheden:

Zoals gemeld was het in haar bezit zijnde Diplomatieke paspoort afgegeven door het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Budapest. Het paspoort was nog nieuw. Uit de stempels is

bleek dat door haar wel was gereisd in de landen gelegen en grensende aan Hongarije. Voor de reis naar Nederland kwam er een visum in voor afgegeven te Budapest d.d. 8 Juni 1948 voor de reis naar Nederland getekend door de Consul-Generaal der Nederlanden te Budapest J.D.F. Ledderus (Consul-Nederlanden.) Het visum was geldig voor een verblijf van 10 dagen in Nederland. Onderaan de bladzijde was geschreven in inkt. "Reg. Sub 35 Art. 17 Sub 19 Gratis."

Alle verzegelde stukken die zij bij zich had kwamen van de Legatie te Bratislava, Granjestraat No. 8 Tel. 110135. De door mij genoemde goederenzak was niet geheel gesloten, d.w.z. het rijgkoord was niet strek genoeg aangehaald. Tijdens een door mij ingesteld onderzoek in de bagagewagen, zover als mogelijk was, bleek mij dat er gele enveloppen in aanwezig waren met inhoud. Bovenop was een verpakt vermoedelijk blikken doos. Hierop stond het adres van de Legatie en het no. in inkt geschreven 3650/a 48. Bedoelde bagage is niet door Ambtenaren I. en A. gevisiteerd zo ook haar overige bagage niet. Wel is zij in de visitatiezaal geweest om haar bagage in de bagagewagen aanwezig, aan te geven.

Zij was uitermate gereserveerd. Sprak Frans. Verklaarde van Bratislava te komen op weg naar Budapest. Het was haar niet bekend wat er in de goederenzak aanwezig was. Op de haar bedekt, informatorische/vragen gaf zij weinig of geen antwoord. Tegen het nazien van haar bagage maakte zij geen bezwaren. Teneinde de omzichtigheid niet te veel uit het oog te verliezen is, quasi de bagage en de paspoorten van haar medereizigers door mij ook nagesien.

Vanzelfsprekend is lijfsvisitee niet toegepast.

Door mij werden geen feiten geconstateerd die aanleiding gaven tot verder optreden.

Vorenstaande is summier telefonisch door mij reeds doorgegeven.

'gestelde

u 7 3

F/W
MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Kabinet en Protocol.

~~SECRET~~

No. 72120.

Volgno. 'S-GRAVENHAGE, de 3 Juli 1948.
7 JULI 1948
ACD/40041

C (K)

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief dagtekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

Ik heb de eer U mede te delen, dat de Heer Antal Strébl, benoemd is tot Directeur der Kanselarij van het Gezantschap van Hongarije hier ter stede.

Het adres van genoemde Heer is: Veenkade 8, 's-Gravenhage.

IK

De Chef van het Kabinet van de Minister van Buitenlandse Zaken,

J. Visser

Aan het Ministerie van
Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68
's-Gravenhage.

's-Gravenhage, 9 Juli 1947

No. 39380.

Onderwerp: Marianne JANOSI.

OPGELEGD

UITGEOEKT

G E H E I M.

Ter bevestiging van ons onderhoud van 7 Juli j.l. heb ik de eer U het volgende te berichten.

Uit betrouwbare bron werd vernomen, dat de Hongaarse koerierster Marianne JANOSI op 26-6-1948 Nederland bezocht, komende van Brussel. Op 28-6-1948 is zij met de middagtrein weer naar Brussel vertrokken met medeneming van de diplomatieke post van de Hongaarse Legatie in Den Haag.

Bedoelde vrouw is in dienst van het Hongaarse Ministerie van Buitenlandse Zaken met de rang van Legatieraad. Voordien was deze communiste als le luitenant verbonden aan de politieke politie te Boedapest, Andrassy - ot 60.

Uw Ministerie heeft mijn dienst geen visum-melding over JANOSI gezonden.

Ik verzoek U mij te willen berichten, door wie aan deze diplomate een visum werd verstrekt, hoelang dit geldig was en voorts welke reden voor haar bezoek werd opgegeven.

Met het oog op het bovenstaande zal het dezerzijds op prijs worden gesteld in de toekomst van de komst van genoemde vrouw naar Nederland bericht te mogen ontvangen.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

W. van der Noordaa

E. van der Noordaa.

Aan de Hoogedelgestr. Heer Mr. P.J. de Kanter
Sous-chef van de Directie Algemene Zaken
van het Ministerie van Buitenl. Zaken
Plein 23
's-GRAVENHAGE.

NOTITIE aan H.C.
van C/L.

CO 39380.

UITGEBOKT

OPGELEGD

Vindt U, naar aanleiding van dit geval, dat er aanleiding
bestaat aan te dringen op snellere toezending van de verleende visa ?

5-7-1948.

C 4.

Zeer zeker. Laat v.d.N. dit mondeling bespreken op BZ.

5-7-1948.

LP.

Notitie KB

Bestemd voor C.

(K) *dy*

Uit betrouwbare bron werd vernomen:

* Marianne JANOSI, koerierster van het Hongaarse departement van Buitenlandse Zaken met de rang van legatieraad, was voor haar in dienst treden bij dit Departement, werkzaam als le luitenante van de politieke politie te Boedapest, Andrassy - ot 60 (ot is straat) Zij is communiste. Zij is (waarschijnlijk) op 26.VI. '48 in Nederland gearriveerd, komende uit Brussel. Op 28.VI.'48 is zij met de middagtrein weer naar Brussel vertrokken, met medeneming van de diplomatieke post van de Hongaarse legatie in den Haag.

Hoofd C op 28.VI.'48 reeds mondeling ingelicht.

KB, 30-6-'48

OPGELEGD

Volgno.

30 JUNI 1948

ACD 30348

Notitie KB

Bestemd voor ACD

Het Hongaarse Ministerie van Buitenlandse Zaken zal zeer binnenkort nieuwe diplomatieke paspoorten uitreiken aan haar vertegenwoordigers, in verband met de vele weglopers.

KB, 30-6-'48

Notitie KB

Bestemd voor C.

(K) *dy*

Vernomen werd, dat de nieuwe Hongaarse gezant BOLONY per 15.VII.'48 zijn post in Nederland zal betrekken.

KB, 30-6-'48

Is reeds aangekomen
16.7.48.
C5

NOTITIE KB.

Op 20-7-48 zijn aan Clipper bij brief KA 39225 fotocopieën toegezonden van de visa-aanvragen van DUTKIEWICZ en DOJLICKI. Verder is meegedeeld, dat wij hem zullen inlichten zodra er gegevens in ons bezit zijn over MARA.

KB, 20-7-48

PA

Volgno.
28-6-'48
ACD / 29245

Notitie KB.

Bestemd voor C → retour KB.

De volgende informatie van Clipper moge ons interesseren:

- 1. Dr. N. MARA, een Hongaars Diplomaat, geboren te Noxzbécliesch op de 4e Juni 1915, kwam op 27 Mei 1948 uit Den Haag in Brussel aan en keerde op 28 Mei 1948 terug. Gaf op als adres: Hotel des Vieux Doelen, Den Haag, Paspoortnummer 208/3508.
- Wittek-
ken van
o.D.
"Podae
Kert.
in
Ned.:"* 2. Waclaw DUTKIEWICZ, Pools regerings-ambtenaar, wonende bij Warschau, geboren te Warschau op 24/9/1903 heeft een Pools dienstpaspoort nummer 3804.
3. Marck DOJLICKI, Pools ingenieur wonende te Warschau, geboren te Warschau op 31/10/1897 heeft een Pools dienstpaspoort nummer 3002.
- DUTKIEWICZ en DOJLICKI verlieten Brussel per vliegtuig naar Amsterdam op 7 Juni 1948.

KB, 28-6-'48

HONGAARSE LEGATIE.

OPBERGEN in OD

306
C
PB

Volgno. 015460
21 JUNI 1948
ACD/ 38507

Stuyt vernam van een doorgaans goed geïnformeerde bron:

- + 1. POLONYI zit heftig in de knoop, omdat hij binnenkort vervangen wordt door de Gezant BOLONI, wiens agrément reeds werd aangevraagd. Als er kans bestaat dat hij in een land voor het "ijzeren gordijn" geplaatst wordt, zal hij in diplomatieke dienst blijven, is dit niet het geval, dan wil hij ontslag nemen. De moeilijkheid is echter, dat hij zijn nieuwe bestemming eerst verneemt zodra hij met zijn gezin in Boeda-Pest is. POLONYI heeft zich ook al afgevraagd of hij niet te lang in functie bleef, zodat de kans bestaat, dat Westerse regeringen hem niet meer vertrouwen.
- PD 10.924 x 2. BRODY is eveneens een Joodse weifelaar. Hoewel hij geen C.P.-er is, kan hij geen besluit nemen.
- + 3. GOMBOCZ studeerde hier Internationaal Recht en is, bij gebrek aan diplomatiek personeel, meteen verplicht, om een baantje voor halve dagen bij de Legatie te vervullen. Hoewel hij niet positief fout is, domineert zijn streberdom dermate, dat hij zal trachten in diplomatieke dienst te blijven. Inmiddels is hij reeds naar Boeda-Pest teruggeroepen, waaraan hij binnenkort gevolg zal geven.
- x 4. Juffrouw PONGRACZ is 100 % betrouwbaar.
- PJ 10813 x 5. FRANK, portier bij de Hongaarse Legatie, wordt gequalificeerd als iemand met te weinig verstand om een politieke overtuiging op na te houden; hij is niet communistisch georiënteerd, doch evenmin betrouwbaar. FRANK is weligelijk niets anders dan portier, doch hij gedraagt zich graag gewichtig tegenover buitenstaanders.
- 6. Sedert 12-6-1948 is als kanselier in dienst gekomen STREEL. Naar verluidt is hij geen communist. Hij is echter nogal geborheid en zo vol plichtsbesef, dat het niet goed tot hem is doorgedrongen, dat hij voor de foute club werkt.
- x 7. MAYLER zal vermoedelijk medio September of tegen het einde van dit jaar naar Amerika vertrekken.

18-6-1948.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
Javastraat 68.

's-Gravenhage, 24 Juni 1948.

No. 37249.

Uw No.: U 10473 b - C 56 - KC 1.

d.d.: 1-6-1948.

Betr.: Correspondentie van het KOMINFORM met CAIRO.

G E H E I M.

Naar aanleiding van Uw in margine vermeld schrijven,
verzoek ik U mij, zo mogelijk, nadere bijzonderheden te ver-
strekken omtrent Adalbert SZASZ.

Aan de Hoogedelgestr. Heer P.J.M. Driebeek
Regeringscommissaris in Algemene Dienst,
Plein 1813 No. 4,
's-G R A V E N H A G E.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

L. Pot.

KABINET VAN DEN
MINISTER-PRESIDENT

Antwoord te richten aan den
Regeringscommissaris in Al-
gemene Dienst,
Plein 1813, No. 4, Den Haag

's-Gravenhage,
Plein 1813, No. 4

1 Juni 1948.

Volgne.

5 Juni 48

ACD / 37249

ho 41169

PA

KB

U 10473 b - C 56 - KC 1

(K)

Betr.: Correspondentie van het KOMINFORM met CAIRO

Het volgende bericht wordt U ter kennisname toegezonden:

De Hongaarse Regering zal een dienst in werking stellen voor het verzenden van een diplomatieke zak tussen BUDAPEST en CAIRO; deze dienst zal twee maal in de maand geschieden. Deze zak gaat via BELGRADO, waar documenten van het KOMINFORM bijgevoegd worden.

De eerste zak werd gedragen door Adalbert SZASZ, een der belangrijkste communisten uit HONGARIJE, die zich einde April in CAIRO bevond. De agent van het KOMINFORM te CAIRO is een Hongaarse Gezantschaps-secretaris, een zekere Pierre NAGY. Deze zal in de toekomst gebruikt worden als "letter-box".

De Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,

Driebeek

P.J.M. Driebeek.

Aan: De Centrale Veiligheidsdienst,
t.a.v. De Weledelgestrenge Heer P. Gerbrands,
Javastraat 68,
's-Gravenhage

Her. Pot,

1. Het is ons vermoedelijk onbekend uit welke bron de B. I.D. dit bericht ontvangen heeft. Bovendien is het ons mij duidelijk "ter kennisname" toegesonden. Het lijkt me echter wel iets om aan Mac don te geven (met het oog op dat Hongaarse jongens in Cairo).

2. Waarin moet dit worden opgelegd? Hebben we reeds een O.D. over dergelijke Conciiforme aanspreekbeelden? Het lijkt wel van belang het voorhands "P.A." te houden.

11.6.48

Rogers

Des betriks komt dan hier op neer:

1. De Hongaarse diplomatische post wordt gebruikt voor pers. bezendingen
2. NAGY werkt voor de Communiste
3. SZASZ werkt als diplomatisch Consier.

Wij kunnen het volgende doen

1. Namen op kaart brengen.
2. Aan BID nadere inlichtingen vragen over SZASZ omdat deze mogelijk ook Nederland zal bezoeken
3. Opbergen in OD Hongaarse vertegenwoordiging met het oog naar
OD COMINFORM

20.6.48 LP

Notitie *C*

Ⓟ
Stefan
's-Gravenhage,

Volgnr.

ORCFLEGD
10 Mei 1948.

13 MAI 1948

ACD/35342

Uit doorgaans goed geïnformeerde bron vernam ik
= dat de Hongaar Ist van GOMBOCZ geboren te Boedapest 17
December 1921, paspoort No. 38.298 uitgegeven te Boeda-
pest 12 November 1947, wonende Bazarstraat 39 den Haag
een visum heeft gekregen om naar Engeland te gaan, waar
hij zal verblijf houden bij Helen EROSS, Tarrantrae,
/ 43 Willesden lane, London N.W. 6..

GOMBOCZ staat op het punt om af te studeren in de rechten.
Hij kreeg een beurs van de universiteit in Boedapest om
in den Haag twee maanden internationaal recht te studeren.
Hij heeft het plan om zodra hij afgestudeerd is zich te
bekwamen voor het examen van het Hongaarse Ministerie van
Buitenlandse Zaken. Hij is lid van de Boeren Partij maar
staat dicht bij de communisten. Zijn vader is professor
aan de Universiteit.

Na het aftreden van Mayler, werd een telegram ontvangen
van het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Boedapest
dat GOMBOCZ zijn studie moest onderbreken om op de le-
gatie te werken zo lang er nog geen opvolger voor Mayler
was.

LP 10-5-48 995.

18 306

OPGELEED

G.M.

16 April 1948

Veigne.
17. APR. 1948
ACD/3352g

Litt W526 Geheim/GrVD 301
 Bijlagen: 1
 Onderwerp: Miklos Mara.

C

Te Uwer informatie doe ik U hierbij
 toekomen afschrift van een rapport,
 opgemaakt door Z., betrekking hebbende op
 grenspassage door de Hongaarse diplomaat
 Miklos Mara.

AN

h.
 C.S.

me

AAN:

Hoofd C.V.D.,
 Javastraat 68
's-GRAVENHAGE.

Datum bericht: 8 April 1948.
Betrouwbaarheid berichtgever: Zeer goed.
Betrouwbaarheid bericht: Zeer goed.
Ondernomen acties: Gene.
Rapporteur: Ea 3.

GRENSEVEILIGHEIDSRAPPORT SIGNALERING.

Te Schiphol aangekomen met vliegtuig van "Swissair" uit
Zürich, op 2 April 1948 te 18.30 uur:

Miklos Mara

geb. te Nagybreskevek op 4-6-1915

Houder van diplomatiek paspoort van HONGERIJ, nr. 203/3308
-1947.

Doel van de reis : dienstbespreking op een Departement te
Den Haag.

Duur van verblijf is niet bepaald.

Visum voor 30 dagen.

Verblijft in Hotel Doelen te Den Haag.

Bagage: Niets onder zegel.

Grote koffer inhoudende dameskleden bestemd voor
zijn vrouw die zich in Holland bevindt.

Reisde alleen.

VOOR ENSLUIDEND AFSCRIFT
FOR TRUE COPY

De Adj. O. O. 8

Notitie van C 5

E. GOMBOCS

ACD kaartje van persoon maken
en in OD Hongaarse Vert. in Ned.
dit stuk opbergen.

OD 806

2/4-46

Volgn. OPGELEGD
16 APR. 1948
ACD/ 33400

Informant Dr. Stuyt van BZ deelt mede:

Van de Hongaarse Legatie alhier is bericht ontvangen, dat de Hongaar E. Gombocs, die al geruime tijd voor "studie-doeleinden" ? particulier in Nederland vertoeft vermoedelijk binnenkort aan de Hongaarse Legatie verbonden zal worden.

Bij BZ zijn geen nadere personalia van Gombock bekend.

den Haag, 6.4.1948.

C 5

CU

./.
6D 206

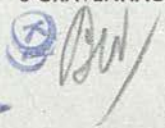
MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
Kabinet en Protocol.

~~XXXXXXXX~~

No. 34224.

'S-GRAVENHAGE, de 6 April 1948.

OPGEVOERD
- 9 APR 1948
ACD 32916

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief de rekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

C

Ik heb de eer U mede te delen, dat de

- Heren Dr. N. Mara, Eerste Secretaris, en E. A.
- X Mayler, Kanselier van het Gezantschap van Hongarije hier ter stede, niet meer aan genoemd Gezantschap verbonden zijn, in verband met door hen aangeboden ontslag-aanvraag.

Dr. Etienne Gombocz, Derde Secretaris aan het Hongaarse Ministerie van Buitenlandse Zaken, is met ingang van 1 Maart 1948 tijdelijk aan voornoemd Gezantschap werkzaam gesteld.

HF

De Chef van het Kabinet
van de
Minister van Buitenlandse Zaken,

Zijner Excellentie
de Minister van Algemene Zaken,
'a Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

WP.

017306

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Afdeling Kabinet en Protocol.

No. 30400.

'S-GRAVENHAGE, de 23 Maart 1948.

Volgno.

25 MRZ. 1948

ACD/32014

Men wordt verzocht bij de aanhaling van deze brief dagtekening, nummer en afdeling nauwkeurig te vermelden

OPGEVOERD

(K)

Ik heb de eer U mede te delen dat de
- Heren Dr. W. Mara, Eerste Secretaris aan
het Gezantschap van Hongarije h.t.s.,
x en E.S. Mayler, Directeur der Kanselarij
aan genoemd Gezantschap, niet meer aan
het Gezantschap van Hongarije verbonden
zijn.

De Chef van het Kabinet
van de Minister van
Buitenlandse Zaken,
voor deze,

W. Blaas

Aan het Ministerie voor
Algemene Zaken,
p/a Javastraat 68.

31541

G E H E I M

to
UITGEBOKT

23 Maart

8

al. No. 247
16-3-48

Visumverlening.

Onder bevestiging van de ontvangst van Uw nevenvermeld schrijven heb ik de eer UHoogEdelgestrenge te verzoeken mij te willen berichten door welke Nederlandse autoriteiten, onder vermelding van de standplaats, de visa werden verstrekt.

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens deze

Aan de Heer Hoofd van de
V I S A D I E N S T
Koninginnegracht 21
te 's-G R A V E N H A G E

L.POT.

WB.

VISADIENST

al. No. ~~MX~~ 247.

Verzoeken dringend bij beantwoording datum,
nummer en letters van dit schrijven te vermelden

..... BIJLAGEN

'S-GRAVENHAGE,

Koninginnegracht 21
Telefoon 117470

BETREFFENDE:

visumverlening.

Geheim.

Volgno: OPGALEG
16 Maart 1948.
18.MRZ.1948
ACD/31541

OPGALEGO

Ik heb de eer U te berichten, dat aan onderstaande vreemdelingen op de datum en voor de duur en om de reden als achter hun namen vermeld een visum werd verleend door een Nederlands Consulair of Diplomatiek vertegenwoordiger:

— Mevr. Podovszky, echtgenote van István Podovszky, secretaris der Hongaarse Legatie te Moskou, 1-3-48, transitvisum, Gezantschap te Stockholm;

— Momcilo Katic adj. Handel Attaché, verbonden aan Ambassade van Yougo-Slavië in Frankrijk, 28-2-48, diplomatiek visum;

— Mircea Dimitriu, oud Roemeens Consul te Bern, zakenreis, visum verleend op begin Maart '48, duur 1 week, Gezantschap Bern, begeeft zich naar 's-Gravenhage, Drs. Th. Hillen, secretaris vakgroep Groothandel Medische en Pharmaceutische Artikelen.

— Wilhelm Krauze, Poolse ingenieur, lid Poolse Maritieme Missie, 10-3-48 visum drie maanden op verzoek Poolse Legatie hier te lande.

Het Hoofd van de Visadienst,

Aan

denx Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 48,
te 's-Gravenhage.

Krijp

UITTREKSEL

Voor OD 306 Naam HONGARIJE, vertegenwoordiging in Nederl.

Origineel in OD 577 Naam BRAZILIE, vert. in Nederland.

Volg nr. Ag. nr. 22072 Aard van het stuk

Afz. I.D. Amsterdam Datum 9-10-47

Allard PIERSON,

wonende Ferd. Huyckstraat 9 te Baarn is de bekende bankman. Hij is vennoot van de firma Pierson en Co, Herengracht 214 te Amsterdam, lid van de Raad van Bijstand, Bedrijfsgroep Handelsbanken en voorzitter van de Amsterdamse Bankiersvereniging. Voor de oorlog was hij consul-generaal van Hongarije voor de Provincies Noord-Holland, Friesland, Groningen, Drente en Overijssel. Na de oorlog werd hij niet in deze functie hersteld en het consulaat van Hongarije is thans te 's Gravenhage gevestigd. Men neemt aan dat dit een gevolg is van het streven van verschillende grote landen om de consulaten door landgenoten te doen bezetten. Omtrent PIERSON is niets nadeligs bekend en voor zover bekend behoort hij tot de Partij van de Vrijheid.

Bovenstaande gegevens zijn, voor zover niet uit officieele bron geput, afkomstig van betrouwbare welingelichte zijde. Betrouwbare gegevens betreffende het personeel der consulaten konden hier niet verkregen worden.

Uitgetrokken door JW Afd./Sectie ACD Datum 21-10-47

NOTITIE:

voor Dr. A.M. STUYT.
van E.v.d. NOORDAA.

UITGEBODEN

5X

1 Dr. Stuyt
 1 pers draakstuyt
 1 OD Brazilië
 1 " Engeland
 1 " Frankrijk

Door een intern misverstand kreeg ik eerst heden het vervolg onder ogen van een schrijven met inlichtingen, gedaateerd September 1947 hetwelk een aansluiting vormt op mijn aan U gerichte correspondentie, d.d. 15-4-'47 onder No^o 13595.

Aan de inhoud van eerst vermelde brief ontleen ik het navolgende:

1. Carlos Esteves de GOUTO, geboren te Maca 2 Mei 1903, consul-honoraire van Brazilië, woont sinds 12 December 1945 te Amsterdam, Prinsengracht 293 I. Hij kwam uit Brazilië. Tussen 1932 en 1941 was hij werkzaam bij het Braziliaanse Consulaat te Amsterdam. In die periode huwde hij met een meisje uit eenvoudig milieu. Oorspronkelijk was hij Portugees; thans bezit hij de Braziliaanse nationaliteit. Vermoedelijk heeft hij Chinees bloed in de aderen. Tussen 1941 en 1945 trad hij waarschijnlijk te Cardiff als consul voor zijn land op. Op politiek noch op crimineel gebied is iets ten nadele van DO GOUTO bekend.
2. William Richard LOVERIDGE, geboren te Lowestoff 4 Juni 1914, pro-consul van Groot-Brittannië, woont sinds 4 April 1946 te Amsterdam, Uiterwaardenstraat 142, komende van Londen. Te zijnen nadele is niets bekend.
3. Henri Honoré Emile VUILLERME, geboren te Collonges 10 Juli 1899, vice-consul van Frankrijk, wonende te Amsterdam, Oranje Nassaulaan 51, werd destijds opgegeven als te zijn vertrokken uit Amsterdam, omdat hij zich als consul bij de Afdeling Bevolking niet heeft laten inschrijven. Hoewel zijn politieke overtuiging onbekend is, heeft hij de reputatie een rustig persoon te zijn, die niet op de voorgrond treedt. Ik moge U verzoeken er bij Uw actie op te willen toezien, dat de Heer VUILLERME zich bij de Afdeling Bevolking te Amsterdam laat inschrijven.
4. Allard PIERSON, wonende te Baarn, Ferd. Huycklaan 9, is vennoot van de firma PIERSON & Co te Amsterdam, lid van de Raad van Bijstand - Bedrijfsgroep Handelsbanken en voorzitter van de Amsterdamse Bankiersvereniging. In 1939 was hij Consul-Generaal van Hongarije voor de Noordelijke Provincies. Na de oorlog werd hij in zijn consulaire functie niet meer hersteld, zodat het enige Hongaarse Consulaat, naar verluidt, te 's-Gravenhage gevestigd is. (Hiermede zal men de Legatie bedoelen). Op politiek noch op crimineel gebied is iets ten nadele van voornoemde PIERSON bekend.

Voor de ontstane vertraging moge ik U mijn verontschuldigingen aanbieden.

's-Gravenhage, 19 Februari 1948.

23 Juni 1947.

In het Maandrapport Wassenaar, d.d. 7-6-47,
i.d.No. 296/1947, C.O.17062, komt het volgende bericht voor:

"Bij de vreemdelingendienst alhier vervoegde zich een Hongaars onderdaan, die zich tot het Hongaarse Consulaat te 's-Gravenhage had gewend, ten einde de geldigheidsduur van het in zijn bezit zijnde Hongaarse paspoort te laten verlengen. Aldaar werd hem medegedeeld, dat de kosten voor het verlengen van een paspoort voor de tijdsduur van één jaar voor personen, die van voor 1939 in Nederland woonachtig zijn, tot een bedrag van F 72,- verhoogd was. Voor personen van Hongaarse nationaliteit, die zich na 1939 in Nederland hebben gevestigd, zal zulks F 72,- per halfjaar gaan bedragen.

Aan bedoelde Hongaar, die een aanmerking maakte op dit hoge bedrag werd te kennen gegeven- zulks geschiedde door een zekere Frank, die bij bedoeld Consulaat werkzaam is - dat op deze wijze op de Hongaren een zekere druk wordt uitgeoefend om naar hun vaderland terug te keren, aangezien een openbare vordering tot terugkeer niet wenselijk wordt geacht.

Betrokkene moest bij die gelegenheid tevens een 6-tal pasfoto's inleveren. Op een gestelde vraag, waar om al deze foto's nodig waren, zou Frank geantwoord hebben, dat de Russen belang in foto's stelden.

Eén dezer dagen werd dezerzijds de mededeling ontvangen, dat het in de bedoeling van de Hongaarse regering ligt om voor het ambtsgebied Nederland - België als gezant een zekere JEKADI te doen aanstellen. JEKADI, die lid is van de Partij van Kleine Boeren in Hongarije, was de secretaris van het Kabinet van President TILDY.

Of thans tengevolge van de binnenlandse spanningen in Hongarije uitvoering aan dit plan zal worden gegeven, is alhier niet bekend.

UITGEBOKT

Volgno.

4 JUN 1947

ACD/16098

R A P P O R T .

Personalialia: Sandor Szell, geboren 19/11/1904 te Boedapest (Hgr.), van beroep beëdigd vertaler, calvinist, wonende te 's-Gravenhage, Zoutmanstraat 98II.

Betr. huwelijk: Szell is op 22/1/1929 te Hilversum gehuwd met Erzsébet Maria Szakal, geboren 1/12/1904 te Boedapest. Dit huwelijk is op 11/2/1947 te Hilversum door echtscheiding ontbonden. Verder leeft Szell vanaf omstreeks midden 1945 samen met Rafaëlla Vöczköndy, geboren 22/5/1912 te Lesenőe-Tomaj (Hgr.), R.K. gediplomeerd lerares kunstschilderen. Deze is op 7/11/1946 met 2 dochters vertrokken naar Folkestone (Eng.) Bootwinerroad 15.

Betr. woonplaatsen: Szell:

Van 1926-1931 wonende te Rotterdam. Bekleedde consulaire functie.

Van 1931-31/3/1945 te Boedapest.

Van 31/3/1945-omstreeks midden 1945 verblijfplaats onbekend. Vermoedelijk verbleef hij toen in Duitsland en Nederland. Vanaf omstreeks midden 1945-23/11/1945 te Den Haag, Obrechtstraat 2a.

23/11/1945-3/10/1946, Goudenregenstraat 130, Den Haag.

3/10/1946-14/11/1946, Noordeinde 107.

14/11/1946-16/12/1946, Goudenregenstraat 45.

16/12/1946-heden, Zoutmanstraat 98II.

Vöczköndy:

Tot 2/7/1945 te Hongarije.

Van 2/7/1945-19/9/1945 te Den Haag, Passage 31.

" 19/9/1945-1/3/1946, Goudenregenstraat 130.

" 1/3/1946-8/11/1946, Goudenregenstraat 45.

Op 8/11/1946 naar Folkestone, Bootwinerroad 15.

Szell's werkzaamheden voor 1940 en gedurende de oorlog:

Van 1926-1931 was Szell secretaris van het Hongaarse Consulaat te Rotterdam. Tevens was hij toen beëdigd vertaler bij de Arrondissements-Rechtbank te Rotterdam en leraar Engels, Frans en Spaans aan de Berlitzschool aldaar.

Van 1931-1934 was hij verbonden aan Cook's reisbureau te Boedapest. Van 1934 tot 1936 was hij Arrondissements-Commissaris van de provincie Bihar (Hgr.), welke functie samenviel met het lidmaatschap der Provinciale Staten van Bihar.

In 1936 werd hij benoemd tot propagandachef Afd. verkoop bij de B.P.M. te Boedapest. In 1941 werd hij door de Duitse verwalter von Klass benoemd tot procuratiehouder. Wat betreft zijn politieke houding gedurende de bezetting, deze is reeds uiteengezet in mijn rapport d.d. 2 Mei 1947, met betrekking tot de verspreiding van Hongaarse lectuur in Nederland aan Hongaren. Hieraan kan nog toegevoegd worden, dat Szell in 1942, de z.g. inkoopboekjes voor textiel van het vrouwelijk personeel der B.P.M. liet inzamelen, daarbij als procuratiehouder misbruik makende van zijn macht. Met deze boekjes kocht hij zoveel mogelijk textielgoederen, ten behoeve van de Duitser von Klass en diens vrouw. Von Klass was toen in Nederland verwalter voor de B.P.M. Verder voerde hij reeds voor 1940 onder het personeel der B.P.M. nationaal-socialistische propaganda. Door insiders van de B.P.M. te Boedapest werd Szell's karakter getypeerd als: een strever naar een titel en hoog salaris, waartegenover geen prestaties werden gesteld. Hij miste vlijt, ernst en doorzettingsvermogen en trad ondisciplinair op tegen superieuren. In politiek opzicht achtte men hem een grote opportunist.

Op 31/3/1945 schijnt Szell uit Boedapest -met achterlating van zijn bezittingen- gevlucht te zijn uit angst voor de Russen, van wie hij zeer waarschijnlijk maatregelen tegen zijn persoon verwachtte als pro-nazi. Hij zou toen naar Duitsland vertrokken zijn en aldaar enige tijd als tolk bij het Amerikaanse leger, ^{gediend} diend. Van deze zijde heeft hij vermoedelijk een permit ontvangen om naar Nederland te gaan. Op 7 September 1945 meldde hij zich bij de Rijksvreemdelingendienst te Den Haag.

Na een bij deze dienst binnengekomen schrijven, met betrekking tot Szell's houding gedurende de bezetting te Hongarije en een nader onderzoek tegen hem, werd hij per 25/2/1946 aangezegd Nederland op de snelste wijze te verlaten, evenals zijn z.g. vrouw. Tot die tijd, moest hij zich elke Dinsdag en Vrijdag melden bij de vreemdelingendienst van de Haagse politie.

Szell wist dit echter te rekken en volgens zijn eigen verklaring, had hij in Augustus 1946 aanvragen voor een visum lopen naar de Verenigde Staten van Amerika, Argentinië, Chili en Mexico.

Hij had verder ernstig bezwaar naar Hongarije uitgeleid te worden of terug te keren, daar hij zich met de Russise politiek niet verenigen kon. Per # 3/1/1947 werd hem toegestaan nog enkele maanden in Nederland te verblijven, in afwachting van zijn visum naar Mexico. Momenteel verblijft Szell echter nog steeds hier.

Zijn z.g. vrouw is op 7/11/1946 met 2 dochters naar Engeland vertrokken. Volgens gegevens bekend bij het bevolkingsregister, vertrok zij per die datum echter naar Brussel (B.) Of deze onwaarheid door haar of door Szell is opgegeven is niet bekend.

Inmiddels was bij de Rijksvreemdelingendienst een schrijven binnengekomen, afkomstig van Jhr. Mr. C.J.A. de Ranitz, Chef Afd. Hoger Onderwijs en Wetenschappen, waarin naar voren werd gebracht, dat Szell Dr. in de politieke wetenschappen was en vertegenwoordiger voor de "Archives diplomatiques et consulaires" en waarin enigszins voor een verblijfsvergunning ten behoeve van Szell gepleit werd.

Voorzover is ^{worden} ~~konden~~ nagaan, bestaan Szell's werkzaamheden in Nederland voornamenlijk in het geven van onderricht in vreemde talen, n.l. Frans, Engels en Spaans. Hij geeft o.a. les aan verschillende particulieren, aan de Chinese ambassade en werkte enige tijd samen met een genaturaliseerde Hongaar, Géza Szegedi, waarmee hij bevriend is en die een instituut heeft voor taalonderwijs. Dit instituut is gevestigd in de Elsstraat 65 te Den Haag.

Verder was Szell werkzaam op de archieven van het Vredespaleis en de Belgise ambassade. Ook zou hij directeur zijn van een Zwitsers tijdschrift op diplomatiek en consulaire gebied, hetgeen mogelijk hetzelfde is als hetgene, dat reeds eerder aangehaald werd. Uit deze gezamenlijke bronnen put hij zijn inkomen, dat noch tans niet zo rooskleurig schijnt te zijn, gezien de verschillende financiële moeilijkheden, die hij met zijn diverse pensionhouders heeft gehad. Een en ander verklaart wellicht ook zijn gescharrel met diverse voorwerpen van waarde. Hij bezat in 1945 b.v. een personenauto, Hong. kenteken AU-373 en een radiotoestel, die hij naderhand beide verkocht. Volgens zijn zeggen, had hij deze gelden nodig, ten einde het nogal luxe leven van Rafaëlla Vöczköndy te bekostigen. Uiteindelijk kon hij dit niet meer betalen en verliet zij met 2 dochters Nederland om onderdak te zoeken bij een rijke tante in Engeland. Haar eigenlijke beroep is leerares kunstschilderen en in Nederland nam zij nog lessen aan de kunstacademie te Den Haag. Hun onderlinge verhouding is nogal merkwaardig. Szell vertelt overal, dat hij zeer beslist niet met haar gehuwd is, terwijl zij aan het bevolkingsregister opgave deed, dat haar huwelijk met Szell op 19/5/1933 te Boedapest gesloten is, hetgeen op onwaarheid moet berusten, tenzij bigamie is gepleegd, daar Szell toen reeds gehuwd was.

Twee zoons van Szell studeren momenteel in Zwitserland. Deze studie wordt door hem in Zw. francs betaald. Hij laat zich er niet over uit op welke manier hij deze in zijn bezit krijgt. Mogelijk ook weer door zijn redactionele werkzaamheden met betrekking tot meergenoemd tijdschrift.

Volgens verschillende verklaringen is Szell een zonderling persoon, waarvan men geen hoogte kan krijgen. Hij zou zeer teruggetrokken en sober leven. 's Avonds voert hij een omvangrijke correspondentie en gaat regelmatig vroeg naar bed.

over het algemeen laat hij zich zeer anti-communistisch
en in zekeren zin pro-Duits. Verder schijnt hij zich niet met po-
litiek bezig te houden. Althans dit is niet bekend. Buiten zijn
werkkring zou hij met weinig personen contact hebben. Hij is be-
vriend met een Hilversums advocaat, die hij somtijds bezoekt.

De ervaringen, die verschillende pensionhouders met hem heb-
ben gehad, zijn niet altijd van de prettigste geweest. In zijn
laatste pension, waar hij per 1/6/1947 weer vertrekt, werd hij op-
gezegd, omdat hij te weinig bonnen gaf en geen extra geld bij
wilde betalen. Voor de bonnen, die hij niet inlevert, zou hij le-
vensmiddelen ~~kopen~~ kopen en deze verzenden aan zijn ouders in
Hongarije. Ook is hij al eens vertrokken zonder op te zeggen,
waarna de pensionhouder later opgebeld werd door een leverancier,
aan wie Szell nog een rekening moest voldoen. Bij de verkoop van
zijn radiotoestel, beloofde hij aan een ~~tussenpersoon~~ tussenpersoon
F. 50.- voor diens bemiddeling, doch betaalde dit bedrag niet uit,
terwijl een andere pensionhoudster na de verkoop van zijn auto
opgebeld werd door de koper, die een reclame had.

Ten slotte kan nog vermeld worden, dat Szell in 1945 enige
tijd gewerkt zou hebben bij het M.G. en in verband daarmee reizen
naar België en Frankrijk maakte. Tevens zou hij toen talendocent
van de Nederlandse strijdkrachten zijn geweest.

Door het Hongaarse gezantschap te Den Haag wordt zeer be-
twijfeld of Szell wel doctor zou zijn.

Gesloten te 's-Gravenhage, 31 Mei 1947.

Aan: de Heer A.v.Dijk
Van: E.v.d.Noordaa

den Haag, 19.5.1947.

C-8714

Hiermede bevestig ik de ontvangst van het zeer uitgebreide rapport van Uw dienst over Hongaarse aangelegenheden.

In dit verband vraag ik me af of U wegens weet om de louche figuur van Dr. Sandor SZELL voorzichtig te benaderen, blijkbaar is deze goed georiënteerd.

Het zal dezerzijds zeer op prijs gesteld worden t.z.t. van U over deze onderwerpen nadere inlichtingen te ontvangen-

Hongaarse LegatieR A P P O R T .

In aansluiting op het schrijven van den Commissaris van Politie te Wassenaar, d.d 14/12/1946, kan gemeld worden, dat de in dat schrijven genoemde persoon van Hongaarse nationaliteit is:

Joseph Misik, geboren 20/1/1907 te Ebergény (Hgr.), van beroep cameraman, R.K., van Hongaarse nationaliteit, op 4/2/1942 gescheiden van Ilona von Imetz, wonende te Wassenaar, de Lus 22.

Misik kwam in 1933 naar Nederland en heeft tot 1940 gewerkt bij de N.V. Philips Gloeilampenfabrieken te Eindhoven. Na 1940 woonde hij te Wassenaar en was werkzaam bij Joop Geesing's filmstudio te Den Haag, voor welke firma hij momenteel nog werkt. Misik was al die tijd in het bezit van een Hongaars paspoort, afgegeven door het Kon. Hong. Consulaat, momenteel nog geldig tot 8/6/1947.

In verband met de vervaardiging van een kleurenprocedé voor de N.V. Technicolor in Engeland, verzocht Misik na de bevrijding een visum voor Engeland. Daar een en ander een aanzienlijke bron voor deviezen kon opleveren en het gedrag van Misik, zoowel voor als in de oorlog, zeer gunstig beoordeeld is, werd hem een identificatiebewijs voor vreemdelingen verstrekt via het Ministerie van Buitenlandse zaken.

Opgemerkt kan nog worden, dat Misik in 1939 naturalisatie tot Nederlander heeft aangevraagd. De behandeling hiervan is door de oorlog op de lange baan geschoven.

Met betrekking tot de aan Misik toegezonden exemplaren van het Hongaarse gezantschap te Parijs, verstrekte hij de volgende gegevens:

Bedoelde exemplaren werden hem ongevraagd en kosteloos toegezonden naar het adres Rijksweg 308 te Wassenaar, op welk adres hij tot 1943 had gewoond. Hoe men te Parijs dat adres kon weten, kon hij niet verklaren en wist hier dan ook geen oplossing voor te geven. Voorzover hem bekend, zijn dergelijke brochures niet aan andere Hongaren, verblijvende in Nederland gezonden, althans is hem dit niet bekend. Dit is echter niet zo steekhoudend, daar hij zich weinig tot zijn landgenoten voelt aangetrokken en dan ook betrekkelijk weinig contact met hen heeft. Ook zou hij zich niet met politiek bemoeien.

In de inhoud van betreffende geschriften ziet hij communistische tendenzen weerspiegeld, althans zeker links-democratisch, alhoewel de bedoelingen van deze richtingen zeer bedekt en in welverzorgde trant naar voren worden gebracht. Voor de kritische lezer echter valt volgens hem bovenstaande nochtans te onderkennen. De met rood aangestreepte personen in de brochures zouden verder zeer beslist communisten zijn. Dan zou in de advertentie, die voorkomt in de brochure van 4 November en waarin deze brochures als verkrijgbaar aangeboden worden, tegen betaling van F. 1.50, de naam voorkomen van Balázs Pál, wonende te Amsterdam, Tesselschadestraat 29.

Pál Balázs, geboren 11/4/1902 te Kőzepajta (Hgr.), gehuwd met Katharina Kind, geboren 22/10/1909 te Leobersdorf(O.), schijnt in zo breed mogelijke kring onder

de Hongaren contact te willen houden en zou hiertoe enkele maanden geleden in Amsterdam een vereenigingsavond voor Hongaren georganiseerd hebben, op welke hij gesproken heeft.

Gezien het feit, dat hij als agent van meergenoemde brochures optreedt, wordt hij ook verdacht er communistische neigingen op na te houden. Hierover hoop ik binnenkort nadere, meer concrete gegevens te kunnen verstrekken.

Volgens Misik zou ook het Hongaarse gezantschap aan de Oranjestraat 8 te Den Haag, niet vrijuitgaan, wat betreft het verspreiden van Communistische propaganda, daar Misik, bij een bezoek aan het gezantschap, persoonlijk heeft waargenomen, dat aan een Hongaars bezoekster een exemplaar van het communistische dagblad "NEPSZAVA" ter hand gesteld werd door iemand van het personeel. Bedoelde dame was kennelijk alleen voor deze courant op het gezantschap verschenen.

De leiding van het Gezantschap berust thans, bij afwezigheid van een gezant, bij den zaakgelastigde:

Rudolf Polognyi, geboren 12/3/1903 te Jád (Hgr.), van beroep legatieraad, Gereformeerd, gehuwd met Johanna Cornelia Stidiron, geboren 31/8/1906 te Rotterdam. Dit huwelijk is op 4 Januari 1940 te Apeldoorn gesloten. Vanaf 1925 heeft Polognyi op de volgende adressen gewoond:

19/9/25-28/2/38 te Den Haag, Jac. Hopstraat 12.

28/2/38-30/8/40 Hongaarse legatie, Exterritoriaal.

30/8/40-16/3/43 te Den Haag, Pinksterbloemplein 9.

16/3/43-2/8/46 te Boedapest.

2/8/46 tot heden te Den Haag-Oranjestraat 8.

Hij heeft twee kinderen te weten:

Annemarie, geboren 8/1/41 te Den Haag.

Michael Joseph Gilbert, geb. 19/8/46 te Den Haag.

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van Hongarije, d.d. 17/3/45 heeft hij zijn geslachtsnaam Pollak mogen wijzigen in Polognyi. Oorspronkelijk was hij genaamd Rudolf Rafaël Pollak.

Verdere positieve gegevens zouden verstrekt kunnen worden door een zekeren:

Dr. Sandor Szell, geboren 19/11/1904 te Boedapest (Hgr.), laatst bekende adres Goudenregenstraat 136 te 's-Gravenhage.

Heeft ook gewoond, Gouden Regenstraat 45, Noordeinde 107A en Oranjestraat 8. Het juiste adres van Dr. Szell is op het oogenblik niet bekend, daar bij informatie op het bevolkingsregister zijn persoonskaart juist gelicht was voor een mutatie en geen inzage kon worden verkregen.

Bij de Rijksvreemdelingendienst berust een dossier van Dr Szell, waaruit blijkt, dat Szell van 1926-1931 secretaris was van het Hongaarse consulaat te Rotterdam en dat hij vanaf 1936 tot de bevrijding van Hongarije, waarna hij weer naar Nederland is vertrokken, waarschijnlijk wel gevlucht, heeft gewerkt als propagandachef afd. verkoop van de Bataafsche Petroleum Mij. te Boedapest.

Zijn instelling gedurende de Duitse bezetting was uitgesproken nationaal-socialistisch. Tegen de wil van de directie der B.P.M. liet hij zich in 1941 tot Duitsch verwalter benoemen. Nadat al het buitenlands personeel, voornamenlijk Engelsen en Nederlanders uit Boedapest vertrokken was, hield hij een toespraak tot het overgebleven personeel in nationaal-socialistische geest. Een en ander verklaart wellicht zijn vertrek naar Nederland en zijn bereidheid om de tegenwoordige, waarschijnlijk communistisch ingestelde leden van het Hongaarse gezantschap te Den Haag, tegen te werken. Zelf is Szell echter evenmin een betrouwbare figuur en zou al eens wegens oplichting met de politie in aanraking zijn geweest. Hij wordt feitelijk als ongewenschte vreemdeling beschouwd en per 5 Maart 1947

is hem door de Rijksvreemdelingendienst toegestaan nog enige maanden te verblijven, daar hij een aanvraag voor een visum naar Mexico heeft lopen. Zijn vrouw is op 7/11/46 afgeschreven naar Engeland.

Over het Hongaarse gezantschap kan nog gemeld worden, dat Polognyi communistisch georiënteerd zou zijn, evenals het lagere personeel. Deze indruk zou temeer versterkt worden, daar het grootste gedeelte van het vm. personeel van het gezantschap na de bevrijding is ontslagen.

Bij dit rapport wordt verder nog gevoegd een Frans boekwerkje, inhoudende een overzicht van het economisch leven in Hongarije, ten tijde der Duitse bezetting en uitgegeven na de bevrijding. Uit dit werkje blijkt de Duitse penetratie op economisch gebied in Hongarije, Roemenië, Oostenrijk en Tsjecho-Slowakije en de onmacht van de Donsustaten om zich hieraan te onttrekken. De uitgave dateert van na de oorlog en was kennelijk voor Frankrijk bestemd. Dit werkje moet verder op de eerste plaats zijn een overzicht van het verzet der Hongaarse werkende massa, zowel tegen de Duitse overheersing als tegen de collaborerende Hongaarse regeringskapitalisten. Een en ander beoogt begrip te wekken bij de geallieerde mogendheden, in verband met de op te leggen vredesvoorwaarden aan Hongarije. Een linkse tendens, mogelijk wel communistisch, valt uit het geheel wel te bespeuren.

Zeer waarschijnlijk zullen binnenkort nog nadere gegevens bekend worden over communistische activiteit in Nederland door personen van Hongaarse nationaliteit, waarvan alsdan bij aanvullend rapport zal blijken.

Gesloten te 's-Gravenhage, 2 Mei 1947.

M.

AANWIJZING

Documentatie

Aan Documentatie.

Breng namen en adressen op kaart van stuk

Zie index I

Noteer nieuwe bijzonderheden van

in stuk

Niet op kaart brengen.

Onderwerpkaarten maken op

Maak dossier omslag

D. 306

Uittrekken en/of andere instructies

I a Rapport v. Dijk dtd 2-5-47

1. MISLIK *Joseph*

2. BALAZS *Pál*

3. POLOGNY *Rudolf alias Rud. Rafail POLLAK*

4. STIDIRON *Joh. tom. echtgen. Pologny*

5. Dr. SZELL *Sandor*

6. Bijlage in Hongaars

6. SZOLHOKI *Károli Máttyás*

7. SZARPÁD *Brankas ARPÁD Brankasits*

8. KETHYL *Anna*

Z.O.Z.

Afd./Sectie *C*

Datum *19/5 47*

40228 - '49

Handtekening

[Handwritten signature]

9. MILHALLYLL Karolyi

- II Passage in rapport (v. D) over Dr. Srell
lykt me van belang voor Afot D.
- III. In periode 1946 (half Wassenaar) was
in Nederl. nappen Hongaarse Lega-
tie - daarom geheel me in oors.
Hongaarse vertegenw in Nederl-

500
Aan den Heer Ir. A.M. Stuyt
Van: E. van der Noordaa.

No. C. 13595. (K)

Inl. betr. Consuls.

Ten aanzien van de navolgende personen werd ik ingelicht:

1. de Heer Carlos Esteves de CONZO, geboren te Macao, 2.5.1903, voordien Consul hon. van Brazilië, laatst wonende Keizersgracht 632 te Amsterdam, is voor den oorlog naar Brazilië vertrokken en niet meer teruggekeerd;
2. William Richard LOVERIDGE, geb. te Lowestoff, 4.6.1914, is als pro Consul verbonden aan het Britsche Consulaat-Generaal te Amsterdam. Zijn adres is Uiterwaardenstraat 142 huis;
3. Henri Honoré Emile VUILLERME, geboren te Collonges, 10.7.1899, gewezen vice-consul van Frankrijk, woonde hebbende Amstelhofstel te Amsterdam, vertrok in Januari 1947 naar Parijs. Omtrent zijn plaatsvervanger is niets bekend;
4. Frederik Lammert Dominicus STRERGHOLF, geboren te Groningen, 30.9.1901, directeur eener filmsmaatschappij, wonende Haringvlietstraat Ghuis te Amsterdam, treedt momenteel niet op als consul van San Marino. Een Consulaat van dit land is in Amsterdam nog niet gevestigd;
5. A. PIERSON, zoude Consul-Generaal van Hongarije zijn. Verdere gegevens onbekend. Naar verluidt is slechts te 's-Gravenhage een Hongaarsch Consulaat gevestigd en niet te Amsterdam.

Ten aanzien van het gedrag tijdens de bezetting van de hierbovengenoemde personen is niets nadeeligs bekend. Wat betreft de buitenlanders zijn geen verdere gegevens beschikbaar.

(E. van der Noordaa).

UITTREKSEL

Voor OD 306 Naam HONGARIJE, Vert. in Nederland

Origineel in OD 577 Naam BRAZILIE, vert. in Nederland

Volg nr. Ag. nr. 13595 Aard van het stuk

..... Afz. I.D. Amsterdam Datum 10-4-47

A. PIERSON,

consul generaal van Hongarije. Verdere gegevens onbekend. Het consulaat van Hongarije is niet te Amsterdam, doch te 's Gravenhage gevestigd.

Uitgetrokken door JW Afd./Sectie ACD Datum 21-10-47

Aan: Dr. A.M. Stuyt
Van: E.v.d.Noordaa.

den Haag, 8 April 1947.

Inlichtingen over diverse
Consuls

- Hierbij heb ik de eer U de navolgende inlichtingen te doen toekomen:
- a. Henri Julius Martinus VAN RAALTE, geboren te Vlissingen 12.3.1882, Directeur van het Effecten Registratiebureau van Nederlandsche Fondsen te Brussel, werd op 10.3.1947 van de gemeente Goes afgeschreven naar Brussel.
Het is de gemeentepolitie te Goes nimmer gebleken, dat hij als vice-Consul van Denemarken optrad.
Vermoedelijk is deze informatie het gevolg van een misverstand, want volgens opgave van Uw Afdeling woonde de genoemde te Goes, terwijl hij in Vlissingen in de bovenvermelde functie optrad. Omdat van Raalte jood is, waren er tijdens de bezetting geen aanmerkingen op zijn gedrag te maken.
Uit zijn vertrek naar België zoude af te leiden zijn, dat hij niet meer als Consul in Nederland fungeert.
- b. Charles Marie Jean Joseph SMITS, Nederlander, geboren te Breda 1.4.1897, aldaar wonende Baronislaan 228, fungeert nog steeds als Consul honoraire van België.
Aan zijn consulaat, dat in zijn woning gevestigd is zijn werkzaam Jules M.J.A. VAN PELT, geb. te Breda 26.7.1924, aldaar wonende Ulvenhoutschelaan 121, Belg, die als eere-Secretaris optreedt en de kerk Herman M.H. BERBERS, geb. te Roermond 13.11.1885, Nederlander, wonende te Breda Chassésingel 15.
Ten aanzien van geen der genoemden bestaan politieke-of criminele bezwaren.
- c. Emile Hubert VAN OPPEN, geboren te Maastricht 13.9.1886, Directeur van de "Staalwerken de Maas, Nederlander, wonende te Maastricht Pr.Bisschopsingel 9 was eertijds Consul honoraire van Oostenrijk en nadien van Hongarije. Na zijn arrestatie op 8.12.1944 door de Koninklijke Stoottroepen werd hy achtereenvolgens ingesloten in het Huis van Bewaring in zijn gemeente en in het Interneringskamp te Vught. Na zijn vrijlating op 8.6.1945 had hij tot 28.3.46 huisarrest. Vervolgens werd hij onvoorwaardelijk buiten vervolging gesteld. Hij werd verdacht van verraad van een familielid en van een ondergeshikte aan den S.D.
Door de Maastrichtse P.R.A. worden thans nieuwe feiten onderzocht, die geheel los staan van de omstandigheden waar voor hij destijds gearresteerd werd.
Van Oppen fungeert niet meer als Consul. Ik moge U adviseeren op een eventueel verzoek van dezen persoon om als Consul te mogen optreden, in verband met zijn on-Nederlandsche houding tijdens de bezetting, afwijzend te beschikken.
- d. Henricus Franciscus Josephus HOUBEN? geb. te Stevensweert 21.3.1870 wonende te Maastricht Henric van Veldekeplein 29 is in 1940 voor den inval der Duitschers naar Frankrijk uitgeweken; zijn woning en inboedel werden door de Duitschers in beslag genomen. Van dezen persoon is niets nadeeligs bekend; sinds de bevrijding fungeert hij niet meer als Consul van Frankrijk, terwijl er nog geen plaatsvervanger in die gemeente is.

e. Leendert DE LANGE, geboren te Gorinchem 18.8.1880, Nederlander
wonende te Dordrecht aan de Jan Vethkade 29 fungeert in zijn
woonplaats weer als vice-Consul van Denemarken en Noorwegen.

In vermeldde functie laat hij zich bij afwezigheid vervangen
door zijn zoon Abraham Machiel, geb. te Rotterdam 25.3.1909.

Het Consulaat is gevestigd aan de Nieuwe Haven 17 in die ge-
meente. Er is van geen dezer beide personen iets nadeelijks be-
kend bij de Politie van hun woonplaats.

E. van der Noordaa.

GEMEENTEPOLITIE
MAASTRICHT

Maastricht, 31 Mrt. 1947.

Lr A
No. 2348 IIIICR.
DICT. Mu.
BIJL. 1.

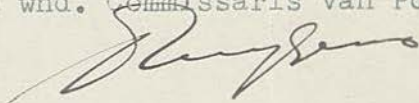
Geheim.

ONDERWERP: E.H. van Oppen.

ANTWOORD OP SCHRIJVEN: dd. 14-3-1947, CX 12081 Geheim.

Naar aanleiding van Uw bovengenoemd schrijven, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen het rapport mijner administratie, No. 204, betreffende Emile Hubert VAN OPPEN, wonende alhier Prins Bisschopsingel 9, naar den inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

Coll. De wnd. Commissaris van Pol.,

Volgno.
- 3 APR. '47
ACD/13168

(H.T. Muytjens)

Aan den Centralen Veiligheidsdienst
DEN HAAG.

P O L I T I E - M A A S T R I C H T .

Afd. INLICHTINGEDIENST.

No 204

Betreffende: E.H. van OPPEN.

R A P P O R T .

GEHEIM.

Ter voldoening aan het schriftelijk verzoek van het Hoofd van den Centralen Inlichtingendienst te 's-Gravenhage, dd. 14 Maart 1947, CX.12081, Geheim, betreffende E. van Oppen, Consul van Oostenrijk te Maastricht, heb ik, Joseph Vissers, Brigadier der Recherche te Maastricht, tevens Onbezoldigd Rijksveldwachter, ingevolge opdracht een onderzoek ingesteld en de eer UEdel Gestrenge als volgt te rapporteeren:

KNU Het betreft in deze: Emile, Hubert van O P P E N, geboren te Maastricht den 13en September 1886, Directeur der Staalwerken De Maas, van Nederlandsche nationaliteit, alhier wonende aan den Prins Bisschopsingel No 9.

Op 8 December 1944 werd van Oppen voornoemd door de Koninklijke Stoottroepen te Maastricht gearresteerd en ingesloten in het Huis van Bewaring te Maastricht. Na 4 maanden in het Huis van Bewaring doorgebracht te hebben, werd hij overgebracht naar het Interneeringskamp te Vught. Op 8-6-1945 werd hij uit het Interneeringskamp ontslagen met oplegging van huisarrest. Op 28-3-1946 werd het huisarrest opgeheven. Op 29 April 1946 trad hij wederom als directeur in dienst der Staalwerken de Maas.

Blijkens de bij de Politieke Recherche Afdeling te Maastricht berustende gegevens, werd van Oppen voornoemd er van verdacht van verraad van een familielid en van een ondergeschikte. Verder werd hen ten laste gelegd, dat hij, als directeur der Staalwerken de Maas, gedurende de bezetting, op economisch gebied samengewerkt heeft met den bezetter.

Volgens de beslissing van den Heer Advocaat-Fiscaal Baron van Voorst tot Voorst, dd. 28 Februari 1946, werd hij onvoorwaardelijk buiten vervolging gesteld, overwegende dat de schuld van betrokkene van zoodanigen aard is, dat oplegging van een straf of maatrefel, ingevolge het Besluit Buitengewoon Strafrecht of het Tribunaal Besluit, niet gerechtvaardigd is te achten.

Momenteel zijn bij de Politieke Recherche Afdelings te Maastricht, nieuwe feiten, welke geheel los staan van de bovenvermelde, in onderzoek, doch kunnen hieromtrent nog geen nadere inlichtingen worden verstrekt.

E.H. van Oppen voornoemd is thans geen consul van Oostenrijk meer en is momenteel hier ter stede nog geen nieuw consulaat van Oostenrijk gevestigd.

Waarvan dit mijn ambtseedig rapport gesloten en geteekend op den 28en Maart 1947.

coll: *mv*

De Brigadier der Recherche

J. Vissers

Aan den Heer
Commissaris van Politie
te
M A A S T R I C H T .

Gezien:
De Commissaris van Politie:

[Handwritten signature]

Geachte Heer v.d. Noordaa.

Hierbij de gevraalde
gegevens betreffende
de langaardige bewe-
ging.

De door de Kolonel
gestelde vragen zijn be-
antwoord.

Lan. G. v. P. Wassenaar
is dank betuigd voor
zijn en gevraagd of hij
het geval mede in het
oog wil houden.

Franklin.

7/5.1947.

UITTREKSEL

Voor OD 306 Naam HONGAARSCH E VERTEGENW. IN NEDERL.
Origineel in OD 461 (B) Naam FRANSCH E VERT. IN NEDERLAND
Volg nr. Ag. nr. Aard van het stuk schr. aan Dr. Stuyt
Afd. Hr. v. d. Noordaa Datum 8-4-47

Emile Hubert van OPPEN, geboren te Maastricht, 13-9-1886 Directeur van de "Staalwerken" de Haas, Nederlander, wonende te Maastricht Pr. Bisschopsingel 9 was eertijds Consul honoraire van Oostenrijk en nadien van Hongarije. Na zijn arrestatie op 8.12.1944 door de Koninklijke Stoottroepen werd hij achtereenvolgens ingesloten in het Huis van Bewaring in zijn gemeente en in het Interneeringskamp te Vught. Na zijn vrijlating op 8-6-1945 had hij tot 28-3-46 huisarrest. Vervolgens werd hij onvoorwaardelijk buiten vervolging gesteld. Hij werd verdacht van verraad van een familielid en van een ondergeschikte aan den S.D.

Door de Maastrichtsche P.R.A. worden thans nieuwe feiten onderzocht die geheel los staan van de omstandigheden waarvoor hij destijds gearresteerd werd.

Van Oppen fungeert niet meer als Consul. Ik moge U adviseeren op een eventueel verzoek van dezen persoon om als Consul te mogen optreden, in verband met zijn on-Nederlandsche houding tijdens de bezetting, afwijzend te beschikken.

Op aanwijzing van C.

Uitgetrokken door JW. Afd./Sectie ACD Datum 15-4-47

14 Maart

7.

CX.12081.

vL.

SvD. 2x.

GEHEIM.

*Bevestigd 31-5-47
13/65*

consulaat van Oostenrijk.

Ik heb de eer U te verzoeken mij te doen inlichten omtrent het gedrag tijdens de bezetting en de huidige politieke oriëntering van E.van OPPEN, consul van Oostenrijk, wonende ten Uwent.

Tevens zal ik gaarne in kennis gesteld worden van zijn personalia en, indien hij thans als consul optreedt, vernemen, welk personeel hij als zoodanig in dienst heeft, zoo mogelijk, onder vermelding van hun personalia.

HET HOOFD VAN DEN CENTRALEN
VEILIGHEIDSDIENST,
namens dezen:

AAN:
Den Heer Commissaris van Politie
te
MAASTRICHT.

J.G.Crabbendam.

Coll.: *20*

CX 12001

12 Maart 7.

Aan den Heer Hoofd van de
Politieke Recherche Afdeeling

te MAESTRICHT.

GEHEIM

Hiermede heb ik de eer U te verzoeken mij te willen doen inlichten omtrent de politieke overtuiging van thans en het gedrag tijdens de bezetting van:

E. v a n O p p e n, consul van Oostenrijk, wonende à costi.

Tevens zou ik gaarne over de volgende punten ingelicht worden:

1. Personalialia van bovengenoemde.
2. Treedt hij weer als consul op?
3. Zoo ja, welk personeel is bij hem in dienst?
(Gaarne volledige personalialia).

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST,
namens dezen:

(J.G. Crabbendam).

Afsl. C.
Eind. Verz. d. a.

den Haag, 6-2-1947.

W. de Meijer
7/2 '47

Geachte Overste,

Beleefde verzocht ik uw assistentie voor de
navolgende aanpakgelegenheden:

- a. Is hi een betrouwbare persoon bekend, die
voor ons Koninkrijksche stukken kan vertalen;
- b. Kan een lever Ambtenaar, wanneer hij
naar den T.D. der Politie te Utrecht gaat, vragen
of er bij hem opgave inzake gheerne zender ten
aanzien van de percelen 50-51-54 Buys Bal-
lotstraat geen misverstand bestaat.

In een niet geolateerd schrijven van den T.D.,
geagendeerd op 23-1-47, is er sprake van bevoor-
ster hi: 54 die een zender signaleert in perceel
50, terwijl in perceel 51 een anderzind werd
ingesteld. Het is niet waarschijnlijk dat de
percelen 50-52 en 54 aan elkaar grenzen.

W. hi voortaan behoeft aandacht, tekenen.

[Handwritten signature]

Afgeschiedeld
met Utrecht
en v.d. Noord

Aan
Kroon, Afsl. B
die hier Grabbendouwe

Dr. SÓS László
ügyvéd

a Pàrisi Követség jogtanácsosa
irodáját

Pàris (8e), 32 Avenue Montaigne
alà helyezte àt.

Tel.: ELY 79-21

GEMEENTE WASSENAAR
COMMISSARIAAT VAN POLITIE

No. 102 i.d./1946.

Wassenaar, 14 December 1946
van Zuylen van Nijvelstraat 206
Telefoon 3333

18 DEC
100/8714

G E H E I M .

Onderwerp: Activiteit van het Hongaarsche Gezantschap te PARIJS.

Bijlagen: 12.

*100. Kol. Cr. ?
Raken verboden. 14*

0,149

Hierbij heb ik de eer U HoogEdelGestrenge te doen toekomen een 12-tal exemplaren van het z.g. "BULIETIN D'INFORMATION DE LA LÉGATION DE HONGRIE", 15 rue de Berri, Parijs.

Genoemde bescheiden werden door een in deze gemeente woonachtig persoon van Hongaarsche Nationaliteit aan mijnen inlichtingendienst ter hand gesteld.

Volgens zijn zeggen wordt genoemd mededeelingenblad - waarin COMMUNISTISCHE propaganda wordt gevoerd - hem ongevraagd vanuit PARIJS toegezonden.

DE COMMISSARIS VAN POLITIE,
Namens dezen:
DE HOOFDINSPECTEUR VAN POLITIE,

Wassenaar

- 1/ Wie is deze persoon?
- 2/ Wat vertalen
- 3/ krijgen alle Hongaren dit of alleen deze inwoners van Wassenaar kan bij dit magazine bij Hongaarsche inwoners.

AAN: den Centralen Veiligheidsdienst
te 's-GRAVENHAGE.
Javastraat No.68

4/ Of de Hongaarsche "agent" hier in den Haag heb ik reeds de aandacht gevestigd:

Erzoeke bij beantwoording datum en nummer te vermelden

Aan

Dezső Kereszturi afgetreden.

Volgno.

ACD/

Dezső Kereszturi de minister van Eredienst en Onderwijs heeft een brief gericht aan den minister president, waarin hij mededeeling doet, dat hij van zijn functie wenschte te worden ontheven. Volgens informaties van de "Magyar Nemzet" zou Kereszturi zijn afgetreden verklaren met de tweespalt ~~in/éjén/~~ welke in zijn partij, de nationale boerenpartij is ontstaan, en welke ook gevolgen heeft gehad op de verhouding tusschen en den president van de Nationale Boerenpartij, Peter Veres. Over de bezetting van de portefeuille van minister van Onderwijs is verder nog niets bekend.

Ferenc Nagy over de noodzakelijkheid der Coalitie

De kleine Boerenpartij heeft een gedenkdag gehouden te Balaton Boglár ter gelegenheid van de sterfdag van Gaston Gaál, waar ook Zoltan Tildy, de president der Republiek tegenwoordig was. De feestrede werd gehouden door den minister-president Ferenc Nagy. Nagy heeft in deze rede een uitzetting en waardeering gegeven van het werk van Gaál zeggende, dat de vroegere leider van de Hongaarsche Kleine grondbezitters niet heeft opgehouden voortdurend de regeering te wijzen op de wenschen en de rechten van het volk. Gaston Gaál stond voortdurend klaar om de bezwaren uit den weg te ruimen en naar een overeenkomst te streven. Er bestaat geen twijfel aan of Gaston Gaál, indien hij nog zou leven, zou partij kiezen voor het bestaan van de coalitie, welke zoo noodzakelijk is vanuit nationaal oogpunt. In de gedachtengang van Gaston Gaál verklaarde Nagy, dat wanneer de tusschen de Kleine Boerenpartij en het linksche blok besprekingen gaande zijn, hij de coalitie in stand wil houden, waarvoor de Kleine Boerenpartij alles in het werk wil stellen. Maar één ding kan het Linksche Blok van de Kleine Boerenpartij niet eischen nl. toe te geven aan de ~~principiële~~ opvattingen, die in ~~tegen~~ strijd zijn met de nationale gedachte.

Benoeming Zoltán Tildy jr.

Budapest 9 November - De minister van Landbouw heeft met toestemming van den ministerraad benoemd ~~de~~ afgevaardigde Dr Zoltán Tildy jr tot directeur van de Hongaarsche Staatsboschbedrijven

Arbeidersacademie geopend.

Budapest 9 November - de Communistische partij heeft een cursus van een arbeidersacademie met negen cursussen georganiseerd welke de voornaamste cultureele vakken omvat. De arbeidersacademie is Donderdag geopend in het Vasasszékház.

GYÖNGYÖSI BESZÉDÉNEK FOLYTATÁSA

A továbbiakban a külügyminiszter hangsúlyozta, hogy Csehszlovákia, ha talán onyhültebben is, tovább bonyolítottatja az elhurcolásokat. Ez nem szolgálja a jószomszédi viszonyt, sőt veszélyezteteti - legalább Európának ebben a részében - a jövőendő békét. Ha Csehszlovákia meg tudná valósítani terveit, amit a külügyminiszter egyébként nem hisz, akkor csupán az történnék, hogy öt-hatezer, a cseh rendszer szempontjából állítólag megbízhatatlan magyar helyett egy kilencmilliós nemzet elköszorodtatásig, vol és igazságvágyával találná magát szemközt. Ez a módszer még csak távolról sem mozdítja elő az európai megbékélést.

Gyöngyösi élénk helyosléstől kísért szónoklatát a következőképpen fejezte be:
- Bárhol és bárki részéről mutatkozzék is előgedetlenség Magyarország magatartásával szemben, a nemzet egy dolgról sosem mondhat le: arról ugyanis, hogy határon túli fiával szolidáris legyen és hogy emberi meg nemzetiség jogaiért megszűnjön harcolni.

Magyarország felfüggesztette a szlovákok áttelepítését

A legújabb jelentések szerint a magyar kormány új jegyzéket intézett a prágai kormányhoz, bejelentvén, hogy felfüggeszti a szlovákok áttelepítését. Magyarország a lakosságcsere-egyezményen messze túlmenő sok engedélyt tett és a hazai szlovákokat a csehszlovák munkáshiányra való tekintettel a kötelező határidő előtt engedte útnak. Az a román, hogy ezt az engedékenységet csehszlovák részről viszonozzák, meddők bizonyult, sőt közmunkakötelezettség ürügyén megkötötték a magyar családok deportálását. A normális légkör, hangsúlyozza a magyar jegyzék, csak a magyar-csehszlovák egyezmény betartásával és a deportálás felfüggesztésével teremthető meg. Magyarország nem a közmunkarendelet és annak a magyarokra vonatkozó érvényességé ellen tiltkozik, hanem ama sérelem miatt, amely e rendelet és a magyarokra alkalmazott végrehajtás ellentétességéből adódik.

A BÉCSI "WELTPRESSE" JELENTI,

hogy december elején magyar kereskedelmi küldöttség érkezik az osztrák fővárosba.

BÁN ANTAL

iparügyi miniszter vezetésével gazdasági bizottság utazik a jövő hónapban Belgrádba.

VILLABRILLE,

a köztársasági spanyol kormány követe megérkezett Budapestre.

FARAGÓ LÁSZLÓ PÁL hírlapíró, a párisi Magyar Szemle szerkesztője eljegyezte Nyiri Évát, a kitűnő költőnőt.

A MOSZKVAI KATONAI SZÍNHÁZ tíz óstén át budapestre fog vendégszeropolni decemberben.

HOMPOLLA MIHÁLY

kisgazdapárti képviselő követi a miniszterre kinevezett Eröss Jánost a Jóvátételi Hivatal élén.

MAGYAR VASUTAI KÜLDÖTTSEG

utazott Moszkvába a magyar-szovjet forgalmi kérdések letárgyalására.

MAGYAR KÉPVISELŐK A ROMÁN PARLAMENTBEN.

Csik-megyéből 4 magyar képviselő került be a bukaresti parlamentbe. Ezek: Kunkó György, Szontvári György, Fornc, Miklós Antal és Bakay Ádám. Brassó megyéből az: Jakab János. Háromszékből négy: Havas Péter Sándor, Szabó Albert, Bzákács János és Tóth Géza. Újvár helyéből három: Kacsó Sándor, Izsák Domokos és Imots János.

IFJ. HOLLÓS ZOLTÁN

óbudai nyitott a népbíróság ítéletét figyelni kényszermunkára ítélték. A NOT az ítéletet köztársasági elnök által közzétette. A köztársasági elnök által közzétett ítélettel szemben a bíróság ítéletétől kényszermunkára ítélték.

RIVÉSZY JÓZSEF

alezeredeat egy rögtönítélő katonai bíróság elnökét és a kényszermunkára ítélték.

DR. KECK ANTAL képviselőt 4 évi börtönrre ítélték.

A KISGAZDAPÁRT ÉS A BALOLDALI BLOKK KÖZÖTT MÉG NEM ALAKULT KI EGYEZKEDÉSI ALAP

(Budapest, november 28.) A "Kis Újság" jelentése szerint a kisgazdapárt és a baloldali blokk küldöttjei között szorán egész este és csütörtökön is tovább folytak a tárgyalások. Közben tanácskozássra ült össze a Kisgazdapárt politikai bizottsága is. A lap úgy tudja, hogy eddig még nem alakult ki olyan alap, amelyre a két csoport kiegyezését fel lehetne építeni.

ISMÉT FELFÜGGESZTIK A SVÁBOK KITELEPÍTÉSÉT ?

(Budapest, november 28.) Hírek terjedtek arról, hogy a sváboknak az amerikaiak által megszállott német zóna felé irányított kitelepítésében újlag kényszerű szünet következik be. A "Szabad Nép", a kommunista párt hivatalos lapja hangsúlyozza, hogy a felfüggesztés igen sajnálatos mozzanat lenne, mert a svábokban azt a hitet keltené, hogy angolszász oldalról támogatást találhatnak a magyar demokrácia intézkedéseivel szemben.

SVÁJCI LAP A MAGYAR MINISZTERELNÖK FIZETÉSÉRŐL

A St. Gallener Tagblatt cikkét közli "Magyarország nehéz tél előtt" címmel. A lap hangsúlyozza, hogy az újjáépítés felértékeltebb eredményes és a belső rend a főváros képében is kifejezésre jut. Sok az új gazdag. De egyben nagy a dolgozók ínsége. Megemlíti az újság, hogy a magyar miniszterelnök fizetése egy alsóbbrendű, de hosszabb szolgálati idővel rendelkező zürichi hivatali altitest fizetésének felel meg.

ELKÖBÖZTIK JÓZSEF NŐHERCEG PALOTÁJÁT

(Budapest, november 28.) A budapesti földigénylő bizottság elkobozta József főhercegnek a Várban lévő több mint három holdnyi, valamint a Remetehegyen és a Szemlőhegyen lévő mintegy másfél holdnyi ingatlanait, valamint a főhercegi palotákat is. A legújabb elkobozási listájában a következő érdekesebb neveket találjuk: Fabinyi Tihomér, graf Festetics Domokos, Tarczay Felicidusz Román, Drasch Lázár, Pégor Antalné, Bornemissza Géza, Vass Albin, Hubay Kálmán, Páchy Tamás és Oláh György.

GRATZ CUSZTÁV

volt pénzügyminiszter szívizületében hirtelen meghalt. Egy időben ő irányította a magyar külügyeket is. A társadalom idején kitűnően viselkedett.

TILDY ZOLTÁN, NAGY FERENC, GYÖNGYÖSI JÁNOS
ÜDVÖZLI AZ EGYÉVES JUGOSZLÁV KÖZ-
TÁRSASÁGOT

(Budapest, november 28.) A magyar sajtó a jugoszláv szövetségi köztársaság kikiáltásának első évfordulóján megleghangú cikkeken üdvözi az új republikát. A "Szabadság" azt írja, hogy a régi királyság gyökerig römlött rendszert jelentett, s a magyar nemzet mély szeretettel áll az új állam mellett. Tildy Zoltán köztársasági elnök, Nagy Ferenc miniszterelnök és Gyöngyösi János külügyminiszter távirati üdvözlést küldött Belgrádba.

Megalakult a Magyar Ellenállók Bajtársi
Szövetsége Párisban

Vasárnap délelőtt Brouer Istvánnak, a Magyar Függetlenségi Mozgalom főtitkárának beszéde nyitotta meg a Magyar Ellenállás katonáinak alakuló ülését. Brouer ismertette a mozgalom fontosságát és céljait, majd felolvasta az ideiglenes vezetőség névsorát, amely a következő:

Elnök: Zsibhelyi Miklós.

Ügyvezető elnök: Gyomai Imre.

Alnökök: Glasz Ila, Holovai és Baki.

Főtitkár: Hackel.

Titkár: Fischer.

Pénztáros: Dunavölgyi.

Zsibhelyi Miklós megköszönte a személye iránt megnyilvánuló bizalmat és az magyar ellenállókat felszámította igazoló papírjaik bonyújtására. Hackel főtitkár hasonló értelmében szólalt fel.

ERŐS JÁNOS ELŐADÁSA

Erős János követségi tanácsos december 14.-én szombaton este félkilenc órakor előadást tart a Magyar Házban "A magyar nép útja 1918-tól 1945-ig" címmel.

DR. LELKES ISTVÁN,

a párisi Magyar Intézet új igazgatója elfoglalta hivatalát.

BEÖTHY ISTVÁN,

a kitűnő magyar szobrászművész kiállítása egészen kivételes olismérésre talált a francia intellektuális körökben: a párisi napi- és hetilapok egymásután közlik a lelkes cikkeket Beöthy művészetéről s néhány lap műveinek fényképét is közlésezi.

A BALKÁNI ÁLLAMOK ifjusági konferenciájára, amelyet Bukarestben rendeznek, meghívták a magyar ifjakat is.

A MAGYAR KORMÁNY TILTAKOZÓ JEGYZÉKE PRÁGÁHOZ
Gyöngyösi külügyminiszter memorandumot intézett az USA, a Szovjetunió és Anglia kormányához

(Budapest, november 26.) Hivatalosan jelentik, hogy a magyar kormány november 23.-án a Szövetséges Ellenőrző Bizottság mellett működő csehszlovák misszió vezetőjének útján tiltakozó jegyzéket intézett a csehszlovák kormányhoz a délszlovákiai magyarság ellen folyó példátlan hájzával kapcsolatban. A jegyzék másolatát a magyar kormány megbízott Gyöngyösi külügyminiszter kis- és levelezéssel együtt eljuttatta az Egyesült Államok, a Szovjetunió és Nagybritánia budapesti megbízottjához is. A jegyzék pontos adatszerűséggel ismerteti a délszlovákiai magyarok deportációját és annak haladéktalan felfüggesztését követeli.

A legújabb jelentések szerint a magyarellenes terror a délszlovákiai határvidékről áttérjett Szlovákia belsőbb területeire is. Vasárnap a szlovák rendőrség körülzárta Párkányt, Nánét, Nagybajomot, Felvért, Türt és csomonyi más községet. A községeket utcáról-utcára és házról-házra kutatják át. A magyar lakosságnak lakhelyét elhagyni nem szabad. Akik távozni próbálnak, azokra rálőnek. Így a szökés mind nehezebbé válik. Ennek ellenére sokan lépik át a magyar határt. Vasárnap egy menekülő esszonyt, akit a szlovák karhatalom üldözött, a Dunába esett és a vízbe fulladt. Hogy a deportálás a magyarok milven tömegét sújtja, erről még nincs részletes áttekintés. A magyar kormány tiltakozó jegyzéke 250 család elhurcolását bizonyosságképpen említi. A körülzárta községek száma nőttön-nő s újabban a szlovák csendőrséget fináncok támogatják munkájában.

A szlovákiai magyarság szívszorító tragédiája lassankint megrázza a külföldi közvéleményt is. A svéd lapok kedden részletesen beszámoltak az üldözésekről. Az egyik stockholmi újság cikkének címe: "Magyarokra lőnek Szlovákiában".

Rákosi Máttyás helyettes miniszterelnök, a kommunista párt főtitkára a vasutasok küldötték gyűlésén mondott beszédében hevesen tiltakozott a szlovákiai események ellen. Ugyancsak felemelte tilto szavát a Szociálista Nők kongresszusán Szekessy Árpád helyettes miniszterelnök, a szociáldemokrata párt főtitkára is.

TILDY ZOLTÁN A DUNAI EGYSÜTTMŰKÖDÉS RŐL

(Budapest, november 27.) Tildy Zoltán közársasági elnök a Világ című budapesti napilapnak nyilatkozatot adott, hangsúlyozván, hogy a dunai népek együttműködését feltétlen történelmi szükségességnak ítéli. Az őszinté, baráti, minden hátsó gondolat nélküli közelség kikerülhetetlen. Ezt társadalmi összesimulásnak és együttműködésnek kell kiegészíteni. A megnyilvánuló ellentétek eddig egyik államot sem vitték előre. Egyik dunai állam sem gondolhatja azt, hogy a másiknak a gyöngítésével öröködni fog. Az általános demokratikus berendezés lehet a Duna medencéjében a ki-
tontakozás útja.

ANTAL ISTVÁN KEGYELMET KAPOTT

(Budapest, november 26.) Ismeretes, hogy a népbíró Antal Istvánt, az első rend-
szer oly változatos pályát befutott politikusát, aki a Szélesiékkal való együttműkö-
dést sem tagadta meg, sőt a nyilas ráuralom idején miniszterként hangadó szerepet
játszott, a népbíróág köztársasági halálra ítélte. Antal az elnöki irodához kegye-
lemért folyamodott. Az elítélt előtt szordán hirdették ki a döntést, amely a halá-
los verdiktet életfogytiglani kényszermunkára változtatta át.

A magyar béke ügyében esetleg elhalasztják
a döntést

(New-York, november 26.) Az amerikai rádió jelentése szerint a külügyminiszterek
nécese vagy a hét végéig mondja ki döntő szavát a párisi konferencia által megvitatott
javaslatok és így a magyar béketervezet kérdésében, vagy pedig a döntést más ülés-
szakra halasztja el, hogy így idő legyen a német kérdéssről az előzetes tárgyalásokat
befejezni. Lehet tehát, hogy a magyar béketervezet csak 1947 folyamán kerül tétő-
slá.

A ROMÁNIAI MAGYARSÁG

parlamentari képviselő-
lőinek 29 főből álló csoportja (az első
kisebbségi korszakban a magyarság leg-
feljebb 12 képviselőt tudott a bukares-
ti parlamentbe juttatni) Kolozsvárott
megtartotta első értekezletét. Kimondot-
ták, hogy a magyarság helye ott van, shen-
non a joggyenlőséget várhatja: Groza
és demokratikus rendszere mellett.

A ROMÁN VÁLASZTÁSRÓL

a budapesti sajtó
a legmolegebb és a legmértánylőbb hen-
gon ír. A választás szabad volt és az
eredmény a roménságnak és a magyarságnak
közös sikere. Groza szabad és félelem-
nélküli életet biztosít a magyar kisebbsé-
ságnak. Ezért a romániai magyarság népi
szövetsége feltétlenül és lelkesen a
mai kormányrendszer mellett áll.

MERÉNYSZETET KÖVETTEK EL GYÖNGYÖS VÁROS VEZETŐI ELLEN

(Budapest, november 26.) Megerben a főispánnál közellátási
értekezlet volt, amelyen dr. Barna Sándor gyöngyösi polgármes-
ter, Mátray Ernő lakéshivatali főnök és dr. Altmann Béla KOKSZ
elnök is résztvett. Amikor a résztvevők este hat órakor az ér-
tekezletről visszatérőben voltak, addig ismeretlen merénylők a
gyöngyös-helmaji csárdánál hátulról több lövést adtak le gép-
kocsijukra. A golyók dr. Pálinkás József helyettes polgármes-
tert és Mátray Ernőt súlyosan megsebesítették. A polgármester
és dr. Altmann nem sérültek meg. A rendőrség széleskörű nyo-
mozást indított a merénylők kézrekerítésére.

XX

ELÉNKESBÉ VÁLIK A MAGYAR-FRANCIA GAZDASÁGI FÖRGAJOM

(Páris, november 26.) Dr. Mérii Robert és Korányi Jenő
miniszteri tanácsosok, valamint Garai Sándor gazdasági fő-
tanácsos között egy részről, a francia külügyminisztérium
kereskedelmipolitikai osztálya más részről hétfőn rendki-
vül nagyjelentőségű elvi megállapodás jött létre: a magar-
ciban megkötött francia-magyar gazdasági egyezmény kereteit
mind a két állam nagy mértékben kibővíti. Az export- import
rovatok árulistaaja sok új cikkel fog bővíteni és a két or-
szág között laborpolitandó forgalom értékszázaa alaposan
kibővíti. A megkötöttak között a tárgyalások, amelyekon részt-
vett Diemer budapesti francia kereskedelmi attasé is, a leg-
szívalyosabb hangnemben és a legbarátiabb körülmények között
folytak le. A magyar küldöttséget március 17-én meghívták
Párisba és az elvi megállapodás realizálására akkor fog sor-
kerülni. A párisi egyezés megkoronázza a magyar küldöttség-
nek oly sikeres londoni tevékenységét, a egyben tanúságot
tesz a magyar-francia kereskedelmi relációk javulásáról.

XX

A SZOCIALISTA NŐ-KONGRESSZUS BUDAPESTEN

(Budapest, november 26.) A magyar Szocialista Nők kongressz-
szusán sok külföldi állam szocialista nőszervezetének kül-
döttje jelent meg. A keddi ülésnapon az osztrák és a román
küldött mondott igen lelkes beszédet, majd Kéthly Anna és vő-
gő Szekessy Árpád helyettes miniszterelnök szelalt fel.
Szekessy örömmel üdvözölte a külföldi vendégeket és a duna-
rölgyi béke megteremtésének feltétlen szükségességét hangoz-
tatta azzal, hogy a béke nélkül az egész kontinens békája
nem lehetséges.

XX

só csoportja elindult Budapestről Genfbe. A csoport tagjai a következők: Illyés Gyula,
Mérii Sándor, Tamási Áron, Rátzay Pál, Cs. Szabó László, Szényi István, Szűcs László és Feren-
czi Benjámin, meg Sötér István. A művészbarát svájci társaság az első csoporton kívül még
a következőket hívte meg: Nagy Lajos, Dáry Tibor, Nagy Gyula és Fereneci Noémi. Ők néhány nap
mulva, a második csoporttal utaznak.

ÉLETFOGYTIGLANRA ÍTÉLTÉK

DR. WAYAND TIBORT

(Budapest, november 26.)
Dr. Wayand Tibor volt de-
tektívfelügyelő, aki egy i-
deig munkatárs, később u-
toda volt Hein Péternek,
tevékenyen résztvett az
elfogottak legbrutálisabb
bántalmazásában, s megszer-
vezte a felszabadult ter-
ületekről híreket szerző
offenzív osztályt. A nép-
bíróóság életfogytiglani
fegyházra, vagyonelkobzás-
ra és nyugdíjvesztésre í-
télte, az ügyész halálbün-
tetésért fellebbezett.

FELIENNŐ IRLÉLET A KERES-
KEDELMI BANK VOLT IGAZ-
GATÓI BÜNYGYZÉSEN

A népbíróóság Gálfalvy-
tanácsa többnapos tárgya-
lás után tegnap hirdetett
ítéletet a Kereskedelmi
Bank volt három igazgató-
ja: Raisz György, Podovszki
József és Kovácsy Dénes,
továbbá Blasnek Béla cég-
vezető háborús bünyerében.
A bíróság bizonyítékok hi-
ányában valamennyiüket fel-
mentette.

TIZENNEGY IRO ÉS MUVESZ
SVAJCRA UTAZIK

A svájci Comité In-
ternationale pour le pla-
cement des intellectuels
refugiés" tizenegy ma-
gyar író és képzőművészt
hívott meg kethnapos sváj-
ci tartozkodásra. A meghí-
vott magyar művészek el-

JÓZSEF FERENC FŐHERCEG NINCSEN
A FRANCIA MEGSZÁLLÁSI ZÓNÁBAN

(Baden-Baden, nov. 25.) Azzal a Budapestről származó hírről kapcsolatban, mely szerint a magyar hatóságok ki akarják kéri Németország megszállási övezetének hatóságaitól József Ferenc főherceget, a baden-badeni francia hatóságok közölték, hogy a főherceg nincs a francia megszállási övezetben.

BUDAPESTEN ÉJFÉL UTÁN 2-KOR,
VIDÉKEN 12-KOR VAN A ZÁRÓRA

A belügyminiszter újra szabályozta a nyilvános étkező- és szórakozóhelyek záróját. Szerint vendéglőt, kávéházat, kocsmát, cukrászdát, kávézást, büffet, espressót, klubot, társasbörök helyiségeit Budapeston és a törvényhatósági jogú városokban éjfél után 2 óráig, a megyei városokban, nagy- és kisközségekben éjjel 12 óráig szabad nyitvatartani.

KÉTSZÁZ NEMZETISZTÓ A MINISZTER-
TANÁCSBAN

Az állami Petőfi Sándor-gimnázium tanulóinak kétszáz tagú küldöttsége addig megjelent a miniszterelnökségen és azt kérték, hogy a B-listára helyezett Kiss László tanárt tartásuk visse szolgálattételben, mert távoztása súlyos vesztesége jelentene az intézetnek.

A kérelmet a miniszterelnökből, a kethelyettes miniszterelnökből, és a pénzügyminiszterből álló bizottság elé terjesztik.

.....
tése, aki kereskedelmi iskolai tanár. Mindketten mandátumukról mondtak le és állásukat tartották meg.

NŐI VETKÖZTETŐ BANDITÁT FOGOTT AZ R - CSOPORT

(Budapest, november 26.) Szerdán éjszaka a razzizáló R-csoport igen eredményes munkát végzett. Elfogták Hornyák Ferenc regén keresett betörőt és őcséjt, egyben büntetését: Hornyák Gyulát. A Thököly-út és Hernád utca sarkán vérző sebbel találtak egy férfit, aki csak annyit tudott mondani, hogy leütötték és kirabolták. Az R-csoport felkutatja a támadókat: Klincsek Jánosné 23 éves asszony és Pánzes István 19 éves fiatalember voltak a vetköztetők.

JELLENTKEZETT AZ ELSŐ ÖNVETKÖZTETŐ

Az éjszaka a főkapitányság központi ügyeletén ingujjra vetközött férfi jelent meg és panaszt tett, hogy éjjel előtt elvették télikabátját, felsőruháját és 400 forint készpénzét.

Azonnal megindult a nyomozás. Megállapították, hogy a panasztevő: Nagy Lajos 48 éves asztalossegéd, szenvedélyes kártyás és iszákos. Legutóbb elment a Markovics-kávéházba és ott egész pénzét elvesztette.

Beismerte, hogy a vetköztetés és rablás meséjét azért találta ki, hogy igazolja magát a felesége előtt a házonkívül töltött éjszakáért.

TIZENEGY SS-RABLÓ A CSILLEBÉRCI BARLANGOKBAN

(Budapest, november 26.) Az elmúlt éjszaka a rendőrség razzizációt tartott a Csillebérc környékén, mert a hegyvidék villalakoitól sok feljelentés érkezett fegyveres rablások ellen. Egy barlangrendszerben elrejtőzve 11 fegyveres rablót találtak. Hamarosan megállapították, hogy SS-katonák és tisztak. Nyugatról szívárogtak vissza és hónapokkal ezelőtt "költöztek be" a barlangba. Kényelmesen berendezkedtek és rendszeresen jártak rabolni. Fosztogatósaikból fanyázóan éltek. Letartoztatták őket.

AZ ELSŐ ÖSSZEFÁRHELTETLENSÉGI BEJELENTÉSEK

(Budapest, november 26.) Megírtuk, hogy az összefarhatatlansági törvény kihirdetése után nyolc nap alatt kötelesek a képviselők esetleges összefarhatatlansági helyzetüket a nemzetgyűlés elnökségének tudomására hozni. Az első bejelentések között szerepel Horváth István, Veszprém város kommunista polgármesterének bejelentése, továbbá Vidor Győző ugyancsak kommunista párti nemzetgyűlési képviselő bejelentése.

BULLETIN D'INFORMATION DE LA LÉGATION DE HONGRIE

15, rue de Berri, Paris

165-ik szám

November 25.

A párisi békekonferencia határozatainak ellenére megkezdődött a szlovákiai magyarok deportálása

Mindent meguk mögött hagyva, egy szél ruhában menekülnek a magyarok

(Budapest, november 25.) A Magyar Távírási Iroda jelenti: A magyar-csehszlovák viszonyban, amely a párisi békekonferenciának azzal a határozatával, hogy a két állam közvetlen tárgyalások útján oldja meg a szlovákiai magyarok problémáját, nyugvóponttal látszott jutni, váratlan és drámai fordulat állott be: Csehszlovákia megkezdte a szlovákiai magyarok deportálását. A magyar községeket éjszaka csendőrok osonlik el, akik kényszerítik nemcsak a munkaképes, hanem az agg és serdületlen magyarokat, sőt a nőket is, hogy haladéktalanul keljenek útra a szudétavidéken kijelölt új lakohelyük felé. A távozóknak úgy ingatlan, mint ingó tulajdonukat hátra kell hagyniuk, illetve minden kártalanítás nélkül térniük azt, hogy házukat és földjüket, műhelyüket megüzletűket szlovákok vegyék át. A deportációs eljárás nem kiméli a baloldali magyarokat sem, sőt meg azokat is elverik honukból, akik a felszabadulásért vívott harcban aktív szerepet vállaltak. A magyarlakta helységekből valóságos ostromállapot uralkodik és több jelentős érkezett tűzharcról is, nem kivéve a magyar határvonalt sem. Szombaton Nagy Ferenc miniszterelnök és Gyöngyösi János külügyminiszter nyilatkozatban foglalkoztak a szlovákiai magyar kisebbség tragédiájával.

A SZAKSZERVEZETI TANÁCS TILTAKOZÓ TÁVIRATA
PRÁGÁBA

A Szakszervezeti Tanács nevében Kossa István főtitkár, a képviselőház alelnöke tiltakozó táviratot küldött a csehszlovák forradalmi szakszervezeteknek, hangsúlyozva, hogy a magyar szakszervezetek mely megdöbbenéssel értesültek a párisi konferencia határozatainak sértettségéről. A magyar szakszervezetek felmenlik tiltakozó szavukat a csandórterror ellen és a szakszervezeti-munkásszolidaritás nevében kéri a csehszlovák testverorganizációkat a közbelépésre s arra, hogy hessenek oda, hogy a két ország között a függő kérdések rendezésére a közvetlen tárgyalások meginduljanak.

Parkas Mihály, a kommunista párt titkára, aki végigfigyelte a romániai választásokat, hazatérve Budapestre, melegen méltányoló nyilatkozatot adott a "Szabad Népnek" az erdélyi magyarság helyzetéről és megatartásáról. "Ha a csehszlovákiai magyarság hasonló helyzetben lenne, mint a romániai, akkor nem kevésbé a demokrácia kitűnő élcsapatának bizonyulna." - mondotta többek között.

Gyöngyösi külügyminiszter nyilatkozata a deportálásokról

A londoni rádió azt az információt sugározta szét, hogy a magyarokat csak a szlovákokra is kötelező katonai bevonulások kapcsán kényszerítik lakohelyük elhagyására. A Magyar Távíráti Iroda diplomáciai szerkesztője ezzel kapcsolatban kérdést intézett Gyöngyösi külügyminiszterhez, aki kijelentette, hogy a magyarokat nem katonának vonultatják be, hanem a szünetvidékekre deportálják őket, mégpedig a hetven éves aggastyánokat, a terhes asszonyokat és a csecsemőket is. A deportáltaknak minden vagyonukat vissza kell hagyniuk és tulajdonukat szlovák telepesek rendelkezésére bocsátják.

Budapest helyreigazítja a prágai rádió torzításait

A Magyar Távíráti Iroda jelenti: A prágai rádió foglalkozott a szlovákiai magyarság kérdésével és azt állította, hogy csupán a közmunka-kötelezettség teljesítéséről van szó, ami a szlovákokra éppen úgy vonatkozik, mint a magyarokra. A prágai rádió szerint a magyar családok azért hagyják el falujukat, mert ők maguk kéri a távozást. A közmunkára kötelezettek havi 1800-2000 korona fizetést kapnak, ami több, mint a mezőgazdasági munkások átlagos bére. Egyebekben is, tíz magyar család már vissza is tért lakhelyére.

A Magyar Távíráti Iroda diplomáciai szerkesztője illetékes helyről a prágai rádió közléssel kapcsolatban a következő tájékoztatást kapta:

- A csehszlovák munkakötelezettségi rendeletet a magyarokkal szemben deportálási ürügyül használják fel és a kénysertelepítések lebonyolításával durván sárbatapossák a párisi békekonferencia határozatait. Jellemző adat, hogy nem csupán aggodt és gyermekeket, hanem még a hadifoglyok feleségeit is elűzik honukból. A deportálást a legdurvább eszközökkel hajtják végre. Ami az úgynevezett bért illeti, a közmunkát végzőknek maximum 1070 koronát fizetnek, amiből éppen egy pár bakancs vehető. A prágai rádió elfelejtette megnézni a behívólapok hátsó oldalát, amely feltünteti a fizetési feltételeket és csak így fordulhatott elő az, hogy kétezer koronáról mert beszélni.

A Nagy Ferenc miniszterelnök főszerkesztésében megjelenő "Hírlap", amint az összes többi pesti lapok is felháborodott hangú vezércikkben tiltakoznak a szlovákiai események ellen.

A szlovákiai magyarok tömegesen menekülnek át a magyar határon

A legutolsó jelentések szerint a szlovákiai és különösen a csallóközi magyarok tömegesen, minőt maguk mögött hagyva, egy szál ruhában menekülnek át a határon Magyarországra. Sok menekült futott össze Rajka községben. Amerikai, osztrák, svájci és más külföldi újságírók kiutaztak a határsávra és elbeszélgettek a hontalanokkal. Az egyik svájci újságíró odanyilatkozott, hogy "az a deokrácia, amely deportálással dolgozik, elvesztette a csatát".

A "SZABAD NÉP" a külügyminiszterek tanácsához appellál

A magyar kommunista párt központi lapja úgy szombati, mint vasárnapi számában terjedelmes cikkekben foglalkozik a deportálásokkal és hangsúlyozza, hogy Magyarországnak nemcsak joga, hanem kötelessége is a példátlan és felháborító üldöztetések ügyét a nagyvilág elé vinni. A "Szabad Nép" szerint a szlovákiai magyarság problémája most már a külügyminiszterek tanácsa alá tartozik, mert Csehszlovákia lehetlenné tette a közvetlen tárgyalásokat. A lap a külügyminiszterek gyors beavatkozását kéri.

A Magyarországra átmenekültek ugyancsak siralmas helyzetben vannak. Az amerikai katolikus akció máris megindította segélyküldeményeit a gyülekező helyek felé. A szétosztási központ egy Esztergom-megyei falu.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PORTUGÁLIAI OLVASÓINKHOZ!

BELGIUMI, HOLLANDIAI ÉS FRANCIAORSZÁGI

OLVASÓINKHOZ!

Azoknak a portugáliai olvasóknak, akik minéig nem gondoskodtak az előfizetési díjaik rendezéséről, a "Bulletin" küldését a holnapi számtól kezdve beszüntetjük. Ezzel kapcsolatban felhívjuk a portugáliai honfitársak figyelmét arra, hogy amennyiben a "Bulletin" továbbra is kapni óhajtanák, amnyiben épülőpostás levelezőlepon ertesítsenek bennünket előfizetési szándékukról s egyben az előfizetési díja juttassák el Molder A. úrhoz, Lisboa, Rua Primeiro de Dezembro 101 3. Előfizetési díj: 30 escudos havonta.

Sok, a fenti országokban élő honfitárs címre megindítottuk a "Bulletin"-t. Kérjük a címzetteket, hogy levelezőlepon ertesítsenek bennünket előfizetési szándékukról, mert ellenesetben a "Bulletin" küldését december elsejétől automatikusan beszüntetjük.

HOLLANDIA: Balázs Pál úr, Tesselschade-straet 29. AMSTERDAM. Havi 1.50 forint.

BELGIUM: Geng Péter úr, 30, rue de Turin, BRUXELLES (Consulat de Hongrie), havi 40 frs.

FRANCIAORSZÁG: havi 100 frs.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

L E G U J A B B H I R E K

Zászlót bontott a Magyar Szabadságpárt

(Budapest, november 25.) A Magyar Szabadságpárt vasárnap a Sportcsarnokban megrendezte zászlóbontó gyűlését. A vezérszenök Pulyok Dezső volt, aki azt hangoztatta, hogy a magyar kormányzás szelleme szabadon modusulhat, minthogy a Szovjetunió nem befolyásolja a magyar közéletet. A fontos az, hogy semmi olyat ne kövessen el Magyarország, ami veszélyezteteti a Szovjetunió érdekeit, és hogy barátságos, bizalomteljes kapcsolatot építsünk ki hatalmas szomszédunkkal. Végül a dunavölgyi népek együttműködéséről beszélt.

14 magyar képviselő a belgrádi parlamentben

(Budapest, november 26.) A legutolsó jelentések szerint a jugoszláviai választások eredményeképpen a Magyarországi Magyarok Számárányának megfelelőleg 14 magyar tagja lesz a belgrádi parlamentnek. Jugoszlávia oly szabad és demokratikus kisebbségpolitikájának egyik bizonyossága az is, hogy a képviselőház elnökségébe egy magyart is beválasztottak: Tóthy Pál képviselőt. A jugoszláviai és romániai Magyarországi helyzet és jogköre a lezajlott választásokkal egyensúlyossá és teljesen megnyugtatóvá vált. Az oly szükséges dunavölgyi megértésnek e két állam magatartása kitűnő alapul szolgál.

A BUDAPEST-BELGRÁD footballmérkőzést vasárnap délután játszották le a jugoszláv fővárosban. Az eredmény 1:1, miután a magyar csapat az első félidőben 1:0-ra vezetett.

SZENTGYÖRGYI PROFESSZOR, a világhírű, Nobel-díjas tudós képviseli Magyarországot azokon az emlékünnepeken, amelyeket Franciaországban rendeznek Pasteur halálának 50-ik évfordulóján.

Magyarország külkereskedelmi forgalma a szeptemberi 62 millió forintról októberben 116 millió forintra emelkedett.

ÁRLÉS ZÁLLÍTÁS I

A Gazdasági Főtanács december elsejétől kezdve elrendelte az ipari árúciók árának 5-25 százalékkal való leszállítását. A gáz- és a vízszolgáltatás árát 15 százalékkal csökkentették.

DR. BEREND BÉLA FŐRABBIT,

aki tudvalevőleg együttműködött a Gestapoval és a nyilasokkal, több hittársát denun-ciálta és még a deportáltak kifosztásától sem riadt vissza, a Népbíróság hosszú heteken át húzódo tárgyalás után tízévi börtönrre ítélte.

Renner kancellár dunavölgyi uniót ohejt

(Budapest, november 21.) Renner Károly osztrák kancellár fogadta a budapesti "Szabadság" munkatársát, aki előtt többek között kijelentette, hogy a dunavölgyi államoknak minél gyorsabban meg kell találniuk az egymásközötti meg egyezés útjait. A kancellár véleménye szerint vámunio megteremtése lenne szükséges, amelyet gyorsan követne a megértés minden más vonalon is.

Állami kezelésbe kerül a Ganz, Rímamurányi, meg a csepeli Weiss Manfréd

(Budapest, november 21.) Vass Zoltán államtitkár, a Gazdasági Főtanács elnöke a nehéziparral szólván kijelentette, hogy a Ganz, a Rímamurányi és a Weiss Manfréd vállalatok pénzügyi csődben vannak és állami segítségből megrendelésekből tartják fenn magukat. A három vállalat inflációra spekulál, ami törhetetlen. Ezért merült fel a nagyüzemek soron kívüli államkezelésbe vételének gondolata, amit haladéktalanul meg kell valósítani.

3000 csehszlovákiai zsidót deportálnak a hó folyamán Németországba

(Budapest, november 21.) A "Magyar Nemzet" az egyik londoni lap alapján a volt nagy-britániai csehszlovák hadsereg egyik zsidó katonájának panaszlevelét közli. A levél a hazakerült csehszlovákok csalódásairól számol be. Többek között megemlíti az irás azt is, hogy a hó folyamán 3000 zsidót deportálnak Csehszlovákiából Németországba azért, mert szüleik az 1930-as népszámlálás alkalmával német anyanyelvűeknek vallották magukat. Távozniuk kell még azoknak a volt csehszlovák katonáknak is, akiknek szülei 1930-ban nem voltak előggé előrelátók és gondosok.

A kényszer munkára

ítélt rabokat az igazságügyminisztériumnak egy most elkészült rendelete értelmében Szegeden központosítják majd, ahol egy nagyobb közmunkánál használják fel őket.

A budapesti sajtó meleg, sőt helyenként lelkes szavakkal méltatja a romániai választások eredményét, amelytől méltán várja az erdélyi Magyarország sorsának jobbrafordulását, valamint gazdasági és kulturális fejlődését.

Az 1500 forinton

felüli jövedelmeket, amelyeket eddig zároltak, december hónapra már felszabadítják.

Párisból 1500

gépkocsi érkezett Magyarországra. E kocsikat az amerikai árukölcsönből vásárolták.

10 tagú bizottság utazott Moszkvába szovjet-magyar szállítási egyezmény megtárgyalására.

P E S S Z I M I S T A H A N G O K A K O A L L I C I Ó S T Á R G Y A L Á S O K
K O R Ű L

(Budapest, november 21.) A "Kis Ujság" foglalkozik a kisgazdapárt és a Baloldali Blokk között folyó tárgyalásokkal és megemlíti, hogy a két csoport a kölcsönös követeléseknek még csak gazdasági vonatkozású pontjait vette tárgyalás alá. Ezekkel kapcsolatban jobbadán gyors és könnyű megegyezés jött létre, s így az a román keletkezett, hogy a kibontakozás hamarosan megtörténik. Ez a hírdőlem azonban meddőnek bizonyul, mert a politikai jellegű óhajok körül nehézségek merülnek fel és néhányan még azt is kétségbe vonják, hogy a megállapodás egyáltalán lehetséges. - A "Világosság" az összeférhetlenségi törvényről írván megemlíti, hogy az érintett képviselőknek a törvény életbelépésétől számított nyolc napon belül kell összeférhetlenségről jelentést tenni. Már eddig is több bejelentés érkezett a Ház irodájához. A jelentkezési határidő november 28.-án, szombaton jár le.

A z ő s z i v e t é s j e l e n t ő s

(Budapest, november 21.) A földművelésügyi minisztérium jelenti, hogy november 15.-éig 3,120.000 holdat műveltek meg. A bevetett területből 1.682.000 hold búza, 235.000 hold rozs és 94.000 hold őszi árpa. A búzavetés az előírázottnál mennyiségnek 69 százaléka, a rozsvetés 79 százaléka, az árpa pedig 70 százaléka. Tavaly ilyenkor a búzavetés ugyanakkora volt mint az idén, a rozsvetés 7 százalékkal, az árpaavetés pedig 75 százalékkal nagyobb mint az elmúlt esztendőben.

A v o l t o r d é l y i m a g y a r t i s z t v i s e l ő k h a z a s z á l -
l í t h a t j á k i n g o s á g a i k a t

(Budapest, november 21.) A budapesti és a Bukaresti Szövetséges Ellenőrző Bizottság rendeletet adott ki, hogy azok a magyar köztisztviselők, akiket a fegyverszüneti szerződés értelmében visszavontak, hazaszállíthatják ingóságukat. A rendelet körülbelül 10.000 magyar közhivatalnokot érint. A magyar és a román kormány között már meg is kezdődtek a tárgyalások a szállítás gyakorlati lebonyolítására.

M O N S T R A - R A Z Z I A V O L T B U D A P E S T E N

Csütörtökön délelőtt. A razziát a magyar rendőrség és katonaság, valamint az orosz katonaság együttesen hajtotta végre. Végigkutatták a romházakat, pincéket, barlangokat, gyarus szállodákat és kocsmákat. 522 előállítás történt.

Ú j b ó l m e g a l a k u l a n a g y v á r a d i r e f . p ü s p ö k s é g

(Nagyvárad, november 22.) Mikor Erdélyt és a keleti részeket Trianon Romániához csatolta, többszáz ezer református magyar szakadt el egyházkerületétől és maradt magasabb egyházi kormányzás nélkül. Ezért Királyhágomelléki ref. egyházkerület név alatt Nagyvárad székhellyel 1923-ban új ref. püspökség alakult. A püspökséget a román kormány csupán 1939-ben ismerte el.

A bécsi döntés után az egyházkerületet a hívek felosztatták és visszaolvadtak a debreceni ref. egyházkerületbe. Sulyok István püspök 83 éves korában nyugdíjba ment, majd Budapest ostroma előtt meghalt. A négyéves magyar uralom összeomlása után a református társadalom megint egyházi érvaságba jutott. Megindult a mozgalom, hogy a Királyhágomelléki ref. egyházkerületet megint alakítsák meg. A törekvés a román kormánynál nem talált ellenzésre, sőt a kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bécsi döntés utáni törvénnyel felosztási aktus törvénytelen és a jogfolytonosságot vissza kell állítani. Ezzel a felfogással elsímultak a szakadályok és dr. Thüry Kálmán volt főgondnok ismét megkezdte a püspökség szervezését. Rövidesen sor kerül az új püspök megválasztására is. Két komoly jelölt van: Csernák Béla nagyváradai és Debreceni István temesvári esperes.

K e r t é s z D e z s ő s z í n é s z t b e v i t t é k a p o l i t i -
k a i r e n d ő r s é g r e

(Budapest, november 21.) Csütörtökön délelőtt a Teréz-körúton hangos jelenet játszódott le, amelynek középpontjában a nyugatról nomrégiben visszatért Kertész Dezső színész állott. Kertész az utcán sétált, amikor egy hölgy kiáltozni kezdett:

-Ez Kertész Dezső, aki a Donausendernek volt a bemondója!... Rendőr! Rendőr!

Miután az ismeretlen nő hangoztatta, hogy súlyosan terhelő adatokat tud Kertész ellen, a rendőrszem elállította a színészt, aki azután papírokkal bizonyította, hogy igazolási eljárást kért maga ellen.

M A G Y A R M U N K A S Z O L G Á L A T O S O K N É G Y G Y I L K O -
S Á T I T É L T É K H A L Á L R A B É C S B E N

(Bécs, november 21.) A gráci katonai bíróság heteken át tárgyalta egy SS-csoport bűnperét. A vádlottak lekiismeretét többszáz élet terhelte. Az engersui haláltáborban főként magyar deportáltak szenvedtek ki. E deportáltakat munkaszolgálat néven hurcolták el Magyarországból. Főnököiket, Kartky, Kaczovszky, Felknek és Praschek SS-legényeket kötélhalálra ítélték.

A B e r n e r T a g b l a t t h e l y z e t k e p e B u d a p e s t r ő l

A Berner Tagblatt egyik utóbbi száma oldalas cikket közöl Budapestről. A cikkíró szerint a polgárság és a munkásság újjáépítő akaratát és tetterejét sok tekintetben csúszlatteremtő végzett. Az elszegényedett, 1,2 milliárd jövótéli teher alatt nyögő ország azonban alighe tudja régi fényben felépíteni a fővárost.

A stabilizáció megmutatta az ország szegénységének kijozanító képét. Az új pénz kiállotta a próbát. Az aratás éven biztosítja az ellátást, az ipari fejlődés lassú fejlődésben van, a dolgozó népesség életszínvonala azonban még alacsony. Budapesten 124.000 lakás (388.000 lélek) szorul hatóságai segítségére. A lap foglalkozik a gyermeknyomorral is. A kormány és a koalíciós pártok mindent megtesznek, de a háborús pusztítások és a jövótéli terhek sokkal súlyosabbak, semhogy ne befolyásolják az újjáépítő akaratot.

LONDONI MAGYAR HIREK

(Az alábbi híreket a londoni Magyar Club közlönyéből vesszük át.)

PIRATIN KÉPVISELŐ ELŐADÁSA

A Londoni Magyar Clubban Piratin angol kommunista képviselő beszámolót tartván magyarországi útjáról többek között kijelentette, hogy Magyarországon az igazi, őszinte angolbarátság nem a régi uralkodó körökben, hanem a munkásság és a haladó szellemű értelmiség rangjában nyilvánul meg. E rétegeket az angol munkásmozgalmal kész támogatni.

IGNÓTUS PÁL, MIKES GÉORGY, PÁLOCCZY-HORVÁTH GYÖRGY ÉS TÁBORI GYÖRGY

Községi előadást tartottak a legújabb magyar irodalomról.

A LONDONI MAGYAR CLUB ÚJ VEZETŐSÉGE

A londoni Magyar Club az alábbi új vezetőséget választotta meg:

- Ügyvezető elnök: Igaz István
- Titkár: Szűcs Miklós
- Pénztáros: Kovács Sándor

Vezetőségi tagok: Bartha Lajos, Frank Károly, Kreibinger Erzsébet, Hartstein Olga, Havas Jenő, Krausz Juliska, Nagy János, Kovács Viola, Pálocczy-Horváth György, Schieber Máttyás, dr. Sos Theodora, Széchy Mária és Weinstock Erzsébet.

A KISGAZDAPÁRT TAGGYŰLÉSÉI

(Budapest, november 21.) Kovács Béla, a Független Kisgazdapárt országos főtitkára, a pártvezetőség nevében körlevélben utasította az ország összes kisgazdapárti szervezetét, hogy november 30.-a és december 15.-e között értekezleteket, illetve taggyűléseket tartsanak a következő hat térgysorozat pont lebonyolítására és megvitatására:

1. A demokrácia megszilárdítása.
2. A magyar gazdasági élet időszerű kérdései.
3. A parasztság az ipari dolgozókat.
4. Pártunk az újjáépítésért.
5. A Kisgazdapárt új programja.
6. A Kisgazdapárt szervezeti kérdései.

KÁROLYI MIHÁLY SOPRON DISZPOLGÁRA LETT

A város díszközgyűlésén Károlyi Mihály megdöbbentően mondott köszönetet díszpolgárrá választásáért. Kijelentette, a magyarságnak érdeke, hogy újabb világháború ne törjön ki, mert ez fenekestől elborzítaná lényünket.

MI OKOZTA BÉRO LERS VILMOSNÉ HALÁLÁT

Szövevényes családi háborúskodással párosult faji gyűlölködés folyt hosszú időn át a Lers-családban, amelynek néhány tagja erősen nemzetbarát érvelni volt, Lers Károly Beszkárt-fogalmazó pedig az időveljárás nőt vett feleségül. A házasság ellentétben Lers Vilmosné emelt súlyos kifogást a vádirat szerint, amikor Lersné visszaérkezett a metorszégből, Lers Károly oly súlyosan bántalmazta, hogy az idős asszony egyik bordája eltört. Nem sokkal ezután Lersné meghalt. Lers Károly tagadta bűnösségét a bíróság előtt és ezt hangoztatta, hogy nagynénje öngyilkosságot követett el. Az orvosi vélemény is az volt, hogy a halál nagynénységű bódítószert következtében állott be. A bíróság Lers Károlyt súlyos testi sértés vátsága miatt egyházasfői fogházra ítélte.

BULLETIN D'INFORMATION DE LA LÉGATION DE HONGRIE

15, rue de Berri, Paris

163-ik szám

November 21.

A MAGYAR MULT SZABADSÁGTÖREKVÉSEI

Irta dr. Erős János köv. tanácsos

A párisi magyar követség termeiben 10 napon keresztül ki voltak állítva azok a francia könyvek, metszetek és okiratok, amelyek francia tükrökben mutatják meg a magyar szabadságtörekvések multját. A nézők meggyőződhetnek arról, hogy Magyarországon a németellenes mozgalmaknak és a demokratikus törekvéseknek nagy multjuk van és hogy a magyar nép a multban mindig Páris felé tekintett, ha németellenes akciói közben rokonszenvre és segítségre volt szüksége.

Mintegy ezer ember tekintette meg a kiállítást. A párisi politikai, irodalmi, művészi élet jelesei éppúgy, mint a munkások és diákok, valamint az érdeklődő egyszerű emberek. Öröm volt látni, hogyan teltek meg nap-nap után a termek, érdeklődést és szimpátiát sugárzó arcokkal. Úgy érezzük, hogy egy jelentős lépéssel jutottunk előre azon az úton, amelyen haladnunk kell, a francia-magyar barátság és megértés útján.

Különösen nagy öröm volt számunkra látni, hogy a francia ellenállási mozgalom vezető egyéniségei is nagy érdeklődéssel tekintették meg a németellenes magyar ellenállás multját szemléltető dokumentumokat és nagy figyelemmel lapozták szokat a francia nyelvű, modern magyar kiadványokat, amelyeket a közönség körében szétosztottunk és amelyekből minden olvasó meg-

győződhetett arról, hogy a magyar nép kivette részét abból az európai mozgalomból, amely végül is a német "Európa-erőd" összeomlásához vezetett. A francia ellenállásnak nem egy vezetője hangoztatta előttünk, hogy jó a tudja, milyen komoly szerepet játszottak a magyarok is a francia ellenállásban.

A kiállítás három teremben tömörítette a magyar mult küzdelmeit. Az első teremben a Rákócziakat mutattuk be, akik kapcsolatban és szövetségben állottak a német-római császár ellen élethalál harcot folytató francia uralkodókkal. Bemutattuk szabadságharcunkat a francia ujságokban, kiáltványok, szövegekben és memoire-irodalomban. Rákóczi és kuruc emigrációs korszakuk egy részét Franciaországban töltötték, ennek a korszaknak is gazdag francia irodalma van.

(Folytatás a 2-ik oldalon)

HÁROM ÚJ MINISZTER A MAGYAR KORMÁNYBAN

Keresztúry Dezső a helyén maradt

(Budapest, november 20.) A magyar kormány összehátelésben szerdán jelentős változás történt. A földmívelésügyi minisztérium élére Birányos Károly, a közellátási minisztérium élére Erős János v. államtitkár, a tájékoztatási minisztérium élére Bognár József került. Keresztúry Dezső megmaradt a kultuszminisztérium élén, mivel a parasztpárt nem tudott helyettesítéséről gondoskodni.

Dobi István v. földmívelésügyi minisztert a kisgazdapárt falusi szervezésével bízták meg, míg Balla Antal v. tájékoztatási minisztert a budapesti egyetem történelem- és nemzetgazdasági professzorává nevezték ki. A képviselőház november 26.-án ül össze.

(Folytatás az első oldalról)

A második teremben a demokratikus magyar mozgalnak franciaországi visszhangját szemlítettük. Bemutattuk azt a metszetet és szokot az újságokat, amelyek azt bizonyítják, hogy a párisi magyarok már 1848 februárjában tevékeny részt vettek a francia forradalmi mozgalmakban. Rendkívül gazdag anyaga van a magyar szabadságharcnak is. A Kossuthot és magyarjait dicsőítő versek, metszetek, hírlapi cikkek és parlamenti felszólalások száma oly nagy, hogy csak egy kis részét tudtuk közszélelre tenni. A reakció által összetört első magyar köztársaság mártírjainak sorsáról is sok francia dokumentum maradt fenn. Ezeknek egy része a francia reakció uralomra jutása után Jersey szigeten jelent meg és illegálisan került Franciaországban terjesztésre. Ugyancsak Jersey szigeten jelent meg az az apróbetűs, mellényzsebben is elférő kiáltvány, amelyben az európai demokrácia száműzött vezetői, Kossuth, Mazsiné és Ledru Rollin Európa republikánusaihoz fordulnak és őket a reakció elleni harcra szólítják fel.

A harmadik teremben megemlégtettük a magyar szabadságharc dalmokainak, Liszt Ferencnek és Rományinak az emléket, akik a muzsika szárnyán hozták közel a francia közönséghez a magyar országvilágot és a költészetet, akiknek francia fordítású műveit mutattuk be. Pétófi és Ady szerepelnek itt elsősorban.

Megemlékeztünk ezenkívül még két fontos epizodról. Az egyik a magyar jakobinusok Kufstein-i mártírja, amelynek szintén megvan a maga francia visszhangja, másik a franciák 1870-71-es élethelharca, amelynek két magyar hőse volt: az egyik Ugron Gábor, a franciák oldalán küzdő legio tagja, a másik Frankel Leo, a párisi commune egyik vezető alakja.

A párisi magyar kiállításról a párisi rádió két alkalommal is részletesen megemlékezett és a kiállításnak a francia sajtóban is visszhangja volt. Komoly reményünk van arra, hogy a magyar demokrácia jelenlegi teljesítményeit rövid időn belül külön kiállítás keretében szintén be fogjuk tudni mutatni a francia közönségnek, amelynek a magyar nép törökországi iránti megértése és barátsága kétségtelenül növekvőben van.

(Erős János köv. tanácsosa)

OSTROMÁLLAPOT A SZLOVÁKIAI KÖBÖLKÜTON

(Budapest, november 21.) A szlovákiai Köbölkütről érkező hírek szerint a községet a községeket a 17. és 18. óra virradó éjjel csondörök szállották meg, akik felszólították a falu lakosságának egyharmadát arra, hogy a következő napon keljenek útra a cseh területre kijelölt lakhelyek felé. A családtagokat, nemre és korra való tekintet nélkül költelték arra, hogy kovessék a családfejt. Köbölküton velőséges ostromállapot áll fent. A lakosság bezárkózott házaiba, a kijelölt utcákon őrszolgák cirkulálnak fel-alá.

TILLY ZOLTÁN

köztársasági elnök fogadta a török ügyvivőt, akivel hosszasan tárgyalt.

GYÖNGY SI JÁNOS

külgyminiszter szerdán fogadta a Szövetséges Ellenőrző Bizottság mellett működő csehszlovák katonai misszió parancsnokát, akivel beható megbeszélést folytatott a magyar-csehszlovák lakosságoszerő-egyezmény végrehajtásával kapcsolatban.

A ROMÁNIAI VÁLASZTÁSOK SORÁN CSIK-MAGYAROK

A következő szervezeti eredmény alakult ki: Magyar Népi Szövetség 63.975, Demokratikus Blokk 7764, Luru radikális csoportja 2491, Maniu parasztpárta 2345, egyéb 1425. A többi megyék eredménye csak holnap lesz ismeretes.

KÜLFÖLDÖN KÁROSULT MAGYAROK HIVATALA

Akinék külföldön volt vagyonát elvették,
jelentse be a magyar pénzügyminisztériumnak.

Bácsben egy új magyar hivatal létesül, a külföldön károsultak pénzügyminisztériumi ügyosztálya állít fel irodát az érdekeltek támogatására. Ennek a hivatalnak dr. Hernád István miniszteri főtanácsos a vezetője.

A hivatal különös érdeklődésre tart igényt a külföldi magyarság körében. Hatáskörébe tartoznak ugyanis azoknak a magyar javaknak a megmentése, amelyek nem hurcoltak el hazulról, hanem eredetileg is külföldön voltak, de bármilyen címen elvették azokat jogos magyar tulajdonosaiktól.

A hivatal ügykörének magyar hivatalos megjelölése:

"Magyar állampolgároktól külföldön fasiszta rendszabályokkal jogellenesen elvont vagyonok számbevétele, felkutatása, biztosítása és a javakra vonatkozó jogok érvényesítése állami közreműködéssel."

A 10.490/946 M.E. számú rendelet előírta a vagyonok bejelentését. A határidő október 10.-én lejárt ugyan, de a külföldön élő magyarok utólagosan is megtehetik a magyar pénzügyminisztériumnál erre vonatkozó bejelentésüket. A hivatal címe Budapest: V. Szabadság tér 10.

Amennyiben a külföldön lévő magyar vagyonnak már nem található meg a tulajdonosa, közvetlen rokon vagy más érdekelt is megteheti a bejelentést. Kívánatos, hogy ha ezekben kapcsolatban közlik azt is, hogy az állam segítségét igénybe kívánják-e venni, vagy ügyvéd útján magánúton érvényesítik a jogokat.

A Z U N E S C O

kiállításán a legyőzött államok művészei közül csak a magyarok szerepelnek. A magyar szépművészet 13 reprezentánsa közül kettő, Karikásné és Hegedüs Béla az ellenállás mártírjai közé tartoznak. A többiek - akik közül nem egy világszerte ismert művész - névsora:

Boothy István, Bertalan Albert, Detró Lóránt, Gömöri Imre, Graseva Erzsébet, Kolosvári Zsigmond, Ney László, Neugeboren Henrik, Pór Bertalan, Sebüller Miklós, Vásárhelyi Viktor.

A kiállítás megnyitására a magyar követséget dr. Nemestóthy Dániel és dr. Erős János követségi tanácsosok képviselték.

KIK SZEREPELNEK A PÁRISI ZENAI VERSENYEKEN?

A párisi nemzetközi Long és Thibaud-versenyekre tizen-négy magyar művész utazik ki és pedig öten, Longyel Gabriella, Virovai, Szoltsányi, Steinert Márta és Varsányi állami ösztöndíjjal, a többiek, Garami, Pallagi, Batári, Veress Antal, Sebők, Schneider Hedvig, Varjas Anna, Rév Lili és Kovács Kornélia a rostáló zsűri ajánlása alapján. Ez utóbbiak költségeit adományokból fedezik.

HOHENLOHE SÁNDOR HERCEG FEEFETÉZETT - ŐRIZETBE VETÉK

(Budapest, november 21.) A XI. kerületi kapitányság nyomozói tettenérték herceg Hohenlohe Sándort, amint 6000 tojást kínált eladásra, darabonként 1.50 forintért. A 24 éves fiatalember másfél éve feketézésből él és bár korábbi bűnei miatt rendőri felügyelet alatt áll, a rendőrségen való jelentkezését rendszeresen elmulasztotta, vagy maga helyett inasát küldte a kapitányságra. Őrizetbe vették.

A NEMZETI SZÍNHÁZBAN

a szociáldemokrata párt Franco-ellenes gyűlést rendezett.

A MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA

negyedmilió, közli Molnár Erik népjóléti miniszter. Jelentős részüket a háziiparban igyekeznek majd foglalkoztatni. A hajléktalanok részére népszállodákat építenek és népkonyhákat állítanak fel.

A "SZEB" RENDELETE, AMELYNEK ALAPJÁN VISSZAADTÁK ROMÁNIÁBAN A LEFOGLALT MAGYAR JAVAKAT

Szuszaiakov vezérezredes értesítette Grozát, hogy szüntessék meg a CASBI-t (Budapest, november 19.) Megírtuk már, hogy a romániai szövetséges ellenőrző bizottság átiratot intézett Groza miniszterelnökhöz. Az átirat így hangzik:

- A romániai SZEB ezennel tudomására hozza, hogy Magyarország és a magyar állampolgárok, valamint mindazok a fizikai és jogi személyek javait, amelyek a fegyverszüneti egyezmény 8. szakaszának nyilvántartása és ellenőrzése alá esnek, teljes egészükben kivételnek a fegyverszüneti egyezmény 8. szakaszának illetékosága alól és visszaadandók törvényes tulajdonosaiknak.

A rendelet értelmében a CASBI megszűnik, a zár alatt levő javak visszakérülnek eredeti tulajdonosaikhoz. A Szuszaiakov vezérezredesnek Groza miniszterelnökhöz intézett levele a Szovjetunió Magyarország iránt tanúsított jóindulattal magyarázható. A CASBI megszűntetése kétségtelenül nagylelkű gesztus a Szovjetunió részéről irántunk.

A TAKARÉKOSSÁGI HÉT ÚJABB SIKERE

A Nemzeti Takarékosági Hét további sikeréért november 7.-én a magyar postatakarékpénztárnál a takarékbetétszámlák száma 109 százalékkal, a betétálladék pedig 64,7 százalékkal emelkedett.

A SZABADCUKOR ÁRA - a pénzügyminisztérium rendelkezése szerint - 11 forint 40 fillér. Ez a legmagasabb fogyasztói ár.

KÉT KILO LISZT MIATT ÖT ÉS FÉLHÓNAPI FOGHÁZ

Az uzorabíróság Csajthay-tanácsa Steiner Vilmos kereskedőt, aki 2 kilogramm lisztet vásárolt és adott el a megengedettnél drágább áron, jogerősen öt és félhónapi fogházra ítélte.

ÉG AZ EGSEDI LÁP. A kiégett terület már mintegy 3000 kat. Holdra becsülhető. Már mintegy 2000 kat. holdra becsülhető.

GÉPESITIK A RENDŐRSÉGET

A közeljövőben jelentős javulás várható Budapest és az ország közbiztonsága tekintetében, azáltal, hogy a rendőrséget gépesítik. A Gazdasági Főtanács ugyanis engedélyt adott arra, hogy az amerikai dollárkölesön alapján vásárolt áruból gépkocsikat kapjon a rendőrség. Ötven jeepet máris átvett, jövő héten pedig további 150 kocsi átvételre várható.

VASÁRNAP DÉLUTÁN

a csepeli Weiss-Manfréd pályán tartott MTK-Csepel mérkőzésen néhányan szidalmazni kezdték az MTK-t, egy férfi pedig antiszemita jelszavakat mondott. Az otttartózkodó Rics István igazságügyminiszter felugrott a helyéről és kiemelte a tömegből a zsidózó embert, a kiről kiderült, hogy Kristóf János 56 éves öszeres. Őrizetbe vették.

BULLETIN D'INFORMATION DE LA LÉGATION DE HONGRIE

15, rue de Berri, Paris

162-ik számNovember 20.TILDY ZOLTÁN 57 ÉVES

(Budapest, november 20.) Tildy Zoltán köztársasági elnök hétfőn töltötte be 57-ik életévét. Ez alkalommal a kormány tagjai Nagy Ferenc miniszterelnök vezetésével tisztelgő látogatást tettek nála. Az üdvözlő beszédben Nagy Ferenc többek között így szólt: - Szerencsés körülmény a magyar demokrácia szempontjából, hogy Elnök úr törekvései és a magyar köztársaság törekvései azonosak. Elnök úr vezetésével a magyar demokrácia meg fog erősödni! Tildy Zoltán válaszában hangsúlyozta, hogy feladatának betöltésére az adott neki erőt, hogy a dolgozók milliói láttak neki az építő munkának. A magyar demokrácia a vezető egyéniségek egész sorát találta. Kívánsága csak az, hogy egységes céllal, lankadatlanul folyják tovább az országépítés. Végül a magyar honvédség nevében Bartha Albert honvédelmi miniszter üdvözölte a köztársaság elnökét.

DECEMBER ELSEJÉTŐL 25 SZÁZALÉKKAL CSÜKKENAZ IPARI CIKKEK ÁRA

(Budapest, november 20.) Magyarországon nagy erővel indul meg a drágaság elleni harc. A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének, a Szakszervezeti Tanácsnak és a salgótarjáni bányászoknak közös küldöttsége kereste fel Nagy Ferenc miniszterelnököt, akinél tiltakoztak a magas árak ellen. A kormányfő válaszában kijelentette, hogy a koalíciós pártok közös értekezletén az iparügyi minisztert utasította, hogy december elsejétől az iparcikkek árát 25 százalékkal szállíttassa le. Elsősorban a textilneműek árcsökkentésére és jobb elosztására lesznek figyelemmel. A kormány a legradikálisabb eszközöket fogja igénybevenni az áruzsora és a feketepiac letörésére.

A HIDÉPÍTÉS EDDIGI EREDMÉNYEI

(Budapest, november 20.) A Dunán és a Tiszán a nagy tragédia előtt 13 híd vezetett keresztül. A németek mindannyit leromboltak. Az egész ország területén 109 húszt méternél hosszabb híd pusztult el. Az újjépítési munka eddig a következő eredményeket hozta: a 13 dunai-tiszai hídból 5 ismét forgalomra készen áll már. A 20 méternél hosszabb hidak közül 80-at építettek föl. Buda és Pest között 3 híd áll rendelkezésre: a 400 méter hosszú Kogsuth-híd, a 340 méter hosszú Szabadság-híd és az 500 méter hosszú Déli Vasúti Összekötő-híd.

BELGIUMI MAGYAR HIREK

A belgiumi MFM "Értesítőjéből":

H a z a t é r t e k

Néhány főből álló kis csoport indult el a múlt héten brüsszeli, hogy hazatérjen az új Magyarországra. Kettő közülük, hosszú, évtizedes emigrációban élt itt, a vendégszerető Belgiumban: Major Péterné és Milan Sándor. Kettő pedig deportáláson keresztül, a német haláltáborokból került ide: Piri és Ila. Mindnyájuknak volt azonban egy közös jellemvonásuk: nem voltak kishitűek, becsületesen hittek a demokráciában és erejükhez mérten támogatják is azt.

EMLEKEZÉS MÁRTIRJAINKRA

A belgiumi Magyar Ellenállók csoportja és a volt spanyolországi magyar önkéntesek Weisz József és Anna-Mária vezetésével november 1-én az Ixelles-i temetőben virágot helyeztek el Molnár István sírjánál, a belgiumi magyar Partizánszázad hősi halottja emlékének áldozva.

A brüsszeli "VILÁGOSÁG" és "SZA" M.F.M. tagjai Mindszente napján megkoszorúzták a brüsszeli temetőben nyugvó Ronai Zoltán volt magyar népbiztos sírját.

AZ EISDENI M.F.M. CSOPORT

megkoszorúzták a Dicsi honfitársunk sírját, aki a német fasizmus elleni harcban hősi halált halt.

.....

ÁDÁM PROFESSZOR MEGHALT

(Budapest, november 19.) Ádám Lajos sebészprofesszor, a II. sebészeti klinika igazgatója, keddi délután mijsziban meghalt. Ádám, aki a magyar és egyben a nemzetközi tudományos életnek egyik kimagasló alakja volt, 67 évet élt. A helyi fájdalomcsillapítással és érzéktelenítéssel kapcsolatos kísérleteire világszerte felfigyeltek. A budapesti tudományegyetem, amely rektorit vesztette el benne, saját halottjának tekinti.

DÖNTŐ FONTOSSÁGÚ GAZDASÁGI INTÉZKEDÉSEK ELŐTT

(Budapest, november 19.) A Gazdasági Főtanács keddi ülésén elhatározta a kenyér- és burgonyaellátás biztosítását, a zsiradagnak és a téli hónapokra a cukoradagnak a felomelését. A napokban döntő fontosságú intézkedéseket hoznak a közhasználatú ipari cikkek árának csökkentésére.

210 HAJÓ HAZAFELÉ INDUL...

(Budapest, november 19.) A Magyar Távírási Iroda közli: Az amerikai megszállási zónában levő és Magyarországnak visszaadott hajók száma 210. Összesen 28.000 lóerő energiát fejtenek ki és 11.130 személy szállítására alkalmasak. Az uszályok szállítóképessége 80.000 tonna. Kedvező téli esetén a hajók már december folyamán hazakerülnek, de felhasználásukra csak tavasszal kerül sor. A kishajók itkélési célokra esetleg azonnal fogalomba kerülnek.

SZTÁLIN marsall választáviratban köszöntö meg Nagy Ferencnek az orosz forradalom 29-ik évfordulójára küldött üzenetét.

SZAKASITS Árpád helyettes miniszterelnök Londonból visszatért Budapestre.

HELLEBRONTH Vilmos v. Szálasi-miniszter, akit a NOT golyóhalálra ítélte, kegyelmet kapott.

SZILÁGYI József, a Kis Újság munkatársa a francia rádióban az inflációról és a stabilizációról tartott előadást a francia rádióban. Hétfőn este az Union Économique et Douanière Européenne előkelő közönsége előtt ismertette, igen nagy sikerrel, a magyarországi helyzetet.

VÁDEESZÉD A KUNMADARASI POGROM ÜGYÉBEN

A kunmaderasi pogrom főtárgyalásának szerdai napján dr. Borbély János népfőügyész-helyettes tartotta meg vádbeszédét. Ennek a nagyarányú bűnpártnak - mondotta - tulajdonképeni vádlottai Antal István és Hóman Balint, akik évtizedeken keresztül szították az antiszemitizmus tüzét. Különkülön foglalkozott minden vádlott szerepével, kiemelte Nagy János tanító uszító tevékenységét, majd rámutatott arra, hogy a három rendőr is súlyos mulasztást követett el, amikor nem védelmezték meg Kutit a tömeg támadása ellen.

A vádhatóság képviselője a halálbüntetés helybenhagyását és a többi ítélet súlyosbítását indítványozta.

TELEPES IRÓK ÉS

MŰVÉSZEK

Most kerültek nyilvánosságra a pilisborosjenői és solymári földosztások hivatalos adatai. Ezekben a községekben is kapott néhány budapesti igénylő ingatlant, köztük több művész nevet találjuk. Pilisborosjenőn Gyulay Tibor, Bartha László és Bortnyik Sándor festőművészek, Both Béla színházi rendező, dr. Sötér István, dr. Grandpierre Emil írók, Gö

möri Jenő Tamás író, Oltner Vladimir hírlapíró, Urey Zoltán iparművész, Joo Kálmán szak- szervezeti titkár kapott az osztás során ingatlant.

HÁBORÚS BŰNÖSÖK INGATLANAIT KOBOZTÁK EL

(Budapest, november 20.) A Fővárosi Földbirtokrendező Tanács határozatot hozott a háborús bűnösök tulajdonában volt ingatlanok elkobzása ügyében. Az elkobzott ingatlanokat az Országos Földbirtokrendező Tanács határozata alapján fogják új tulajdonos birtokába juttatni. Az állandó gyakorlatnak megfelelően a tanács ílt az elkobzással a háborús bűnösök felesége nevén álló ingatlanokkal kapcsolatban is, ha a férj olyan cselekményt követett el, amelyet a törvény vagyoneklobzással torol meg.

Eddig a következő ismertebb - részben már kivégzett - háborús bűnösök ingatlanait kobozta el a Fővárosi Földbirtokrendező Tanács jogerős határozatával: Worth Henrik, Tarczay-Felieidesz Román, Basch Ferenc, Bárdossy László, vitéz Turvölgyi Tekács Albert, Báthory-Hüttner János, Erzsébet királyi hercegnő, Vaszary Jánosné, sz. Muráti Lili, özv. Oberschall Pálné, özvegy nagybányai vitéz Horthy Istvánné, Oláh György, Szelecky Zita, Furtkovich Béla, Wünsch Frigyes, Jany Gusztáv volt hadsereg főparancsnok, ifjú Horthy Miklós, Teőke Béla és báró Herczog András.

A BÉCSI "DIE PRESSE"

értesülése szerint a tájékoztatásügyi minisztérium élére Boldizsár Iván hírlapíró, az "Új Magyarország" főszerkesztőjét hívják meg. Boldizsár egyébként, mint az Unesco mellé kiküldött magyar kormány megbízott, pillanatnyilag Párisban tartózkodik.

AZT A MAGYAR BRIGÁDOT

amely önként résztvett a jugoszláv vasutépítés munkájában, a belgrádi nemzetgyűlés arany érdemrenddel tüntette ki. A brigád vezetője és a 3 legjobb munkás külön kitüntetést kapott.

VASS ZOLTÁN

államtitkár,

a Gazdasági Főtanács főtitkára beszédet mondott a debreceni kiskereskedők és kisiparosok gyűlésén és a stabilizációról szóló hangoztatta, hogy a forint 80 százalékos dollár és aranfedezetével egyike a világ legjobb pénzeinek. Az államosítási politikától nem kell félni, mert az csak a mammoth- tőke ellen irányul. Végül annak a véleményének adott kifejezést, hogy a magyar nyomorúságot a kormány 3 év alatt felszámolja.

BUDAPEST

elég hússal, zsírral és kenyérral rendelkezik, jelentette be Kővágó József polgármester.

DR. ANTALL BÉLA

földműve-
lésügyi min. tanácsosnak a
köztársasági elnök állam-
titkári címet adományozott.

BÁNÁSS LÁSZLÓ VESZPRÉMI
PÜSPÖK

Tardini, XII. Piusz pá-
r helyettes államtitkára
é: tesítette Mindszenty her-
cegprímást, hogy a pápa dr.
Bánáss László veszprémi a-
postoli kormányzóat veszp-
rémi püspökké nevezte ki.

XXX XX XXX

A "Szabad Nép" a kommu-
nista párt lapja a kineve-
zéshez a következő megjegy-
zést fűzi:

"Hosszas huza-vona előz-
te meg ezt a kinevezést, amely
ellen bizonyos reakciós egy-
házi körök állást foglaltak.
Éppen ezért a kinevezés után
várankozással nézünk Bánáss
püspök működése elé."

MEGNYITOTTÁK A LUDOVIKA TISZT
KÉPZŐTANFOLYAMÁT

Barthe Albert honvédel-
mi miniszter szordán ünnepe-
lyes keretek között nyitotta
meg az újjáépült Ludovika A-
kadémia étképzőtanfolyamát.
A honvédség jelenlegi lét-
száma 12.000 fő. A béketer-
vezet szerint Magyarország
számára 65.000 főnyi hadse-
reget engedélyeztek. Éven-
te 45.000 ifjú kerül katoná-
köteles korba. Ennek kikép-
zéséhez 15.000-20.000 főnyi
állandó keret szükséges. Ez a kettő együtt teszi majd ki a 65.000 főnyi magyar hadsereget.

ÚJ VÁDIRAT KÉSZÜL ANTAL ISTVÁN, ZEHÉRY LAJOS, MÉRAY
LÁSZLÓ ÉS TÁRSAIK ELLEN

(Budapest, november 20.) Megírtuk, hogy a népbíró-
ság Thury György miniszteri osztályfőnököt, a börtön-
ügyek volt országos vezetőjét, életfogytiglani fegy-
házra ítélte.

A tárgyalás során kiderült, hogy Thury rossz szel-
leme Antal István, az akkori igazságügyminiszter volt.
Rendkívül terhelő vállomások hangzottak el dr. Zehery
Lajos nyugalmazott kúriai elnök, dr. Bukovszky József
börtönügyi igazgatóhelyettes, Méray László volt ál-
lamtitkár és Korpássy Gyula nyugalmazott miniszteri
titkár ellen, ezért a népbíróság az iratokat átteszi
a népügyszékhöz azzal, hogy a felsoroltak ellen in-
dítson vizsgálatot, illetve adjon ki új vádiratot.

Egy év múlva állA MARGITHID

(Budapest, november 20.) Gerő Ernő közlekedésügyi
miniszter a Margithíd újjáépítésének ügyében értekez-
letet hívott össze. Bejelentette, hogy a minisztérium
hídosztálya tervezetet dolgozott ki s eszerint a Mar-
githid fázsszélességben 1947 december 31-ig, teljes szé-
lességben pedig 1948 december 31-ig készíthet el. Két
terv van: az egyik terv vasszerkezettel akarja, a másik
betonnal kívánja újjáépíteni a hidat. A miniszter a
vasszerkezeti megoldást ajánlotta. Az értekezlet így
is határozott. Együttal elhatározták, hogy az új híd
a régi Margithid mintájára készül.

Csökkent a bankjegyforgalom

(Budapest, november 20.) A bankjegyforgalom a no-
vember 7-i kimutatás szerint az október 31-ii forga-
lommal szemben 22 millió forinttal 820.6 millió fo-
rintra csökkent. A forgalomban lévő bankjegyekből arany,
deviza- és valutavásárlásra 171.7 millió forintot for-
dítottak. Az érckészlet 0.1 millió forinttal 338.4 mil-
lió forintra emelkedett. A váltópénzkészlet 1.4 mil-
lió forinttal 8.1 millió forintra, az adóengő adójegy-
készlet 0.3 millió forinttal 3.9 millió forintra gya-
rapodott.

15. rue de Berrix
Paris

159-ik szám

November 15.

GERŐ ERNŐ A MAGYAR ÚJJÁÉPÍTÉS VÁRHATÓ ERED-
MÉNYEIRŐL . . . 1950-BEN

(Budapest, november 15.) Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter előadást tartott a
Műgyűjtemen arról a gazdasági és újjáépítési akcióról, amelyben egyik legtová-
konyabb szerepet ő maga játssza. Gerő hangsúlyozta, hogy a magyar termelősnök
mennyiségi és minőségi nívója 1950-ig minden vonalon el fogja érni, sőt némely
iparágban felül is fogja múlni az 1938-as átlagot. Így például a vegyipar-
ban, főiparban, gépiparban, bányászatban az 1938-as produkció már 30 százalékkal
fog elmaradni az 1950-es mellett. A textilipar várható többletermelése 25 száza-
lók. Ennek a fejlődésnek az előfeltétele a racionalizálás és a technikai el-
maradottság legyőzése.

AZ U. S. A. HIVATALOS ÉRTESÍTÉSE A MAGYAR HAJÓK
VISSZASZOLGÁLTATÁSÁRÓL

(Budapest, november 15) Schoenfeld Arthur, az Egyesült Államok budapesti köve-
te megjelent Nagy Ferenc miniszter elnöknek, akivel közölte, hogy kormánya uta-
sítást adott Amerika német és osztrák zónái parancsnokainak, hogy a magyar ha-
jókat haladéktalanul szolgáltatassák vissza. Ez az utasítás kiterjed a román, ju-
goszláv, bolgár és görög hajókra is. A rendelkezéssel körülbelül 200 hajó kerül
vissza Magyarországra, mégpedig 122 termos gőzös, 3 tengeryáró, 109 uszály s más,
apróbb egységek. A magyar hajózás s ezzel az egész gazdasági élet nagy nyakilen-
dülése várható.

ORRUTAY GYULA

gyetemi tanár, a magyar rádió elnöke megállapodást
kötött a francia rádiószékhelyrel és a francia hírszolgálati irodával. Ezzel egy-
részt a magyar-francia kulturális érintkezés vilik sokkal intenzívebbé, másrészt
a magyar információszolgálat tökéletesedik.

A MAGYAR VASÚTI KÖZLEKEDÉS HELYZETE:

A vasúthálózat hossza 1938-ban	8500	km.
Ebből elpusztult a háború során	3000	km.
A helyreépített hálózat hossza	2800	km.

BUDAPESTEN BIZTATÓ NÉPSZAPORULAT,
A FALVAKON NÉPESEDÉSI VÁLSÁG . . .

(Budapest, november 15.) A Központi Statisztikai Hivatal most adta ki a második évnegyedről szóló tájékoztatóját, amely a házasságkötések, születések és halálozások terén javulásról számol be. Szemben az elmúlt esztendő 1896-os negyedévi házasságkötési átlagával, a folyó év második negyedében 22.173 házasságot kötöttek. Az évnegyedben az elmúlt évek 43.694-es átlagával szemben az élveszületések száma csak 38775 volt. A halálozások száma 32.222, ami megfelel a békeévek hasonló adatának. A természetes szaporodás a második évnegyedben 6553 fő volt. - A halálos balesetek száma még mindig 81 százalékkal múlja felül a békeévekét. Igen kedvezőtlen az öngyilkossági arányszám is, amely a statisztikai közlöny szerint járványszerű tüneteket mutat. A gyilkosságok száma csökkenőben van, de még mindig kétszerese a békebeli átlagnak. - Az adatokból világosan bontakozik ki a magyar falu népesedési válsága. A helyzet most az, hogy a békében oly szaporátlan Budapest vezet a szülésekben, míg a falvakon a népmozgalom aggasztóan kicsi.

A VILÁGOSSÁG

szociáldemokrata csoport szombat, november 16.-án fél-négy órakor ünnepi összejövetelt tart, a második magyar köztársaság kikiáltásának évfordulója alkalmából a 9. rue Victor Massé (Metro: Pigalle) alatti helyiségben. Szereplők: Andersson Folicia, Böllöni György, Fejtő Ferenc, Németh Andor, Szekesits György és Szálpál Árpád. Az ünnepségen szívesen fogadják az érdeklődőket.

A MAGYAR KÖZVÉLEMÉNYKUTATÓ Intézet megállapította, hogy a magyar rádió legnépszerűbb leadása a hírszolgálat, amelyet a hallgatók 80 százaléka figyel. Következik a zene 75 százalékkal, az irodalom 70 százalékkal és a politikai előadások több mint 50 százalékkal.

BUDAPEST ÉS PRÁGA VITÁJA A CSEHSZLOVÁKOKNAK ÍTÉLT HÁROM MAGYAR KÖZSÉG KÖRÜL

(Budapest, november 15.) A csehszlovák távirati iroda a minap azt a hírt tette közzé, hogy a magyar hatóságok abból a három községből, amelyet a párisi békekonzferencia Csehszlovákiának ítélt, minden ingóságot elhurcolnak és így a falvak nyomorult helyzetben kerülnek át Csehszlovákiához. Illetékes helyen ezzel a híradással kapcsolatban kijelentik, hogy az oroszvári herceg Lónyai kastélyt végrendeleti úton a pannonhalmi apátság birtokolja. Az apátság most, jogszerűen és kifogásolhatatlanul, elszállíttatja a kastélyból az ingóságokat. Ezenkívül két mezőgazdasági gép, mint kitelepített svábok visszamaradt tulajdona, az Országos Földigénylő Alap rendelkezésére bocsátódott. Az Alap ezt a két gépet elszállíttatta. Ezenkívül azonban semmi kiürítés nem történt, a falvak minden kiarosodás nélkül kerülnek Csehszlovákiához és így a prágai távirati iroda közleménye valótlan.

A NÉPBÍRÓSÁGOK EDDIGI MÉRLEGE:

200 HALÁLOS ÍTÉLET, 92 KIVÉGZÉS

(Budapest, november 15.) A népbürokrácia 1945 január 28 óta 9880 ügyet adott át a népbíróságnak. A népbíróság 3575 esetben hozott ítéletet. Pénzbüntetéssel két esetben sujtott vádlottat, kényszermunkára 781 embert ítél. Életfogytiglan 134 bűnös bűnhődik és 200 esetben hozott halálos ítéletet. Kivégezték 92 elítéltet. Felmentettek 1335 vádlottat, egy éven aluli szabadságvesztést kapott 743. Háromtól öt évig terjedő büntetéssel 1053, öttől tízig 575, 10-15 évig 134 háborús és népellenes bűntett sujtottak.

A népbíróságon 3397 befejezetlen ügy maradt 1946 október 31.-én.

Több háborús és népellenes bűnös ügye nem került még tárgyalásra, mert a rendőrség szerint 6 hónapon, illetve egy éven túl nem tartható senki vizsgálati fogságban, ezért legelőször azoknak az ügyét tárgyalják le, akik hosszabb idő óta vannak letartóztatásban. A sok "szabadon" védekező bűnös ügye, ezért mindinkább elhalasztódik. A vizsgálati fogság tartamára vonatkozó rendelet alapján helyezi valósággal csoportosan szabadon a NOT a háborús és népellenes bűnösöket. Csak így fordulhat elő az a fennálló helyzet, hogy a NOT szabadon védekező vádlottakat ítél halálra.

FEGYVERREJTÉGETÉSÉRT ÉLET-FOGYTIGLANI FEGYHÁZ

Hunka János földműves és Majzik Ferenc géplakatos november 1-én a mondai táncmulatságon a többi legénynek géppisztolyt mutogattak. Fegyverrejtégetés büntette miatt a rögtönítélő bíróság elítélte őket, ahol kiderült, hogy a géppisztolyt Hunka János tulajdona. Hunka azzal védekezett, hogy pár nappal előbb földjén találta és beakarta szolgáltatni. A stábi bíróság több tanút hallgatott ki, majd a vádbeszéd után életfogytiglani feyházra ítélte Hunkát. Majzik Ferenc ügyét pedig a rendes bírósághoz tették át.

KIVÉGEZTEK HÁROM GYILKOST

Lukács Ferenc volt SS-katona Emeszi Pál nevű ugyan csak heveszívárgott SS-katonával együtt megölt nagybátyját. Mindkettőjüket köztalálásra ítélték. Bottka Kálmán keretlegényt is halálra ítélte a népbíróság. Mindhárom ítéletet végrehajtották.

EZER MAGYAR GYERMEKET LÁTNAK VENDEGÜL A BELGA KATOLIKUSOK

(Budapest, november 15.) A Caritas Catholica brüsszeli központja értesítette a magyar Actio Catholicát, hogy felújítja azt az akciót, amely az első világháború után indult. Az akció során ezer gyermek lehet Belgiumba és a gyermekeket belga családoknál helyezik el teljes garancia mellett. A belgák azt kérték, hogy a legszegényebb és a legleromlottabb egészségi állapotban lévő gyermekeket küldjék ki, ők gondoskodnak a vonatról és az utazási engedélyekről. Az Actio Catholicának csak a kiválogatás és itteni kiutazási engedélyek megszerzéséért munkája jut.

Az Actio Catholica máris kiválogatott hatszáz gyermeket és a jegyzéket eljuttatta a népbürokrácia minisztériumhoz.

PESTRE MEGY A FRANCIA VÁLOGATOTT LABDARÚGÓ CSAPAT

(Budapest, november 15.) A magyar válogatott labdarúgó csapat menedzsere elmondta, hogy milyen sportdiplomáciai megállapodásokat létesítettek Párisban. Először is megállapodtak abban, hogy a francia válogatott labdarúgó csapat tavasszal Budapestre megy. Az Újpest lekötötte pesti mérkőzésre a Stade Franco csapatát. Az Újpest ezenkívül tavasszal részt vesz egy párisi körmérkőzésen, amelyen angol csapatok is szerepelnek. A Ferencváros a karácsonyt Svájcban tölti, a szilvesztert Párisban, az újévet Rheimsban. Dr. Fodor Henrik az MTK-t Párisba és Marsoilloba szerződtette.

BULLETIN D'INFORMATION DE LA LÉGATION DE HONGRIE

15, rue de Berri, Paris

157-ik számNovember 13.

HÁROM MINISZTERI SZÓNOKLAT

Nagy Ferenc Hatvanban

A miniszterelnök hatvani beszédében először az eltelt másfél év eredményei-re mutatott rá s azt fejtette ki, hogy az akkori idők elesettségével szemben a magyar nemzet helyzete ma javulást és fejlődést mutat. Ez főleg a koalíciós Kormányzatnak köszönhető. A külpolitikai szituációról szólván, Nagy Ferenc felhívta a nagyhatalmak figyelmét a magyar nép egészen rendkívüli erőfeszítésére s arra, hogy egyetlen más országban sem okozott a háború olyan szörnyű pusztítást, mint Magyarországon. Eppen ezért igazságot és méltányosságot kért Magyarországnak.

Gyöngyösi Mezőtúron

A külügyminiszter mezőtúri beszédéről megemlékeztünk már. Pótlólag közöljük, hogy Gyöngyösi kitért a magyar-csehszlovák viszonyra és a magyar-csehszlovák népcseré-egyezménnyel kapcsolatban visszautasította azt a megismételt prágai vádat, hogy a magyar kormány az egyezmény végrehajtását szabotálja. Ennek éppen az ellenkezője az igaz, hiszen Budapest most adta az egyezményen túlmenő előzékenységének jelét azzal, hogy beleegyezett 500 szlovák családnak Szlovákiába való áttelepítésére. A magyar kormány további engedményekre is készen áll, ha a csehszlovákok beszüntetik a magyarok vagyonának elkobzását és az exisztenciájuktól megfosztottakat a törvényes, s egyben az egyezménynek megfelelő segélyben részesítik. Sajnos, a csehszlovák kormány ezirányban nemcsak nem mutat fel tetteket, de még a jószándék is hiányzik belőle.

Rákosi Mátvás Szolnokon

A helyettes miniszterelnök szolnoki beszédében azt hangsúlyozta, hogy a magyar demokrácia történetében új fejezet nyílik a békeszerződéssel és a stabilizációval. A béketárgyalásokon csak egyetlen pontban sikerült eredményesen közbelépniük: a magyar-csehszlovák népcserécsere ügyében. A magyar kormány nem térhet el az önkéntes áttelepülés elvétől. Rákosi annak a reményének adott kifejezést, hogy ezt az elvet a csehszlovákok is magukévé teszik. Ami a stabilizációt illeti, a siker teljes és az ipari termelés nagyobb, mint amennyire a kormány várta volna. Végül a belpolitikai helyzetről szólt Rákosi, mondván, hogy a koalíció sorsa a Baloldali Blokk és a Kisgazdapárt között most folyó tárgyalásokon dől el. A reakciót a Blokknak és a Kisgazdapártnak közösen kell visszaszorítaniuk. A Kisgazdapártnak magának is érdeke, hogy a reakciós elemeket kizárja soraiból. Enélkül kibontakozás nincs.

A NYUGATI FLYAUDVARRÓL

kifutott a
Magyar Államvasúti Gépgyár által
készített első új mozdony.

A BUDAPESTEN TARTÓZKODÓ

svájci kereskedelmi bizottság hétfőn a magyar kereskedelmi minisztériumban megkezdte tárgyalásait.

A MAGYAR FÜGGETLENSÉGI MOZGALOM FELHÍVÁSA AZ ELLENÁLLÁSBAN RÉSZTVEVŐ HONFITÁRSAKHOZ!

Felszólítjuk honfitársainkat, hogy az ellenállásban való részvételüket igazoló iratokról hivatalos másolatot készítsenek. Ez iratokat dossier-jükhöz kell csatolni. Kérjük őket, hogy akár van már dossier-jük a M.F.M.-nél, akár nincs, ezeket a másolatokat juttassák el a M.F.M. titkárságához december 1.-ig, mert a magyar és francia kormány által kitűzött határidő lejár.

Az eddig kialakult joggyakorlat szerint az ellenállásban résztvevőknek tekintendők mindazok, akik:

1. a felszabadulás előtt legalább három hónappal a C.N.R. által elismert valamely szervezethez tartoztak (FFC, FFI, FTP, stb, stb)

2. egyéni ellenállási akciókban vettek részt, amit megfelelő tanúkkal tudnak igazolni.

Az igazolványokon fel kell tüntetni, hogy fegyveres vagy nem fegyverrel való ellenállásról van-e szó?

Ez a felhívás természetesen vonatkozik az ellenállásban elesettek hozzá tartozóira is.

Eltételezve attól, hogy mindenkinek egyéni érdeke is az ellenállásban való részvétel igazolása (a carte de combattant, carte de résistante és a kitüntetések megszerzése mellett), egyben igen fontos magyar érdek, hogy pontos kimutatást tudjunk adni a francia ellenállásban részes magyarokról.

Eppen ezért szükséges az igazolványok hivatalos másolatát beszolgáltatni, mert a szóbanforgó dossier-k az illetékes minisztérium részére készülnek.

Kérjük a vidékieket is,

hogy szerezzék be a szükséges igazoló írásokat és ezeknek a másolatát küldjék be a Magyar Függetlenségi Mozgalom titkárságához (Paris, 9. Square de Vergennes).

SAUVAGEOT PROFESSZOR ELŐADÁSA MÓRICZ ZSIGMONDRÓL

(Páris, november 13.) Aurélien Sauvageot, a kitűnő nyelvész, a francia rádió magyar szekciójának főszerkesztője péntek este fél tizenegykor (november 15.-én) a Magyar Függetlenségi Mozgalom színházában (9. Square de Vergennes, Metro Vaugirard) előadást tart. Előadásának címe és egyben tárgya: "A magyar föld egy regényírója: Móricz Zsigmond". Az M.F.M. vezetősége minden érdeklődőt szívesen lát.

KÖZTÁRSASÁGI ÜNNEP A PÁRISI VILÁGOSSÁG KÖRÉBEN

A "Világosság" szociáldemokrata csoport szombat, november 16.-án délután fél négy órakor a második magyar köztársaság kikiáltásának évforduló alkalmából ünnepi összejövetelt rendez a 9. rue Victor Massé (Metro Pigalle) alatti helyiségében. Az ünnepség szereplői: Andersen Felicia, Bölöni György, Fojtó Ferenc, Németh Andor, Szakasits György dr. és Szélpál Árpád. A "Világosság" minden érdeklődőt szívesen fogad.

Itt említjük meg, hogy Andersen Felicia a Magyar Függetlenségi Mozgalom szombat este megtartott októberi emlékünnepélyén igen nagy sikert aratott szavataival.

BULLETIN D'INFORMATION DE LA LÉGATION DE HONGRIE

15, Rue de Berri — PARIS

156-ik szám

November 12.

MAGYARORSZÁG MEMORANDUMMAL FORDULT A NÉGY NAGY KÜLÜGYMINISZTER TANÁCSÁHOZ

(Budapest, november 12.) Gyöngyösi János külügyminiszter Mezőtúron tartott beszédben bejelentette, hogy a magyar kormány Szegedy-Muszák Aladár washingtoni követ útján emlékiratot terjesztett a négy nagy külügyminiszter tanácsa elé, felvetvén a magyar békeszerződéssel kapcsolatos politikai és gazdasági panaszokat. Többek között a magyar kormány azt kéri, hogy az erdélyi magyarság problémája a román kormánnyal lefolytatandó közvetlen tárgyalások útján rendezhető. Tiltakozik az emlékirat a három Pozsonnyal szemközt fekvő magyar község elcsatolása ellen is, valamint kéri, hogy Magyarország háborús fizetési kötelezettségeit teljesítési képességeihez arányitva szabja meg.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK 147 DUNAI HAJÓT VISSZAADNAK MAGYARORSZÁGNAK

(Budapest, november 12.) A "Magyar Nemzet" jelenti, hogy az Egyesült Államok értesítették a magyar kormányt, hogy a Linznél állomásozó 147 hajót Magyarország rendelkezésére bocsátják. Illetékes helyen ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy a híradással ellentétben az értesítés eddig még nem érkezett meg, de miután a magyar kormány a hajók visszaszolgáltatása iránt valóban kérelmet terjesztett az amerikaiakhoz, a dolog kedvező elintézése nem késlekedhet soká.

RÖVIDESEN ÖTVEN-HATVANEZER SZLOVÁKIAI MAGYAR ÉRKEZIK "AKARATA ELLENÉRE" MAGYARORSZÁGRA

(Budapest, november 12.) Hivatalosan jelentik, hogy a magyar-csehszlovák népcseré egyezmény végrehajtásának során rövid időn belül ötven-hatvanezer szlovákiai magyar érkezik "akarata ellenére" Magyarországra, hazát és földet, existenciát és jogokat hagyván meguk mögött. Az érkezők elhelyezése a legnagyobb gondokat jelenti. Zsarnay Kálmán postamegyei főispán kezdeményezésére a postamegyei községet befogadási mozgalmat indítottak. Amégye eddig 5000 száműzöttet vállalt.

ORTUTAY GYULA

a magyar rádió elnöke, aki résztvett a brüsszeli nemzetközi rádió-kongresszuson, Párisba érkezett, ahol szombaton este pompás előadást tartott a magyar demokrácia problémáiról a Magyar Függetlenségi Mozgalom által rendezett októberi emlékünnepén. Az ünnepségen Németh Andor, Szélpál Árpád, Csató János és Fuchs Jenő szerepelt még ünnepi költeménnyel, illetve emlékbeszéddel.

MÉGTALÁLTÁK A LEGBIZALMASABB NYILAS NÉVSOROKAT

(Budapest, november 12.) A Néptügyészség vezetőjéhez a múlt hét folyamán közel kétezer nevet tartalmazó nyilas névsort juttattak el. A megindult nyomozás során újabb nagyjelentőségű nyilas okiratokat találtak.

Megbuktattak néhány fővárosi kerület iktatókönyvére, amelyekbe 1944 november végéig a nyilasok pontosan bevezették, hogy kik léptek be a pártba és kik léptek ki. Külön rovat számol be arról, hogy a "kihallgatott" személyektől milyen értéktárgyakat vittek el.

Sikerült a nyomozóknak a főváros nyilas ház- és utcamegbízottainak névsorát is megtalálniuk.

A kimutatásokból meg lehet állapítani, hogy legtöbbször háztartási alkalmazottak közül jelentkeztek a nyilaskeresztes pártba.

FELOLDJÁK A ZSIDÓK AMERIKÁBAN ZÁROLT VAGYONÁT

(Bukarest, november 12.) Az "Advarul" közli, hogy dr. Liberman, a romániai zsidók szövetségének elnöke, értesítést kapott arról, hogy az amerikai kongresszus megszavazta a 8890. számú törvényt, amely felhatalmazást ad az Egyesült Államok kormányának, hogy a romániai, magyarországi és más volt ellenséges államokban élő zsidóknak Amerikában zárolt vagyonát feloldják.

Ezzel a hírrel kapcsolatban közlik, hogy ez a feloldás nemcsak a zsidókra vonatkozik, hanem mindenkire, aki faji vagy más okok miatt üldöztetésnek volt kitéve a fasiszta rendszerek alatt.

MAGYARORSZÁG SZEPTEMBERI KÜLKERESKEDELMI FORGALMA

	Behozatal:	Kivitel:
	f o r i n t b a n	
Ausztria	1,594.000	742.000
Csehszlovákia	8,138.000	2,840.000
Szovjet-Unió	3,557.000	12,824.000
Románia	2,124.000	1,171.000
Németország	70.000	-----
Jugoszlávia	-----	380.000
Svédország	5,235.000	9,540.000
Olaszország	318.000	-----
Belgium	-----	32.000
Nagybritannia	4.000	1,702.000
Dánia	-----	1,685.000
Svédország	1,443.000	1,548.000
Lengyelország	3,405.000	2,873.000
Bulgária	-----	273.000
U.S.A.	400.000	245.000
	25,928.000	35,855.000

PÉNTEKEN

késő este Albert-fakván a rendőrség gimnazisták betörőbandáján ültött rajta, amikor éppen az Ezredes-utca 12. egyik lakását fosztotta ki.

A banda három tagjának sikerült selmenekülnie. Vezérük, Sívág Tibor 17 éves diák látva, hogy a rendőrgyűrűből nem tud elmenekülni, főbelötte magát.

"VÁGYAT ÉBRESZT A BÜNÖZÉSRE!"

Egy új amerikai filmnek, az "Autós banditák"nak bemutatóját a filmcenzúra nem engedélyezte.

Az "Autós banditák" betiltásának végzésében a következő indoklás olvasható:

A film egy bandita életét túlságosan kedvező színökben igyekszik beállítani, ami által a film esetleg, kellő ítélőképességgel nem rendelkező nézők egy részében vágyat ébreszt a bűnözésre.

SZABÓ LÁSZLÓ MAGYAR BAJNOK

3 hetes erős küzdelem után beveződött az országos magyar sakkbajnokság. A verseny végeredménye: Szabó L. 15 pont, Bakonyi és Gereben 12, Barcza 11 és fől, Bankó és Florián 10 és fől, dr. Asztalos 9 és fől, Sz. Tóth 9, Tipary 8 és fől, dr. Balogh és Fürstör 8, Eglér és dr. Nagyossy 7 és fől, dr. Soóky 6, Kluger 5 és fől, Egri és Szilágyi 4 és fől, Macolle 3 és fől pont.

A FŐVÁROS KÖZGYŰLÉSE TILTAKOZOTT RÁKÓCZI HAMVAINAK KITELEPÍTÉSE ELLEN

(Budapest, november 12.) A főváros törvényhatóságának közgyűlésén Haypál Béla a közgyűlés valamennyi tagjának ülésén helyeslése közben a következőket mondta:

Ujságközlemények jelentek meg arról, hogy a szlovákok Rákóczi Ferenc hamvait ki akarják telepíteni a kassai domból. Bizonyára minden magyar fájdalommal és kétkedve olvasta ezt a hírt. Rákóczi Ferenc a szabadság oszmájának és a demokráciának példaadó, önzetlen harcosa volt.

A FÖLDREFORM EREDMÉNYEI

A nagybirtokrendszer felszámolásával óriási és mélyreható változás ment végbe a magyar mezőgazdaság egész szerkezetében. A földreform 1945 végéig 5,700.000 kat. holdnyi területet mozgósított, amelyből 5,210000 hold megváltás, 460.000 hold pedig elkobzás folytán került a végrehajtó szervek rendelkezésére. Igényjogosultaknak minősítettek 615.000 személyt. Az igénybevett területeket a következő célokra használták fel:

1. Igényjogosult természetes személyeknek	2,710.000 k.h.
2. Egyházi célokra	25.000 "
3. Közlegelők létesítésére, illetve kiegészítésére	540.000 "
4. Mintagazdaságok alakítására	37.000 "
5. Állami, közbirtokossági és állami tulajdonba átadott erdőterületek	1,330.000 "
6. Telepítési célokra felhasználva, ill. fenntartva	82.000 "
7. Házhelyekre kiosztva ill. fenntartva	77.000 "
8. Közcélokra kihalásért	54.000 "
9. Hazatérő katonák részére fenntartva	155.000 "
10. Kiosztatlan terület 1946. év elején	690.000 "

Összesen 5,700.000 k.h.

Társadalmi kategóriák szerint az igényjogosult természetes személyek a következő területet kapták:

Gazdasági családok	782.000 k.h.
Mezőgazdasági munkások	1,090.000 "
Törpebirtokosok	647.000 "
Kisbirtokosok	122.000 "
Szegődményesek	48.000 "
Oklevél gazdák	14.000 "
Erdészeti alkalmazottak	7.000 "

Összesen 2,710.000 k.h.

Az így kiosztott 2,710.000 kat. hold területen 550.000 személy osztozott, tehát az egy-egy személyre eső átlagos terület nagysága 4,9 kat. hold volt. A földreform során az állam megváltott és elkobzott földbirtokokkal együtt igénybevett 1500 kastélyt a hozzájuk tartozó mintegy 10.000 kat. holdnyi parkterülettel. Ezeket részben kulturális, részben szociális célokra használják fel.

OLÁH JÁNOS

cipész 1944 vé-
gén és 1945 elején számos
nyilas razzián vett részt.
Együttműködött Kun Péter -
rel és Bokor Dénessel és
tevékeny részese volt több
tömeggyilkosságnak. A nép-
bíróóság Oláh Jánost kötél-
halálra ítélte. Az ítélet
rögtön jogerőssé vált s a
kogyelmi körvényt elutasí-
tották. Az ítéletet végre-
hajtották.

NASZLUHÁZ (Szöllősi) GÉZÁT,

é volt nyilas miniszter u-
nokabácsát közokirathamisí-
tás, vesztogatás, csalás, lo-
nás, közveszélyes munkakerü-
lés és hamispénz forgalom-
behozása miatt a népbíróóság
egyévi és hathónapi börtön-
re ítélte.

F E K E T E H A L M Y - C Z E I D N E R T N Y I L V Á N O S A N F E L -
A K A S Z T O T T Á K

(Ujvidék, november 12.) Megírtuk már, hogy Szombathelyi Ferenc volt vezérkari fő-
nököt közvetlenül elítélés után kivégezték. Nyolc ugyancsak halálraítélt vádlott-
társának sorsáról most a következő jelentés érkezik: Feketehalmy-Czeidner Ferencet
Zsablyán nyilvánosan felakasztották. Itt követte el ugyanis azokat a bűncselekménye-
ket, amelyek miatt a vajdasági legfelsőbb bíróság halálra ítélte. Gál Lajost, Bajsay
Ernőt, Nagy Miklóst, Bajor Ferencet és Peromatic Dáldt hirtelen délután agyonlőtték, k
vissza később pedig sor került Grassy József és Zöldi Márton akasztására.

N É P B Í R Ó S Á G I I T É L E T E K

Sárvai volt alezredes eltúrte, hogy alá-
ran doltjai kegyetlenül bánjanak a munkaszolgálatosokkal. Ötévi börtönre ítélték.
Bécsfalvi Ferenc volt alezredes Ukraj-
nában fogságba esett partizánokat végeztetett ki. Háromévi fegyház és vagyonelkobzás.
Csepeli József őrnagyot, a csepeli Weiss-
Manfréd-gyár volt üzemparancsnokát katasztrofai börtönbüntetésre ítélték.
Doga Gábor nyilas kézre juttatott egy
magyar származású amerikai főhadnagyot. Tizenkétévi kényszermunka.
Mészáros Lajos nyilas pártvezető rabolt,
fosztogatott és az üldözöttekkel kegyetlenkedett. Tizenöt évi börtönre ítélték.
Molnár Mihályné házfelügyelő az ül-
dözötteket bosúgta a nyilasoknál. Életfogytiglani kényszermunkára ítélték.

HÉJJAS ISTVÁN ÉS FRANCIA KISS MIHÁLY ORGOVÁNYI
REJTETTÉIT TÁRGYALJA A NÉPBÍRÓSÁG

(Budapest, november 12.) A kecskeméti népbíróósá-
g néhány napon belül elkészíti vádiratát Héjjas
Iván és társainak 1919-ben és később a Duna-Tisza
közén elkövetett politikai tömeggyilkosságai ügyé-
ben.

Héjjas Ausztriának a franciák által megszállott
övezetben tartózkodik. Abban az esetben, ha a főtár-
gyalásig nem történik meg a kiadatás, in contumaciam
is letartóztatják Héjjas bűnügyét. A kiadatási eljárás
alatt álló Pataki Nándor és a szökésben lévő hírhedt
Francia Kiss Mihály ellen is távollétükben indítják
meg az eljárást.

További hatvan vádolt ellen nyomozóbevelet ada-
tott ki a népbíróóság, harminc vádlott letartóztatás-
ban van. Néhány kisebb vádlott szabadlábon várja a
főtárgyalást.

Az 50 oldalnál terjedelmesebb vádirat részle-
tesen felsorolja azt a mintegy 120 gyilkosságot, a-
mit 26 év távlatából fel lehetett deríteni. Több száz
gyilkosságnak nemcsak tetteseit, hanem áldozatait sem
lehetett már kideríteni.

BULLETIN D'INFORMATION DE LA LÉGATION DE HONGRIE

15, rue de Berri, Paris

155-ik szám

November 9.

K E R E S Z T Ű R Y D E Z S Ő L E M O N D O T T

(Budapest, november 9.) Keresztúry Dezső vallás- és közoktatásügyi miniszter
a kormányelnökhöz levelet intézett, bejelentvén, hogy lemond tisztségéről. A
"Magyar Nemzet" értesülése szerint Keresztúry lemondását ama ellentétekkel
indokolja, amelyek tevékenységét illetőleg pártjában, a nemzeti parasztpártban
felmerültek és amelyek visszahatottak a párt elnökével, Veres Péterrel való
kapcsolatára is. A kultuszterca betöltéséről még nem történt intézkedés.

N A G Y F E R E N C A K O A L I C I Ó S Z Ű K S É G E S S É G É R Ő L

(Budapest, november 9.) A kisgazdapárt Gaál Gaszton halálának évfordulóján em-
lékülőnapot rendezett Balatonbogláron, ahova többek között Tildy Zoltán köz-
társasági elnök is leutazott. Az ünnepi beszédet Nagy Ferenc miniszterelnök
tartotta. Nagy először Gaál Gaszton munkáját ismertette és méltatta, mondván,
hogy a magyar gazdatársadalom néhai vezére nem szűnt meg a hatalmon lévőköt
a nép óhajaira és jogaira figyelmeztetni. Gaál Gaszton egyébként mindig készen
állt az ellentétek kiküszöbölésére és a meggyőzésre. Nincs kétség benne, hogy
ha Gaál Gaszton élne, akkor a koalíciónak nemzeti szempontból olyannyira szük-
séges fenntartása mellett foglalna állást. Gaál Gaszton szellemében jelenti ki
most, amikor a kisgazdapárt és a Baloldali Blokk között a kibontakozási tárgya-
lások folynak, hogy a koalíciót fenntartani kívánja és ennek érdekében a kisgaz-
dapárt mindent megtesz. Egyet azonban ne kívánjon a Baloldali Blokk a kisgazda-
párttól: azt ugyanis, hogy a nemzet alapvető szempontjaival ellentétes engedménye-
ket tegyen.

I F J . T I L D Y Z O L T Á N K I N E V E Z É S E

(Budapest, november 9.) A föld-
m veltségügyi miniszter a miniszter-
tanács hozzájárulása alapján ifj. dr.
Tildy Zoltán nemzetgyűlési képvisel-
őt a Magyar Állami Erdőgazdasági
Üzemek elnökbazgatójává nevezte ki.

M E G N Y I L T A M U N K Á S A K A D É M I A

(Budapest, november 9.) A kommunista
párt kilenc tanfolyamból álló munkása-
kadémiát szervezett, amely felöleli a mű-
velődés legfontosabb ágait. A munkásaka-
démiát esztendőnkön nyitották meg a Va-
sas-székházban.

NINCS INFLÁCIÓS VESZÉLY!

mondja a gazdasági helyzetet ismertető nyilatkozatában a pénzügyminiszter (Budapest, november 9.) Rácz Jenő pénzügyminiszter csütörtökön a gazdasági és pénzügyi helyzettel foglalkozó, fontos beszédet tartott, amelyben utalt arra, hogy a háborús pusztulás és az infláció súlyos forgatókéhiányt idézett elő, amely vidéken is érezhető hatását. A Nemzeti Bank hitel-lehetőségei főképpen a gébonabeszolgáltatással és más közellátási mozzanatokkal kapcsolatos célokra használtatnak, főleg. Amint a hitellek visszatérülnek, a kormány a vidéki pénzügyintézeteket jelentősebb összegekkel fogja alimentálni, hogy azok kedvezőbb kölcsönpolitikát folytathassanak a mezőgazdákkal szemben. A pénzügyminiszter egyidejűleg nyilatkozatot adott a "Kis Ujság" munkatársának, határozott szavakkal cáfolván meg azokat a híreszteléseket, mintha új infláció veszélye állna fenn. A valóság annak éppen az ellenkezője: pénzszió van és ez a pénzszió november folyamán is fenn fog állni. A kormány pontos menetrend alapján valósította meg a stabilizációt és ehhez a menetrendhez aprólékosan ragaszkodott. Ezért semmilyen meglepetés sem következhet be.

KIVÉGEZTEK EGY GYLKOS KERETLIGÉNYT

Budapestről jelentik, hogy a Népbírókötél általi halálra ítélte Pethő Elemér volt keretlígényt, aki 1942-ben Oroszországban kegyetlenkedett a munkaszolgálatosokkal. A Népbírókötél elutasította Pethő kegyelmi kérvényét, akit így röviddel az ítélet kihirdetése után, az esti órákban felakasztottak.

A BUDAPEST-SZEGEDI LÉGIJÁRAT megindult. A menetidő a két város között 40 perc. A jegy ára 90 forint. A menettárti jegy 162 forintba kerül.

DR. ZSEBŐK ZOLTÁN

volt népjóléti államtitkárt a kultuszminisztérium osztályfőnökévé nevezték ki.

ÍTÉLETEK A LESZÁMITOLÓ BANK ÜGYÉBENBUN JÓZSEF VEZÉRIGAZGATÓT FELMENTETTÉK

(Budapest, november 9.) Az uszorabírókötél csütörtökön hirdetett ítéletet a Leszámitoló Bank ismert valuta-bűntügyében. Bayer István valutapénztáros, aki 90 dollárt a megengedett árnál magasabban adott el, egy és fél évi börtönre, valamint hivatali és politikai jogainak öt évi felfüggesztésére, Bartha Sándor eligazgatót, aki a bank nostro-kasszájából 2400 dollárt autóvásárlásra fordított, öt évi fegyházra, hivatali meg politikai jogainak tízévi felfüggesztésére, Forrai Andor cégvezetőt, aki öt svájci aranyfrankot Napoleonra cserélt át, amit később ugyan a Nemzeti Banknak beszállított, valamint egy osztrák tizkoronast magyar tizkoronásra cserélt át, két évi fegyházra és politikai meg hivatali jogainak tízévi felfüggesztésére ítélte.

Bun József vezérigazgatót, Róna Bernát ügyvezető igazgatót, Popper Odón igazgatót, Valkó Sebestyén tisztviselet és Bauer Károly terménykereskedőt felmentették, mert bűnösségüket egy vádpontban sem látta az uszorabírókötél bizonyítottan. Szabadlára helyezésüket elrendelték, viszont a szabadlában védekező Forrait letartóztatták.

MAGYARORSZÁG 36 HÁBORÚS BŰNOST KIKÉRT A SZÖVETSÉGESEKTŐL

(Budapest, november 9.) A magyar kormány a Szövetséges Ellenőrző Bizottságon keresztül átirattal fordult az amerikai misszióhoz, 36 német állampolgárságú háborús bűnös kiszolgáltatását kérve. Az átiratban megjelölt személyeknek közvetlen szerepük volt a magyar tragédia előkészítésében. A kikérték között van Jagó volt budapesti német követ, valamint a követség több tanácsosa és két sajtóattaséja is, akik közül az egyiket, amint erről már beszámoltunk, azzal gyanúsítják, hogy a "Pesti Hírlap" két szerkesztőjét elhurcoltatta a Gestapoval. A magyar kormány kéri mindazoknak a német újságíróknak kiadatását is, akik Magyarországon politikai agitációt folytattak ki és ezzel elősegítették a nemzeti katasztrófát.

AZ OROSZ FORRADALOM 29- IK ÉVFORDULÓJÁNAK EMLÉKÜNNEPE BUDAPESTEN

(Budapest, november 9.) A Magyar-Szovjet Társaság az orosz forradalom 29-ik évfordulója alkalmából díszelőadást rendezett az Operaházban, amelyen megjelent Tildy köztársasági elnök, Károlyi Mihály, a második magyar köztársaság elnöke, Puskin orosz követ, Szviridov altábornagy és Nagy Ferenc miniszterelnök is, aki az ünnepi beszédet tartotta. Nagy Ferenc hangsúlyozta, hogy az orosz forradalom eredményei egyetemes-

gések, majd leszögezte, hogy Oroszország nem korlátozza a magyar függetlenséget, sőt éppen erősíteni igyekezik azt.

A magyar sajtó vezércikkében méltatja az évfordulót. Az "Új Szó", a Vörös Hadsereg magyarországi lapja rendkívüli számot adott ki, amely főképpen arra mutat rá, hogy Európa felszabadulása a szovjetforradalom eredményének köszönhető. A "Kis Ujság", a kisgazdapárt közlönye vezércikkében azt fejteti ki, hogy az évfor-

MAGYAR KÖVETSÉGEK CIMJEGYZÉKE	
WASHINGTON	2129 Leroy Place, N.W. WASHINGTON D.C.
NEW-YORK	S.N.Y. 37. Wall Street. Consulate General of Hungary
LONDON	46, Eaton Place S.W.1.
STOCKHOLM	52, Linnégatan 2.
BIERN	Sulgenbachstrasse 5.
ZÜRICH	Pelikanstrasse 2.
BRÜSSZEL	30, rue Paul Emile Janson
HÁGA	Oranjestraat 8.
RÓMA	Via dei Villini 16.
LISSZABON	Rua Joaquim Antonio de Aguiar 46.3.D.
ATHÉN	Odos Akadémias 4.
BUKAREST	Strada Gogu Cantacuzino 65.
PRÁGA	Serikova Ulica 1.III.
BÉCS	Bankgasse 2.
ANKARA	Mustafa Necati Bey Cadesi.

duló nemcsak Szovjetország, hanem az egész világnak ünnepe.

A FIZETÉSZÁROLÁS ÉS KÉNYSZERTAKARÉKOSKODÁS
MAGYARORSZÁGON

(Budapest, november 9.) Jelentették már, hogy egy kormányrendelet értelmében a havi 1500 forintot meghaladó fix-fizetéseket zárolták. A rendelet szerint a munkaadó köteles mindennemű javadalmazásnak havi 1500 forintot meghaladó részét az alkalmazottak által választott pénzügyintézetnél zárolt betétkönyvként elhelyezni és a betétkönyvet az alkalmazottnak átadni. Ezt az eljárását november 15.-éig az illetékes szakminiszterhez köteles bejelenteni. A bejelentést az üzemi bizottság, vagy a bizalmi látamozza. A rendelet értelmében az úgynevezett illetménytáblát adót, amely a legszigorubb magyar adó és amely az 1000 forinton felüli fizetéseket egészen 50 százalékig sújtja, nemcsak a kifizetésre kerülő 1500 forint, hanem a teljes összegű illetmény után fizetendő. Illetékes helyen ma közlik, hogy a jövedelemnek ez a zárolása a fix-fizetéseken kívül más kategóriákra is kiterjedhet. Miután a betét-képzés csak nehezen indul meg, a takarékoskodásnak kényszerformája mutatkozik szükségesnek.

SZAKASITS ÁRPÁD

helyettes miniszterelnök dr. Bede István londoni követ társaságában az angol külügyminis-teriumban folytatott megbeszéléseket.

VASS ZOLTÁNT

az állami szénbányák vezetésével bízták meg.

A SZENT ISTVÁN-KÓRHÁZ

új-
jászpítést befejezték. A modern kórházak 1100 ágya van.

BÉRES FERENCET,

Óbuda nyilas tömeggyilkosát halálra ítélték és ítéletét két órával a kihirdetés után végrehajtották. Béres azonban egy zsebet-pengével oly súlyos sebeket ejtett magán, hogy kivégzését el kellett halasztani.

KÁROLYI MIHÁLY NYILATKOZIK PÁRISI TÁRGYALÁSÁIRÓL

(Budapest, november 9.) Károlyi Mihály a "Haladás" című radikális hetilapnak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy párisi tárgyalásait ugyan magánszemélyként folytatta le, de a cél mégis az volt, hogy a magyar delegáció álláspontját ismertesse. Munkájának jelentőséget adott az a tény, hogy ellene sem miféle véd sem emelkedhetett, mert hiszen 25 éves antirevizionista harca közösség mindenért. Egyben kijelentette azt is, hogy minden irányzatot hírvetés ellenére sem hisz a háborúban. Továbbra is a nemzet rendelkezésére áll. "Mindenütt ott leszek, ahol dolgozni kell és ahol szükség van rám."

VITA A MAGYAR KISEBBSÉGPOLITIKA KÖRÜL

(Budapest, november 9.) Egy román lap azt írta, hogy Magyarország kulturpolitikája a román kisebbséggel szemben nem toleráns. Illetékes helyen kijelentik, hogy a véd alaptalan. Bihar- és Békés-megyében minden románlakta községben román tannyelvű iskola működik. Gyulán megnyílt a román főgimnázium. Az sem igaz, hogy a román istentiszteleti nyelv használata tilos, mert a görögkeleti románok román liturgiájú istentiszteleteken vesznek részt.

TITO MARSALL NYILATKOZATA A MAGYAR-JUGOSZLÁV
KAPCSOLATOKRÓL

(Budapest, november 6.) Tito marsall szombaton nagy beszédet tartott és ebben feltűnő meleg hangon foglalkozott a magyar-jugoszláv kapcsolatokkal. Jugoszlávia Magyarországgal rendszeres diplomáciai viszonyt létesített, mondotta, és elhatározta, hogy gazdasági téren is egészen szorosra fűzi az együttműködést. Jugoszlávia minden szomszédállamával baráti relációt óhajt fenntartani, tekintet nélkül a múltbeli eseményekre, feltevése persze, hogy az egyes államok a háborús bűnök tekintetében megfelelő intézkedéseket foganatosítottak.

A BANKOK ELLENŐRZÉSE ÉS A BANKPOLITIKAI
TANÁCS MEGALAKÍTÁSA

(Budapest, november 6.) A bankok ellenőrzéséről szóló törvényjavaslatot a pártok letárgyalták és elfogadták. A törvényjavaslat leglényegesebb rendelkezése az, amely elrendeli a pénzügyintézetek tevékenységének és a kormány gazdaságpolitikájának koordinálását. A kormány igen határozott formában foglalkozik az úgynevezett bankpolitikai tanács megalakításának gondolatával. Ami az 1500 forinton felüli fizetések zárolt betétkönyvre való kötelező letétjét illeti, illetékes helyen kijelentik, hogy ez a zárolás egyelőre csak november hónapra szól.

ISMÉLT VERES PÉTER LETT A NEMZETI PARASZTPÁRT
ELNÖKE

(Budapest, november 6.) A Nemzeti Parasztpárt nagyválasztmányára kétnapos, sokszor felszított hangulatu gyűlése után ismét Veres Péter választotta meg elnöknek. Kovács Imre, a párt úgynevezett jobbszárnyának vezetője megőrizte alelnöki tisztjét. Ilyenképpen a pártszakadás veszedelemre egyelőre elhárítottnak tekinthető.

A LEGUTOLSÓ MAGYARORSZÁGI HÍREK

Magyarország külkereskedelmi forgalma szeptemberben 62 millió forintot tett ki. Az államok között első helyen áll a Szovjetunió, hárommillióöttszázötvenhártszáz forint behozatállal és 12 millió forint kivitellel. Második Svájc, harmadik Csehszlovákia, negyedik Magyarország.

A londoni "Times" kellemes és baráti hangnemben taglalja az angol-magyar kereskedelmi lehetőségeket, de aggódva mutat rá arra, hogy Magyarországnak még a kapott engedélynek után is évi 190 millió dollár jóvátételt kell fizetnie.

BUDAPESTEN MEGNYÍLT A KÉZMŰIPARI VÁSÁR.

UJRA MEGKEZDŐDÖTT A MAGYARÜLDÖZÉS ERDÉLYBEN

(Budapest, november 6.) A "Kis Újság" jelenti: Erdélyben napról-napra elviselhetetlenebbé válik a magyarság helyzete. A dédai, fülleházi, marosoroszfalui, ligeti románok a Marosvásárhely-Gyergyószentmiklós között közlekedő vonatokon nap mint nap székely utasokat vernek városra és kidobják őket a robogó vonatról. A falvakban a románok izgatnak, a magyarok naplementétől virradatig ki sem mozdulhatnak házaikból. Ablakokat betörik, sokszor kézigránátokat hajigálnak a magyarok udvarára. Ha egy románnak megtetszik egy magyar vagyunkája, vádat koholnak ellene és vagyonát elkozzák.

A marosvásárhelyi "Szabad Szó" írja:

Erdély számos megyéjében a román reakciós elemek valószínűleg hajszát indítottak a magyarság ellen. Sorozatos házkutatások, őrizetbevételek és megfélemlítések árán igyekeznek a romániai magyar népek a román rőciába vetett hitét megrendíteni. Szilágy megyében, Bihar megyében, Szatmár megyében kimondottan zaklató jellegű házkutatások során régi fényképek, szalagok és egyéb szigorúan személyi jellegű tárgyak jelentőségnek rosszindulatú beállításával igyekeznek vádat koholni tagjaik ellen. A nagyszobeni, bressói és kolozsvári hadbíróóság tömegesen ítélte súlyos bürtökre ezeket az áldozatokat, ugyanakkor érthetetlen módon semmit sem tesz a magyarság ellen elkövetett merényletek példás megtorlására. Az egeresi, kondilónai, magyar-szováti, ferencbányai, gyantai, tenkei szászfenesi, kolozsvári vérengzések ügycsorója a különböző bíróságok irattárában porosodni és a tettesek szabadlábon tovább fenyegetik áldozataik hozzátartozóit. Szolnok-Doboka megyéből tömegesen állítják népbíróóság elé koholt vádakkal a magyarság vezető rétegét, ugyanakkor, amikor semmi sem történt meg a magyarság ellen Dél-Erdélyben elkövetett sorozatos merényletek szervezői ellen.

A rohamra indult román reakció nem szolgálja a sok vészt és vihart látott dunavölgyi népek megbékélését és éppen ezért itt lenne már az ideje, hogy a demokratikus Románia végképp leszámoljon azokkal, akik gyűlöletet szítanak.

A U T O B U S Z J Á R A T

Bukarest - Budapest - Prága - Bécs - Kopenhága - Stockholm között

(Bukarest, november 6.) Az "Adeverul" közli, hogy egy külföldi kereskedelmi és szállító vállalat tárgyságkocsijáratot indít Bukarest-Budapest-Prága-Bécs-Kopenhága-Stockholm között.

AKI 1942 - BEN MAGYAR NEVET VETT FEL - AZ HŰ A HAZÁHOZ

(Budapest, november 6.) A Népbíróóság Kosowitz-tanácsa érdekes indokolással mentett fel egy volksbundistát az ellene emelt vád és következményei alól.

Háborús bűntett címén került a vádlottak padjára Heisler-Házi József. Az ügyészség azzal vádolta, hogy belépett a Volksbundba és így segítséget nyújtott az akkori hatalomnak, hogy Németország oldalán harcoljon nemzetellenes érdekekért.

A vádlott tagadta bűnösséget. Védekezése szerint kényszer hatása alatt írta alá a belépési nyilatkozatot - emlékezte szerint - borközi állapotban. A perbeszédok során a védő felmutatta Heisler 1942 évről szóló belügyminiszteri névmagyarosítási engedélyét és azzal érvelt, hogy akinek a fasiszta virágzása idején és fénykorában, német származása ellenére, bátorsága volt levetni a német nevet és magyarosítani nevét, olyan bizonyítványt állított ki a magyarok iránti hűségéről, amely elfogadhatóvá teszi a vádlottnak azt a védekezését, hogy kényszer hatása alatt lett a Volksbund tagja. A nép-bíróóság a vádlottat büntelékény hiányában felmentette.

MIT KÖVETEL A BALOLDALI BLOKK ÉS MIT KÖVETEL A KISGAZDAPÁRT?

Mint ismeretes, a magyar kormánykoalíció helyzete már hetek óta feszült. A Baloldali Blokk (szociáldemokrata, kommunista és nemzeti parasztpárt) követeléseket terjesztett a kisgazdapárt elé, amely ellenköveteléseket nyújtott át a Blokknak. A kibontakozási tárgyalások most folynak. Így, mit követel a két csoport:

A BALOLDALI BLOKK KÖVETELÉSEI:

1. A MUNKÁSSÁG ÉS A DOLGOZÓ PARASZTSÁG MEGSEGÍTÉSE ÉRDEKÉBEN: (az ipari árak leszállítását 25 százalékkal, az üzemi bizottságok jogkörének kiterjesztését, a szakszervezet jogainak törvénybeiktatását, a paraszt- és munkásszövetkezetek, valamint a kisbirtokosok és kisiparosok hitelállásának biztosítását, a szövetkezeti törvényre a sürgősség kinondását, a vegyeszeti ipar és a mezőgazdasági gépipar nagyüzemeinek államosítását, a nagymalmok államosítását, a kismalmok községi ellenőrzését, a földalapba befolyó összegeknek az újgazdák megmentésére fordítását, az öt holdon elüli gazdák ideiglenes megmentését a földadó alól, stb.)

2. A BANKOK ÁLLAMI ELLENŐRZÉSÉT

3. A KÖZIGAZGATÁS DEMOKRATIKUS REFORMJÁT.

4. A VÁLASZTÓJOG REFORMJÁT. A REAKCIÓS ÉS FASISZTA ELEMEL IDEIGLENES KIZÁRÁSA A VÁLASZTÓJOGBÓL.

5. A TANKONYVEK KIADÁSÁNAK ÁLLAMI MONOPÓLIUMÁT.

6. KÖZÖS HARCOT A BALOLDALI BLOKKAL A REAKCIÓ ELLEN. (Azokat a képviselőket, akik sértették vagy sértik a koalíciós fegyelmet, a demokráciát és intézményeit rágalmazták, értanák a magyar demokratikus külpolitika érdekeinek, el kell távolítani a nemzetgyűlésből, stb.)

8. Egyébként a kisgazdapárt a Baloldali Blokk legfőbb követelését tárgyalási alappal elfogadja, de nem megy bele a kisgazdapárt abba, hogy nemzetgyűlési képviselőket meg lehessen fosztani mandátumuktól. Ez a kérdés a nemzetgyűlés összeférhetetlenségi bizottsága elé tartozik és annak a döntése az irányadó.

A KISGAZDAPÁRT KÖVETELÉSEI:

1. A KÖZSÉGI VÁLASZTÁSOKAT LEGKÉSŐBB AZ ŐSZ VÉGÉIG MEG KELL TARTANI.

2. A NEMZETGYŰLÉSEN EGY ÚJ BIZOTTSÁG ALAKULJON A KORRUPCIÓS VÁDOK KIVIZSGÁLÁSÁRA.

3. A KÖZIGAZGATÁS ÉS RENDŐRSÉG területén az állásoknak az eddiginél méltányosabb arányosítását és a rendőrség egész átszervezését, valamint a rendőrség kérdésénél a seriff-rendszer bevezetését. A lényege az újításnak az, hogy a községi rendőrség vezetője a megyei járási kapitány és a budapesti főkapitány választás útján nyarjók el hivatalukat. A terv szerint a budapesti főkapitányt a törvényhatósági bizottság, a megyei járási kapitányt a megyei közgyűlés, a községi vezető rendőrtisztet pedig a községi tanács választaná.

4. AZ ÉSKÜDTSZÉK VISSZAÁLLÍTÁSÁT POLITIKAI ÉS SAJTÓÜGYEKBEN.

5. A PRIVILÉGIUMOK MEGSZÜNTETÉSÉT A BÜNTETŐBÍRÁSKODÁSBAN, azaz azt, hogy a rendőrség tagjai ellen a belügyminiszter külön engedélye nélkül is meg lehessen indítani az eljárást.

6. ÚJ INTERNÁLÁSI TÖRVÉNYT és az eddigi ügyekben kiadott amnestiát december 25.-ig hajtsák végre.

7. NAGYSZABÁSÚ MUNKASZERZÉSI AKCIÓT.

A MAGYAR IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS HIREI

MERKUR MŰSZAKI ÉS VEGYIPARI
I. T.

Ügyvezető igazgatóját,
Dunai Sándort, valamint dr.
Lontó Sándor vezetőmérnököt,
Hirangozó József mérnököt és
Udvardy Oszkár főkönyvelőt,
tehát a gyár egész vezetősé-
gét letartóztatták hűtlen ke-
zelés, csalás, sikkasztás, va-
lutaüzérkedés és árdrágítás
miatt. A házkutatás során a
gyárvezetőkönél nagymennyiségű
fasiszta iratot találtak.

A BUDAPESTI TÁBLA

Hrabóczy-
tanácsának határozata alap-
ján az agri temetőben exhu-
málnak egy sírt, a hullát le-
fejezik, a koponyát pedig a
budapesti bonctani intézet-
be szállítják vizsgálat cél-
jából.

Az eset előzménye az,
hogy Bazsó János kádármeister
néhány hónappal ezelőtt vas-
villával kétszer oly hatalmas-
sággal sújtott épőse fejére, hogy
az rövid időn belül kiszerve-
dett. A törvényszék Bazsót sú-
lyos börtönre ítélte. Az ügy
most került a budapesti táb-
la elé. A tábla elrendelte a
holttest exhumálását annak
megállapítására, hogy vajjon
az első ütés okozta-e Sándor
János halálát, vagy a második.
Ugyanis az első ütéstől nem
lehető az önvédlemtől szó,
mondják a szakértők. Ha azon-
ban a halált okozó ütés ak-
kor érte az épőset, amikor az
fejvert ragadt, abban az e-
setben tényleg fennforog, hogy
Bazsó önvédlemből cseleke-
dött.

NAGYVÁRADON

egyonlotta magát
Rottmann Lili, a legismertebb
kalapszalonnatulajdonosnője,
mert hozzátartozói nem érke-
tek vissza a doportálásból.

KÖRÖZIK A VÁCI FEGYHÁZBÓL ELTŰNT MATUSKA SZILVESZTERT

(Budapest, november 6.) Amikor a Vörös Hadsereg
harci egységei már Vác közelében jártak és a város
eleste csak órák kérdése volt, a fegyház vezetősége
megnyitotta a fegyház kapuját és a 700 fegyenc elmen-
kült. Így szabadult ki Matuska Szilveszter, a "bitor-
bógyi szörny" is. A nyomozati adatok szerint Budapest-
re vette útját.

A váci fegyház volt lakói az ország különböző ré-
szeiben bujtak meg. A viszonyok konszolidálódása után
több eltűnt fegyenc ellen körözőlevelet adtak ki.

Az igazságügyminisztérium büntetőügyi osztálya most
elkészítette ezeknek névsorát. Azok ellen, akiknek még
nem telt le büntetésük és szabadságban vannak, köröző-
levelet adtak ki.

Matuskát is körözik. Az eddigi adatok szerint Ma-
tuska egy ideig Budapestban bujkált, majd átszökött a
határon és szülőfalujába, Csantavérre ment. A nyomo-
zólevelet mindenestre Csantavérre is utána küldték.

A TÁRGYALÓTEREM KÖZÖNSÉGE MEG AKARTÁ LINGSELNI

HAJNÁCSKŐI CSENDŐREZREDEST

(Budapest, november 6.) A budapesti népbíróság most
tárgyalja Hajnácskői v. esendőrezredes háborús bűnügyét.
A legutóbbi tárgyalási nap nagy izgalom között zá-
rult. Ugyanis amikor a bíróság az ügy tárgyalását, ú-
jabb tanú kihallgatások megajátásának céljából, nove-
ber 25.-ére halasztotta el és a fegyházőrök bevezet-
ték a vádlottat, az elégedetlen hallgatóság, amely ité-
letet várt, tüntetést rögtönzött. Előhangú kifakadások
hangzottak el Hajnácskői ellen és csak a rendőrök
tették meg a lincseléstől.

Hajnácskői volt az, aki Pécsen, szembehelyezkedve
Horthy proklamációjával, a nyilasok közé játszott
a hatalmat.

ELLENTÉTES VALLOMÁSOK BEREND FŐRABBI PERÉNEK
TÁRGYALÁSÁN

(Budapest, november 6.) Dr. Berend Béla volt szí-
getvári főrabbi népbírói ügyének tárgyalásán kikül-
gatták Stiegel Anni dalnoknőket.

Egy magyar tiszt három munkaszolgálatost ütött-
vert a gettóban. Láttan, anint Berend Béla a bántalmaz-
zottak védelmére kelt és a tisztet meg is ütötte.

Sátor Dezső tisztviselő: - A vádlott a nyilasok
társaságában jelent meg a pozsonyiúti 49. számú védett
házban. A nyilasok kirabolták az üdözöttet és tőlem
Berend vette át az ezer pengőmet, amit aztán átadott a
nyilasoknak. A tárgyalást folytatják.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

AZ UJVIDÉKI NÉPBÍRÓSÁG HALÁLRA ÍTÉLTE
SZOMBATHELYI FERENCET ÉS 8 BŰNTÁRSÁT

(Belgrád, november 4.) Az újvidéki jugoszláv népbíróság több napon át tárgyal-
ta Szombathelyi Ferenc volt vezérkari főnöknek és nyolc társának, Fokethalmy-
Czoidner vezérezredesnek, Grassi Józsefnek, Gál Lajosnak, Zöldi Mártonnak, Bajai Er-
nő volt alispánnak, Nagy Miklós volt polgármesternak, Bajor Ferenc volt újvidéki
katonai parancsnoknak és Peropetits Pál újvidéki ker. skodónak a bűnügyét, akiket
több ezer szerb és zsidó lemészárlásáért vontak felelősségre. A népbíróság a ki-
lene vádlottat halálra ítélte. Az elítéltek kegyelemért folyamodtak, kérvényüket
azonban Tito marsall elnöki irodája elutasította. Ilyenképpen kivégzésük rövide-
sen bekövetkezik.

A MAGYAR BÉKETERVEZET A NÉGY NAGY KÜLÜGYMINISZTER NEWYORKI TANÁCSA ELŐTT

(New-York, november 4.) A négy külügyminiszter hétfőn kezdődő tanácsulása o-
lőszőr az olasz béketervezettel foglalkozik. Ha a legyőzött államoknak a párisi
konferencián alkalmazott sorrendjét veszik alapul, akkor Magyarország utolsóelőt-
tinek, vagyis Olaszország, Bulgária és Románia után, illetve Finnország előtt kerül
sorra. Miután azt lehetetlenség előre tudni, hogy az egyes béketervezetek megtár-
gyalása mennyi időt vesz majd igénybe, Magyarország sorra kerülésének időpontja is
bizonytalan. Feltételezhető azonban, hogy november folyamán a tervezetek már végle-
ges alakot öltenek.

MIÉRT NEM HAJLANDÓ A SZOVJETUNIÓ, JUGOSZLÁVIA ÉS CSEHSZLOVÁKIA RÉSZTVENNI A DUNAI
KONFERENCIÁN?

(London, november 4.) Ismeretes, hogy az Egyesült Nemzeteknek a dunai konferen-
ciára szóló meghívását a Szovjetunió, Jugoszlávia és Csehszlovákia visszautasítottá.
A visszautasítás indoka az, amint ezt Moszkva hangsúlyozza, hogy az Egyesült
Nemzetek szerveztének társadalmi-politikai és gazdasági bizottsága nem volt joga-
sult ilyen értekezlet összehívására anélkül, hogy előzőleg a dunai államok taná-
csát ki ne kérje. Prága arra hivatkozik, hogy a konferencia - amelyre egyébként Ma-
gyarország és Románia meghívot sem kapott - kevés eredménnyel kecsegtetett volna,
miután nem történt előzetes megbeszélés az érdekelte kormányokkal. Egyébként a pá-
risi békekonferencia határozatának értelmében négy nagyhatalom és a dunai államok
résztvételével hat hónapon belül ugyanis össze kell ülni egy másik dunai konferen-
ciának.

A ROMÁN KORMÁNY MENTESÍTETTE A LEFOGLALT MAGYAR JAVAKAT

(Kolozsvár, november 4.) A román hivatalos lap kormányrendeletet közöl a le-
foglalt magyar javak mentesítéséről és visszaszolgáltatásáról. Mint ismeretes, ez
a lefoglalás azokat sújtotta, akik a román fegyverszünet napján Németország vagy
Magyarország területén tartózkodtak. A mentesítés azonban azokra, akik a román álla-
mi érdekek ellen vétettek, nem vonatkozik.

A magyar stabilizáció első negyedévének
mérlege

(Budapest, november 5.) A stabilizáció első negyedévének végén alkalom adódik az elért eredmények megvizsgálására. A kimutatások szerint Magyarország ipari termelése túlhaladja az 1938-as év produkciójának hatvan százalékát. Jelentős a fejlődés az építőanyag-iparban, ahol a cserépprodukciónak 25 százalékkal, az építőfatermelés pedig 65 százalékkal növekedett. A leglényegesebb fejlődést a textiliparban érték el, különösen a gyapjúszövetek előállításában, ahol a termelési eredmény az 1938-as produkció 113 százaléka. A magyar vegyiparnak nagy lehetőségei vannak, de munkáját akadályozza a nyersanyaghiány, amelyet külföldi behozattal nem volt lehetséges eliminálni. Az utóbbi három hónap folyamán ennek ellenére is fokozódott a termelés. Visszaesés egyedül a papiriparban állapítható meg, mégpedig a nyersanyaghiány miatt.

HALOTTAK NAPJÁN

a szociáldemokrata párt kegyelettel emlékezett meg mártírjairól. A pártvezetés a munkások tömegeinek élén felkoreste a fasiszták által legyilkolt Somogyi Béla és Bacsó Béla sírját. Megkoszorúzták Ady Endre, Tancsics Mihály és Mónus Illás sírhantját is.

Egyesül-e a nemzeti parasztpárt a kisgazdapárttal?

(Budapest, november 5.) A nemzeti parasztpárt nagyválasztmányja vasárnap értekezletet tartott, amelyen Veres Péter elnök háromórás beszédet tartott. A pártban tendenciák nyilvánulnak meg a kisgazdapárttal való egyesülésre. Ezzel kapcsolatban a kommunista párt lapja, a "Szabad Nép" vezércikkben foglalkozik a nemzeti parasztpárt problémájával és a kisgazdapárttal való összeolvadást retrográd jellegűnek ítéli, amely a falusi dolgozók érdekeivel nyilvánvaló ellentétben áll.

KÁROLYI MIHÁLY,

a második magyar köztársaság elnöke, mint a vörös hadsereg magyarországi parancsnoka, az "Új Szó" jelentő, Búcsból gépkocsin végleges tartózkodásra Budapestre érkezett.

PROTESTÁNS NAGGYÜLÉS

volt vasárnap a budapesti Sportcsarnokban, amelyen résztvett Tildy köztársasági elnök és hitves is, valamint Nagy Ferenc miniszterelnök.

Magyar kérdések vitája az angol alsóházban

(London, november 4.) Az alsóház az elmúlt hét végén két Magyarországot érintő kérdést vitatott meg. Az egyik munkáspárti képviselő megkérdezte, miért járult Anglia hozzá ahhoz, hogy Magyarország lemondani kényszerüljön a Németországgal szemben fentálló minden követeléséről? MacNeill államminiszter válaszában kijelentette, hogy ezt a javaslatot a párisi békekonzferencia kétharmados többséggel fogadta el. Hozzáfűzte, hogy a többi legyőzött államok hasonló joglemondását is beiktatták a megfelelő békeszerződésekbe, s hogy a jóvátételi egyezmény értelmében a szövetséges és társult hatalmak is lemondottak Németországgal szemben fentálló régi igényeikről. Nem lett volna indokolt, hogy Magyarország előnyösebb elbánásban részesüljön, mint a szövetséges és társult hatalmak. A brit kormány támogatja Magyarország gazdasági felépülését, de nem javasolhatja a békeszerződés szakaszainak megváltoztatását.

Egy másik munkáspárti képviselő azt kérdezte, hogy milyen intézkedések történtek az erdélyi magyar kisebbség jogainak biztosítására? Válaszképpen az államminiszter felolvasta a román békeszerződés idevonatkozó szakaszait, amelyekben Románia kötelezi magát, hogy minden intézkedést megtesz állampolgárai személyi szabadságának, véleménynyilvánítási jogának és sajtószabadságának garantálására. Románia vállalta az irányú kötelezettségeinek maradéktalan teljesítését.

Két új hidat avattak fel Budapesten

(Budapest, október 4.) Vasárnap délelőtt ünnepélyes körülmények között avatták fel a Déli Összekötő Vasúti-hidat. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter beszédében hangsúlyozta, hogy az új hid jelentősége túlhaladja Magyarország határait, mert ezen a hídon bonyolódik le az átmenő forgalom nagyrésze a Balkán országai felé, s egyben az északi országok irányában is. A felszabadulás után a vörös hadsereg mérnökeinek és műszaki csapatainak segítségével hat hét alatt készült el az ideiglenes híd, amely eddig a mostani hidat pótolta. A jelenlegi híd, amely 500 méter hosszú és egyvágányos, szintén nem végleges. A végleges híd, amely kétvágányú lesz, három év múlva készül el, s akkor a mostani hidat átviszik Bajára, ahol a kelet-nyugati forgalom lebonyolítását fogja szolgálni.

Ugyancsak vasárnap avatták a csopeli hidat is. Az ünnepség után a Gellért-szőlőudában díszvendég volt a hidépítő munkások tiszteletére.

Szakasits Árpád, Rics István és Kéthly Anna
Párisban

(Páris, november 4.) Szakasits Árpád helyettes miniszterelnök, a szociáldemokrata párt főtitkára, dr. Rics István igazságügyminiszter és Kéthly Anna képviselő, a nemzetgyűlés alelnöke Párisba érkezett. Szakasits és Kéthly rövidesen Angliába utaznak, ahol résztvesznek a szociáldemokrata vezetőifőnök tanácskozásán. Rics István a magyar sportélet vezetőjeként jött a francia fővárosba, a Páris-Budapest labdarúgómérkőzés alkalmából.

A PÁRIS - BUDAPEST labdarúgómérkőzés 1:1-es félidő után 2:2 arányban oldóntatlanul végződött. A mindvégig izgalmas tornát végignézte Szakasits Árpád, dr. Rics István és dr. Auror Pál is.

DR. AUER PÁL KÖVETÜNK ELŐADÁST
tartott a múlt hét
csütörtökön a londoni Királyi
Külügyi Társaságban. Az előadás
Magyarország helyzetét ismer-
tette a párisi konferencia után.

DR. RÉVAY ANDRÁS
az Angliai Ma-
gyarok Segítőbizottságának ne-
vében értesítette Kővágó József
budapesti polgármestert, hogy az
angliai magyarság újból több
mint 5000 egyéni és közösségi
csomagot jegyzett. Ebből 1000 a
fővárost illeti meg.

JULES ROMAINS,
a világhírű fran-
cia író, az Académie Française
tagja a "Budapest Irodalmi és
Művészeti Intézet" meghívására
Budapestre utazik. A Nemzeti
Színház színházhozza az író írók
című drámáját, amelynek premi-
erjén megjelenik Romains is.

LELEPLEZTEK SZEGEDEN
Móra Fe-
renc szobrát, amely Tápay Antal
műve. Az ünnepségen jelen volt
Móra Ferenc özvegye is.

"TRAKTORCSATÁ"
indít a magyar
földművelésügyi minisztérium.
Évenként 126.000 mezőgazdasági
gépet akarnak gyártani.

A FRANCIAORSZÁGBÓL HAZATÉRŐ MA-
GYAR GYERMEKEKET

ünnepélyesen
fogadták a pályaudvaron. Kint
voltak a Vörös Kereszt meg a
Nemzeti Segélyküldöttei s a
Főváros részéről Pollákné Sám
Szeréna tanácsnok. A gyerme-
kek mind egészségesek és vidá-
mak voltak.

HAVONTA EGYSZER ÖT PERCRE TALÁLKOZHATNAK AZ
INTERNÁLTAK HOZZÁTARTOZÓIKKAL

(Budapest, október 31.) A központi internáló-
táborra átszervezett volt Buda-Dél internáló-
tábornak, az ország legnagyobb gyűjtőhelyének
ügyrendjét Münnich Ferenc főkapitány rendőral-
tábornagy most szabályozta.

Minden internált havonta egyszer fogadhat-
ja hozzátartozóját és vele ráccsal kettősztott
beszélőhelyiségben, felügyelet mellett, öt percen
át beszélgethet. Ilyenkor átadni semmit sem le-
het. Ezenkívül minden hét szerdáján 9-12 óra kö-
zött legfeljebb 5 kilogramm súlyú élelmiszer, fehér-
nemű és tisztasági eszközt tartalmazó csomagot
lehet átadni az internáltak számára. Ezek a cso-
magok azonban különleges csempéket, nyalánksá-
gokat, vagy leveleket nem tartalmazhatnak. Cso-
magot egyszer postai úton is lehet küldeni.

Az internáltak kéthetenként írhatnak levelet,
röviden és csak családi vonatkozású dolgokat. Kül-
földre nem írhatnak. A főkapitány rendelete ezen-
kívül szabályozza az istentiszteletek rendjét is.

A FRANCIA, ANGOL ÉS SVÁJCI SAJTÓ MAGYARORSZÁGRÓL

Az elmúlt héten a Magyarországról szóló és
a magyar életről kapcsolatos cikkek sűrű egymás-
utánban jelentek meg a nyugati lapokban. A 200.000
szlovákiai magyar sorsa mind élnélkebben kelti
fel a kultúremberiség figyelmét. Ujabbban a "Ga-
zette de Lausanne", a "Manchester Guardian" és a
"Le Monde" szentelt nagyobb cikket a kérdésnek,
összetelven a szlovákiai magyar kisebbség testi
és lelki nyomorúságát. A "Manchester Guardian"
budapesti munkatársának tollából képet adott a
magyar belpolitikai helyzetről is. Két hasábot
szentelt Magyarországnak a "Times", amely többek
között megállapítja, hogy Magyarország a balkáni
államokhoz viszonyítva a kultúra és a szabadság
oázisának tetszik.

2500 VAGON FÖLÖTT A NAPI SZÉNTERMELÉS

(Budapest, november 3.) Az államosított szén-
bányákban állandóan emelkedik a napi termelés.
Október 14.-e óta a termelés rendszerint eléri
vagy felülmúlja a 2500 vagon, ami két hét alatt
naponta kétszázvagonos emelkedésnek felel meg.

AZ OKTÓBERI ÉVFORDULÓ PÁRISBAN

AUER PÁL EMLÉKEI 1918 OKTÓBERÉRŐL

A "Magyar Nemzet" munkatérse, az októberi emlékünnap alkalmával, beszélgetést folytatott a párisi magyar követtel. A pesti lapból vesz-
szük át az alábbiakat:

- Október 31.-ét mint a Függetlenségi és Negyvennyolcas Párt választmányi tagja a pártnak Vigadó-téri (akkor Gizolla-téri) helyiségben értem meg. - Mondotta Auer Pál - Néhány nappal előbb tértem vissza a frontról, de akkor még le sem szereltem. November első napjaiban egyik este bementem a Dunapalotába, amelynek áttérésében a függetlenségi párt vezetőségének törzsszabtsala volt. Lehne Hugó földművelésügyi államtitkár, aki az este rom előtt hunyt el, felugrott, elémjött és gratulált. Meglepetve kérdeztem, hogy mihez gratulál, mire azt válaszolta, hogy én leszek a párisi követ. Csodálkozásomra elmondta, hogy a dolgot már az aznapi minisztertanács tárgyalta; de Károlyi Mihálynak az az álláspontja, hogy annyira fiatal embert nem lehet azonnal követté kinevezni, hanem néhány hétre Bécs-kell mennem követségi tanácsosnak és csak azután foglalhatom el hivatalomat Párisban. Határozottan elhárítottam magától ezt a megítéztetést, utalván igen fiatal koromra és a szükséges tapasztalatok hiányára. A törzsszabtsal körül ülő képviselők csodálkoztak elutasító magatartásom felett, de a terv azért mégis megvalósult, csak éppen 28 évvel később!

Megkérdeztük Auer Pált, hogy ismerte-e az akkori vezető embereket?

- Minthogy választmányi tagja voltam a Függetlenségi és Negyvennyolcas Pártnak, amelynek Károlyi-Juszt-Batthyányi-Lovász frakciójához tartoztam, nagyon jól ismertem nemcsak annak a pártnak a vezetését, hanem Nagyatádi Szabókat és az akkori szociáldemokrata vezetéseket is. Károlyi Mihálynak az 1917-es év végén vagy 1918 elején az orosz frontról megírtam, hogy helyesnek tartanám, ha a függetlenségi és a 48-as párt valamelyik tagja önként lemondná mandátumáról és a párt mindent elkövetne, hogy az illető kerületében időközi választáson szociáldemokrata választásuk meg. Ezzel megszűnnék az a lehetetlen helyzet, hogy a magyar parlamentnek egyetlen szociáldemokrata tagja sincs és így a munkásság nem juthat szóhoz a magyar országgyűlésen. Néhány héttel később, talán 1918 februárjában vagy márciusában valamiképpen Bécsben jártam és találkoztam Károlyi Mi-

hállyal a Bristol helljében. Azt mondta, hogy érdeklődéssel olvasta levelemet, de úgy hiszi, hogy az események olyan rohamosan fogják egymást követni, hogy az általam kezdeményezett megoldás már nem volna helyénvaló, mert a szociáldemokrata párt hamarosan annyi helyet fog kapni a magyar parlamentben, amennyi megillette
(Folytatás a 4-ik oldalon)

A MAGYAR FÜGGETLENSÉGI MOZGALOM A MÁRTIROK SIRJÁNÁL

Az M.F.M. Halottak Napján az Ivry-i temetőben leróttá kegyeletét a franciaországi ellenállás magyar mártírjainak sirjánál. Glass Imre sirjánál Pór Bertalan, az M.F.M. elnöke beszélt, hangoztatván, hogy a szabadság, amelyért a magyar hősök is elhullottak nem teljes még. A fiatal magyar demokrácia és a magyar nép a békakonferencia határozatait után súlyos harcok előtt áll. E küzdelmet esztendőnk nélkül, felémelt fővel kell megvívni. A 17 éves Elek Imre, Kortész József, Weisz Pál sirjánál Fuchs Jenő beszélt. Sarkadi Müller volt pányországi szabadságharcos hántjánál Paunovith Iván emlékezett meg a mártirokról.

Weisz János (Petit Jean) sirjához húsz tagból álló küldöttség zárandokolt ki. Itt Baki József volt a szónok. A forradalmi kegyelet virágot helyezett a Père La Chaise-ben nyugvó magyar szabadsághősök sirjára is.

LA TRAGÉDIE DE L'HOMME

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA

Madách Imre drámai műve Roger Richard fordításában

A francia rádió a minap hozta színre Madách Imre remekművét, Az Ember Tragédiáját franciaul Roger Richard kitűnő fordításában. Richard a fiatal francia költőnemenzodők egyik kiváló tagja, aki a valóban pompás átültetéssel egyaránt maradandó szolgálatot tett a magyar és a francia irodalomnak. Aurélien Sauvageot professzor és Dobossy László, akik Roger Richardot magyarra oktatták és kalauzolták, méltán osztoznak a fordítás érdemeiben. Alább egy-egy részt közlünk a mű IX-ik színeiből (a francia forradalom)

SAINT JUST : - Le peuple est ton jure,
Danton. Je t'accuse devant lui de haute
trahison, de sympathie envers les aris-
tocrates, et d'avoir voulu établir la
dictature!

ADAM : - Prends garde, Saint-Just! Ton
accusation est mensongère.

SAINT-JUST : - Robespierre lui apporte
sa caution.

ADAM : - Ah, Robespierre...

ROBESPIERRE : - Oui, Danton, moi, Robes-
pierre, je t'accuse aussi! Citoyens, ne lais-
sez pas parler ce traître! Emparez - vous
de lui, au nom de la liberté!

ADAM : - Citoyens!

LA FOULE : - Ne l'écoutez pas! À mort!

ADAM : - Soit, tu l'emportes, Robes-
pierre. Mais tu n'as simplement prévenu...
Ne te vante pas d'une victoire, c'est moi
qui me rends. Je suis fatigué de tout...
Laisse-moi te faire une prédiction, Ro-
bespierre : avant trois mois, tu ne su-
vivras! Bourreau!

LUCIFER : - Me voici. À ton service,
comme toujours.

ADAM : - Sois adroit. C'est un géant,
que tu exécutes!

(Un silence)

(puis un roulement
de tambour)

Roger Richard, mint azt az olvasó a fentiekben már észrevette, nemcsak lefordította, ha-
nem egyben a rádióelőadás különleges követelményeihez alkalmazta Az Ember Tragédiáját.

SAINT - JUST.

Barátod az, ki a hon ellone.
A felséges nép majd itél fölötted,
Előtte vádolkak : honáuló.
Csempészetért az állami javakban,
Rokonszenvért az aristokratákkal,
Vágyódásért a zsarnok uralomra.

ADAM.

Saint-Just, vigyázz, lomonydörög szavam.
Várad hamis.-

ROBESPIERRE.

Ne hagyjátok beszélni,
Tudjátok, nyelve síra, mint kígyó,
Fogjátok el, szabadságunk nevében.

NEPTÖMEG.

Ne halljuk őt, ne halljuk, vesszen el.
(Körülveszik és elfogják).

ADAM.

Ne halljátok hát, ánde én se halljam
A hitvány vádat. Nem győzzük meg egymást
Boszóddal. Sőt tettel sen győztetek le.
Robespierre, megelőztél csupán,
Ez az egész, ne kérkedjél vele.
Magam teszem le a fegyvert, - elég volt.-
De én ezennel felszólítalak,
Hogy három hó alatt kövess ez úton.-
Bakó, ügyes légy. Órjást vesztesz el.

(Foját a nyaktól
ala haitja.)

A N É P B I R Ó S Á G I T É L K E Z I K . . .

HALÁLRA ÍTÉLTÉK STEINHARDT GÉZA GYILKOSÁT,

Kóninczy János szobrászt, aki a Kapás-utcai nyilas-láz vezetője volt. Az ismert kollikuson és feleségén kívül sok más élet terheli lelkiismeretét. Áldozatait a Statisztikai-kertben és a Dunaparton végezte ki.

UGYANCSAK HALÁLRA ÍTÉLTÉK

Horvát Sándor volt detektívét is, Hain Péter egyik hóhérsegédjét. Horvát sok embert deportáltatott, s ezeknek javarésze nem tért vissza.

DR. BALOGH BÉLA ÜGYVÉD

1919-ben, 27 évvel ezelőtt egy fehér kü-lönítmény parancsnoka volt és e minőségében megkínóztatta a somogyesurgói internálótáborba helyezett zsidókat meg kommunistákat. 15 évi fegyházra ítélték.

DR. ÁDLER SÁNDORT ÉS DR. SPITZER SÁNDORT,

a budapesti Zsidókórház főorvosát, illetve orvosát, akik dollárért műtetet végeztek el a bujni igyekező nyilasokon, a valuta be nem jelentése miatt 1000, illetve 800 forint pénzbüntetés-re ítélték az uszorbíróóság.

ZÁCH EMIL NY. VEZÉREZREDEST,

az "Új Magyarország" katonai munkatársát, aki cikkeiben német propagandát fejtett ki. 10 évi fegyházra ítélték a népbíróóság.

PRESZLI LÓRÁNT NYUG. CSENDŐREZREDES

háborús bűncselekménye-kért ugyancsak 10 évi fegyházra ítélték. Ugyanezen a címen PEREGI telonchazi főorvos 5 és fél évi börtönt fog ülni.

MAGYARORSZÁG KIKÉRI KURT BRUNNHOF VOLT NÉMET SAJTÓ-ATTSÉT, AKI A "PESTI HIRLAP" KÉT SZERKESZTŐJÉT A HALÁLRA HURCOLTATTA

(Budapest, november 3.) A budapesti német követség volt sajtóattaséja, Kurt Brunnhof tanácsos jelenleg Nürnbergben fogoly. Biztos tudomás szerint ez a könyörtelen náci okozta Benda Jenőnek, a Pesti Hírlap volt felelős szerkesztőjének és Győri Imrénnek, a lap volt helyettes szerkesztőjének elhurcolását. A két kiváló hírlapíró a deportálásban elpusztult. Ebben az ügyben már kihallgatták Kolosváry-Borcsa Mihályt is. A magyar igazságügyminis-terium most Brunnhof Kurt kiadatását fogja kérni.

BAJCSY-ZSILINSZKY, ODESCALCHI ÉS KÓRODI BÉLA BIRÁI

A NÉPBÍRÓSÁG ELŐTT

(Budapest, november 3.) A Népbíróóság Pálosi-tanácsa szombaton reggel kezdte tárgyalni Szabó András, Nika Géza és a szabadlábos Levő Nagy Árpád volt hadbírók hőbörés és népeellenes bűnperét. A vádirat szerint Szabó András többek között halálra ítélte Kórodi Béla újságírót, Sopronkőhidán pedig Odescalchi Miklós repülőfőhadnagyot. Nika Géza mint ügyész működött a Bajcsy-Zsilinszky Endre elleni ügyben és a halálos ítélet végrehajtásánál is szerepe volt. A vádlottak arra hivatkoznak, hogy parancsra jártak el.

AZ ÚJVIDÉKI VÉRENGZŐK VALLOMÁSA A NÉPBÍRÓSÁG ELŐTT

(ÚJVIDÉK, november 4.) A jugoszláv népbíróóság előtt már egy hete folyik Szombathelyi Ferenc v. vezérkari főnöknek és a többi újvidéki vérengzőnek tárgyalása. Szombathelyi részint azzal védekezik, hogy Horthy is tudott a megszárlásokról, részint pedig azzal, hogy a hadsereg hitlerista szellemű volt és ezért az öldökléseket nem tudta megakadályozni. Szombathelyi után Feketchalny-Czeydnor vezérezredest hallgatták ki, aki elismerte, hogy a lemszárlott zsidók között gyermekek is voltak. A két tábornok szembesítése bővelkedett izgalmas jelenetekben. A felelősséget természetesen egymásra akarták hárítani. A harmadiknak kihallgatott Grassy József 880 polgári személy lemszárlását ismerte be. Ugyancsak elismerte a hóhér-lásban való részvételét Gál Lajos vádlott is.

306

5.5.1947

Personeel HONGARSE Legatie te 's-Gravenhage.

Naam en voornamen:	Functie:	Adres:	Tel.:	Daar verbl.
POLONYE R. geb. 12.3.1903 te Söd	zaakwaarnemer	Oranjestr. 8	.	1.5.1947-
MAYLER E.A.	Conseillier d'Administration Consulair	Hotel Kurhaus	.	1.5.47-
MAYLER mevr.	echtg. E.A. Mayler	idem	.	.
POLONYE Johanna Cornelia geb. Stidiron geb. te R'dam 31.8.06	echtg. zaakgel.	Oranjestr. _	.	1.5.47-

